༼༡ན༽ དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༼༡བ༽ ༄༅། །འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རྒྱལ་དང་དེ་སྲས་རྣམས་དང་དམ་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་། །དེའི་ཡང་རྩ་བར་གྱུར་པ་བླ་མ་ལ་བཏུད་ནས། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལྟ་བུའི་དམ་ཆོས་རིན་ཆེན་འདི། །མི་ལ་རྗེ་ཡི་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གཞན་དོན་དུ་བྲི། །སྤྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གཉིས་སུ་འདུས་སོ། །དེ་ལ་འཁོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན༑ རྣམ་པ་འཁྲུལ་པ་ཡིན། མཚན་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་དུ་ཤར་བ་ཡིན་ནོ། །མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན། རྣམ་པ་འཁྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་ཅིང་ཡལ་བ་ཡིན། མཚན་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འཁོར་བར་འཁྲུལ་པ་འདི་ཡང་སུ་འཁྲུལ་ན། ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་༼༢ན༽འཁྲུལ་ལོ། །གཞི་ཅི་ལས་འཁྲུལ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ལས་འཁྲུལ་ལོ། །རྒྱུ་ཅི་ལས་འཁྲུལ་ན། མ་རིག་པ་ཆེན་པོས་འཁྲུལ་ལོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་འཁྲུལ་ན། འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་འཁྲུལ་ལོ། །དཔེ་ཇི་ལྟར་འཁྲུལ་ན། གཉིད་དང་རྨི་ལམ་ལྟར་འཁྲུལ་ལོ། །དུས་ནམ་ནས་འཁྲུལ་ན༑ འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཁྲུལ་ལོ། །འཁྲུལ་པ་ལ་སྐྱོན་ཅི་ཡོད་ན། སྡུག་བསྔལ་འབའ་ཞིག་ལ་སྤྱོད་དོ། །འཁྲུལ་པ་ཡེ་ཤེས་སུ་ནམ་འགྱུར་ན། བླ་མེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཙ་ན་འགྱུར་རོ། །འཁྲུལ་པ་ལ་རང་སངས་ཡོད་དམ་སྙམ་ན། འཁོར་བ་མཐའ་མེད་པར་གྲགས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་འཁོར་བ་འདི་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ལུགས་སམ། སྡུག་བསྔལ་ཆེ་ཆོད་དམ། ཡུན་གྱི་རིང་ལུགས་སམ། རང་གྲོལ་མེད་ལུགས་དེ་ལྟར་ལགས་པས་དུས་དེ་རིང་ནས་བཟུང་སྟེ་བླ་མེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཅི་ཐོབ་ལ་འབད་འཚལ་ལོ། །དེ་ལྟར་འབད་པ་ལ་ཅི་དགོས་ཤེ་ན། སྡོམ་ནི། རྒྱུ་དང་རྟེན་དང་རྐྱེན་དང་ནི། །ཐབས་དང་འབྲས་བུ་ཕྲིན་ལས་ཏེ། །བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་སྤྱི་སྡོམ་དྲུག །བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། བླ་མེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དེའི་རྒྱུ་དང་། དེ་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དང་། དེ་བསྒྲུབ་པ་ལ་བསྐུལ་བའི་རྐྱེན་དང་། དེ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་དང་། དེ་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་དང་། དེ་གྲུབ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྲིན་ལས་རྣམས་ཤེས་དགོས་པའོ། །དེ་དག་རིམ་པར་བསྟན་པ་ནི། རྒྱུ་ནི་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་སྟེ། །རྟེན་ནི་མི་ལུས་རིན་ཆེན་མཆོག །རྐྱེན་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན། །ཐབས་ནི་དེ་ཡི་གདམས་ངག་སྟེ། །འབྲས་བུ་རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ། །ཕྲིན་ལས་རྟོག་མེད་འགྲོ་དོན་མཛད། །ཅེས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དེ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ལུས་རྣམ་བཞག་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །ད་ནི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་འཆད་དོ། །དེ་ལ་དང་པོ། །རྒྱུ་ནི་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་སྟེ། །ཞེས་པ་ནི། འོ་ན་འཁོར་བ་འཁྲུལ་པའི་རང་བཞིན་འདི་ལས་གྲོལ་ནས། བླ་མེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་དགོས་པ་དེ། བདག་ཅག་ལ་

སོགས་པ་གང་ཟག་དམན་པ་དག་གིས་འབད་པ་བྱས་ཀྱང་ཐོབ་པར་ཅང་འགྱུར་རམ་སྙམ་ན། འབད་པས་བསྒྲུབས་ན་བྱང་ཆུབ་ཅིས་ཏེ་མི་ཐོབ་སྟེ། བདག་ཅག་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས། བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོས་འགྲོ་ཀུན་ཡོངས་ལ་ཁྱབ། །ཅེས་གསུངས་སོ། །མདོ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཆུང་ལས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་ལས་ཀྱང་། དཔེར་ན་འོ་མ་ལ་མར་གྱིས་ཁྱབ་པར་གནས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་གནས་སོ། །ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་༑ དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། །ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་དག་གྱུར་པ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་ཉིད་དེ་ཡི་ཕྱིར༑ །འགྲོ་ཀུན་དེ་ཡི་སྙིང་པོ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཅན་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོས་སྐུ་སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ན་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་ཡོད་པས། སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱུད་བླ་མ་ལས། རྫོགས་སངས་སྐུ་ནི་འཕྲོ་ཕྱིར་དང་། །དེ་༼ཁབ༽བཞིན་ཉིད་དབྱེར་མེད་ཕྱིར་དང་། །རིགས་ཡོད་ཕྱིར་ན་ལུས་ཅན་ཀུན། །རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་སྙིང་པོ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ཆོས་སྐུ་སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་ཁྱབ་པ་ཞེས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ནི་ཆོས་སྐུ་ཡིན་ལ། ཆོས་སྐུ་ནི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་། སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཅན་ཡིན་པའོ། །ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་བཟང་ངན་ནམ། ཆེ་ཆུང་ངམ། མཐོ་དམན་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་པས་ན་ཡང་། སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཅན་ཡིན་པའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་ཡོད་པ་ཞེས་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་རྣམ་པ་ལྔར་གནས་ཏེ། གང་ཞེ་ན། སྨྲས་ནི། རིགས་ཆད་རིགས་དང་མ་ངེས་རིགས། །ཉན་ཐོས་རིགས་དང་རང་རྒྱལ་རིགས། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་ཏེ། །ལྔས་ནི་སངས་རྒྱས་རིགས་ཅན་བསྡུས༑ །ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་རིགས་ཆད་ཀྱི་རིགས་ནི། གང་དག་ཁྲེལ་མེད་པ། ངོ་ཚ་མེད་པ། སྙིང་རྗེ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་མཚན་ཉིད་དྲུག་ལྡན་དུ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གསུངས་པ་དེ་དག་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། འཁོར་བའི་སྐྱོན་རྣམས་མཐོང་ཡང་སྐྱོ་བ་ཙུང་ཟད་མེད། །སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་ཐོས་ཀྱང་དད་པ་ཙུང་ཟད་མེད། །ཁྲེལ་མེད་ངོ་ཚ་མེད་ཅིང་སྙིང་རྗེ་ཙུང་ཟད་མེད། །སྡིག་པ་ལྷག་པར་སྤྱོད་ལ་འགྱོད་པ་ཙུང་ཟད་མེད༑ །མེད་དྲུག་འཛོམ་ལ་སངས་རྒྱས་སྐལ་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའོ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། ལ་ལ་གཅིག་ཏུ་ཉེས་པ་སྤྱོད་ངེས་༼ཙན༽ཡོད། །ལ་ལ་དཀར་པོའི་ཆོས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་བཅོམ། །ལ་ལ་ཐར་པ

ཆ་མཐུན་དགེ་བ་མེད། །དཀར་པོ་དམན་པ་ཡོད་པ་རྒྱུ་དང་བྲལ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལར་རྟགས་དེ་དག
དང་ལྡན་པ་རིགས་ཆད་དུ་གསུངས་པ་དེ་ཡང་། འཁོར་བར་ཡུན་རིང་དུ་འགོར་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱིས།
གཏན་ནས་བྱང་ཆུབ་མི་ཐོབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འབད་པ་བྱས་ན་དེས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
ཡང་སྙིང་རྗེ་པདྨ་དཀར་པོའི་མདོ་ལས། ཀུན་དགའ་བོ། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་སྐལ་བ་
མེད་པ་ཞིག་གིས། སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་ནས་ཐ་ན་མེ་ཏོག་གཅིག་ནམ་མཁའ་ལ་འཐོར་ན་ཡང་། དེ་མྱ་
ངན་ལས་འདའ་བའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ཏེ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་ཀླས་པ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་
མཐས་གཏུགས་པར་ང་སྨྲའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་ནི། རྐྱེན་ལ་རག་ལས་པ་ཅན་
ཏེ༑ གང་དག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའམ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་གྲོགས་པོ་དང་འགྲོགས་པའམ།
ཉན་ཐོས་ཀྱི་མདོ་སྡེ་མཐོང་ན་ཉན་ཐོས་ལ་དད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་སུ་གྱུར་ནས་ཉན་ཐོས་སུ་མངོན་པར་འབྱུང་
བར་འགྱུར་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རང་རྒྱལ་ལམ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྐྱེན་དག་དང་ཕྲད་ན། རང་རྒྱལ་ལམ། ཐེག་
པ་ཆེན་པོ་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ཡིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ནི། གང་དག་འཁོར་བ་ལ་འཇིགས་པ། མྱ་
ངན་ལས་འདས་པ་ལ་དད་པ། སྙིང་རྗེ་ཆུང་བ་དེ་དག་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་
ནས་འཇིགས། །མྱ་ངན་འདས་ལ་མངོན་པར་དད། །སེམས་ཅན་དོན་ལ་མི་དགའ་བ། །རྟགས་གསུམ་ལྡན་
པ་ཉན་ཐོས་རིགས། །ཞེས་༼ཙབ༽གསུངས་སོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ནི། གང་དག་རྟགས་དེ་
གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་ང་རྒྱལ་ཆེ་བ་དང་། སློབ་དཔོན་གསང་བ་དང་། གཅིག་པུར་དབེན་པ་ལ་དགའ་བ་དེ་དག
སྟེ༑ ཇི་སྐད་དུ། སྲིད་པས་སྐྱོ་ཞིང་མྱ་ངན་འདས་ལ་སྤྲོ། །སྙིང་རྗེ་ཆུང་ཞིང་ལྷག་པར་ང་རྒྱལ་ཆེ། །སློབ་
དཔོན་གསང་ཞིང་གཅིག་པུར་འདུག་ལ་དགའ། །མཁས་པས་རང་རྒྱལ་རིགས་སུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །ཉན་རང་གི་རིགས་དེ་གཉིས་ཐེག་པ་དེ་གཉིས་ལ་ཞུགས་ནས། རང་རང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་
ཀྱང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དངོས་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དེའི་ཚེ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་གནས་ན། མ་རིག་པའི་བག་
ཆགས་ཀྱི་ས་ལ་བརྟེན་ནས། ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་བཟུང་ནས་གནས་སོ། །
འོན་ཀྱང་དེའི་ཚེ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོད་པས། དེ་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་པའི་འདུ་
ཤེས་ཀྱིས་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དངོས་མིན་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལམ་དེ་
གཉིས་སྟོན་པ་མི་རིགས་ཤེ་ན། རིགས་ཏེ། དཔེར་ན་འཛམ་བུའི་གླིང་ནས་ཚོང་པ་དག་ཕྱིའི་རྒྱ་མཚོར་ནོར་བུ་
རིན་པོ་ཆེ་ལེན་དུ་འགྲོ་བ་ལ། བར་སྐབས་སུ་འབྲོག་དགོན་པ་ཆེན་པོར་ངལ་ཞིང་ཆད་ནས། བདག་གིས་ནོར་
བུ་མི་ལོན་སྙམ་སྟེ་ཕྱིར་ལྡོག་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་ལ་དེད་དཔོན་ཆེན་པོའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས། གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་
གཅིག་དེར་སྤྲུལ་ནས་ངལ་གསོར་འཇུག་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་སྙིང་སྟོབས་ཆུང་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས
ཐོབ་ནས་དངངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་བསྒྲུབ་པ་འདི་ཉོན་མོངས་སོ། །བདག་གིས་མི་ནུས་སོ་སྙམ་ནས་མི་འཇུག

པའམ། ཕྱིར་ལྡོག་པ་རྣམས་ལ་ཉན་རང་གི་ལམ་༼༢ན༽འདི་གཉིས་བསྟན་ནས། ཉན་རང་གི་གོ་འཕང་དུ་ངལ་གསོར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དམ་ཆོས་པདྨ་དཀར་པོ་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་ཉན་ཐོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །མྱ་ངན་འདས་ཐོབ་འདུ་ཤེས་ཏེ། །རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་དེ་དག་ལ། །མྱ་ངན་མ་འདས་དེ་ངལ་གསོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སེམས་ཅན་དེ་དག་ཉན་རང་གི་གོ་འཕང་དུ་ངལ་གསོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མཁྱེན་ནས་དེ་དག་སངས་རྒྱས་བསྒྲུབ་པ་ལ་བསྐུལ་བའོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་བསྐུལ་ན། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱིས་བསྐུལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐུགས་ཀྱིས་འོད་ཟེར་སྤྲོས་པས། ཉན་རང་ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཅན་དེ་དག་ལ་རེག་པ་ཙམ་གྱིས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་སྐུའི་སྣང་བ་བསྟན་ཏེ། གསུང་གིས་འདི་སྐད་དུ། དགེ་སློང་དག་ཁྱེད་དེ་ཙམ་གྱིས་བྱ་བ་བྱས་པ་མ་ཡིན། བྱེད་པ་བྱས་པ་མ་ཡིན། ཁྱེད་ཀྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགེ་སློང་དག་ད་ནི་ཁྱེད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཉེ་བར་ཞུར་གྱིས་ལྡོས་ཤིག །རྟོགས་ཤིག་ཅེས་བསྐུལ་བའོ། །དེ་ཉིད་དམ་ཆོས་པད་དཀར་ལས་ཚིགས་སུ་བཅད་དེ། ཡང་གསུངས་པ། དགེ་སློང་ཁྱེད་ཅག་དེ་ཕྱིར་དེ་རིང་ངས། །འདི་ཙམ་གྱིས་ནི་མྱ་ངན་མི་འདའ་སྟེ། །ཁྱེད་ཅག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཕྱིར། །བརྩོན་འགྲུས་སྟོབས་ཆེན་དམ་པ་བསྐྱེད་པར་གྱིས། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བསྐུལ་བས་ཉན་རང་དེ་དག་དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་དེ། བསྐལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་སྤྱད་ནས་འཚང་རྒྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་༼༢བ༽པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་ལ། དམ་ཆོས་པད་དཀར་ལས་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་དེ་དག་མྱ་ངན་མ་འདས་ཏེ། །དེ་དག་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་རབ་སྤྱད་ནས། །ཉན་ཐོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ནི་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྡོམ་ནི། དབྱེ་བ་ངོ་བོ་རྣམ་གྲངས་དང་། །གཞན་ལས་ཁྱད་འཕགས་རྒྱུ་མཚན་དང་། །རྣམ་པ་རྟགས་དང་དོན་དྲུག་གིས། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་བསྡུས་སོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པའི་རིགས་དང་། ཡང་དག་པར་བསྒྲུབས་པའི་རིགས་སོ། །རིགས་དེ་དག་སོ་སོའི་ངོ་བོ་འཆད་པ་ལ། དང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པའི་རིགས་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའོ། །ཡང་དག་པར་བསྒྲུབས་པའི་རིགས་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་སྔོན་དགེ་བའི་རྩ་བ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ཐོབ་པ་དེའོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐལ་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི། རིགས་ཞེས་ཀྱང་བྱ། ས་བོན་ཞེས་ཀྱང་བྱ། ཁམས་ཞེས་ཀྱང་བྱ། རང་བཞིན་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །རིགས་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཉན་རང་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་ནི་དམན་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་བྱང་བ་ཙམ་གྱིས་རིགས་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ནི་མཆོག་ཡིན་

ཏེ༑ སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཆར་བྱང་བས་རིགས་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་དེ་རིགས་ཐམས་ཅད་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བླ་ན་མེད་༼༤ན༽པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི། རིགས་སད་པ་དང་། མ་སད་པའོ། །དེ་ལ་རིགས་སད་པ་ནི། འབྲས་བུ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་རྟགས་དམིགས་པའོ། །རིགས་མ་སད་པ་ནི། འབྲས་བུ་ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་རྟགས་མ་དམིགས་པའོ། །འོ་ན་རིགས་དེ་རྐྱེན་ཅིས་སད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། འགལ་བའི་རྐྱེན་དང་ནི་བྲལ། མཐུན་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཟིན་ན་ནི་རིགས་སད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལས་བཟློག་ན་རིགས་མི་སད་པར་གནས་སོ། །དེ་ལ་འགལ་བའི་རྐྱེན་བཞི་སྟེ། མི་ཁོམ་པར་སྐྱེས་པ་དང་། །བག་ཆགས་མེད་པ་དང་། ལོག་པར་ཞུགས་པ་དང་༑ སྒྲིབ་པའི་ཉེས་པའོ། །མཐུན་པའི་རྐྱེན་གཉིས་ཏེ། ཕྱི་དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་གཞན་གྱི་རྐྱེན་དང་། ནང་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་འདུན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །རིགས་ཀྱི་རྟགས་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་མ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། ཆོས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བློ་ལྡན་གྱི། །རིགས་ནི་མཚན་མ་དག་ལས་ཤེས། །དུ་བ་ལས་ནི་མེར་ཤེས་དང་། །ཆུ་སྐྱར་ལས་ནི་ཆུ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །འོ་ན་མཚན་མ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གཉེན་པོ་ལ་མ་ལྷོས་པར་ལུས་ངག་རང་བཞིན་གྱིས་འཇམ་པ་དང་། སེམས་གཡོ་སྒྱུ་ཤས་ཆུང་བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་ཤིང་དྭངས་བ་དགའ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། མི་རྩུབ་བརྣང་པ་མ་ཡིན་ལ། །གཡོ་དང་སྒྱུ་ནི་རྣམ་སྤངས་ཤིང་། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་རབ་དང་བ། །དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ༑ །ཡང་ན་སྦྱོར་བ་ཅི་བྱེད་ཀྱི་སྔོན་རོལ་ནས། སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་བ་༼༤བ༽དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་མོས་པ་དང་། དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་ལ་ཧ་མི་སྒམ་དུ་བཟོད་པ་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡང་དག་པར་སྤྱོད་པའོ། །དེ་ལྟར་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྦྱོར་བའི་སྔོན་དུ་སྙིང་རྗེ་དང་། །མོས་པ་དང་ནི་བཟོད་པ་དང་། །དགེ་བ་ཡང་དག་སྤྱོད་པ་ནི། །རིགས་ཀྱི་རྟགས་སུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རིགས་ལྔ་པོ་དེ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཡོད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཀྱང་མཐར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པས་ན་རིང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ༑ །རིགས་མ་ངེས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ཉེ་བའི་རྒྱུ། ཁ་ཅིག་རིང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཆད་པའི་རིགས་ཀྱང་༑ ཡུན་རིང་བ་ལ་དགོངས་པ་ཙམ་ལས། གཏན་ནས་བྱང་ཆུབ་མི་ཐོབ་པ་མིན་པས་ཤིན་ཏུ་རིང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སེམས་ཅན་ལ་རིགས་དེ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་། སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་གྱིས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཡོད་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཡང་དཔེ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ན། དངུལ་རྡོ་ལ་དངུལ་གནས་པའམ། ཏིལ་ལ་ཏིལ་མར་གནས་པའམ༑ འོ་མ་ལ་མར་གནས་པ་ལྟར་ཡོད་དོ། །དེས་ན་དངུལ་རྡོ་ལ་དངུལ་བསྐྱབ་ཏུ་བཏུབ་པའམ། ཏིལ་ལ་

ཏིལ་མར་བསྒྲུབ་ཏུ་བཏུབ་པའམ། འོམ་ལ་མར་བསྒྲུབ་ཏུ་བཏུབ་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་ལ་སངས་རྒྱས་བསྒྲུབ་
ཏུ་བཏུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས་རྒྱུའི་ལེའུ་སྟེ་དང་
པོའོ།། །། ༄ རྟེན་ནི་མི་ལུས་རིན་ཆེན་མཆོག །ཅེས་པ་ལ། འོ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
[༥ན] སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཅན་ཡིན་ན། དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་ལ་སོགས་པ་ལྔ་ཆར་གྱིས་སངས་རྒྱས་བསྒྲུབ་
ཏུ་ནུས་པ་ཅིག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ། ལུས་དལ་འབྱོར་རྣམ་གཉིས་
དང་ལྡན་པ། སེམས་དད་པ་རྣམ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་འདི། སངས་རྒྱས་བསྒྲུབ་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཏུ་བཟང་
ངོ༔ །དེ་འཆད་པ་ལ་སྡོམ་ནི། དལ་བ་དང་ནི་འབྱོར་བ་དང་། །ཡིད་ཆེས་འདོད་དང་དང་བ་སྟེ། །ལུས་ནི་
གཉིས་དང་སེམས་ནི་གསུམ། །དོན་ལྡ་ཡིས་ནི་རྟེན་མཆོག་བསྡུས། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་དལ་བ་ནི་མི་ཁོམ་
པ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བའོ། །མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ནི། མདོ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ལས། དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་དུད་
འགྲོ་དང་། །ཀླ་ཀློ་ཚེ་རིང་ལྷ་དང་ནི། །ལོག་ལྟ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྟོང་པ། །ལྐུགས་པ་འདི་དག་མི་ཁོམ
བརྒྱད༔ །ཅེས་གསུངས་སོ། །འདི་དག་ཅི་ལྟར་མི་ཁོམ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དམྱལ་བ་ནི་རྟག་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་བའི་
རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡི་དྭགས་ནི་སེམས་འཚིག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དུད་འགྲོ་ནི་
ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པ་ཤས་ཆེ་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་གསུམ་ཆར་ཡང་ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་། ཁྲེལ་མེད་པས་རྒྱུད་མ་
རུངས་པར་གྱུར་བའི་ཕྱིར། ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་ཚེ་རིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི།
འདུ་ཤེས་མེད་པ་སྟེ། དེར་འཇུག་པའི་རྣམ་ཤེས་འགོར་དང་བཅས་པ་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་
གོ་སྐབས་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་རང་ཡིན་ཏེ། མི་ལ་ལྟོས་ན་ལྷ་ཚེ་རིང་བའི་ཕྱིར་
རོ༔ །ཡང་ན་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མི་ཁོམ་པ་ཡིན་ཏེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་ནས་[༥བ] དགེ་བ
ལ་འབད་པ་མི་ཁོམ་པས་སོ། །དེ་བས་ན་ད་ལྟ་མིའི་སྡུག་བསྔལ་བག་ཙམ་པ་འདི་ལ་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ།
འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། རང་གི་ང་རྒྱལ་ཞི་བར་འགྱུར། སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར།
སྡིག་པའི་ལས་ལ་འཛེམ་ཞིང་དགེ་བ་ལ་དགའ་བར་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ
ལས་ཀྱང་། གཞན་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཡོན་ཏན་ནི། །སྐྱོ་བས་དྲེགས་པ་སེལ་བར་བྱེད། །འཁོར་བ་པ་ལ
སྙིང་རྗེ་སྐྱེ། །སྡིག་ལ་འཛེམ་ཞིང་དགེ་ལ་དགའ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འགྲོ་བ་རིགས་བཞི་ལ
དལ་བ་མེད་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །མི་ཡིན་དུ་ཟིན་ཡང་། ཀླ་ཀློ་ནི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དང་ཕྲད་པར་དཀའ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །ལོག་ལྟ་ཅན་ནི་དགེ་བ་ལ་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་རྒྱུར་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས
སྟོང་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེས་པ་ནི། བྱ་བ་དང་བྱ་བམ་ཡིན་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྐུགས་པ་ནི
ལེགས་པར་བཤད་པ་དང་ཉེས་པར་བཤད་པའི་ཆོས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་
བརྒྱད་པོ་དེ་དག་དང་བྲལ་བ་ནི་དལ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འབྱོར་པ་ནི། རང་གི་འབྱོར་པ་ལྔ་

དང་༔ གཞན་གྱི་འབྱོར་པ་ལྔ་སྟེ་བཅུའོ། །དེ་ལ་རང་གི་འབྱོར་པ་ལྔ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། མི་ཉིད་དབུས་སྐྱེས་དབང་པོ་ཚང་། །ལས་མཐའ་མ་ལོག་གནས་ལ་དད། །ཅེས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་མི་ཉིད་ནི། མི་རྣམས་དང་སྐལ་པ་མཉམ་པར་སྐྱེས་པ་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པའོ། །ཡུལ་དབུས་སུ་སྐྱེས་པ་ནི། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་དུ་ཡོད་པའི་སར་སྐྱེས་པའོ། །དབང་པོ་ཚང་བ་ནི། གླེན་པ་དང་ལྐུགས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དགེ་བའི་ཆོས་བསྒྲུབ་པའི་སྐལ་པ་༼༡ན༽ཡོད་པའོ། །གནས་ལ་དད་པ་ནི། སྟོན་པས་གསུངས་པའི་དམ་ཆོས་འདུལ་བ་དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལ་དད་པའོ། །ལས་ཀྱི་མཐའ་མ་ལོག་པ་ནི། ཚེ་འདི་ལ་མཚམས་མེད་པའི་ལས་མ་བྱས་པའོ། །གཞན་གྱི་འབྱོར་པ་ལྔ་ནི། སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་དང་། ཆོས་བསྟན་པ་རྣམས་གནས་པ་དང་། ཆོས་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་། གཞན་གྱི་ཕྱིར་སྙིང་བརྩེ་བར་བྱེད་པ་ཡོད་པའོ། །དེ་ལྟར་རང་གཞན་གཉིས་ཀྱི་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་པ་ནི་འབྱོར་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དལ་འབྱོར་རྣམ་གཉིས་འཛོམ་པ་དེ་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་སྟེ། རྙེད་པར་དཀའ་བས་ན་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱའོ། །ཕན་འདོགས་ཆེ་བས་ན་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་རྙེད་པར་དཀའ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ལས། མིར་གྱུར་བ་ནི་དཀའ་བ་སྟེ། །མི་སྲོག་ཐོབ་པའང་དཀའ་བ་ཡིན། །དམ་པའི་ཆོས་ཐོབ་དཀའ་བ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་འབྱུང་བའང་དཀའ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་པདྨ་དཀར་པོའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། མིར་སྐྱེ་བ་ནི་རྙེད་པར་དཀའ། དལ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའང་རྙེད་པར་དཀའ། སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བའང་རྙེད་པར་དཀའ། དགེ་བའི་ཆོས་ལ་འདུན་པའང་རྙེད་པར་དཀའ། ཡང་དག་པའི་སྨོན་ལམ་ཡང་རྙེད་པར་དཀའ་བ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འཕགས་པ་སྡོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ལས་བཟློག་པའང་རྙེད་པར་དཀའ། མིར་གྱུར་པ་ཡང་རྙེད་པར་༼༡བ༽དཀའ། དལ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་རྙེད་པར་དཀའ། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བའང་རྙེད་པར་དཀའ། དབང་པོ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་ཡང་རྙེད་པར་དཀའ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉན་པ་ཡང་རྙེད་པར་དཀའ། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དང་འགྲོགས་པ་ཡང་རྙེད་པ་དཀའ། ཡང་དག་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ཀྱང་རྙེད་པར་དཀའ། ཡང་དག་པའི་ཚུལ་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཉེ་བར་བསྒྲུབ་པ་ཡང་རྙེད་པར་དཀའ། ཡང་དག་པའི་འཚོ་བ་ཡང་རྙེད་པར་དཀའ༔ མིའི་འཇིག་རྟེན་ན་ཆོས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་ཡང་རྙེད་པར་དཀའ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། དལ་འབྱོར་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་རྙེད་པར་དཀའ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དཔེ་ཇི་ལྟར་རྙེད་པར་དཀའ། གང་ཟག་གང་གིས་རྙེད་པར་དཀའ༔ རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་རྙེད་པར་དཀའ་ཞེ་ན། དེ་ལ་དཔེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ

ལས༔ དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་བཅོམ་ལྡན་གྱིས། །རྒྱ་མཚོ་ཆེར་གཡེངས་གཞའ་ཤིང་གི །བུ་གར་རུས་སྦལ་མགྲིན་ཆུད་ལྟར། །མི་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ཐོབ་དཀའ་གསུངས། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གང་ནས་གསུངས་ན་ཡང་དག་པའི་ལུང་ལས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ས་ཆེན་པོ་འདི་ཆུ་འབའ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ལ། དེར་མི་ཞིག་གིས་གཞའ་ཤིང་བུ་ག་གཅིག་པ་ཅིག་བོར་བ་རླུང་གིས་ཕྱོགས་བཞིར་འཕྱོ། །དེ་ན་རུས་སྦལ་ཞར་བ་ལོ་སྟོང་ཕྲག་དུ་མ་ཐུབ་པ་ཞིག །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །གང་ཟག་ནི་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྙེད་པར་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་རྙེད་པར་དཀའ་ན་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་ནི་རྒྱུ་དགེ་བ་བསགས་པས་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། ངན་སོང་༼ན༽གསུམ་དུ་སྐྱེས་པས་ནི་དགེ་བའི་ལས་གསོག་མི་ཤེས་པར་རྟག་ཏུ་སྡིག་པ་འབའ་ཞིག་ལ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་སྡིག་པ་ཤས་ཆུང་བ་དང་། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྨོན་བར་འགྱུར་བའི་ལས་བསགས་པ་ཅིག་གིས་རྙེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཕན་འདོགས་པ་ཆེ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། སྐྱེས་བུའི་དོན་གྲུབ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ལ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ༔ དེ་ལ་སྐྱེས་བུ་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་དུ་ན། པུ་རུ་ཥ་བྱ་བ་ཡིན་ལ། པུ་རུ་ཥའི་སྒྲ་ནི་སྤོབས་སམ་ནུས་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་ལ་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་སྒྲུབ་པའི་སྤོབས་སམ་ནུས་པ་ཡོད་པས་སྐྱེས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ནུས་པ་རབ་འབྲིང་གསུམ་ཡོད་པས། སྐྱེས་བུ་ཡང་རབ་འབྲིང་གསུམ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ་ལས། ཆུང་དུ་འབྲིང་དང་མཆོག་གྱུར་པའི། །སྐྱེས་བུ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སྐྱེས་བུ་ཆུང་དུ་ལ་རང་ཉིད་ངན་སོང་དུ་མི་ལྟུང་བར་ལྷ་མི་ཐོབ་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། གང་ཞིག་ཐབས་ནི་གང་དག་གིས། །འཁོར་བའི་བདེ་བ་ཙམ་དག་ལ། །རང་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བྱེད་པ། །སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་ཐ་མར་ཤེས། །ཅེས་གསུངས་སོ། ། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་ལ་རང་ཉིད་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་ནས་ཞི་བདེའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་༔ སྲིད་པའི་བདེ་ལ་རྒྱབ་ཕྱོགས་ཤིང་། །སྡིག་པའི་ལས་ལས་བཟློག་བདག་ཉིད། །གང་ཞིག་རང་ཞི་ཙམ་དོན་གཉེར། །སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་འབྲིང་ཞེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐྱེས་བུ་རབ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ༼བ༽རང་རྒྱུད་གཏོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས༔ །གང་ཞིག་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཀུན། །ཡང་དག་ཟད་པར་ཀུན་ནས་འདོད། །སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཕན་འདོགས་པ་ཆེ་བར་སློབ་དཔོན་ཙནྡྲ་གོ་མིའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། གང་ཞིག་ཐོབ་ནས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚོ་མཐར་འབྱིན་ཞིང་། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་ས་བོན་དགེ་བའང་འདེབས་བྱེད་པ། ། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་བས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ཆེས་ལྷག་པའི། །མི་ཉིད་དེ་ནི་སུ་ཞིག་འབྲས་བུ་མེད་པར་བྱེད། །སེམས་ཀྱི་སྤོབས་ཆེན་མི་ཡིས་རྙེད་པ་གང་ཡིན་པའི། །ལམ་དེ་ལྷ་དང་ཀླུ་ཡིས་མི་རྙེད་ལྷ་མིན་དང་། །མཁའ་ལྡིང་རིག་འཛིན་མིའམ་ཅི་དང་ལྟོ་འཕྱེས་མིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་འདིས་མི་དགེ་བ་སྤོང་

ནུས་པ། དགེ་བ་སྒྲུབ་ནུས་པ། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་རྒལ་ནུས་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ལ་བགྲོད་ནུས་པ།
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལྷ་དང་ཀླུ་ལ་སོགས་པ་འགྲོ་བ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་
འཕགས་པ། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་བས་ཀྱང་ལྷག་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དལ་འབྱོར་གྱི་
མི་ལུས་འདི་རྙེད་པར་དཀའ་ཞིང་ཕན་འདོགས་ཆེ་བས་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རྙེད་པར་དཀའ་ཞིང་ཕན་
འདོགས་པ་ཆེ་ཡང་འཇིག་པར་ཤིན་ཏུ་སླ་སྟེ། ཆོ་སྲོག་ལ་གསོས་མ་འདེབས་མཁན་ནི་མེད། འཆི་བའི་རྐྱེན་ནི་
མང་། དུས་སྐད་ཅིག་མ་ནི་མི་སྡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་
ལས། དེ་རིང་ཁོ་ན་མི་འཆི་ཞེས། །བདེ་བར་འདུག་པ་རིགས་མ་ཡིན། །བདག་ནི་མེད་པར་འགྱུར་བའི་
དུས། །དེ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རྙེད་པར་དཀའ་ཆོད་དམ།
〔༥ན〕འཇིག་པར་སླ་ཆོད་དམ། ཕན་འདོགས་ཆེ་ཆོད་དེ་ལྟར་ལགས་པས། ལུས་ལ་གྲུའི་འདུ་ཤེས་བཞག
ལ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཅི་སྒྲོལ་བྱེད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། མི་ཡི་གྲུ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །སྡུག
བསྔལ་ཆུ་བོ་ཆེ་ལས་སྒྲོལ། །གྲུ་འདི་ཕྱིས་ནས་རྙེད་དཀའ་བས། །རྨོངས་པ་དུས་སུ་གཉིད་མ་ལོག །ཅེས་
གསུངས་སོ། །ལུས་ལ་འོག་རྟའི་འདུ་ཤེས་བཞག་ལ། འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་འཕྲང་ལས་ཅི་ཐར་
བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། མི་ལུས་གཙང་མའི་རྟ་བཞོན་ནས། །འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་འཕྲང་ལས་བྲོས། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུས་ལ་གཡོག་གི་འདུ་ཤེས་བཞག་ལ་དགེ་བའི་ལས་ལ་བཀོལ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་
ཡང་། མི་འོ་ཅོག་གི་ལུས་འདི་ནི། །བཀོལ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་ཟད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་པ
ལ་ཡང་དད་པ་དགོས་ཏེ། དད་པ་མེད་ན་དཀར་པོའི་ཆོས་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ་གསུང་། དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་
ཆོས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། དད་པ་མེད་པའི་མི་རྣམས་ལ། །དཀར་པོའི་ཆོས་རྣམས་མི་སྐྱེ་སྟེ། །ས་བོན་མེ་
ཡིས་ཚིག་པ་ལ། །མྱུ་གུ་སྔོན་པོ་ཇི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཕལ་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས་
ཀྱང་། སྲིད་པའི་གནས་ཅན་དད་པ་ཆུང་བ་ཡིས། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཤེས་པར་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །དེས་ན་དད་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། འཕགས་པ་རྒྱ་ཆེ་རོལ་པ་ལས་ཀྱང་། བཀའ་སྩལ་པ།
ཀུན་དགའ་བོ། དད་པ་ལ་སྦྱོར་བར་གྱིས་ཤིག །འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསོལ་བ་འདེབས་པའོ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་དད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། དད་པ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་ཡོད་དེ།
ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ། འདོད་པའི་དད་པ། དང་བའི་〔༥བ〕དད་པའོ། །དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ནི།
ཡུལ་ལས་དང་འབྲས་བུ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་དང་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ།
དེ་ཡང་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འདོད་ཁམས་ཀྱི་བདེ་བ་འབྱུང་བར་ཡིད་ཆེས། མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་
འདོད་ཁམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བར་ཡིད་ཆེས། མི་གཡོ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་
བདེ་བ་འབྱུང་བར་ཡིད་ཆེས། ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱད་པས། སྡུག

བསྡུལ་གྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཐོབ་པར་ཡིད་ཆེས་པའོ། །འདོད་པའི་དད་པ་ནི། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་ཉིད་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་མཐོང་ནས། དེ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་གུས་པ་དང་ལྡན་པས་ལམ་ལ་སློབ་པའོ༔ །དང་བའི་དད་པ་ནི། ཡུལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། ལམ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་དང་། ལམ་དུ་གྱུར་པ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་དང་། ལམ་སྒྲུབ་པའི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པ་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ལ་མོས་ཤིང་གུས་ལ་སེམས་དང་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཆོས་མངོན་པ་ལས། དད་པ་གང་ཞེ་ན། ལས་དང་། འབྲས་བུ་དང་། བདེན་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་ལ་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སེམས་དང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། འདུན་དང་ཞེ་སྡང་འཇིགས་པ་དང་། །རྨོངས་པས་གང་ཞིག་ཆོས་མི་འདའ། །དེ་ནི་དད་པ་ཅན་ཞེས་བྱ། །ངེས་པར་ལེགས་པའི་སྣོད་མཆོག་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་འདུན་པས་ཆོས་ལས་མི་འདའ་བ་ནི། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ནས་ཆོས་མི་གཏོང་བ་སྟེ། དཔེར་ན་གཞན་ཞིག་ན་རེ། ཁྱོད་ལ་ཟས་ནོར་རམ། བུད་མེད་དམ། རྒྱལ་སྲིད་༼༡༠ན༽ལ་སོགས་པའི་བྱ་དགའ་ཆེན་པོ་སྟེར་གྱི་ཆོས་ཐོང་ཟེར་ཡང་མི་གཏོང་བའོ། །ཞེ་སྡང་གིས་ཆོས་ལས་མི་འདའ་བ་ནི། ཁོང་ཁྲོ་བའི་ཕྱོགས་ནས་ཆོས་མི་གཏོང་བ་སྟེ། དཔེར་ན་གཞན་ཞིག་གིས་བདག་ལ་སྔར་ཡང་གནོད་པ་ཆེན་པོ་བྱས་ལ། ད་རུང་ཡང་གནོད་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་དུ་བྱུང་ཡང་ཆོས་མི་གཏོང་བའོ། །འཇིགས་པས་ཆོས་ལས་མི་འདའ་བ་ནི། བྲེད་པའི་ཕྱོགས་ནས་ཆོས་མི་གཏོང་བ་སྟེ། དཔེར་ན་འགའ་ཞིག་ན་རེ༔ ཁྱོད་ཆོས་མི་གཏོང་ན་དཔའ་བོ་སུམ་བརྒྱ་བཀྲལ་ནས། ཉིན་རེ་བཞིན་ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་ལས་ཤ་སྲང་ལྔ་ལྔ་གཅོད་ཟེར་ཡང་ཆོས་མི་གཏོང་བའོ། །རྨོངས་པས་ཆོས་ལས་མི་འདའ་བ་ནི། མི་ཤེས་པའི་ཕྱོགས་ནས་ཆོས་མི་གཏོང་བ་སྟེ། དཔེར་ན་འགའ་ཞིག་ན་རེ། ལས་མི་བདེན། འབྲས་བུ་མི་བདེན། དཀོན་མཆོག་གསུམ་མི་བདེན། ཁྱོད་ཆོས་བྱས་ནས་ཅི་བྱེད། ཆོས་ཞོག་ཟེར་ཡང་ཆོས་མི་གཏོང་བའོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་བཞི་དང་ལྡན་པ་དེ་དད་པ་ཅན་ཡིན། ངེས་ལེགས་བསྒྲུབ་པའི་སྣོད་མཆོག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དད་པ་དེ་དག་ཡོད་ན་ཕན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། སྐྱེས་བུ་མཆོག་གི་སེམས་སྐྱེ་བ་ཡིན། མི་ཁོམ་པ་རྣམས་སྤོང་བ་ཡིན། དབང་པོ་རྣོ་ཞིང་གསལ་བ་ཡིན། ཚུལ་ཁྲིམས་མི་ཉམས་པ་ཡིན། ཉོན་མོངས་པ་འཇིལ་བ་ཡིན། བདུད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་འདའ་བ་ཡིན། ཐར་པའི་ལམ་རྙེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། དགེ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསོག་པ་ཡིན། སངས་རྒྱས་མང་པོ་མཐོང་བ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་ཡིན། དེ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཡང་དཀོན་མཆོག་ཏ་ལའི་གཟུངས་ལས། རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ལ་དད་གྱུར་ཞིང་། །སངས་རྒྱས་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་དད༼༡༠བ༽བྱེད་པ། །བྱང་ཆུབ་བླ་ན་མེད་ལ་དད་གྱུར་ན། །སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་སྐྱེའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཡང་དད་པ་ཡོད་ན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱང་དེའི་དྲུང་དུ་བྱོན་ནས་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ལས། དེ་ལྟར་དད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྣོད་དུ་རིག་ནས། དེའི་དྲུང་དུ་གཤེགས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཡང་དག་པར་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ལུས་དལ་འབྱོར་རྣམ་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པ། སེམས་དད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་དེ། བླ་མེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ནོ། །དམ་པའི་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས་རྟེན་གྱི་ལེའུ་སྟེ་གཉིས་པའོ།། ༎ ༈ རྐྱེན་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན། །ཞེས་པ་ལ། དེ་ལྟར་རྟེན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་ཡང་། རྐྱེན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མ་བསྐུལ་ན། སྔར་གྱི་བྱ་བ་ངན་པ་ལ་གོམས་ཤིང་༏ བག་ཆགས་བརྟས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པར་དཀའོ། །དེས་ན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱ་སྟེ། སྡོམ་ནི། འཐད་པ་དང་ནི་དབྱེ་བ་དང་། །ཁྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་། །བསྟེན་པའི་ཐབས་དང་ཕན་ཡོན་ཏེ། །ལྔ་ཡིས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་བསྡུས། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་དགོས་པའི་འཐད་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། ལུང་དང་། རིགས་པ་དང་། དཔེའོ༏ །དེ་ལ་ལུང་ནི། འཕགས་པ་སྡུད་པ་ལས། སློབ་མ་བཟང་པོ་བླ་མ་གུས་ལྡན་དེ་དག་གིས། །བླ་མ་མཁས་པ་དག་ལ་༼༧༧ན༽རྟག་ཏུ་བསྟེན་པར་བྱ། །ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལས་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས་ཀྱང་། འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་པས། དང་པོ་ཉིད་དུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དག་ལ་བསྙེན་པར་བྱ། བསྟེན་པར་བྱ། བསྙེན་བཀུར་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རིགས་པ་ནི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་དགོས་པར་དམ་བཅའ། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཚོགས་གསོག་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ། །མཐུན་པའི་དཔེ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་བཞིན་ནོ། །བཟློག་པའི་དཔེ་རང་སངས་རྒྱས་བཞིན་ནོ། །དེའི་དོན་བཤད་ན། བདག་ཅག་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་གསོག་དགོས་ཤིང་། དེ་གསོག་པའི་ཐབས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཤེས་བྱས་བསྡུས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱོང་དགོས་ལ། དེ་སྦྱོང་བའི་ཐབས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་རག་ལུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེ་ནི། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་ལམ་རྒྱུས་མེད་ལ་འགྲོ་དུས་ཀྱི་ལམ་མཁན་ལྟ་བུའམ། འཇིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ལ་འགྲོ་དུས་ཀྱི་སྐྱེལ་མ་ལྟ་བུའམ། ཆུ་བོ་ཆེན་པོ་ལས་རྒལ་དུས་ཀྱི་མཉན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དཔེ་དང་པོ་བཤད་ན། ལམ་རྒྱུས་མེད་ལ་འགྲོ་བའི་ཚེ་ལམ་མཁན་མེད་ན། ལམ་ནོར་དོགས་དང་། གོལ་དོགས་དང་། འཁྱུར་དོགས་ཡོད་དོ། །ལམ་མཁན་༼༧༧བ༽དང་འགྲོགས་ན་ལམ་ནོར་དོགས་དང་། གོལ་དོགས་དང་།

འཁྱར་དོགས་མེད་དེ་གོམ་པ་ཆུད་མ་ཟོས་པར་བསྡིས་སར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བླུན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་ནས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འགྲོ་བ་ལ། ལམ་མཁན་དང་འདྲ་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མེད་ན། གལ་ཏེ་མུ་སྟེགས་པའི་ལམ་དུ་ནོར་དོགས་ཡོད། གལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དུ་གོལ་དོགས་ཡོད། གལ་ཏེ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དུ་འཁྱར་དོགས་ཡོད། ལམ་མཁན་དང་འདྲ་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་འགྲོགས་ན། ལམ་ལ་ནོར་དོགས་དང་། གོལ་དོགས་དང་། འཁྱར་དོགས་མེད་པར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དཔལ་འབྱུང་གི་རྣམ་ཐར་ལས༑ དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་དུ་འཛུད་པས་ལམ་མཁན་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ༑ །དཔེ་གཉིས་པ་བཤད་ན། འཇིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ནི་ཆོམ་རྐུན་ནམ། གཅན་གཟན་ལ་སོགས་པའི་འཚེ་བ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འགྲོ་བའི་ཚེ་སྐྱེལ་མ་མེད་ན། ལུས་སམ་སྲོག་གམ་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཉེ་ཉོ་བྱུང་དོགས་ཡོད་ལ། སྐྱེལ་མ་བརྩོན་པོ་དང་འགྲོགས་ན་ཉེ་ཉོ་མེད་པར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་ཅིང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འགྲོ་བ་ལ་སྐྱེལ་མ་དང་འདྲ་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མེད་ན། ཆོམ་རྐུན་དང་འདྲ་བའི་ནང་གི་རྣམ་རྟོག་གམ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཕྱིའི་བདུད་དང་ལོག་འདྲེན་ལ་སོགས་པས་དགེ་བའི་ནོར་འཕྲོགས་དོགས་ཡོད། བདེ་འགྲོའི་སྲོག་གཅོད་དོགས་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཉོན་མོངས་ཆོམ་རྐུན་ཚོགས་(ཀུན)འདི་ནི། །གླགས་རྙེད་གྱུར་ན་དགེ་འཕྲོག་ཅིང་། །བདེ་འགྲོའི་སྲོག་ཀྱང་གཅོད་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །སྐྱེལ་མ་དང་འདྲ་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མ་བྲལ་ན་དགེ་བའི་ནོར་མི་འཚོར། བདེ་འགྲོའི་སྲོག་མི་ཆད་པར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དཔལ་འབྱུང་གི་རྣམ་ཐར་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བསྲུངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང༑ དགེ་བསྙེན་མ་མི་གཡོ་བའི་རྣམ་ཐར་ལས་ཀྱང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ནི་བདག་ཅག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གནས་སུ་ཕྱིན་པར་སྐྱེལ་བས་སྐྱེལ་མ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དཔེ་གསུམ་པ་བཤད་ན། ཆུ་བོ་ཆེན་པོ་རྒལ་བའི་ཚེ་མཉན་པ་མེད་པར་གྲུའམ་གཟིངས་སུ་ཞུགས་ཀྱང་། ཕར་ཀར་མི་ཕྱིན་པར་ཆུ་ཉིད་དུ་བྱིང་བའམ། ཆུ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱེར་བར་འགྱུར་ལ། མཉན་པ་ཡོད་ན་དེའི་འབད་རྩོལ་གྱིས་ཕར་ཀར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་རྒལ་བའི་ཚེ། མཉན་པ་དང་འདྲ་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མེད་ན། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་གྲུ་གཟིངས་ལ་ཞུགས་ནས་ཕྱིན་ཡང་། འཁོར་བ་ཉིད་དུ་བྱིང་ཞིང་འཁོར་བའི་རྒྱུན་གྱིས་ཁྱེར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། སྐྱ་བ་འཛིན་པ་མེད་པར་ནི། །གྲུ་ཡིས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་མི་འགྱུར། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རབ་རྫོགས་ཀྱང་། །བླ་མ་མེད་ན་སྲིད་མཐར་མིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་མཉན་པ་དང་འདྲ་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱས་ན་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་སྐམ

སར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྡོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་༼༧༢བ༽ནི་
འཁོར་བའི་ཆུ་བོ་ཆེན་པོ་ལས་སྒྲོལ་བས་ན་མཉན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བས་ན་ལམ་མཁན་ནམ་
སྐྱེལ་མའམ། མཉན་པ་ལྟ་བུའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱའོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་དབྱེ་བ་ནི་
བཞི་སྟེ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལོངས་
སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུའོ། །དེ་དག་ཀྱང་རང་གི་གནས་སྐབས་དང་སྦྱར་ཏེ། རང་ལས་དང་པོ་པའི་དུས་སུ་སངས་
རྒྱས་དང་ས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་བསྟེན་པའི་ནུས་པ་མེད་པས། དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་བསྟེན་པའོ། །རང་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཐལ་ཆེར་དག་ཙ་ན། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
ས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་བསྟེན་པར་ནུས་པའོ། །རང་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ཡན་ཆད་ལ་
གནས་ཙ་ན། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ལ་བསྟེན་པར་ནུས་པའོ། །རང་ས་ཆེན་པོ་ལ་
གནས་ཙ་ན། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ལ་བསྟེན་པར་ནུས་པའོ། །དེ་ལྟར་བཞི་ལས་
རང་ལ་དྲིན་གང་ཆེ་ན། བདག་ཅག་དང་པོ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་མུན་ཁང་ན་འདུག་པའི་ཚེ། དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེན་གོང་མ་རྣམས་བསྟེན་པ་བས། ཞལ་མཐོང་བ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་ལས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་མཇལ་བས། དེའི་གསུང་གི་སྒྲོན་མེས་ལམ་སྣང་བར་བྱས་ནས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
གོང་མ་རྣམས་དང་མཇལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་ནང་གི་དྲིན་ཆེ་བ་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡིན་
ནོ༔ །༼༧༣ན༽དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བཞི་པོ་དེའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་ནི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པ་
གཉིས་སྤངས་པས་ནི་སྤངས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན། མཁྱེན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་མངའ་བས་ན་ཡེ་ཤེས་ཕུན་
སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་
ཡང༔ ས་དང་པོ་ནས་ས་བཅུ་པའི་བར་གྱི་སྤངས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཅི་རིགས་སུ་མངའོ། །ཁྱད་པར་དུ་ཡང་ས་
བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་དབང་བཅུ་ལ་མངའ་
བརྙེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚེ་ལ་དབང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་དང་། ཡོ་བྱད་དང་། ལས་དང་། སྐྱེ་བ་
དང༔ མོས་པ་དང་། སྨོན་ལམ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། ཆོས་ལ་དབང་བའོ། །དེ་
ལ་ཚེ་ལ་དབང་བ་ནི་ཇི་སྲིད་འདོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་གནས་པར་ནུས་སོ། །སེམས་ལ་དབང་བ་ནི་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟར་
འདོད་པ་བཞིན་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་ནུས་པའོ། །ཡོ་བྱད་ལ་དབང་བ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡོ་
བྱད་རིན་པོ་ཆེ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཆར་འབེབས་ནུས་པའོ། །ལས་ལ་དབང་བ་ནི་ཁམས་དང་། ས་དང་།
འགྲོ་བ་དང་། སྐྱེ་གནས་དང་། གནས་སྐབས་གཞན་དུ་སྨྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་རྣམས་གཞན་དུ་སྒྱུར་ནུས་
པའོ༔ །སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བ་ནི་བསམ་གཏན་ལ་གནས་ཤིང་ལོངས་སུ་མ་ཉམས་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེ

བར་ནུས་ལ། དེར་སྐྱེས་ནས་ཀྱང་དེའི་ཉེས་པས་མི་གོས་པའོ། །མོས་པ་ལ་དབང་བ་ནི་ས་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ལ་
སོགས་པར་མོས་ནའང་བསྒྱུར་ནུས་པའོ། །སྨོན་ལམ་ལ་དབང་བ་ནི་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་༼༡༣བ༽བཞིན་དུ་བདག་
དང་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་བྱེད་པའི་སྨོན་ལམ་འདེབས་ཤིང་། དེ་མངོན་པར་གྲུབ་པའོ། །རྫུ་
འཕྲུལ་ལ་དབང་བ་ནི་སེམས་ཅན་འདུན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནི་སྟོན་ནུས་
པའོ༔ །ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་ནི་ཆོས་དང་དོན་དང་ངེས་པའི་ཚིག་དང་སྤོབས་པ་རྣམས་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པར་
མཁྱེན་པའོ། །ཆོས་ལ་དབང་བ་ནི་ཅི་རིགས་པར་ཅི་ཙམ་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། མིང་དང་ཚིག་དང་ཡི་
གེའི་ཚོགས་གཞན་དང་གཞན་དག་གིས་མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམ་པར་བཞག་ནས། ཅིག་ཅར་གསུང་
གཅིག་གིས་སོ་སོའི་སྐད་དང་མཐུན་པའི་སེམས་ཡོངས་སུ་ཚིམ་པར་བྱེད་ནུས་པའོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སོ་
སོ་སྐྱེ་བོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའམ། ཡང་ན་བཞི་དང་ལྡན་པའམ། ཡང་ན་གཉིས་དང་
ལྡན་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས། དེ་ལ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བརྒྱད་གང་ཞེ་ན།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་།
རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། རྗེས་སུ་སྙིང་བརྩེ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་། མི་འཇིགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། བཟོད་
པ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཡིད་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོ་བ་ཡིན་པ་དང་། ཚིག་གི་བྱབ་དང་ལྡན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་
སོ༔ །གཉིས་པ་ནི་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རྒྱ་ཆེ་ཐེ་ཚོམ་སྤོང་བ་དང་། །གཟུང་འོས་དེ་ཉིད་གཉིས་སྟོན་པ། །
འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡི། །སྟོན་པ་ཕུན་ཚོགས་ཡིན་ཞེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། མང་དུ་ཐོས་
པས་སྟོན་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཆེ་བས་༼༡༥ན༽གཞན་གྱི་ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་
ལས་བྱེད་པས་ཚིག་གཟུང་བར་འོས་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། རྟག་པར་དགེ་
བའི་བཤེས་གཉེན་ནི། །ཐེག་ཆེན་དོན་ལ་མཁས་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག །
སྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་ལ་མཁས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་དང་ལྡན་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྙེད་ནས་བསྟེན་པའི་ཐབས་ལ་གསུམ་
སྟེ༔ བཀུར་སྟི་དང་རིམ་གྲོའི་སྒོ་ནས་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པ་དང་། མོས་པ་དང་། གུས་པའི་སྒོ་ནས་ཇི་ལྟར་
བསྟེན་པ་དང་། བསྒྲུབ་པ་དང་ནན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། བཀུར་
སྟིས་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པ་ནི། ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། མྱུར་དུ་ལྡང་བ་དང་། ལུས་འདུད་པ་དང་། སྐོར་བ་བྱ་
བ་དང་། གདུང་བའི་སེམས་ཀྱིས་དུས་སུ་སྨྲ་བ་དང་། ངོམས་པ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བལྟ་
བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཚོང་དཔོན་གྱི་བུ་ནོར་བཟངས་ཀྱིས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པ་བཞིན་

ནོ༔ །འཕགས་པ་སྡོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བལྟ་བ་ལ་ངོམས་པ་མེད་པར་ཀྱིས་ཤིག །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ནི་མཐོང་བར་དཀའོ། །འབྱུང་བར་དཀའོ༔ །མཇལ་བར་དཀའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རིམ་གྲོས་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པ་ནི། ཆོས་དང་མཐུན་པའི་ཟས་དང་། གོས་དང་། མལ་ཆ་དང་། སྨན་དང་། བསྙུན་གྱི་གསོ [༡༨བ] སྨན་དང་། ནོར་ལ་སོགས་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་ལུས་དང་སྲོག་ལ་མི་ལྟ་བར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་འཕགས་པ་རྟག་ཏུ་ངུས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པ་བཞིན་ནོ། །དཔལ་འབྱུང་གི་རྣམ་ཐར་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་རིམ་གྲོ་བྱས་པས་ཐོབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་སོ༔ །མོས་པ་དང་། གུས་པས་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པ་ནི། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་ལ། ཇི་སྐད་གསུངས་པའི་བཀའ་མི་གཅོག་པ་དང་། མོས་པ་དང་། གུས་པ་དང་། དང་བ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་པཎ་ཆེན་ནཱ་རོ་པས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པ་བཞིན་ནོ། །རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་ཀྱང་༔ ཁྱོད་ཀྱིས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་ནན་ཏན་དུ་གུས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཕངས་པར་བྱའོ། །རབ་ཏུ་དང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཐབས་མཁས་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་ཡང་༔ ལོག་པར་རྟོག་པ་སྤོང་ཞིང་ལྷག་པར་ཡང་གུས་པ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་མེའི་རྣམ་ཐར་བཞིན་ནོ༔ །བསྒྲུབ་པ་དང་ནན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པ་ནི། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེའི་ཆོས་ལ་ཐོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། སྒོམ་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྒྲུབ་པ་དང་། ནན་ཏན་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཆོག་ཏུ་མཉེས་པར་འདེབས་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བརྟན་པ་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་བསྒྲུབ་པ་དེས། །དེ་ཡི་སེམས་ནི་ཡང་དག་མགུ་བར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མགུ་ན་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔལ་འབྱུང་གི་རྣམ་ཐར་ལས་ཀྱང་། དགེ་བའི་བཤེས [༡༩ན] གཉེན་མགུ་བར་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་ཆོས་ཞུ་བ་དེ་ཡང་། སྦྱོར་བ་དང་དངོས་གཞི་མཇུག་གསུམ་འཛོམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཞུ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་སྦྱོར་བ་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་པས་ཞུའོ། །དངོས་གཞི་ལ་རང་ལ་ནད་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཆོས་ལ་སྨན་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སྨན་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཆོས་ལ་ནན་ཏན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་ནད་ཉེ་བར་འཚོ་བའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པས་ཞུའོ། །མཇུག་ཏུ་ནི་སྣོད་ཁ་སྦུབས་ལྟ་བུ་དང་། སྣོད་ཞབས་ཟོལ་ལྟ་བུ་དང་། སྣོད་དུག་ཅན་ལྟ་བུའི་སྐྱོན་སྤང་བར་བྱའོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། དཔལ་འབྱུང་གི་རྣམ་ཐར་ལས་ཀྱང་། རིགས་ཀྱི་བུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡང་དག་པར་ཟིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། ངན་སོང་དུ་མི་ལྟུང་ངོ་། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྲུངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། སྡིག་པའི་གྲོགས་པོའི་ལག་ཏུ་མི་འགྲོའོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན

གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལས་མི་ལྡོག་གོ །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡང་དག་པར་ཟིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ས་ལས་ཡོངས་སུ་འདའོ༔ །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་ཀྱང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་མྱུར་དུ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དམ་པའི་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། དགེ་བའི་[༡༥བ]བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ལེའུ་སྟེ་གསུམ་པའོ།། །། ༄ ཐབས་ནི་དེ་ཡི་གདམས་ངག་སྟེ། །ཞེས་པ་ལ། འོ་ན་བདག་ཅག་ལ་རྒྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཡང་ཡོད། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བརྒྱུད་པའི་ཕྱིར། མདོར་རྟེན་མི་ལུས་རིན་ཆེན་ཡང་རྙེད་ཅིང་། རྐྱེན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་ཕྲད་འོང་བ་ལ། དེ་སྟ་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པ་སྐྱོན་ཅི་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་བདག་ཅག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པའི་གེགས་བཞིའི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ཉེས་སྐྱོན་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པའི་གེགས་བཞི་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན། ཚེ་འདིའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་དང་། སྲིད་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་། ཞི་བའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མི་ཤེས་པའོ། །གེགས་བཞི་པོ་དེ་གང་གིས་སེལ་ན། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་གདམས་ངག་ཐོས་ནས་དེ་ཉམས་སུ་བླངས་པས་སེལ་ལོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་གདམས་ངག་དེ་ཅི་ཙམ་ཞིག་ཞེ་ན། སྡོམ་ནི། མི་རྟག་སྒོམ་དང་འཁོར་བ་ཡི། །ཉེས་དམིགས་ལས་འབྲས་བཅས་པ་དང་། །བྱམས་དང་སྙིང་རྗེ་སྒོམ་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་རྣམས་ཏེ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་བཞི་ཡིས་ནི། །དེ་ཡི་གདམས་ངག་ཐམས་ཅད་བསྡུས། །ཤེས་པ་སྟེ། མི་རྟག་པ་སྒོམ་པའི་གདམས་ངག་དང་། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ལས་འབྲས་དང་བཅས་པ་སྒོམ་པའི་གདམས་ངག་དང་། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་སྒོམ་པའི་གདམས་ངག་དང་། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གདམས་ངག་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མི་རྟག་པ་བསྒོམས་པས་ནི་ཚེ་འདིའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ལས་འབྲས་དང་བཅས[༡༦ན]པ་བསྒོམས་པས་ནི། སྲིད་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་བསྒོམས་པས་ནི་ཞི་བའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མི་ཤེས་པའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱབས་འགྲོ་ནས་བཟུང་ནས་བདག་མེད་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་དོན་སྒོམ་པ་མན་ཆད་དམ། ཡང་ན་ལམ་ལྔ་ས་བཅུ་མན་ཆད་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོས་སུ་འོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཁ་ཅིག་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟེན། ཆོས་ཁ་ཅིག་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་པ། ཆོས་ཁ་ཅིག་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོ་ག །ཆོས་ཁ་ཅིག་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསླབ་བྱ། ཆོས་ཁ་ཅིག་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕན་ཡོན། ཆོས་ཁ་ཅིག་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་མ་འདུས་པ་མེད་དོ། །དེས་ན་གདམས་ངག་དེ

དག་ཐམས་ཅད་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལས་འབྱུང་ཞིང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་སྡོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སོ། །ཞེས་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་གདམས་ངག་ལ་རག་ལས། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ཚེ་འདིའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་མི་རྟག་པ་བསྒོམ་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ༎ དེ་ཡང་སྤྱིར་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། དགེ་སློང་དག་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་མི་རྟག་ན། བསགས་པའི་ཐ་མ་ནི་འཛད། བསྐྱང་བའི་ཐ་མ་ནི་འཇིགས། ༼༡༦བ༽འཕྲད་པའི་ཐ་མ་ནི་འབྲལ། གསོན་པའི་ཐ་མ་ནི་འཆི་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས་ལས། བསགས་པ་ཀུན་གྱི་མཐའ་འཛད་ཅིང་། །བསྐྱང་བའི་ཐ་མ་འཇིགས་པར་འགྱུར། །འཕྲད་པའི་མཐའ་ནི་འབྲལ་བ་སྟེ། །གསོན་པའི་མཐའ་ནི་འཆི་བར་འགྱུར༎ །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་སྒོམ་ན། སྒོམ་ནི། དབྱེ་བ་དང་ནི་སྒོམ་ཐབས་དང་། །བསྒོམས་པ་ཡི་ནི་ཕན་ཡོན་ཏེ། །རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གིས། །མི་རྟག་སྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་བསྟུས། །ཞེས་པའོ༎ །དེ་ལ་དབྱེ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཕྱི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་མི་རྟག་པ་དང་། ནང་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་མི་རྟག་པའོ༎ །ཕྱི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་མི་རྟག་པ་ལའང་གཉིས་ཏེ། རགས་པའི་མི་རྟག་པ་དང་། ཕྲ་བའི་མི་རྟག་པའོ༎ །ནང་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་མི་རྟག་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། གཞན་མི་རྟག་པ་དང་། རང་མི་རྟག་པའོ༎ །དེ་དག་སྒོམ་པའི་ཐབས་ལ། དང་པོ་ཕྱི་སྣོད་ཀྱི་རགས་པའི་མི་རྟག་པ་ནི། མ་གི་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས་ཡ་གི་བསམ་གཏན་བཞིའི་གནས་མན་ཆད་པོ་འདི། རྟག་པའི་རང་བཞིན་སྲ་མཁྲང་ཅན་འགྱུར་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རེས་འགའ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་མན་ཆད་མེས་འཇིག །རེས་འགའ་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་མན་ཆད་ཆུས་འཇིག །རེས་འགའ་ནི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་རླུང་གིས་འཇིག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མེས་བཤིག་པའི་དུས་སུ་ཐལ་བ་ཙམ་ཡང་མི་ལུས་ཏེ། དཔེར་ན་མར་ཚིག་པ་བཞིན་ནོ། །ཆུས་བཤིག་པའི་དུས་སུ་སླིགས་མ་ཙམ་ཡང་མི་ལུས་ཏེ། དཔེར་ན་ལན་ཚྭ་ཆུ་ལ་ཐིམ་པ་བཞིན་ནོ། །རླུང་གིས་བཤིག་པའི་དུས་སུ་ལྷག་མ་ཙམ་ཡང་མི་ལུས་ཏེ། དཔེར་ན་ཐལ་བ་རླུང་གིས་ཁྱེར་བ་༼༡༧ན༽བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ལས། མེ་ཡིས་བདུན་ནོ་ཆུ་ཡིས་གཅིག །དེ་ལྟར་ཆུ་བདུན་ཐལ་ནས་ཀྱང་། །མེ་ཡིས་བདུན་ནོ་དེ་ནས་ནི། །མཇུག་ཏུ་རླུང་གིས་འཇིག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པའི་གནས་ནི། མེ་ཆུ་རླུང་གསུམ་གྱིས་མི་འཇིག་སྟེ། ནང་གི་སེམས་ཅན་ཤི་འཕོས་པ་དང་རང་འཇིག་པ་ཡིན་ནོ༎ །དེ་ལྟར་ཡང་། མི་རྟག་དེ་ཡི་གཞལ་མེད་ཁང་། །སེམས་ཅན་བཅས་ཏེ་བྱུང་འཇིག་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ད་རེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་མེ་ཡིས་འཇིག་པར་མངོན་ཏེ། དཔལ་སྦྱིན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། བསྐལ་པ་གཅིག་ལོན་ནས་ནི་འཇིག་རྟེན་འདི། །ནམ་མཁའ་རང་བཞིན་ནམ་མཁར་འགྱུར་

བར་འོང་། །ལྷུན་པོ་དག་ཀྱང་འཇིག་ཅིང་རྣམ་པར་འཆིག །ཅེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཕྲ་བའི་མི་རྟག་པ་ནི༑ དུས་བཞིའི་འགྱུར་བས་མི་རྟག་པ་དང་། ཉི་ཟླ་ཤར་ནུབ་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་དང་། སྐད་ཅིག་མས་མི་རྟག་པའོ༑ །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ནམ་ཟླ་དཔྱིད་བྱུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འདི། ས་གཞི་ཡང་འབོལ་པོ༑ ཁ་དོག་ཀྱང་དམར་པོ། རྩྭ་ཤིང་སྔོ་སྔོ་ཡང་ཁ་འབུས་ཏེ། དེ་ཡང་མི་རྟག་འགྱུར་བའི་དུས་ཤིག་ཡོང་ངོ༑ །ནམ་ཟླ་དབྱར་བྱུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ས་གཞི་ཡང་རླན་པ། ཁ་དོག་ཀྱང་སྔོན་པོ། རྩྭ་ཤིང་སྔོ་སྔོ་ཡང་ལོ་འདབ་རྒྱས་ཏེ། དེ་ཡང་མི་རྟག་འགྱུར་བའི་དུས་ཤིག་འོང་ངོ་། །ནམ་ཟླ་སྟོན་བྱུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ས་གཞི་ཡང་མཁྲང་པོ། ཁ་དོག་ཀྱང་སེར་པོ། རྩྭ་ཤིང་སྔོ་སྔོ་ཡང་འབྲས་བུ་སྨིན་ཏེ། དེ་ཡང་མི་རྟག་འགྱུར་བའི་དུས་ཤིག་འོང་ངོ་། །ནམ་ཟླ་དགུན་བྱུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ས་གཞི་ཡང་འཁྱགས་པ། ཁ་དོག་ཀྱང་སྐྱ་ལམ། [༡༧བ] རྩྭ་ཤིང་སྔོ་སྔོ་ཡང་སྐམས་ཤིང་ཆག་སྟེ། དེ་ཡང་མི་རྟག་འགྱུར་བའི་དུས་ཤིག་འོང་ངོ་། །ཉི་ཟླ་ཤར་ནུབ་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་ནི། ཉིན་མོ་བྱུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འདི་ཡང་དཀར་ཞིང་གསལ་ལ། མཚན་མོ་བྱུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནག་ལ་འཐིབ་སྟེ། དེ་ཡང་མི་རྟག་འགྱུར་བའི་བརྡའོ། །སྐད་ཅིག་མས་མི་རྟག་པ་ནི། སྐད་ཅིག་མ་སྔ་མའི་དུས་ཀྱི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དེ་སྐད་ཅིག་མ་ཕྱི་མའི་དུས་ན་མི་གནས་སོ། །གནས་པ་ལྟར་འདུག་པ་ནི་འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འབབ་ཆུའི་རྒྱུན་བཞིན་ནོ། །ནང་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་མི་རྟག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གཞན་མི་རྟག་པ་ནི། ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། སྲིད་གསུམ་མི་རྟག་སྟོན་ཁའི་སྤྲིན་དང་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་སོ༑ །རང་མི་རྟག་པ་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱང་བསྟུད་དབང་མེད་དེ་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་ལ་བརྟག་པ་དང་། གཞན་རྒྱུད་ལ་སྦྱར་བ་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་འདི་ལྟར་བསྒོམ་སྟེ། འཆི་བ་བསྒོམ་པ་དང་། འཆི་བའི་མཚན་ཉིད་བསྒོམ་པ་དང་། ཚེ་འཛད་པ་བསྒོམ་པ་དང་། འབྲལ་བར་བསྒོམ་པའོ། །དེ་ལ་འཆི་བ་བསྒོམ་པ་ནི། བདག་འཇིག་རྟེན་འདིར་ཡུན་རིང་པོར་མི་སྡོད་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་སྙམ་དུ་བསམ་པའོ། །འཆི་བའི་མཚན་ཉིད་བསྒོམ་པ་ནི། བདག་གི་སྲོག་འདི་ནི་ཟད། དབུགས་འདི་ནི་འགག །ལུས་འདི་ནི་རོར་འགྱུར། སེམས་འདི་ནི་གཞན་ཞིག་ན་ཕར་འཁྲམས་དགོས་པ་ཡིན་སྙམ་དུ་བསམ་པའོ། །ཚེ་འཛད་པ་བསྒོམ་པ་ནི། ན་ནིང་ནས་ད་ཕན་ཆད་ལ་ལོ་གཅིག་སོང་སྟེ། དེ་ཙམ་གྱིས་ཚེ་ཐུང་དུ་སོང་། ཁ་སང་[༡༨ན] ནས་མདང་ཕན་ཆད་ལ་ཟླ་བ་གཅིག་ལོན་ཏེ། དེ་ཙམ་གྱིས་ཚེ་ཐུང་དུ་སོང་། ཁ་ཙང་ནས་དེ་རིང་བར་ལ་ཞག་གཅིག་ལོན་ཏེ། དེ་ཙམ་གྱིས་ཚེ་ཐུང་དུ་སོང་ངོ་། །ད་ཅི་ནས་ད་ལྟ་ཕན་ལ་དར་ཅིག་སོང་སྟེ། དེ་ཙམ་གྱིས་ཚེ་ཐུང་དུ་སོང་བ་ཡིན་སྙམ་དུ་བསམ་པའོ༑ །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། ཉིན་མཚན་སྡོད་པ་ཡོངས་མེད་པར། །ཚེ་འདི་རྟག་ཏུ་གོད་འགྱུར་ཞིང་། །སློན་པ་གྲུད་ནས་ཡོད་མེད་ན། །བདག་ལྟ་འཆི་བར་ཅིས་མི་འགྱུར། །ཞེས་

གསུངས་སོ། །འབྲལ་བ་བསྒོམ་པ་ནི། ད་ལྟ་ཡོད་པའི་བདག་གི་ཉེ་འབྲེལ་དང་། ནོར་རྫས་དང་། ལུས་
ལ་སོགས་པའི་རྫས་པོ་ཆེ་འདི་རྣམས་དང་ཡང་བདག་རྟག་ཏུ་འགྲོགས་སུ་མི་འོང་སྟེ། མྱུར་དུ་འབྲལ་བ་ཡིན་
སྙམ་དུ་བསམ་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། ཐམས་ཅད་བོར་ཏེ་ཆས་དགོས་
པར༔ །བདག་གིས་དེ་ལྟར་མ་ཤེས་ནས། །ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཡང་ན་འཆི་བ་དགུ་
ཕྲུགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསྒོམ་སྟེ། བདག་ངེས་པར་འཆི། ནམ་འཆི་ཆ་མེད་པར་འཆི། ཅིས་ཀྱང་མི་སྡོངས་པར་
འཆི་སྙམ་དུ་བསམ་པའོ། །དེ་ཡང་ངེས་པར་འཆི་བ་ལ་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་སྟེ། སྔར་མ་ཤི་བར་ལུས་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚེ་སྐད་ཅིག་གིས་འཛད་པའི་ཕྱིར་ངེས་པར་
འཆིའོ༔ །དེ་ལ་སྔར་མ་ཤི་བར་ལུས་པ་མེད་པས་ངེས་པར་འཆི་བ་ནི། སློབ་དཔོན་རྟ་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་ནས།
ས་འམ་འོན་ཏེ་མཐོ་རིས་ན། །སྐྱེས་ནས་ལ་ལ་མ་ཤི་བ། །འགའ་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱིས་མཐོང་བའམ། །ཐོས་སམ་
འོན་ཏེ་ཐེ་ཚོམ་ཟ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དྲང་སྲོང་རྫུ་འཕྲུལ་ཅན་མངོན་ཤེས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྡན་
པ་རྣམས་ཀྱང་། མི་འཆི་བའི་ས་ཕྱོགས་སུ་འབྲོས་ས་དང་ཐར་ས་མི་རྙེད་པར་ཐམས་ཅད་འཆི་བ་ཡིན་ཏེ། འོ་
སྐོལ་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེ་ལྟར་ཡང་། དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་ལྔ་མངོན་ཤེས། །མཁའ་ལ་རྒྱང་རིང་འགྲོ་བ
༼༡༤བ༽ཡང་། །གང་ན་སྤྱོད་ཡུལ་འཆི་མེད་པར། །ས་དེར་འགྲོ་བར་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
སོ༔ །དེར་མ་ཟད་ཀྱི་འཕགས་པ་རང་སངས་རྒྱས་དང་། ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱང་མཐར་སྐུ་
ལུས་གཏོང་ན། འོ་སྐོལ་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེ་ལྟར་ཡང་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས་ལས། གང་ཡང་རང་སངས་
རྒྱས་རྣམས་དང་། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱང་། །སྐུ་ལུས་འདི་ནི་སྤོང་མཛད་ན། །སྐྱེ་བོ་ཕལ་པ་
སྨོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེར་མ་ཟད་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་མཚན་
དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་ལྟ་བུ་ཡང་སྐུ་ལུས་འཇོག་ན། འོ་སྐོལ་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེ་ལྟར་ཡང་
སློབ་དཔོན་དཔའ་བོའི་ཞལ་ནས། ཇི་སྙེད་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐུ། །མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་
པའི༔ །རྡོ་རྗེའི་སྐུ་ཡང་མི་རྟག་ན། །ཆུ་ཤིང་སྙིང་པོ་མེད་འདྲ་བའི། །ལུས་ཅན་གཞན་ལ་ལྟ་ཅི་སྨོས། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུས་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངེས་པར་འཆི་བ་ནི། གང་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་
རྟག་པ་ཡིན་ལ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས་ལས།
ཀྱེ་མ་འདུས་བྱས་རྣམས་མི་རྟག །སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ལུས་
འདི་འདུས་མ་བྱས་མ་ཡིན་ཞིང་། འདུས་བྱས་ཡིན་པས་ན་མི་རྟག་སྟེ་ངེས་པར་འཆིའོ། །ཚེ་སྐད་ཅིག་གིས་
འཛད་པའི་ཕྱིར་ན་ངེས་པར་འཆི་བ་ནི། ཚེ་སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེ་འདས་ཤིང་འཆི་བའི་ཕྱོགས་སུ་ཉེར་སོང་བ་ཡིན་ཏེ།
དེ་མི་མངོན་ཡང་དེ་དང་ཆ་འདྲ་བ་དཔེར་ན། རྒྱལ་པོ་ཆེས་མདའ་འཕངས་པའམ། རི་གཟར་གྱི་ངོས་ནས་ཆུ་
འབབ་པའམ། གསོད་༼༡༥ན༽སར་ཁྲིད་པའི་བཙོན་བཞིན་དུ་ཚེ་མྱུར་དུ་འདའ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དཔེ་དང་པོ་

སྐྱེས་བུ་རྟུལ་པོ་ཆེས་མདའ་འཕངས་པ་ནི་བར་སྣང་ལ་གཞི་གཅིག་ཏུ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་སྡོད་དེ། བསྟོས་པའི་ཕྱོགས་སུ་སྒྱུར་དུ་ཕྱིན་པ་ལྟར། ཚེ་ཡང་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་སྡོད་པར་སྒྱུར་དུ་འཆི་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་རྟུལ་ཅན་གྱིས། །རྒྱུད་ལ་སྦྲེངས་ནས་མདའ་བསྐུར་བ། །མི་སྡོད་བསྟོས་སར་སྒྱུར་དུ་ཕྱིན༔ །མི་རྣམས་ཚེ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་དཔེ་གཉིས་པ་རི་གཟར་གྱི་ངོས་ནས་ཆུ་འབབ་པ་དེ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་སྡོད་པར་རྒྱུག་པ་ལྟར། མི་ཚེ་ཡང་སྡོད་དུ་མི་བཏུབ་པ་ལྷག་པར་གསལ་བ་ཡིན་ནོ༔ །དེ་ལྟར་ཡང་འདུས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཏོག་ལས། གྲོགས་དག་ཚེ་འདི་སྒྱུར་འགྲོ་སྟེ། །རི་གཟར་ཆུ་བྲག་མགྱོགས་འདྲ་ན། །བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོས་མི་ཤེས་ཏེ། །མི་མཁས་ལོངས་སྤྱོད་དྲེགས་པས་མྱོས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚོམས་ལས་ཀྱང་། ཆུ་ཀླུང་ཆེན་པོའི་རྒྱུན་བཞིན་དུ། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་འགྲོ་བར་འགྱུར༔ །ཞེས་གསུངས་སོ། །དཔེ་གསུམ་པ་གསོད་སར་ཁྲིད་པའི་བཙོན་ནི། གོམ་པ་རེ་རེ་བོར་ཞིང་འཆི་བ་ལ་བསྙེན་པ་ལྟར། འོ་སྐོལ་གྱི་ཚེ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་ལྗོན་ཤིང་གི་མདོ་ལས། གསོད་སར་ཁྲིད་པའི་བཙོན་བཞིན་དུ། །གོམ་རེ་བོར་ཞིང་འཆི་དང་ཉེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚོམས་ལས་ཀྱང་༔ དཔེར་ན་ངེས་པར་གསོད་པ་དག །གོམ་པ་གང་དང་གང་བོར་བ། །གསོད་པའི་དྲུང་དུ་བསྙེན་པ་ལྟར༔ །མི་རྣམས་སྲོག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ནམ་འཆི་ཆ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཆི་བ་ལ་ཡང་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་སྟེ། ཚེ་ལ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ༼༡༥བ༽ ལུས་ལ་སྙིང་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཆི་བའི་རྐྱེན་མང་བའི་ཕྱིར་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་པར་འཆིའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་འགྲོ་བ་གཞན་ནམ། གླིང་གཞན་གྱི་མི་ཚེ་ལ་ངེས་པ་ཡོད་ཀྱང་། འོ་སྐོལ་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་ཚེ་ལ་ངེས་པ་མེད་དེ། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ལས་ཀྱང་༔ འདི་ན་མ་ངེས་ཐ་མར་ནི། །ལོ་བཅུ་དང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་ངེས་པ་མེད་ན། ཚོམས་ལས། ཁ་ཅིག་མངལ་དུ་འཆི་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་བཙས་པའི་སར༔ །དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་གོག་ཙན། །དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་ཡོངས་རྒྱུག་ན། །ལ་ལ་རྒས་དང་ལ་ལ་གཞོན། །ལ་ལ་དར་ལ་བབ་པའི་མི། །རིམ་གྱིས་རབ་ཏུ་འགྲོ་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ལུས་ལ་སྙིང་པོ་མེད་པ་ནི། ལུས་འདི་ལ་མི་གཙང་བའི་རྫས་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྙིང་པོ་སྲ་མཁྲང་གཅིག་ཀྱང་མེད་དེ། ཇི་སྐད་དུ་སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཐོག་མར་ལྤགས་པའི་རིམ་པ་འདི། །རང་གི་བློ་ཡིས་ཐ་དད་ཕྱེ༔ །ཤ་ཡང་རུས་པའི་དྲ་བ་ལས། །ཤེས་རབ་མཚོན་གྱིས་གུད་དུ་ཕྱེ། །རུས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཕྱེ་བྱས་ནས༔ །རྐང་གི་བར་དུ་བལྟ་བྱ་ཞིང་། །འདི་ལ་སྙིང་པོ་ཅི་ཡོད་ཅེས། །བདག་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བལྟ་བར་གྱིས༔ །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཆི་བའི་རྐྱེན་མང་བ་ནི། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་འཆི་བའི་རྐྱེན་དུ་མ་གྱུར་པ་མེད་དེ། བཤེས་སྤྲིང་ལས། ཚེ་འདི་གནོད་མང་རླུང་གིས་བཏབ་པ་ཡི། །ཆུ་ཡི་ཆུ་བུར་བས་ཀྱང་མི་རྟག་ན༔ །དབུགས་འབྱུང་དབུགས་རྔུབ་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པ་ལས། །སད་ཁོམས་གང་ལགས་དེ་ནི་ངོ་མཚར་

ཆེ༔ །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཅེས་ཀྱང་མི་སྡོངས་པར་འཆི་བ་ལ་ཡང་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་སྟེ། ནོར་ཟས་ཀྱིས་མི་སྡོངས་པ་དང་། གཉེན་༼༣༠ན༽བཤེས་ཀྱིས་མི་སྡོངས་པ་དང་། རང་གི་ལུས་ཀྱིས་མི་སྡོངས་པའོ། །དེ་ལ་ནོར་ཟས་ཀྱིས་མི་སྡོངས་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ་སྤྱོད་འཇུག་ལས། རྙེད་པ་མང་པོ་ཐོབ་གྱུར་ཏེ། །ཡུན་རིང་དུས་སུ་བདེ་སྤྱད་ཀྱང་། །ཆོམ་པོས་འཕྲོགས་པ་ཇི་བཞིན་དུ། །སྒྲེན་མོ་ལག་པ་སྟོང་པར་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ནོར་ཟས་ཀྱིས་འཆི་བ་ལ་མི་སྡོངས་པར་མ་ཟད་དེ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀ་རུ་གནོད་པ་ཡིན་ནོ༔ །དེ་ལ་ཚེ་འདིར་གནོད་པ་ནི། ནོར་ཟས་ཀྱི་ཕྱིར་འཐབ་རྩོད་དང་། རྐུ་བསྲུང་བྲན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་ལ༔ ཕྱི་མ་དེའི་རྣམ་སྨིན་གྱིས་ངན་སོང་དུ་སྐྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཉེན་བཤེས་ཀྱིས་མི་སྡོངས་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ་སྤྱོད་འཇུག་ལས། འཆི་བའི་དུས་ལ་བབ་པ་ན། །བུ་རྣམས་སྐྱབས་སུ་མི་འགྱུར་ཞིང་། །ཕ་ཡང་མ་ཡིན་གཉེན་འདུན་མིན། །ཁྱོད་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྱུར་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་གཉེན་འདུན་གྱིས་འཆི་བ་ལ་མི་སྡོངས་པར་མ་ཟད་དེ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀ་རུ་གནོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཚེ་འདི་ལ་གནོད་པ་ནི། དེ་རྣམས་ཤི་དོགས་ན་དོགས་ཕམ་གྱིས་དོགས་ནས་སྡུག་བསྔལ་ཆེ་ལ། ཕྱི་མ་དེའི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་ངན་སོང་དུ་བསྐྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །རང་གི་ལུས་ཀྱིས་མི་སྡོངས་པ་ནི། ལུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་མི་སྡོངས་པ་དང་། ལུས་རང་གི་དངོས་པོས་མི་སྡོངས་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། དཔའ་ཞིང་ཤེད་ཆེ་ཡང་འཆི་བ་མི་བཟློག །གཟི་ཞིང་བང་མགྱོགས་ཀྱང་འཆི་བ་ལ་བྲོས་པས་མི་ཐར། མཛངས་ཤིང་སྨྲ་མཁས་ཀྱང་བཤད་བྱང་གིས་མི་ཐར་ཏེ། དཔེར་ན་ཉི་མ་རིའི་ཕག་ཏུ་འགྲོ་བ་ལ་སུས་ཀྱང་བཤོལ་འདེབས་པ་འམ། བཟུང་བར་མི་ནུས་པ་དང་འདྲའོ། ། ལུས་རང་གི་དངོས་པོས་མི་སྡོངས་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ་སྤྱོད་འཇུག་ལས། དཀའ་བ་༼༣༠བ༽མང་པོས་བསྒྲུབས་པ་ཡི། །ཟས་དང་གོས་ཀྱིས་བསྐྱངས་པའི་ལུས། །ཁྱོད་དང་མི་འགྲོགས་བྱ་ཁྲིས་ཟ། །ཡང་ན་འབར་བའི་མེ་ཡིས་འཚིག །ཡང་ན་ཆུ་ཡི་ནང་དུ་འདྲུལ། །ཡང་ན་ས་ཡི་དོང་དུ་སྦ། །ཞེས་གསུངས་སོ༔ །དེ་ལྟར་ལུས་འདིས་འཆི་བ་ལ་མི་སྡོངས་པར་མ་ཟད་དེ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀར་གནོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཚེ་འདིར་གནོད་པ་ནི། ལུས་འདིས་ན་མི་བཟོད། ཚ་མི་བཟོད། གྲང་མི་བཟོད། བཀྲེས་མི་བཟོད། སྐོམ་མི་བཟོད། རྒྱབ་ཀྱིས་དོགས། བསད་ཀྱིས་དོགས། བཅིངས་ཀྱིས་དོགས། བཤུས་ཀྱིས་དོགས་ནས་སྡུག་བསྔལ་དུ་ཆེ་ལ། ཕྱི་མ་ལུས་འདིའི་ལན་གྱོག་གིས་ངན་སོང་དུ་བསྐྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་རྒྱུད་དང་སྦྱར་བ་ནི། གཞན་ཤི་བ་མིག་གིས་མཐོང་བ་དང་། རྣ་བས་ཐོས་པ་དང་། སེམས་ལ་དྲན་པ་ཀུན་ཀྱང་རང་ལ་སྦྱར་ཞིང་བསྒོམ་པའོ། །དེ་ལ་གཞན་ཤི་བ་མིག་གིས་མཐོང་བ་དང་སྦྱར་ན། རང་གི་ཉེ་དུ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ནི་སྟོབས་དང་ལྡན། བྱད་བཞིན་མདངས་དང་ལྡན། ཚོར་བ་ནི་བདེ་བ་དང་ལྡན། འཆི་བ་ཡིད་ཀྱི་དགུ་ལ་མི་བྱེད་པ་ཅིག །དེ་རིང་ལྟ་བུ་འཆི་ནད་ཀྱིས་བཏབ་ནས། ལུས་ཀྱི་སྟོབས་ཤོར་ནས་ཅོག་པུ་ཡང་མི་ནུས། བྱད་ཀྱི་བཀྲག་ཤོར་ཏེ། འོམ་པོ་བཀྲག་མེད་དུ་སོང་། ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་ཏེ་ན་ཚ་ལ་ཚུགས་ཐབས་མེད། ཟུག

གཟེར་ལ་རྩུགས་པ་མེད། སྨན་དང་དཔྱད་ཀྱང་མ་ཟུག །ཆོག་དང་རིམ་གྲོས་ཀྱང་མ་ཕན། འཆི་བར་ནི་ཤེས༔ བྱ་ཐབས་ནི་མེད། གཉེན་གྱི་ཐམས་ནི་བསྐོར། ཟས་ཀྱི་ཐ་མ་ནི་ཟ། གཏམ་གྱི་ཐ་མ་ནི་ཟློ་ཚ་ན། བདག་ཀྱང་འདིའི་རང་བཞིན་ཅན། འདིའི་ཆོས་ཅན། འདིའི་མཚན་ཉིད་ཅན། ཆོས་ཉིད་འདི་ལས་མ་འདས་པ་ཡིན་སྙམ་དུ་བསམ། དེ་ནས་དེ་དབུགས་ཆད་ནས་དེ་༼༡༧ན༽རིང་ཐན་ཆད་ཇི་ལྟར་གཅེས་པ་ཁྱིམ་དེར་མེད་དུ་མི་བཏུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། ད་རོ་དེ་ཁྱིམ་དེར་ཞག་གཅིག་ཀྱང་བཞག་མ་འོས་པར། མལ་དུ་ཁྲུར་ཐག་ཤར་གྱིས་བྲེས་ནས། ཁྲེས་པོ་སྦྲགས་ཏེ་རོ་ཁུར་གྱིས་ཁུར་ནས་ཕྱིར་འདོན་པའི་ཚེ། ལ་ལས་ནི་རོ་དེ་ལ་འཇུ་ཞིང་འཕྱུང་བ་ལྟར་བྱེད། ཁ་ཅིག་ནི་དུ་ཞིང་གྲུམ་པ་ལྟར་བྱེད། ཁ་ཅིག་ནི་འབོག་ཅིང་བཀྱལ་བ་ལྟར་བྱེད་ལ། གཞན་ཁ་ཅིག་ན་རེ་འདི་ནི་ས་ཡིན། འདི་ནི་རྡོ་ཡིན། ཁྱོད་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཅོལ་ཆུང་བ་སྐད་ཟེར། རོ་དེ་ནི་ཐེམ་པ་ཐལ་གྱིས་བརྒལ་ནས། ད་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ནང་དུ་མི་ལྡོག་པ་མཐོང་ཅན། བདག་ཀྱང་སྔར་བཞིན་དུ་བསམ། དེ་ནས་རོ་དེ་དུར་ཁྲོད་དུ་བསྐྱལ་ནས་འབུས་གཞིགས་པ་དང་། ཁྱི་དང་ལྕེ་སྤྱང་ལ་སོགས་པས་ཟོས་པ་དང་། རྐང་རུས་འཐོར་བ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་ཅན། བདག་ཀྱང་སྔར་བཞིན་དུ་བསམས་མོ། ། གཞན་ཤི་བ་རྣ་བས་ཐོས་པ་དང་སྦྱར་ན། ཆེ་གེ་མོ་ཤི་ལོ་ཟེར་བའམ། དེ་ན་ཤི་བའི་རོ་གཅིག་འདུག་ལོ་ཟེར་བ་ཐོས་ཅན། བདག་ཀྱང་སྔར་བཞིན་དུ་བསམས་མོ། །གཞན་ཤི་བ་སེམས་ལ་དྲན་པ་དང་སྦྱར་ན། རང་གི་ཡུལ་དང་། གྲོང་དང་། ཁྱིམ་དུ་རྒན་གཞོན་རང་དང་འགྲོགས་འགྲོགས་པ་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཤི་སྟེ། དེ་ཀུན་བསམས་ལ་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་བདག་ཀྱང་སྔར་བཞིན་དུ་བསམ་མོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ལས། སང་དང་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་གཉིས། །སྔོན་དུ་གང་འོང་གཏོལ་མེད་པས། །སང་གི་ཆོས་ལ་མི་འབད་པར། །ཕྱི་མའི་དོན་ལ་འབད་པར་རིགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མི་རྟག་པ་བསྒོམས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་གོ་ནས་ཚེ་འདི་ལ་མངོན་ཞེན་ལྡོག་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དད་པའི་༼༡༧བ༽གསོས་འདེབས༔ བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་གྲོགས་བྱེད། ཆགས་སྡང་དང་སྦྲུར་དུ་བྲལ་ནས་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་རྐྱེན་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཞི་པའོ།། ༎ ༈ དེ་ལྟར་མི་རྟག་པར་ཤི་ཡང་ཅི་སྟོ་སྟེ། ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། སྐྱེས་ཅན་ལྷ་མིའི་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐོབ་སྟེ་འོང་། བདག་ལ་དེས་ཅི་མ་ཆོག་སྙམ་ན། དེ་ནི་སྲིད་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་གཉེན་པོར་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་སྒོམ་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སྡོམ་ནི། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ནི་སྡུག་བསྔལ་དང་། །དེ་བཞིན་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། །སྡུག་བསྔལ་གྱི་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཏེ། །གསུམ་གྱིས་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསྡུས། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་པོ་དེ། དཔེའི་སྒོ་ནས་བཤད་ན། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི་འབྲས་མ་སྨིན་པ་དང་འདྲའོ། །འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། འབྲས་ཆེན་དུག་དང་འདྲེས་པ་ཟ་བ་དང་འདྲའོ། །སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི།

འབྲས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཐོལ་བྱུང་བ་དང་འདྲའོ། །ཡང་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་པོ་དེ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་བཤད་ན། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི། ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་པ་ཡིན་ནོ། །འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། ཚོར་བ་བདེ་བ་ཡིན་ནོ། །སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི། ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ནོ། །ཡང་སྡུག་བསྔལ་དེ་གསུམ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཤད་ན། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་འདི་བླངས་པ་ཙམ་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་འདི་མ་ཚོར་ཏེ། དཔེར་ན། རིམས་ནད་དྲག་པོས་ཟིན་ཅན། ༼༢༢ན༽ རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་ན་ཚ་ཁལ་ཁོལ་ཡོད་པ་མི་ཚོར་བ་བཞིན་ནོ། །རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་འདི་གཟིགས་ཏེ༑ དཔེར་ན། རིམས་ནད་ཕལ་ཆེར་སོས་ཅན། རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་ན་ཚ་ཁལ་ཁོལ་ཡོད་པ་ཚོར་བ་བཞིན་ནོ། །དཔེ་གཞན་ཡང་། སྤུ་ཉག་མ་གཅིག་ལག་མཐིལ་ན་འདུག་ན་མི་བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་མེད་དེ། དེ་ཉིད་མིག་ཏུ་སོང་ན་མི་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་འདི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་ཡོད་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་དུ་མི་ཚོར་ཏེ། འཕགས་པ་རྣམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་དུ་ཆེའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མཛོད་ཀྱི་ཊཱི་ཀ་ལས། ལག་མཐིལ་སྤུ་ཉག་གཅིག་འདུག་པ། །དེ་ནི་མིག་ཏུ་སོང་བ་ན། །མི་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད། །བྱིས་པ་ལག་མཐིལ་འདྲ་བ་ཡིས། །འདུ་བྱེད་སྡུག་བསྔལ་སྤུ་མི་རྟོགས། །འཕགས་པ་མིག་དང་འདྲ་བ་ཡིས། །འདུ་བྱེད་ལ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གཟིགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། འཁོར་བའི་བདེ་བ་ཇི་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད་མཐར་འགྱུར་ནས་སྡུག་བསྔལ་དུ་འགྲོ་བས་ན། འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྙིང་རྗེ་པདྨ་དཀར་པོའི་མདོ་ལས། ལྷའི་རྒྱལ་སྲིད་ནི་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལགས་སོ། །མི་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་མིའི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་ལྷ་བུའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཐོབ་ཀྱང་། མཐར་སྡུག་བསྔལ་དུ་འགྱུར་ཏེ། བཤེས་སྤྲིང་ལས་ཀྱང་། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་རྒྱལ་ཉིད་དུ་གྱུར་ནས་ཀྱང་། །འཁོར་བ་དག་ན་ཡང་བྲན་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེར་མ་ཟད་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ལྷ་བུའི་ ༼༢༢བ༽ ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཐོབ་ཀྱང་། མཐར་འཆི་འཕོ་ཞིང་ལྟུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། བརྒྱ་བྱིན་མཆོད་འོས་ཉིད་དུ་གྱུར་ནས་ཀྱང་། །ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སླར་ཡང་ས་སྟེང་ལྟུང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེར་མ་ཟད་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་བུ་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ནས། བསམ་གཏན་སྙོམས་འཇུག་གི་བདེ་བ་ཐོབ་ཀྱང་མཐར་ལྟུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཚངས་ཉིད་ཆགས་བྲལ་བདེ་བ་ཐོབ་ནས་སླར། །མནར་མེད་མེ་ཡི་བུད་ཤིང་གྱུར་པ་ཡི། །སྡུག་བསྔལ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་བསྟེན་འཚལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི། སྤྱིར་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་འདི་བླངས་པ་རང་གིས་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་པའི་སྟེང་དུ། སྡུག་ངལ་ཆེན་པོར་མངོན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་དང་།

བདེ་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་བཤད་ན། ངན་སོང་ནི། དམྱལ་བ་ཡི་
དྭགས་དུད་འགྲོ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་རེ་རེ་བཞིན་དབྱེ་ན་དུ་ཡོད་པ་དང་། གནས་གང་ན་གནས་པ་དང་།
སྡུག་བསྔལ་ཅི་མྱོང་བ་དང་། ཚེ་ཇི་སྲིད་ཐུབ་པ་དང་བཞི་བཞིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དམྱལ་བ་ལ་དབྱེ་ན།
ཚ་བའི་དམྱལ་བ་བརྒྱད། གྲང་བའི་དམྱལ་བ་བརྒྱད་དེ་བཅུ་དྲུག །ཉི་ཚེ་བ་དང་། ཉེ་འཁོར་བ་གཉིས་ཏེ་བཅོ་
བརྒྱད་དོ། །ཚ་བའི་དམྱལ་བ་འདི་དག་གནས་གང་ན་གནས་ན། འཛམ་བུའི་གླིང་འདིའི་འོག་ན་གནས་ཏེ།
འདི་ནས་དེར་འགྲོ་བ་མང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་། འོག་ན་མནར་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་གནས
སོ༎ །དེའི་སྟེང་ན་ཡར་ལ་རབ་ཏུ་ཚ་བ་དང་། ཚ་བ་དང་། ངུ་འབོད་ཆེན་པོ་དང་། ངུ་འབོད་དང་།
བསྡུས་འཛོམས་དང་། ཐིག་ནག་དང་། ཡང་སོས་༼༡༣༤༽རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཆོས་མངོན་པ་
མཛོད་ལས། འདི་འོག་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་ན། །མནར་མེད་པའོ་དེ་ཙམ་མོ། །དེ་ཡི་སྟེང་ན་དམྱལ་བ་
བདུན༎ །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གིས་སྡུག་བསྔལ་ཅི་མྱོང་ན། སྤྲ་འཛུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་ཐུན་མོང་
དུ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དང་པོ་ཡང་སོས་ནི། དམྱལ་བ་གཅིག་ལ་གཅིག་ཕན་ཚུན་བཏགས་ཤུག་བཅད་
ཅིང་བསད་ནས། རླུང་གྲང་མོ་ལངས་པས་ཡང་སོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཆེམ་ཟད་ཀྱི་བར་དུའོ། །
ཐིག་ནག་ནི་གང་དུ་ཐིག་ནག་པོ་བཏབ་ནས། སོག་ལེ་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བས་གཤག་པ་དང་། སྟ་རེ་མེ་རབ་ཏུ་
འབར་བས་གཞོག་པར་བྱེད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། །ཁ་ཅིག་སོག་ལེས་འདྲ་སྟེ་དེ་བཞིན་གཞན། །སྟ་རེ་མི་བཟད་སོ་
རྣོན་རྣམས་ཀྱིས་གཞོག །ཅེས་གསུངས་སོ། །བསྡུས་འཛོམས་ནི། རིའི་བར་དུ་བསྡུས་ཤིང་འཛོམས་པ
དང་༎ ལྕུགས་ཀྱི་ཨན་འདར་གྱི་བར་དུ་བསྡུས་ཤིང་འཛོམས་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། གང་དུ་ཕྱོགས
གཉིས་ནས་རི་བོ་ལུག་གི་གདོང་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་འོངས་ནས་སེམས་ཅན་དེ་དག་འཛོམས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་རི་
དེ་གཉིས་ཕྱིར་བྲོས་པ་དང་རླུང་གྲང་མོ་ལངས་པས་ལུས་སྔམ་ལྟར་སོས། །ཡང་འཛོམས་ཏེ་དེ་ཀ་ལྟར་བྱེད་
པའོ༎ །དེ་ལྟར་ཡང་སློབ་སྤྲིང་ལས། རི་དང་མཉམ་ལུག་ཉུ་རིང་འཇིགས་སུ་རུང་བ་གཉིས། །འདུས་པའི་
ཕྲག་ཏུ་ལུས་ཀུན་ཕྱེ་མར་བརླག་ཅིང་འཛོམས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །ཁ་ཅིག་ལྕུགས་ཀྱི་ཨན་འདར་གྱི་
བར་དུ་བཙིར་བས་ཁྲག་གི་རྒྱུན་ཆུ་བོ་བཞི་ཙམ་པ་འབབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཁ་ཅིག་ཏིལ་བཞིན་འཚིར་ཏེ་དེ་
བཞིན་གཞན། །ཕྱེ་མ་ཞིབ་མོ་བཞིན་དུ་རྡུལ་དུ་རློག །ཅེས་གསུངས་སོ། །ངུ་འབོད་ནི་སེམས་ཅན་བསྲེགས
པ་རྣམས་སྐྲག་པའི་ངོ་ངོད་འབྱིན་པའོ། །ངུ་འབོད་ཆེན་པོ་ནི་ལྷག་པར་ང་རོ་འབྱིན་༼༡༣༥༽པའོ། །ཚ་བ་ནི།
མེ་ལ་སོགས་པས་གདུང་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ཁྲོ་ཆུ་ཁོལ་མ་ཁར་བླུགས་པས་ཁོག་པ་འཚིག་པ་དང་། ཡང་མཚོན
རྩེ་གཅིག་པ་ཚེར་མ་ཅན་གྱིས་བཤང་ལམ་ནས་སྤྱི་བོར་འབིགས་པའོ། །རབ་ཏུ་ཚ་བ་ནི། ཁྱད་པར་དུ་གདུང་
བར་བྱེད་པ་སྟེ། ཁྲོ་ཆུ་ཁོལ་མ་ལ་སོགས་པས་པགས་པ་མིན་པ་རྣམས་བསྲེགས་ནས། བུ་ག་དགུ་ནས་མེ
འབྱུང་བ་དང་། ཡང་མཚོན་རྩེ་གསུམ་པས་བཤང་ལམ་དང་རྐང་མཐིལ་གཉིས་ནས་སྤྱི་བོ་དང་དཔུང་པ་གཉིས

སུ་འབིགས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་བཞིན་གཞན་དག་ཁྲོ་ཆུ་བཞུས་པ་ཡི། །ཁྱུ་བ་འབར་བས་འབྲིགས་པ
ལྡུད་པར་བགྱིད། །ཁ་ཅིག་ལྕགས་ཀྱི་གསལ་ཤིང་རབ་འབར་བ། །ཚེར་མ་ཅན་ལ་ཀུན་ཏུ་རྒྱུད་པར་
བགྱིད༔ །ཅེས་གསུངས་སོ། །མནར་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ནི། ལྕགས་ཀྱི་ཁང་པ་མེ་རབ་ཏུ
འབར་བ་དང་། ཆུ་ཞེང་དང་། གནམ་འཕང་དུ་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ལྕགས་ཟངས
དཔག་ཚད་དུ་མ་ཡོད་པའི་ནང་དུ་ཁྲོ་ཆུ་དང་ཟངས་ཆུ་བླུགས་ཏེ། དེར་བཙུག་ནས་ཕྱོགས་བཞི་ནས་མི་བཟད་པའི་
མེས་བསྐོལ་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཁ་ཅིག་ལྕགས་ལས་བྱས་པའི་ཟངས་ཆེན་དུ། །སྤྲི་ཏུ་ཚུགས་
འབྲས་ཀྱི་ཐུག་པ་བཞིན་དུ་འཚོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །སྡུག་བསྔལ་བར་མཚམས་མེད་པས་ན་མནར་མེད་པ
ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་གི་ཚེ་ཡང་ཇི་སྲིད་དུ་ཐུབ་ཅེ་ན། མདོན་པ་མཛོད་ལས། ཡང་སོས་ལ་སོགས་དྲུག་རིམ
བཞིན༔ །འདོད་ལྷའི་ཚེ་དང་ཉིན་ཞག་མཉམ། །དེས་ན་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ཚེ། །འདོད་པའི་ལྷ་དང་འདྲ་བ
ཡིན༔ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་ཚེ་ཚད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དམྱལ་བ་ཡང་སོས་ཀྱི་ཉིན་ཞག
གཅིག་ཡིན་ལ། དེ་སུམ་ཅུ་ལ་ཟླ་བ་གཅིག །ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོར་བརྩིས་པའི་ཡང་སོས་ཀྱིས་རང་ལོ་ལྔ་
བརྒྱ་ཐུབ་༼༢༩ན༽བོ། །མི་ལོ་ལྟར་ན་བྱེ་བ་ཁྲག་འབུམ་དྲུག་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་ཡོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་སུམ་ཅུ་རྩ་
གསུམ་པ་དང་། དམྱལ་བ་ཐིག་ནག་སྦྱར་བས་དམྱལ་བ་དེས་རང་ལོ་སྟོང་ཐུབ་སྟེ། མི་ལོ་ལྟར་ན་བྱེ་བ་འབུམ
ཕྲག་བཅུ་གཉིས་དང་། བྱེ་བ་ཕྲག་དགུ་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་ཡོད་དོ། །ལྷ་འཐབ་བྲལ་བ་དང་དམྱལ་བ་བསྡུས་འཇོམས
སྦྱར་བས་དམྱལ་བ་དེས་རང་ལོ་ཉིས་སྟོང་ཐུབ་སྟེ། མི་ལོ་ལྟར་ན་བྱེ་བ་ཁྲག་བྱེ་བ་གཅིག་དང་། བྱེ་བ་ཕྲག
སུམ་འབུམ་དྲུག་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་ཡོད་དོ། །ལྷ་དགའ་ལྡན་པ་དང་། དམྱལ་བ་ངུ་འབོད་སྦྱར་བས་དམྱལ་བ་དེས
རང་ལོ་བཞི་སྟོང་ཐུབ་སྟེ། མི་ལོ་ལྟར་ན་བྱེ་བ་ཁྲག་བྱེ་བ་བརྒྱད་དང་། བྱེ་བ་ཕྲག་ས་ཡ་གཉིས་དང་། བྱེ་བ
ཕྲག་དགུ་འབུམ་བཞི་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཡོད་དོ། །ལྷ་འཕྲུལ་དགའ་བ་དང་། དམྱལ་བ་ངུ་འབོད་ཆེན་པོར་སྦྱར་བས
དམྱལ་བ་དེས་རང་ལོ་བརྒྱད་སྟོང་ཐུབ་སྟེ། མི་ལོ་ལྟར་ན་བྱེ་བ་ཕྲག་བྱེ་བ་དྲུག་ཅུ་རྩ་དྲུག་དང་། བྱེ་བ་ཕྲག་ས
ཡ་གསུམ་དང་། བྱེ་བ་ཕྲག་ལྔ་འབུམ་ལྔ་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་ཡོད་དོ། །གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། དམྱལ
བ་ཚ་བ་སྦྱར་བས་དེས་རང་ལོ་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་ཐུབ་སྟེ། མི་ལོ་ལྟར་ན་ལོ་བྱེ་བ་ཕྲག་བྱེ་བ་ལྔ་བརྒྱ་དང་། བྱེ་བ་ཕྲག
བྱེ་བ་བཅུ་དང་། བྱེ་བ་ཕྲག་ས་ཡ་བརྒྱད་དང་། བྱེ་བ་ཕྲག་བཞི་འབུམ་དང་། བྱེ་བ་ཕྲག་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་ཡོད
དོ༔ །དམྱལ་བ་རབ་ཏུ་ཚ་བས་ནི་ཚེ་བར་གྱི་བསྐལ་པ་ཕྱེད་ཐུབ་བོ། །མནར་མེད་པས་ནི་ཚེ་བར་གྱི་བསྐལ་པ
གཅིག་ཐུབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རབ་ཏུ་ཚ་ཕྱེད་མནར་མེད་ནི། བར་གྱི་བསྐལ་པའོ། །ཞེས་གསུངས
སོ༔ །ཉེ་འཁོར་གྱི་དམྱལ་བ་ནི། དམྱལ་བ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གི་ཕྱོགས་བཞི་ན་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་ཐོག་མར་མེ
མ་མུར་པུས་ནུབ་ཙམ་ཡོད་ལ། སེམས་ཅན་དེ་དག་གནས་ཚོལ་དུ་འགྲོ་བ་ན། དེ་དག་གིས་རྨང་པ་བཞག་ན་ནི
༼༢༩བ༽པགས་པ་དང་། ཤ་དང་། ཁྲག་ཀུན་ཞིག་པར་འགྱུར་རོ། །རྨང་པ་བཏེགས་ན་དེ་དག་སོས་པར

འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་ལྷག་པ་དང་པོའོ། །དེའི་དྲུང་ཉིད་དུ་རོ་སྨྱུགས་མི་གཙང་བའི་འདམ་རྫབ་དག་ཏུ་འབུ་ལུས་དཀར་ཞིང་། མགོ་ནག་ལ་མཆུ་རྣོ་བ་དག་གནས་ཤིང་། དེ་དག་གིས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་རུས་པའི་བར་དུ་འབིགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ནི་ལྷག་པ་གཉིས་པའོ། །དེའི་དྲུང་ཉིད་ན་སྤུ་གྲི་གདམས་པའི་ལམ་པོ་ཆེ་དང་། རལ་གྲི་ལོ་མའི་ནགས་ཚལ་དང་། ཁྲི་སྲེ་བོ་དང་། ལྕགས་ཀྱི་ཤལ་མ་ལི་དང་། ཁྭ་ལྕགས་ཀྱི་མཆུ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་གནོད་པ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ནི་ལྷག་པ་གསུམ་མོ། །དེའི་དྲུང་ན་ཆུ་བོ་རབ་མེད་ཐལ་ཆུ་ཁོལ་མས་གང་བ་སྟེ། དེར་སེམས་ཅན་དེ་དག་འཚོད་ལ། འཁྲམ་ན་སྐྱེས་བུ་ལག་ན་མཚོན་ཐོགས་པས་འགོག་སྟེ། དེ་ནི་ལྷག་པ་བཞི་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། བརྒྱད་པོ་ཀུན་ལ་ལྷག་བཅུ་དྲུག །དེ་དག་གི་ནི་ངོས་བཞི་ན། །མེ་མ་མུར་དང་རོ་སྨྱུགས་འདམ། །སྤུ་གྲི་ལམ་སོགས་ཆུ་བོ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཅི་སྐྱེས་བུའི་ཆ་བྱད་ཅན་གྱི་སྲུང་མ་དང་། ཁྭ་ལྕགས་ཀྱི་མཆུ་ཅན་ལ་སོགས་པ་དམྱལ་སྲུང་གི་འཁོར་དེ་དག་སེམས་ཅན་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་ཡིན་པར་འདོད། མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པར་འདོད། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་དང་མར་པ་དང་མི་ལ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཞེད་པ་ནི་སེམས་ཅན་སྡིག་པ་བྱས་པའི་དབང་གིས་རང་གི་སེམས་ཉིད་དེ་ལྟར་སྣང་བར་འདོད། དོན་འདི་དང་མཐུན་པར་སྤྱོད་འཇུག་ལས། སེམས་ཅན་དམྱལ་བའི་མཚོན་ཆ་རྣམས། །སུ་ཞིག་གིས་ནི་ཆེད་དུ་བྱས། །ལྕགས་བསྲེགས་ས་གཞི་སུ་ཡིས་བྱས། །མེ་ཚོགས་དེ་དག་ཅི་ལས་བྱུང་། །དེ་འདྲ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །སྡིག་སེམས་ཡིན་པར་ཐུབ་པས་གསུངས། །ཞེས་༼༢༥ན༽འབྱུང་ངོ་། །གྲང་བའི་དམྱལ་བ་བརྒྱད་ནི། ཆུ་བུར་ཅན་དང་། ཆུ་བུར་བརྡོལ་བ་ཅན་དང་། སོ་ཐམ་ཐམ་པ་དང་། ཨ་ཆུ་ཟེར་བ་དང་། ཀྱི་ཧུད་ཟེར་བ་དང་། ཨུཏྤལ་ལྟར་གས་པ་དང་། པདྨ་ལྟར་གས་པ་དང་། པདྨ་ཆེན་པོ་ལྟར་གས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཆུ་བུར་ཅན་སོགས་གྲང་བརྒྱད་གཞན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་དག་གནས་གང་ན་གནས་ཤེ་ན། འཛམ་བུ་གླིང་འདི་ཉིད་ཀྱི་འོག་ན་དམྱལ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཐད་ཀ་ན་གནས་སོ། །དེ་དག་གིས་སྡུག་བསྔལ་ཅི་ཞིག་མྱོང་ཞེ་ན། སྒྲ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་མཐུན་མོང་དུ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དང་པོ་གཉིས་ནི་གྲང་བ་མི་བཟད་པས་ཉེན་པས་ལུས་ལ་ཆུ་བུར་བྱུང་བ་དང་། ཆུ་བུར་བརྡོལ་བ་ལྟ་བུར་གྱུར་བ་སྟེ། ལུས་འགྱུར་བ་ལས་མིང་དུ་བཏགས་སོ། །བར་པ་གསུམ་སོ་ཐམ་ཐམ་དང་༑ ཨ་ཆུ་དང་། ཀྱི་ཧུད་ནི་གྲང་བ་མི་བཟད་པས་ཉེན་པས་སྒྲ་འགྱུར་བ་ལས་བཏགས་པའོ། །པགས་པ་སྔོ་ཞིང་། ཁ་ལྔའམ་དྲུག་ཏུ་གས་པ་ནི་ཨུཏྤལ་ལྟར་གས་པའོ། །སྔོ་བ་ལས་ཐལ་ནས་དམར་ཞིང་། ཁ་བཅུའམ་དེ་ལས་ལྷག་པར་གས་པ་ནི་པདྨ་ལྟར་གས་པའོ། །ཤིན་ཏུ་དམར་བར་གྱུར་ནས་ཁ་བརྒྱའམ་དེ་ལས་ལྷག་པར་གས་པ་ནི་པདྨ་ལྟར་ཆེར་གས་པའོ། །ཕྱི་མ་འདི་གསུམ་ཡང་ལུས་འགྱུར་བ་ལས་མིང་དུ་བཏགས་པའོ༑ །དེ་དག་གི་ཚེ་ཇི་སྲིད་ཐུབ་ཅེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་དག་དཔེ་ཙམ་དུ། དགེ་སློང་དག་དཔེར་ན༑ འདི་ན་ཡུལ་མ་གྷའི་ཏིལ་རྫང་ཁལ་བརྒྱད་ཅུ་འགྲོ་བ་ཞིག་ཏིལ་གྱིས་བྱུར་བུར་བཀང་སྟེ། དེ་ནས་ལོ་ལོ

ཞིག་གིས་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་འདས་ཤིང་དཔལ་རེ་རེ་ཕྱིར་བོར་ན། དགེ་སློང་དག་རིམ་པ་དེས་ན། ཡུལ་མ་གྷ་འི་
དཔལ་ཇོང་ཁལ་བརྒྱད་ཅུ་པོ་དེ་མ་ལུས་པར་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ནི་ཆེས་མྱུར་གྱིས། ཆུ་བུར་ཅན་དུ་སྐྱེས་
པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་༼༣༥བ༽ཀྱི་ཚེ་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པར་ནི་ང་མི་སྨྲའོ། །དགེ་སློང་དག་ཆུ་བུར་ཅན་ཉི་ཤུ་
ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཆུ་བུར་བརྡོལ་བ་ཅན་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས། དགེ་སློང་དག་པདྨ་ལྟར་གས་པ་ཉི་
ཤུ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ། པདྨ་ལྟར་གས་པ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སློབ་དཔོན་དབྱིག་
གཉེན་གྱིས་དེའི་དོན་བསྡུས་ནས་བསྟན་པ་ནི། དཔལ་ཇོང་ནང་ནས་ལོ་བརྒྱ་ཞིང་། །དཔལ་ཅིག་ཕྱུང་བས་ཟད་གྱུར་
པ༑ །ཆུ་བུར་ཅན་གྱི་ཚེ་ཡིན་ཏེ། །གཞན་གྱི་ཚེ་ནི་ཉི་ཤུ་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། དེས་ན་ཆུ་བུར་ཅན་གྱིས
དཔལ་ཇོང་གང་ངོ་། །ཆུ་བུར་བརྡོལ་བ་ཅན་གྱིས་ཉི་ཤུའོ། །སོ་ཐམ་ཐམ་གྱིས་བཞི་བརྒྱའོ། །ཨ་ཆུ་ཟེར་བས
སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །ཀྱི་ཧུད་ཟེར་བས་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་དང་དྲུག་ཁྲི་ཡིན་ནོ། །ཨུཏྤལ་ལྟར་གས་པས
ས་ཡ་ཕྲག་གསུམ་དང་། འབུམ་ཕྲག་གཉིས་སོ། །པདྨ་ལྟར་གས་པས་བྱེ་བ་ཕྲག་དྲུག་དང་། ས་ཡ་ཕྲག་
བཞི་ཡིན་ནོ། །པདྨ་ཆེན་པོ་ལྟར་གས་པས་དཔལ་ཇོང་ཐེར་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་དང་། དུང་ཕྱུར་ཕྲག་གཉིས་དང་།
བྱེ་བ་ཕྲག་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཉི་ཚེ་བའི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ནི་མང་པོའམ་གཉིས་སམ་གཅིག་གམ། སོ་སོའི་
ལས་དག་གིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་དུ་མ་ཡོད་དོ། །འདིའི་གནས་ལ་ངེས་པ་མེད་དེ།
ཆུ་བོ་དང་། རི་དང་། མྱ་ངམ་གྱི་ཕྱོགས་དང་། གཞན་དག་དང་། ས་འོག་དང་། ཁ་ཅིག་མིའི་ཡུལ་ན་
གནས་ཏེ། འཕགས་པ་མཽད་གལ་གྱི་བུས་གཟིགས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མྱ་ངམ་གྱི་ཕྱོགས་སུ་བཙུན་པ་
དགེ་འདུན་འཚོས་གཟིགས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིའི་ཚེ་ཚད་ལ་ངེས་པ་མེད་པའོ། །སེམས་ཅན་དམྱལ་བའི་སྡུག་
བསྔལ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཡི་དྭགས་ལ་དབྱེ་ན་ཡི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཤིན་རྗེ་དང་། དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་ཡི་
དྭགས་སོ། །དེ་དག་གང་ན་གནས་ཤེ་ན། ཡི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཤིན་རྗེ་ནི། འཛམ་བུ་གླིང་གི་འོག་དཔག
ཚད་ལྔ་བརྒྱ་བཅད་པ་ན་ཡོད་དོ། །འཕྲོས་པའི་ཡི་དྭགས་ནི་མྱ་ངམ་གྱི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་ངེས་པ་མེད་པར
༼༣༦ན༽གནས་སོ། །འཕྲོས་པའི་ཡི་དྭགས་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། ཟས་སྐོམ་ལ་ཕྱིའི་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པ་དང་།
ནང་གི་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པ་དང་། ཟས་སྐོམ་ལ་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པའོ། །དེ་དག་གིས་སྡུག་བསྔལ་ཅི་མྱོང་ཞེ་ན། ཡི་
དྭགས་རྫུ་འཕྲུལ་ཅན་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་ལྷའི་དཔལ་ལྟ་བུ་ཡང་ཉམས་སུ་མྱོང་ངོ་། །ཟས་སྐོམ་ལ་ཕྱིའི་སྒྲིབ་པ་ཡོད་
པས་ནི། ཟས་སྐོམ་ལ་རྣག་ཁྲག་ཏུ་མཐོང་བ་དང་། གཞན་གྱིས་འགོག་པར་མཐོང་ནས་བཟའ་བཏུང་གི་དབང་
མེད་པའོ། །ནང་གི་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པ་ནི། གཞན་གྱིས་མི་འགོགས་ཀྱང་། རང་གིས་བཟའ་བ་དང་བཏུང་བར་
མི་ནུས་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། ཁ་ཅིག་ཁ་ནི་ཁབ་ཀྱི་མིག་ཙམ་ལ། །ལྟོ་བ་རི་ཡི་ཁྲོན་ཙམ་བཀྲེས་པས་ཉེན། །
མི་གཙང་གྱི་ནར་བོར་བ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་། །འཚལ་བའི་མཐུ་དང་ལྡན་པ་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
ཟས་སྐོམ་ལ་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པ་ལ་ཡང་གཉིས། མེ་ལྕེའི་ཕྲེང་བ་ཅན་དང་། ལྡན་ལྡིན་ཟ་བའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་

ཐོས་པ་དང་། འཕྲུངས་པ་ཙམ་གྱིས་འཚིག་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་ཕྱིས་དང་། གཅིན་འཕྲུང་བ་དང་། རང་གི་ཤ་བཅད་ཅིང་ཟ་བའོ། །དེ་ཡང་མྱུ་ངམ་གྱི་ཕྱོགས་སུ་གྲོ་བཞིན་སྐྱེས་རྣ་བ་བྱེ་བ་རིས་མཐོང་བ་ལྟ་བུའོ། ། ཡི་དྭགས་ཀྱི་ཚེ་ཇི་སྲིད་ཐུབ་ཅེ་ན། མི་རྣམས་ཀྱི་ཟླ་བ་གཅིག་གང་ཡིན་པ་ཡི་དྭགས་རྣམས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཡིན་ལ། དེ་ཟླ་བ་དང་ལོར་བརྩིས་པའི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ཐུབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཡི་དྭགས་རྣམས། ཟླ་བ་ཉིན་ཞག་གི་ལྔ་བརྒྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དུད་འགྲོ་ལ་དབྱེ་ན། རྐང་མང་དང་། རྐང་བཞི་དང་། རྐང་གཉིས་དང་། རྐང་མེད་དང་བཞིའོ། །འདི་དག་གང་ན་གནས་ཤེ་ན། ཆུ་དང་། ཐང་དང་། ནགས་མཐའི་སྐྱོད་ཡུལ་དག་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གནས་ཀྱི་༼༢༨བ༽རྩ་བ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་སྡུག་བསྔལ་ཅི་མྱོང་ཞེ་ན། བཀོལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་། བསད་བཅད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་། གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། མིའི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་དུད་འགྲོ་རྣམས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དབང་མེད་གཞན་དག་རྡེག་པ་ལག་པ་དང་། །ལྕག་དང་ལྕགས་ཀྱུ་གདབ་པས་བཏབ་སྟེ་བཀོལ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་རི་དྭགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཁ་ཅིག་མུ་ཏིག་བལ་དང་རུས་པ་ཁྲག །ཤ་དང་པགས་པའི་ཆེད་དུ་འཆི་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཕལ་ཆེར་ཕྱིའི་རྒྱ་མཚོ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཟས་སུ་གདོང་དུ་གང་བབ་ཟ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དུད་འགྲོའི་ཚེ་ཇི་སྲིད་ཐུབ་ཅེ་ན། ངེས་པ་མེད་དེ། ཡུན་རིང་ཤོས་ཀྱིས་བར་གྱི་བསྐལ་པ་རེ་རེ་ཐུབ་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དུད་འགྲོ་རྣམས། མཆོག་རིང་བསྐལ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཁད་ཟིན་ཏོ། །བདེ་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་གསུམ་སྟེ། མིའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ལྷ་མིན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ལྷའི་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །དེ་ཡང་མི་ལ་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། མངལ་འཇུག་གི་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །རྒ་བ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ནོ། །ན་བ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ནོ། །འཆི་བ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ནོ། །སྡུག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ནོ། །མི་སྡུག་པ་དང་ཕྲད་པ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ནོ། །གང་འདོད་པ་བཙལ་ཏེ་མ་རྙེད་པ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ནོ། །ཡོད་པ་བསྲུང་དཀའ་བ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་བ་ནི་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡང་ཡིན་ལ། དེ་༼༢༧ན༽ཡང་སྐྱེ་གནས་བཞི་ལས་སྐྱེ་བར་གསུངས་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་མངལ་ནས་སྐྱེའོ། །འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དང་པོ་སྲིད་པ་བར་དོ་ནས་མངལ་དུ་འཇུག་ཁར་ཡང་སྡུག་བསྔལ་འདི་ལྟར་ཡོད་དེ། བར་དོའི་སྲིད་པ་ཐམས་ཅད་རྫུ་འཕྲུལ་དང་ལྡན་པ། ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་ཞིང་ལྷའི་མིག་བཞིན་དུ་སྐྱེ་གནས་ཐག་རིང་པོ་ཡང་མཐོང་བར་ནུས་སོ། །དེ་ཡང་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ལོག་པའི་སྣང་བ་བཞི་འཆར་ཏེ། དཔེར་ན་རླུང་ཆེན་པོ་ལངས་པ་དང་། ཆར་ཆེན་པོ་བབ་པ་དང་། ནམ་དམུག་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོའི་སྒྲ་ཅ་ཅོ་འཇིགས་སུ་རུང་བ་གྲགས་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ཤར་བས། ལས་བཟང་ངན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པ

མ་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་བཅུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། བདག་ནི་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་འཇུག་གོ་སྙམ་པ་དང་། ཁང་པ་བརྩེགས་པའི་སྟེང་དུ་འཛེག་གོ་སྙམ་པ་དང་། ཁྲི་ལ་འཛེག་གོ་སྙམ་པ་དང་། རྩྭའི་སྤྱིལ་པོར་འཇུག་གོ་སྙམ་པ་དང་། ལོ་མའི་ཁྱིམ་དུ་འཇུག་གོ་སྙམ་པ་དང་། རྩྭ་གསེབ་ཏུ་འཛུལ་ལོ་སྙམ་པ་དང་། ནགས་ཀྱི་ནང་དུ་འཇུག་གོ་སྙམ་པ་དང་། རྩིག་པའི་བུ་གར་འཛུལ་ལོ་སྙམ་པ་དང་། སོག་མའི་གསེབ་ཏུ་འཛུལ་ལོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སེམས་པ་དང་། ཕ་མ་འཁྲིག་པ་སྤྱོད་པ་དེ་ཐག་རིང་པོ་ནས་ཀྱང་མཐོང་ནས་དེར་འགྲོ་སྟེ༐ དེ་ཡང་བསོད་ནམས་ཆེར་བསགས་པ། སྐྱེ་གནས་མཐོན་པོ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གཞལ་མེད་ཁང་དང་༐ ཁང་པ་བརྩེགས་པ་ལ་སོགས་པར་མཐོང་ནས་དེར་རྒྱུག་གོ །བསོད་ནམས་འབྲིང་དུ་བསགས་པ་དང་། སྐྱེ་གནས་འབྲིང་དུ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྩྭའི་སྤྱིལ་བུ་ལ་སོགས་པར་མཐོང་ནས་དེར་རྒྱུག་གོ །བསོད་ནམས་མ་བསགས་པ་སྐྱེ་གནས་ངན་པ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། རྩིག་པའི་བུ་ག་ལ་སོགས་པར་མཐོང་ནས་དེར་རྒྱུག་གོ །དེར་[༡༧བ]ཕྱིན་པ་དང་། གལ་ཏེ་རང་ཕོར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་མ་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་ལ། ཕ་ལ་ཞེ་སྡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རང་མོར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན། ཕ་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་ལ། མ་ལ་ཞེ་སྡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ༐ །ཆགས་སྡང་གཉིས་ཀྱིས་ཕ་མའི་མི་གཙང་བའི་རྡུལ་དང་བར་དོའི་ཤེས་པ་འདྲེས་སོ། །དེ་ནས་བཟུང་ནས་ཞག་བདུན་ཕྲག་སུམ་ཅུ་རྩ་བརྒྱད་དུ་མངལ་དུ་གནས་པར་གསུངས། ཁ་ཅིག་ནས་ཟླ་བ་བརྒྱད་དམ། ཟླ་བ་དགུའམ། ཟླ་བ་བཅུའི་བར་དུ་གནས་པར་ཡང་གསུངས་སོ། །ཁ་ཅིག་ལ་མ་ངེས་ཏེ་ལོ་དྲུག་ཅུའི་བར་དུ་མངལ་དུ་བསྡད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་ཞག་བདུན་ཕྲག་དང་པོའི་ཚེ་མའི་མངལ་དུ། ཟངས་ཚ་བའི་ནང་དུ་བཙོས་ཤིང་བརྫིས་པ་ཙམ་དུ། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟད་པ་མྱོང་སྟེ༐ དེ་ནི་མེར་མེར་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་དབྱིབས་ནི་འབྲས་ཀྱི་ཁུ་བའམ། ཞོའི་སྤྲིས་མ་དང་འདྲའོ། །དེ་ནས་ཞག་བདུན་ཕྲག་གཉིས་པ་ལ་མའི་མངལ་ནས་ཀྱང་། ཀུན་དུ་རེག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རླུང་བྱུང་ནས་མངལ་ལ་རེག་པས་ཁམས་རྣམ་པ་བཞི་མངོན་དུ་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་ནུར་ནུར་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་དབྱིབས་ནི་ཞོ་ཀའམ༐ མར་འཁྱུགས་པ་དང་འདྲའོ། །དེ་ནས་ཞག་བདུན་ཕྲག་གསུམ་པ་ལ་མའི་མངལ་ནས། མཛོད་ཀ་ཞེས་བྱ་བའི་རླུང་བྱུང་ནས། མངལ་དེ་ལ་རེག་པས་ཁམས་བཞི་པོ་དག་ཤིན་ཏུ་མངོན་དུ་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་ལྟར་ལྟར་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་དབྱིབས་ནི་ལྕགས་ཀྱི་ཐུར་མའམ། སྲིན་བུ་གྲོག་མ་དང་འདྲའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ་ཞག་བདུན་ཕྲག་བདུན་པ་ལ་མའི་མངལ་ནས། འཁྱིལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རླུང་བྱུང་སྟེ། རླུང་དེས་མངལ་ལ་རེག་པས་ལག་པ་གཉིས་དང་། རྐང་པ་གཉིས་འབྱུང་བར་བྱེད་དེ། དེའི་ཚེ་སྐྱེས་བུ[༡༨ན]སྟོབས་དང་ལྡན་པས་ཡན་ལག་ནས་འཐེན་ནས་སྐྱེས་བུ་གཞན་ཞིག་གིས་དབྱུག་པས་གདལ་བ་སྙམ་བྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། ཞག་བདུན་ཕྲག་བཅུ་གཅིག་པ་ལ་མའི་མངལ་ནས། བུ་ག་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རླུང་བྱུང་ནས། མངལ་ལ་རེག་པས་བུ་ག་དགུ་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཚེ་རྣ

གསར་པ་མཛུབ་མོས་སྣོང་བ་ཙམ་གྱི་སྟུག་བསྔལ་ཡོད་དོ། །གཞན་ཡང་མས་ཟས་མ་སྨོམས་ཤིང་གྲང་བ་བརྟེན་
ན༔ གཅེར་བུ་ཆབ་རོམ་དུ་བསྐྱུར་བ་ཙམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ། ཁ་ཟས་ཤིན་ཏུ་ཚ་བ་དང་།
ཤིན་ཏུ་སྐྱུར་བ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་དོ། །ཟས་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ཟོས་པའི་དུས་སུ་བྲག་བར་དུ་
བཙིར་བ་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་དོ། །ཟས་ཉུང་དུ་ཟོས་པའི་དུས་སུ་ནམ་མཁའ་ལ་དཔྱང་ལ་བཏང་བ་ལྟ་བུའི་
སྡུག་བསྔལ་ཡོད་དོ། །དྲག་ཏུ་སོང་བའམ། མཆོངས་པ་བྱས་སམ། བརྟེག་འཚོས་ན་རི་བོའི་རོས་ལ་
འདྲིལ་བ་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་དོ། །འཁྲིག་ཆགས་མང་དུ་སྤྱོད་པའི་ཚེ། ཚེར་ལྕུག་གིས་བྲབས་པ་ལྟ་བུའི་
སྡུག་བསྔལ་ཡོད་དོ། །ཞག་བདུན་ཕྲག་སོ་བདུན་པ་ལ་ནི་མངལ་ཉིད་དུ་ཤེས་པས་མི་གཙང་བའི་འདུ་ཤེས་དང་།
དྲི་མི་ཞིམ་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། མུན་ནག་གི་འདུ་ཤེས་དང་། བཙོན་རའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཡོངས་སུ་སྐྱོ་
ནས་ཕྱིར་འབྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞག་བདུན་ཕྲག་གསུམ་ཅུ་རྩ་བརྒྱད་པ་ལ་མའི་མངལ་ནས།
མེ་ཏོག་སྡུད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རླུང་བྱུང་སྟེ། རླུང་དེས་མངལ་ན་གནས་པ་དེ་བསྒྱུར་ནས་སྐྱེ་བའི་སྒོ་ལོགས་སུ་
ཕྱོགས་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཚེ་ལྕུགས་ཀྱི་འཁྲུལ་འཁོར་ལ་སྒྲོན་པ་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་དུས་
དེ་སྲིད་དུ་མངལ་གྱི་དྲོད་ཟངས་ཚ་བ་དང་། རབ་ཏུ་ཚ་བ་ལྟ་བུས་ནི་བཙོས་ཤིང་༼༢༥བ༽བརྗོས། རླུང་མི་འདྲ་
བ་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་ཀྱིས་ནི་རེག་ཅིང་བསྐྱོད། མའི་ཁྲག་ལ་སོགས་པའི་དྭངས་མས་ནི་སྤེལ་ཞིང་བསྐྱེད་པས།
མེར་མེར་པོ་ནས་བཟུང་ནས་ལུས་ཀུན་རྫོགས་པའི་བར་དུ་གྱུར་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མངལ་འཇུག་གི་མདོ་ལས།
དང་པོ་མེར་མེར་པོ་ལས་ནི། །ཁ་ཡི་ཆུ་བུར་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཆུ་བུར་ལས་ནི་ལྟར་ལྟར་སྐྱེ། །ལྟར་ལྟར་པོ་
ནི་མཁྲང་བར་འགྱུར། །མཁྲང་བ་རྣམ་པར་འགྱུར་ནས་ནི། །མགོ་དང་ཡན་ལག་བཞི་སྐྱེས་པས། །རུས་པ་
འདུས་ནས་ལུས་གྲུབ་པ། །ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་ཁ་ཐུར་དུ་ལྟ་
བ་ཞེས་བྱ་བའི་རླུང་འབྱུང་སྟེ། རླུང་དེས་ལུས་དེ་མགོ་ཐུར་དུ་བཟློག་ནས་ལག་པ་བརྐྱང་སྟེ་ཕྱིར་འབྱུང་བར་
འགྱུར་རོ། །དེའི་ཚེ་ལྕུགས་ཀྱི་འཇུར་མིག་ནས་འདྲེན་པ་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་དོ། །ཁ་ཅིག་མངལ་ཉིད་དུ་
ཤི་ནས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཁ་ཅིག་མ་དང་མཉམ་དུ་འཆི་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་དེ་བཙས་ནས་ས་ལ་ལྷུང་
བའི་དུས་སུ་ཚེར་ཁུང་དུ་བསྐྱུར་བ་ཙམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་དོ། །ཕྱིས་པའི་དུས་སུ་པགས་པ་བཤུས་ནས་རྩིག་
ཟུར་ལ་བྲད་པ་ཙམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་དོ། །དེར་ཡུན་དེ་སྲིད་དུ་གནས་ཏེ། ན་ཚ་ཚེ་ཆུང་དེ་འདྲ། དོག་མི་
དོག་དེ་འདྲ། མུན་པ་ནག་མི་ནག་དེ་འདྲ། གཙང་མི་གཙང་དེ་འདྲ་སྟེ། ད་ལྟ་ཅི་ཙམ་འདོད་པ་ཆེ་བ་ཅིག
ཡིན་ཡང་མི་གཙང་བའི་དོང་དུ་ཁྲིད་ཞག་གསུམ་སྡོད། ཁ་བཅད་ལ་བཞག་ཞག་གསུམ་གྱི་ནང་པར་གསེར་སྲང་
གསུམ་སྦྱིན་གྱི་ཟེར་ན་སུས་ཀྱང་མི་ནུས་ཏེ། མངལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི་དེ་ལས་ཐུའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སློབ་སྤྲིང་
ལས༔ ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་དྲི་ང་མི་གཙང་གཅེར་བས་འགགས། །རབ་ཏུ་དོག་པ་མུན་ནག་འཐིབས་པོར་འདུག
པ་ཡི། །མངལ་གནས་དམྱལ་བ་ལྟ་བུའི་ནང་དུ་དེ་ཞུགས་༼༢༦ན༽ནས། །ལུས་ཡོངས་བསྐུམས་ལ་སྡུག

བསྔལ་ཆེན་པོར་བརྣག་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་ན་ལན་གཅིག་མངལ་དུ་འཇུག་པ་ཡང་སྲུས་ནུས་སྙམ་དུ་བསམ་མོ། །རྒ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། མདོར་ན་བཅུ་ཐམ་པའོ། །དེ་ཡང་གཟུགས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། སྐྲ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། པགས་པ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། ཁ་དོག་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། མཐུ་སྟོབས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། གཟི་བརྗིད་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དང་༏ བསོད་ནམས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། ནད་མེད་པ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། གནས་སྐབས་འདས་ཤིང་ཚེའི་འཇུག་བཀྲུལ་བའོ། །དེ་ལ་གཟུགས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ནི། སྔར་གྱི་གཟུགས་དྲང་ཞིང་བརྟན་ལ་མཁྲང་པ་དེ་འགྱུར་ནས། སྒུར་པོ་ཀྱོག་པོ་འཁར་བས་རྟེན་དགོས་པར་འགྲོ་བའོ༏ །སྐྲ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ནི། སྔར་གྱི་སྐྲ་ནག་སིང་བ་བུང་བའི་མདོག་ལྟ་བུ་དེ་འགྱུར་ནས། སྐྲ་དཀར་བ་དང་། སྤྱི་ཐེར་ལ་སོགས་པར་འགྲོ་བའོ། །པགས་པ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ནི། སྔར་གྱི་པགས་པ་སྲབ་ལ་འཇམ་པ། ཡུལ་ལྷ་ར་ཎ་སཱིའི་ཕྲ་རས་སམ། རྒྱའི་ནང་དར་ལྟ་བུ་དེ་འགྱུར་ནས། མཐུག་ལ་གོབ་པ། འཇུར་མཐུག་དང་། གཉེར་མའི་ཕུང་པོ། ཟངས་གདུབ་སྣམ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བའོ། །ཁ་དོག་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ནི། སྔར་གྱི་ཁ་དོག་བཀྲག་མདངས་དང་ལྡན་པ། མེ་ཏོག་པདྨ་ཁ་བྱེ་མ་ཐག་པ་ལྟ་བུ་དེ་འགྱུར་ནས། སྔོ་ཁོག་སྐྱ་ཁོག་པོ་མེ་ཏོག་རྙིང་པ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བའོ། །མཐུ་སྟོབས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ནི། སྔར་གྱི་ནུས་པ་དང་སྤྲོ་སེམས་འགྱུར་ནས་འགྲོ་བ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་ཤེད་ཆད་པས་དཀའ་ལས་གང་ཡང་མི་ནུས། སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཉམས་པས་བྱ་༼༢༩བ༽བ་གང་ལ་ཡང་སྤྲོ་བ་ཆུང་། དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ནུས་པ་ཟད་པས་ཡུལ་མི་འཛིན་པའམ༏ གཞན་དུ་འཛིན་པར་འགྲོ་བའོ། །གཟི་བརྗིད་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ནི། སྔར་གཞན་གྱིས་བསྟོད་ཅིང་བཀུར་བ་དེ་འགྱུར་ནས། རང་བས་ངན་པས་ཀྱང་བརླས་ཚོས་བྱེད། དོན་མེད་ཀྱི་མིའི་སླེང་དུ་ཡང་མི་སྡུག །བྱིས་པས་སྦྱིགས་མོར་ཆེ། བུ་ཚའི་རྐང་འདྲེན་དུ་ཆེ་བར་འགྲོའོ། །བསོད་ནམས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ནི། སྔར་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་དང་ཟ་ཐང་ཐམས་ཅད་བྲི་ནས། ལུས་ཀྱིས་དྲོན་པོ་མི་མྱོང་། ཁས་ཞིམ་པོ་མི་མྱོང་༏ ཁྲིད་པར་དུ་གང་མེད་པ་དེ་ཟ་སླེང་འདོད་དེ། ཚོལ་མཁན་དང་། སྟེར་མཁན་ཡང་ཤིན་ཏུ་དཀོན༏ །ནད་མེད་པ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ནི། ནད་ཆེ་ཤོས་རྒས་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་པས། ནད་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེས་དྲངས་ནས་སྡུག་བསྔལ་བའོ། །སེམས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ནི། སྨྲས་པ་དང་། བྱས་པ་ཀུན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བརྗེད་ཅིང་། བཙོས་པ་དང་འཁྲུལ་པར་འགྱུར་བའོ། །གནས་སྐབས་འདས་ཤིང་ཚེའི་མཇུག་བཀྲུལ་བ་ནི། དབུགས་ཀྱང་བརྫངས་ཤིང་སྨྲ་ངར་ངར་པོ་འབྱུང་། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་རྙིང་པས་འཆི་བ་ལ་ཉེ་བའོ༏ །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་རྒྱ་ཆེ་རོལ་པ་ལས། རྒས་པས་གཟུགས་སྡུག་གཟུགས་ནི་མི་སྡུག་བྱེད། །རྒས་པས་གཟི་བརྗིད་འཕྲོག་ཅིང་མཐུ་སྟོབས་ཉམས། །རྒས་པས་བདེ་བ་འཕྲོག་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད། །རྒས་པས་འཆི་བྱེད་རྒས་པས་མདངས་ཀྱང་འཕྲོག །ཅེས་གསུངས་སོ། །ན་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་དཔག་ཏུ་མེད་དེ།

མདོར་ན་བདུན་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་ཐུག་དྲག་པོས་བཏབ་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། དཔྱད་རྩུབ་མོ་བྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། སྨན་ཚ་བ་བརྟེན་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། བཟའ་བཏུང་སྙིང་ལ་འདོད་པ་འགོག་པའི་སྡུག་[༣༠ན]བསྔལ་དང་། སྨན་པའི་ངོ་བསྲུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ཡོ་བྱད་ཟད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ཤི་དོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་རྒྱ་ཆེ་རོལ་པ་ལས། ནད་བརྒྱ་མང་དང་ནད་འཕྲིབས་སྡུག་བསྔལ་གྱིས། །འགྲོ་བ་གཙེས་ཏེ་མི་ཡི་ཡི་དྭགས་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཆི་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། དེ་བཞིན་དུ་འཆི་བདག་གིས་གསལ་ཤིང་གིས་ཐུག་སྟེ། རྒྱགས་པ་དང་ནི་བྲལ། སྐྱབས་ནི་མེད། མགོན་ནི་མེད། དཔུང་གཉེན་ནི་མེད། ནད་ཀྱིས་ནི་གདུངས། ཁ་ནི་སྐམ། བཞིན་ནི་འགྱུར། རྐང་ལག་ནི་གཡོབ། ལས་ནི་མི་ནུས། ཁ་ཆུ་དང་། སྣབས་དང་། གཅིན་དང་། ངན་སྐྱུགས་ཀྱིས་ནི་ལུས་ལ་གོས། སྒྲ་ངར་ངར་པོ་ནི་འདོན། སྨན་པས་ནི་བོར། མལ་གྱི་ཐ་མ་ན་ནི་ཉལ། འཁོར་བའི་རྒྱུན་དུ་ནི་ནུབ། གཤིན་རྗེའི་མིས་ནི་འཇིགས་སྐྲག །དབུགས་རྒྱུ་བ་ནི་ཆད། ཁ་དང་སྣ་ནི་གདངས། འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་འདོར། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་དུ་ནི་འགྲོ །སྐྱེས་ཆེན་པོ་ནི་འདེགས། མུན་པ་ཆེན་པོར་ནི་ཞུགས། གཡང་ས་ཆེན་པོར་ནི་ལྟུང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོས་ནི་འཕྲེར། ལས་ཀྱི་རླུང་གིས་ནི་བདས། ས་ཚུགས་མེད་པའི་ཕྱོགས་སུ་ནི་འགྲོ །ནོར་བགོ་སྐལ་བྱར་ནི་མེད། ཀྱེ་ཧུད་མ། ཀྱེ་ཧུད་ཕ། ཀྱེ་ཧུད་བུ་ཞེས་ནི་ཟེར་ཏེ་དེའི་ཚེ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཆོས་མ་གཏོགས་པ་སྐྱབས་དང་། མགོན་དང་། དཔུང་གཉེན་ནི་གཞན་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ༔ །སྡུག་པ་དང་བྲལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། ཕ་མ་བུ་ཚ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ལ་བཅགས་པ་ཤི་བའི་ཚེ། མྱ་ངན་དང་། གདུང་བ་དང་། སྨྲེ་སྔགས་དང་། ངུ་འབོད་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ[༣༠བ]ཡོད་དོ། །མི་སྡུག་པ་དང་ཕྲད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། དགྲ་སྡང་བས་ཉེན་པའི་ཚེ། འཐབ་རྩོད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་དེ། འཐབ་རྩོད་དང་། རྡེག་འཚོག་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་མང་པོ་ཡོད་དོ། །སྡུག་བསྔལ་ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་གོ་སླའོ། །ལྷ་མིན་ལ་ལྷའི་སྡུག་བསྔལ་དང་ཆ་མཚུངས་པའི་སྟེང་དུ་ང་རྒྱལ་དང་། ཕྲག་དོག་དང་། འཐབ་རྩོད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ལྷ་མིན་དག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷ་ཡི༔ །དཔལ་ལ་སྡང་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཆེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་ལ་ཡང་ལྷ་མིན་དང་འཐབ་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། འདོད་པས་མ་ངོམས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། དཔའ་བཀོང་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། བཅད་པ་དང་། དྲལ་བ་དང་། གསོད་པ་དང་། སྐྲུགས་པ་དང་། འཆི་འཕོ་བ་དང་། ལྟུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ལྷའི་བུ་འཆི་བ་ན་ལྟས་རྣམ་པ་ལྔ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། གོས་དྲི་མ་ཅན་དུ་འགྱུར། མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་རྙིང་པར་འགྱུར། མཆན་ཁུང་གཉིས་ནས་རྔུལ་འབྱུང་བར་འགྱུར༔ ལུས་ལ་དྲི་ང་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར། རང་གི་སྟན་ལ་མི་དགའ་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས

སོ༔ །གཟུགས་ཁམས་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཁམས་ན་ནི་སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་མེད་དེ། འོན་ཀྱང་འཆི་འཕོ་བ་དང་། གནས་ལ་རང་དབང་མེད་པའི་ཕྱིར། གནས་ངན་ལེན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་འགྲོ་དང་མཐོ་རིས་དེ་དག་ཀྱང་ལས་ཟད་པ་དང་ངན་སོང་དུ་ལྟུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འཁོར་བའི་གནས་འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་མེ་འབར་བའི་ཁང་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། མངལ་འཇུག་གི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཀྱེ་མ་ཀྱི་ཧུད། སྲིད་པ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་འདི་ནི་འབར་བ། རབ་ཏུ་འབར་བ། མཆོག་ཏུ་འབར་བ། ༼༧༩ན༽ ཤིན་ཏུ་མཆོག་ཏུ་འབར་བ་ཡིན་པས། སེམས་ཅན་འགའ་ཙམ་ཡང་དེས་མ་བཙོམ་པ་མེད་དོ། །རབ་ཏུ་འབར་བར་བྱེད་པའི་མེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་གི་མེ་དང་༔ སྐྱེ་བ་དང་། རྒ་བ་དང་། འཆི་བའི་མེ་དང་། མྱ་ངན་དང་། སྨྲེ་སྔགས་འདོན་པ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཁྲུག་པའི་མེ་དག་གིས་རྟག་ཏུ་སྲེག་ཅིང་འབར་བར་བྱེད་པས། འགའ་ཙམ་ཡང་དེ་ལས་ཐར་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དེ་དག་ཤེས་པས། སྲིད་པའི་བདེ་བ་ལས་བློ་ལྡོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བ་ན། །སྐྱོ་བའི་སེམས་ནི་རབ་ཏུ་སྐྱེ། །ཁམས་གསུམ་བཙོན་ར་འཇིགས་པས་ན། །བརྩོན་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྤོང་བར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་དོན་དེ་ལྟར་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ༔ འཁོར་བ་དེ་འདྲ་ལགས་པས་ལྷ་མི་དང་། །དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་རྣམས་དག་ཏུ། །སྐྱེ་བ་བཟང་པོ་མ་ལགས་སྐྱེ་བ་ནི། །གནོད་པ་དུ་མའི་སྣོད་གྱུར་ལགས་མཁྱེན་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་ལྔ་པའོ།། །།

༄༅ དེ་ལྟར་བཤད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་རྒྱུ་ཅི་ལས་བྱུང་སྙམ་ན། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ལས་བྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་ལས་བརྒྱ་པ་ལས། ལས་རྣམས་ཀྱང་ནི་སྣ་ཚོགས་ལས། །དེ་ཡིས་འགྲོ་འདི་སྣ་ཚོགས་བྱས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྙིང་རྗེ་པདྨ་དཀར་པོ་ལས། འཇིག་རྟེན་ནི་ལས་ཀྱིས་བྱས་པ། ལས་ ༼༧༩བ༽ ཀྱིས་སྤྲུལ་པའོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ལས་ཀྱིས་བྱས་པ། ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ། ལས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་ལས་ལས་སྐྱེས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལས་དེ་ཡང་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། སེམས་པའི་ལས་དང་༔ བསམ་པའི་ལས་གཉིས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས། ལས་གང་ཞེ་ན། སེམས་པའི་ལས་དང་། བསམ་པའི་ལས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །མངོན་པ་མཛོད་ལས་ཀྱང་། ལས་ནི་སེམས་པ་དང་དེས་བྱས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྩ་ཤེ་ལས་ཀྱང་། དྲང་སྲོང་མཆོག་གིས་ལས་རྣམས་ནི། །སེམས་པ་དང་ནི་བསམ་པར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་གཉིས་རང་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན༔ སེམས་པའི་ལས་ནི་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ནོ། །སེམས་པས་བསྐྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསམ་པའི་ལས་ཡིན་

ཏེ༔ ལུས་དང་ངག་གི་ལས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མངོན་པ་མཛོད་ལས། སེམས་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ཏེ། །དེས་བསྐྱེད་ལུས་དང་ངག་གི་ལས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལས་དང་། དེས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་འཆད་པ་ལ། སྡོམ་ནི། དབྱེ་བ་དང་ནི་མཚན་ཉིད་དང་། །བདག་གིར་བྱ་དང་བསྒོ་སྐལ་སྤྱོད། །ཆུང་ལས་ཆེར་སྨིན་ཆུད་མི་ཟ། །ཁྲུག་པོ་དེས་ནི་ལས་འབྲས་བསྡུས། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ལས་འབྲས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་རྒྱུ་འབྲས་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་རྒྱུ་འབྲས་དང་། མི་གཡོ་བའི་ལས་རྒྱུ་འབྲས་སོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པ་ལ། དང་པོ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ནི། སྤྱིར་མང་ན་ཡང་ལས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པ་མི་༼༣༤ན༽དགེ་བ་བཅུ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྲོག་གཅོད་ལ་སོགས་པ་གསུམ། ངག་གི་སྒོ་ནས་བརྫུན་ལ་སོགས་པ་བཞི་དང་། ཡིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བརྣབ་སེམས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་མོ། །དེ་ལྟར་རེ་རེ་ལ་ཡང་དོན་གསུམ་གསུམ་སྟེ། དབྱེ་བ་དང་། འབྲས་བུ་དང་། ཁྱད་པར་རོ། །དེ་ལ་དང་པོ་སྲོག་གཅོད་པ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྲོག་གཅོད་པ་དང་། ཞེ་སྡང་གི་སྒོ་ནས་སྲོག་གཅོད་པ་དང་། གཏི་མུག་གི་སྒོ་ནས་སྲོག་གཅོད་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ཤ་དང་། པགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་རམ། རྩེད་མོའི་ཕྱིར་རམ། ནོར་གྱི་ཕྱིར་རམ། བདག་གམ། མཛའ་བོ་ཡོངས་སུ་བསྐྱང་བའི་ཕྱིར་སྲོག་གཅོད་པའོ༔ །གཉིས་པ་ནི། འཁོན་ཞུགས་པ་དང་། འགྲན་ཟླར་ཞུགས་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཞེ་སྡང་སྐྱེས་ནས་སྲོག་གཅོད་པའོ༔ །གསུམ་པ་ནི། མཆོད་སྦྱིན་ལ་སོགས་པའོ། །དེའི་འབྲས་བུ་ལ་ཡང་གསུམ་སྟེ། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་དང་། རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་དང་། དབང་གི་འབྲས་བུའོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། གལ་ཏེ་མིར་སྐྱེས་ན་ཡང་ཚེ་ཐུང་ཞིང་ནད་མང་བར་འགྱུར་རོ། །དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི། ཡུལ་བཀྲ་མི་ཤིས་ཤིང་གཟི་བརྗིད་ཆུང་བའི་སར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁྱད་པར་ནི། སྲོག་གཅོད་པའི་ནང་ནས་ཕ་ཡང་ཡིན་ལ། དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་ཡིན་པ་དེའི་སྲོག་གཅོད་པ་སྡིག་ཆེ་བའོ། །མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། མཐུས་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། འཇབ་བུས་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། གཡོ་སྒྱུས་མ་བྱིན་པར་ལེན་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། སྐྱད་མེད་པར་བཙན་འཕྲོགས་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁང་པ་འབིགས་པ་ལ་སོགས་པས་མ་ཚོར་བར་རྐུ་བའོ༔ །༼༣༤བ༽གསུམ་པ་ནི། བྲེ་སྲང་ལ་སོགས་པ་ལ་ཟོལ་ཟོག་བྱེད་པའོ། །དེའི་འབྲས་བུ་ལ་གསུམ་ལས༔ རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། གལ་ཏེ་མིར་སྐྱེས་ན་ཡང་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཕོངས་པར་འགྱུར་རོ། །དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི། ཡུལ་སད་སེར་མང་བའི་སར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁྱད་པར་ནི། མ་བྱིན་པར་ལེན་པའི་ནང་ནས་བླམ་དང་། དཀོན་མཆོག་གི་ནོར་ལ་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་སྡིག་པ་ཆེ་བའོ། །འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། རིགས་

ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་དང་། བདག་པོས་བསྒྱུར་བ་དང་། ཆོས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། མ་དང་
སྲིང་མོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལོག་པར་སྤྱོད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁྲིམས་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པས་བདག་ཏུ་བྱས་
པའི་བུད་མེད་ལ་ལོག་པར་སྤྱོད་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་ལྔ་སྟེ། རང་གི་ཆུང་མ་ཡིན་ཡང་། ཡན་ལག་མ་ཡིན་
པ་དང་། ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཚོད་མ་ཡིན་པ་དང་། རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་སྤྱོད་
པའོ༔ །དེ་ལ་དང་པོ་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པ་ནི། ཁ་དང་ཨཤང་ལམ་དུ་སྤྱོད་པའོ། །ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ནི། བླ་
མའི་ཉེ་འཁོར་རམ། གཙུག་ལག་ཁང་ངམ། མཆོད་རྟེན་གྱི་དྲུང་ངམ། མང་པོ་འདུས་པའི་སར་སྤྱོད་
པའོ༔ །དུས་མ་ཡིན་པ་ནི། གསོ་སྦྱོང་ལ་གནས་པའི་དུས་སམ། སྦྲུམ་མའམ། ནུ་ཞོ་འཐུང་བའམ།
སྣང་བ་ཡོད་པའི་དུས་སུ་སྤྱོད་པའོ། །ཚོད་མ་ཡིན་པ་ནི། གྲངས་ལྔ་ལས་ལྷག་པར་སྤྱོད་པའོ། །རིགས་པ་
མ་ཡིན་པ་ནི། བརྡེག་ཅིང་སྤྱོད་པའོ། །ཡང་ན་ཕོའམ། མ་ནིང་གི་ཁའམ་ཨཤང་ལམ་དུ་སྤྱོད་པའོ། །དེའི་
འབྲས་བུ་ནི་གསུམ་ལས། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་མཐུན་
པའི་འབྲས་བུ་ནི ༼༣༣ན༽ གལ་ཏེ་མིར་སྐྱེས་ན་ཡང་དགྲ་སྣང་བ་ཅན་གྱི་ཆུང་མར་འགྱུར་རོ། །དབང་གི་འབྲས་
བུ་ནི། ཡུལ་ས་རྡུལ་ཤས་ཆེ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁྱད་པར་ནི། འདོད་ལོག་གི་ནང་ནས་མ་ཡང་ཡིན་
ལ༔ དགྲ་བཅོམ་མ་ཡང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ལོག་པར་སྤྱོད་པ་སྡིག་ཆེའོ། །བརྫུན་དུ་སྨྲ་བ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ།
ཕམ་པའི་བརྫུན་དང་། བརྫུན་ཆེན་པོ་དང་། བརྫུན་ཕྲ་མོའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། མི་ཆོས་བླ་མའི་བརྫུན་སྨྲ་
བའོ༔ །གཉིས་པ་ནི། བདག་དང་གཞན་ལ་ཕན་གནོད་ཡོད་པའི་བརྫུན་སྨྲ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཕན་
གནོད་མེད་པའི་བརྫུན་སྨྲ་བའོ། །དེའི་འབྲས་བུ་ལ་གསུམ་ལས། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། དུད་
འགྲོར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། གལ་ཏེ་མིར་སྐྱེས་ན་ཡང་སྐུར་བ་འདེབས་པ་མང་བར་
འགྱུར་རོ། །དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི། ཁ་དྲི་མི་ཞིམ་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁྱད་པར་ནི། བརྫུན་གྱི་ནང་
ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བསྐུར་པ་བཏབ། བླ་མ་ལ་ཡང་བརྫུན་ཚིག་སྨྲས་ན་ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་དེ་
ཆེའོ༔ །ཕྲ་མ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། བཙན་ཕྲ་དང་། གཞོགས་ཕྲ་དང་། ལྐོག་ཕྲའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི།
མཛའ་བོ་གཉིས་ངོ་རང་དུ་ཕྲལ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞོགས་སློང་བྱས་ནས་མཛའ་བོ་དང་ཕྲལ་བའོ། །
གསུམ་པ་ནི། ལྐོག་ཏུ་དབྱེན་བྱས་ཏེ་ཕྲལ་བའོ། །དེའི་འབྲས་བུ་ལ་གསུམ་ལས། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་
བུ་ནི། དམྱལ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། གལ་ཏེ་མིར་སྐྱེས་ན་ཡང་མཛའ་བོ་དང་
འབྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི། ཡུལ་མཐོ་དམའ་ཅན་གྱི་སར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁྱད་པར་
ནི༔ ཕྲ་མའི་ནང་ནས་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ལ་མི་སྙན་པ་བརྗོད་པ་སྡིག་ཆེའོ། །ཚིག་རྩུབ་ལ་དབྱེ་ན
༼༣༣བ༽ གསུམ་སྟེ། ངོར་རྩུབ་པ་དང་། གཞོགས་ཏེ་རྩུབ་པ་དང་། བརྒྱུད་དེ་རྩུབ་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་
ནི༔ ཕ་རོལ་པོ་ལ་དངོས་སུ་ངན་མཚང་སྣ་ཚོགས་སྨྲ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡ་མ་བརླའམ། ཀུལ་ཀ་དང་

བསྲེས་ནས་ཕ་རོལ་པོ་ལ་ཚིག་ངན་སྣ་ཚོགས་སྨྲ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཁོའི་མཛའ་བོ་ལ་སོགས་པའི་དྲུང་དུ་ངན་མཚང་སྣ་ཚོགས་སྨྲ་བའོ། །དེའི་འབྲས་བུ་ལ་གསུམ་ལས། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། དམྱལ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། གལ་ཏེ་མིར་སྐྱེས་ན་ཡང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་སྒྲ་སྣ་ཚོགས་ཐོས་པར་འགྱུར་རོ། །དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི། ཡུལ་ཚ་སྒྲོ་ཅན་དང་། ཡུལ་སྐམས་ས་ཅན་དང་། སྡིག་ཤས་ཅན་གྱི་སར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁྱད་པར་ནི། ཚིག་རྩུབ་ཀྱི་ནང་ནས་ཕ་མའམ། འཕགས་པ་རྣམས་ལ་གནོད་པའི་ཚིག་སྨྲ་བ་སྡིག་ཆེའོ། །ངག་ཀྱལ་པ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། ལོག་པའི་ངག་ཀྱལ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ངག་ཀྱལ་དང་། བདེན་པའི་ངག་ཀྱལ་ལོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། མུ་སྟེགས་པའི་བཟླས་བརྗོད་དང་ཁ་ཏོན་ལ་སོགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བྲེ་མོའི་གཏམ་ལ་སོགས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། མ་གུས་པ་དང་སྣོད་མ་ཡིན་པ་ལ་ཆོས་བཤད་པའོ། །དེའི་འབྲས་བུ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་དུད་འགྲོར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། གལ་ཏེ་མིར་སྐྱེས་ན་ཡང་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་མི་བཙུན་པར་འགྱུར་རོ། །དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི། དུས་དབྱར་དགུན་ཡོག་པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁྱད་པར་ནི། ངག་ཀྱལ་གྱི་ནང་ནས་ཆོས་འདོད་པ་རྣམས་གཡེངས་པར་བྱེད་པ་སྡིག་ཆེ་བའོ། །བརྣབ་སེམས་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། བདག་གི་ལ་བརྣབ་སེམས་པ་དང་། གཞན་གྱི་ལ་བརྣབ་༼༣༩ན༽སེམས་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ལ་བརྣབ་སེམས་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་རིགས་དང་། གཟུགས་བྱད་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། ནོར་རྫས་ལ་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པ་སྟེ། བདག་ལྟ་བུ་མེད་སྙམ་དུ་སེམས་པའོ༔ །གཉིས་པ་ནི། ཕ་རོལ་པོའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་ཆགས་པ་སྟེ། འདི་བདག་གི་ཡིན་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་དུ་སེམས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ས་འོག་གི་ནོར་ལ་སོགས་པ་བདག་དང་གཞན་གྱིས་དབང་བྱུར་མེད་པ་ལ་ཆགས་པ་སྟེ། བདག་དབང་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་དུ་སེམས་པའོ། །དེའི་འབྲས་བུ་ལ་གསུམ་ལས། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། གལ་ཏེ་མིར་སྐྱེས་ན་ཡང་འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེ་བར་འགྱུར་རོ། །དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི། ཡུལ་འབྲུ་ངན་པའི་སར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ༔ །ཁྱད་པར་ནི། བརྣབ་སེམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཡང་དག་པར་སྤྱོང་བ་རྣམས་ཀྱི་རྙེད་པ་འཕྲོག་པར་འདོད་པའི་སེམས་འདི་སྡིག་ཆེའོ། །གནོད་སེམས་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། ཞེ་སྡང་གི་ཆ་ལས་བྱུང་བའི་གནོད་སེམས་དང་། ཕྲག་དོག་གི་ཆ་ལས་བྱུང་བའི་གནོད་སེམས་དང་། འཁོན་འཛིན་གྱི་ཆ་ལས་བྱུང་བའི་གནོད་སེམས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། གཡུལ་ངོ་ལྟ་བུར་ཕ་རོལ་པོ་ལ་ཞེ་སྡང་སྐྱེས་ནས་གསོད་པར་སེམས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། འཕྲན་ཟླ་ལྟ་བུ་གོང་དུ་ཤོར་གྱིས་དོགས་པའི་བསམ་པས་གསོད་པ་ལ་སོགས་པར་སེམས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྔར་བདག་ལ་གནོད་པ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ལ་མདུད་པར་བཟུང་ནས་བསད་པ་ལ་སོགས་པར་སེམས་པའོ། །དེའི་འབྲས་བུ་ལ་གསུམ་ལས། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། དམྱལ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་མཐུན་གྱི་

འབྲས་ནི། གལ་ཏེ་མིར་སྐྱེས་ན་ཡང་ཞེ་སྡང་ཤས་ཆེ་བར་༼༣༨བ༽འགྱུར་རོ། །དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི། ཟས་ཁ་ཞིང་རྩུབ་པའི་སར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁྱད་པར་ནི། གནོད་སེམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཚམས་མེད་པ་གཡོམ་པར་བྱེད་པ་འདི་སྡིག་ཆེའོ། །ལོག་པར་ལྟ་བ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། ལས་འབྲས་ལ་ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་། བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་། དཀོན་མཆོག་ལ་ལོག་པར་ལྟ་བའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ལས་དགེ་སྡིག་དེ་འབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་གི་རྒྱུར་མི་འདོད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཉམས་སུ་བླངས་ཀྱང་འགོག་པའི་བདེན་པ་མི་ཐོབ་པར་འདོད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་མི་བདེན་པར་ལྟ་ཞིང་སྐུར་པ་འདེབས་པའོ། །དེའི་འབྲས་བུ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། དུད་འགྲོར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། གལ་ཏེ་མིར་སྐྱེས་ན་ཡང་གཏི་མུག་ཤས་ཆེ་བར་འགྱུར་རོ། །དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི། །འབྲས་བུ་ཡེ་མེད་པའི་སར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁྱད་པར་ནི། ལོག་ལྟའི་ནང་ནས་ལྟ་བས་གཟིངས་པ་འདི་སྡིག་ཆེའོ། །དེ་ལ་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་དག་ནི་སྤྱིར་བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ཞེ་སྡང་གི་སྒོ་ནས་མི་དགེ་བ་དེ་དག་སྤྱད་ན་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྤྱད་ན་ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །གཏི་མུག་གི་སྒོ་ནས་སྤྱད་ན་དུད་འགྲོར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ཆགས་པས་ཡི་དྭགས་འགྲོ་བར་འགྱུར། །ཞེ་སྡང་གིས་ནི་དམྱལ་བར་འཕེན། །རྨོངས་པས་ཕལ་ཆེར་དུད་འགྲོར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། ༼༣༥ན༽མི་དགེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྱད་པས་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །མང་པོ་སྤྱད་པས་ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །འགའ་ཙམ་སྤྱད་པས་དུད་འགྲོར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱད་ན་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡུལ་འབྲིང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱད་ན་ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡུལ་ཐ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱད་ན་དུད་འགྲོར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་གིས་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་རྒྱུ་འབྲས་བསྟན་ཏེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་དང་། །དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་མི་དགེ་བ། །མི་དགེ་ལས་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཀུན། །དེ་བཞིན་ངན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ལ། ལས་ནི། མི་དགེ་བ་བཅུ་པོ་དེ་སྤངས་པ་ནི་དགེ་བ་བཅུ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་འཇུག་པའི་ལས་དང་བསྟུན་ན། གཞན་གྱི་སྲོག་འདེབས་པ་དང་། སྦྱིན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གཏོང་བ་དང་། ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་པ་དང་། བདེན་པ་དྲང་པོར་སྨྲ་བ་དང་། གཞན་མི་མཐུན་པ་རྣམས་སྡུམ་པ་དང་། ཞི་དེས་དང་། གསོང་པོར་སྨྲ་བ་དང་། དོན་དང་ལྡན་པའི་ཚིག་སྨྲ་བ་དང་། ཆགས་པ་ཆུང་ཞིང་ཆོག་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྒོམ་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་

འཇུག་པའོ། །དེའི་འབྲས་བུ་ཡང་གསུམ་ལས། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་དང་མིའི་ནང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། སྲོག་གཅོད་པ་སྤངས་ཤིང་། གཞན་གྱི་སྲོག་འདོན་པས་ཚེ་རིང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱར་རོ། །དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི། སྲོག་གཅོད་པ་སྤངས་པས་དངོས་པོ་རྣམས་བཟང་ཞིང་མཐུ་ཆེ་བའི་སར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱར་རོ༑ །[༣༥བ] དེ་དག་གིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་རྒྱུ་འབྲས་བསྟན་ཏེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། མ་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་མེད། །དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་དགེ་བ་ཡིན། །དགེ་ལས་བདེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དང་། །སྐྱེ་བ་ཀུན་དུ་བདེ་བ་དག །ཅེས་གསུངས་སོ། །མི་གཡོ་བའི་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ནི། རྒྱུ་སྙོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་བསྒོམས་པས། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་ཐོབ་པ་སྟེ། དེ་ལ་སྙོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་ནི་ཉེར་བསྡོགས་བརྒྱད་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བརྒྱད་དང་། བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་නོ། །འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་ནི། གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་བདུན་གྱི་ལྷ་དང་། གཟུགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་མུ་བཞིའི་ལྷའོ། །དེ་དག་གི་རྒྱུ་འབྲས་ཐད་ཀར་སྦྱར་ན། དགེ་བ་བཅུ་སྤྱད་པ་ནི་སྤྱིར་རོ། །འཕེན་བྱེད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་མི་ལྕོགས་པ་མེད་པ་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་བསྒོམས་ནས། རྫོགས་བྱེད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་རྟོག་དཔྱོད་དང་། དགའ་བདེ་དང་བཅས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམས་པས་ཚངས་རིས་ཀྱི་ལྷར་སྐྱེའོ། །བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་བསྒོམས་པས་ཚངས་པ་ཆེན་པོར་སྐྱེའོ། །འཕེན་བྱེད་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྡོགས་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་བསྒོམས་ནས། རྫོགས་བྱེད་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་རྟོག་དཔྱོད་ནི་སྤངས་ལ། དགའ་བདེ་དང་ལྡན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམས་པས་འོད་ཆུང་ལ་སོགས་པ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ལྷར་སྐྱེའོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཕེན་བྱེད་ཉེར་བསྡོགས་རྣམས་འགྲེ་བར་བྱའོ། །རྫོགས་བྱེད་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དངོས་གཞི་དགའ་བ་སྤངས་ལ་བདེ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམས་པས་དགེ་ཆུང་ལ་སོགས་པའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ལྷར་སྐྱེའོ། །རྫོགས་བྱེད་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་[༣༦ན] དངོས་གཞི་རྟོག་དཔྱོད་དང་དགའ་བདེ་སྤངས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམས་པས་སྤྲིན་མེད་ལ་སོགས་པ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ལྷར་སྐྱེའོ། །བསམ་གཏན་བཞིས་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དེ། དེ་བསྒོམས་པས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷར་སྐྱེའོ། །དེ་ལས་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དེ། དེ་བསྒོམས་པས་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷར་སྐྱེའོ། །དེ་ལས་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དེ། དེ་བསྒོམས་པས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷར་སྐྱེའོ། །དེ་ལས་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་དེ། དེ་བསྒོམས་པས་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷར་སྐྱེའོ། །དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ལམ་གང་ཡིན་ན། ས་འོག་མ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས

སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་དུ་བྱའམ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་ནི་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚེ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་དེ་སྐད་ཅེས་མིང་དུ་བཏགས་ཀྱི། ཕྱིས་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཟིན་ནས་དེ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཕྱི་མ་ནི་འདུ་ཤེས་དམན་པའི་སྒོ་ནས་མིང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། འདུ་ཤེས་གསལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ལར་དངོས་གཞི་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་དགེ་བའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་མི་གཡོ་བའི་ལས་རྒྱུ་འབྲས་བསྟན་ཏེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། བསམ་གཏན་ཚད་མེད་གཟུགས་མེད་ཀྱིས༔ །ཚངས་སོགས་བདེ་བ་མྱོང་བར་བྱེད། །༼༣༦བ༽ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འཁོར་བའི་དངོས་པོ་འདི་སྐྱིད་མཁན་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་གསུམ་པོ་དེ་ཡིན་ནོ། །དོན་གསུམ་པ་ལས་བདག་གིར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལས་རང་གིས་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་རང་སྤྱོད་པ་སྟེ། བྱེད་པ་པོ་ཟིན་པའི་ཕུང་པོ་ཉིད་ལ་སྨིན་གྱི་གཞན་ལ་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས། ལས་བདག་གིར་བྱ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རང་གིས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མྱོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དག་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་བདག་གི་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ལས་བྱས་པ་ཆུད་ཟོས་པ་དང་། མ་བྱས་པ་དང་ཕྲད་པའི་ཉེས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་མདོ་ལས་ཀྱང་། ལྷ་སྦྱིན་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པའི་ལས་ནི། ས་དང་། ཆུ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་སྨིན་གྱི། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཟིན་པའི་ཕུང་པོ་དང་སྐྱེ་མཆེད་འབའ་ཞིག་ལ་སྨིན་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་སུ་ཞིག་ལ་སྨིན་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་བཞི་པ་ལས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་ལ་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི༔ ལས་དགེ་སྡིག་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་མི་འཁྲུལ་བར་མྱོང་བ་སྟེ། དགེ་བའི་ལས་བསགས་པས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་མྱོང་ཞིང་། སྡིག་པའི་ལས་བསགས་པས་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས། ཇི་ལྟར་ན་ལས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་ལ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རང་གིས་བྱས་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མྱོང་བ་སྟེ། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་སོ་སོའི་བགོ་སྐལ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁྲིན་པ་ཉེ་བཞག་ཆུང་བ་ལས་ཀྱང་། དགེ་བ་ཡིས་ནི་བདེ་བ་ཐོབ། །མི་དགེ་བ་ལས་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་། །དེ་ལྟར་དགེ་དང་མི་དགེ་བའི། །ལས་དང་འབྲས་བུ་གསལ་བར་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་སོ༔ །དེ་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ས་བོན་ཚ་བ་རྣམས་ལ་ནི། །འབྲས་བུ་ཚ་བ་སྐྱེ་བར་༼༣༧ན༽འགྱུར། །ས་བོན་མངར་བ་རྣམས་ལ་ནི། །འབྲས་བུ་མངར་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །དཔེ་ཟླ་བྱ་བ་འདི་ཡིས་ནི། །སྡིག་པའི་རྣམ་སྨིན་ཚ་བ་དང་། །དཀར་པོའི་རྣམ་སྨིན་མངར་བ་ཡང་། །མཁས་པ་ཡིས་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་ལྔ་པ་ལས་ཆུང་དུ་བྱས་པ་ལས་འབྲས་བུ་ཆེན་པོར་སྨིན་པ་ནི། སྡིག་པའི་ལས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གི་གྲངས་ཀྱི་བསྐལ་པར་དམྱལ་བསྐྱོང་བར་གསུངས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་དེ་འདྲའི་རྒྱལ་སྲས་སྦྱིན

བདག་ལ། །གལ་ཏེ་ངན་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ནི། །ངན་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གྲངས་བཞིན་བསྐལ་པ་ནི༔ །དམྱལ་བར་གནས་པར་འགྱུར་ཞེས་ཐུབ་པས་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ངག་གི་ཉེས་པ་རེ་རེ་ཙམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་ལྔ་བརྒྱ་ལ་སོགས་པར་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བར་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཚོམས་ལས་ཀྱང་། སྡིག་པ་ཆུང་ངུ་བྱས་པས་ཀྱང་། །འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་འཇིགས་ཆེན་དང་། །ཕུང་ཁྲོལ་ཆེན་པོ་བྱེད་འགྱུར་ཏེ། །ཁོང་པར་སོང་བའི་དུག་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དགེ་བའི་ལས་ཆུང་ངུས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་འབྱིན་ཏེ། ཚོམས་ལས་ཀྱང་། བསོད་ནམས་ཆུང་ངུ་བྱས་པས་ཀྱང་། །འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་བདེ་ཆེན་འདྲེན། །དོན་ཆེན་དག་ཀྱང་བྱེད་འགྱུར་ཏེ། །འབྲུ་རྣམས་ཕུན་ཚོགས་སྨིན་པ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་དྲུག་པ་ལས་ཆུད་མི་ཟ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི། ལས་དེའི་གཉེན་པོ་སྐྱེས་པ་མ་གཏོགས་པ། བསྐལ་པ་མཐའ་ཡས་པར་ཡང་འབྲས་བུ་མ་སྨིན་པར་བརྟགས་པའམ། ཆུད་ཟ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། བག་ལ་ཉལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དག་ཀྱང་ཅི་ཞིག་ལྟར་ལ་རྐྱེན་དང་ཕྲད་ན་འབྲས་བུ་འབྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་༼༣༧བ༽ལ་འཇིགས་ཤིང་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཅན། ཇི་སྐད་དུ། སྲིད་པའི་བདེ་ལ་རྒྱབ་ཕྱོགས་ཤིང་། །སྡིག་པའི་ལས་ལས་བཟློག་བདག་ཉིད། །གང་ཞིག་རང་ཞི་ཙམ་དོན་གཉེར། །སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་འབྲིང་ཞེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་བློ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་ཀྲི་ཀྲིའི་བུ་མོ་བདུན་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་ལས་བརྒྱ་པ་ལས། ལུས་ཅན་དག་གིས་ལས་རྣམས་ནི། །བསྐལ་པ་བརྒྱར་ཡང་ཆུད་མི་ཟ། །ཚོགས་ཤིང་དུས་ལ་བབ་པ་ན། །འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་སྨིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ཆུང་བ་ལས་ཀྱང་། མེ་ནི་གྲང་བར་འགྱུར་ཡང་སྲིད། །རླུང་ནི་ཞགས་པས་ཟིན་ཡང་སྲིད། །ཉི་ཟླ་ཐང་ལ་ལྟུང་ཡང་སྲིད། །ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་བསླུ་མི་སྲིད། །ཅེས་གསུངས་སོ༔ །དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། ལས་འབྲས་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་དྲུག་པའོ།། །།

༄༅ དེ་ནི་ཞི་བའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་བསྒོམ་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཞི་བའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བདག་ཉིད་འབའ་ཞིག་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འདོད་ཅིང་། སེམས་ཅན་ལ་བརྩེ་བ་མེད་པས་གཞན་དོན་མི་བྱེད་པ་སྟེ། ཐེག་པ་དམན་པ་དག་ཡིན་ནོ༔ །དེ་ལྟར་ཡང་། བདག་གི་དོན་ཕྱིར་གཞན་དོན་ནི། །མང་པོ་དག་ཀྱང་བཏང་བྱ་སྟེ། །རང་དོན་ཆེད་ཆེར་ཤེས་གྱུར་ན། །རང་གི་དོན་གྱི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ན་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པས་རང་གཅིག་པུ་གྲོལ་བར་མི་ཕོད་དོ། །དེས་ན་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། སློབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བས་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་དང་སྐད་ཅིག་ཀྱང་འབྲལ་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང་། གཞན་གྱི་དོན་ནི་༼༣༨ན༽བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེས་རྗེས་སུ་བཟུང་གིས། ཞི་སྡང་གིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་བྱམས་པ་ལ། སྒོམ་ནི།

དབྱེ་བ་དམིགས་ཡུལ་རྣམ་པ་དང་། །སྙོམ་ཐབས་འབྱོངས་ཚད་ཡོན་ཏན་ཏེ། །དེ་ལྟར་དྲུག་པོ་འདི་དག་
གིས༔ །བྱམས་པ་ཚད་མེད་ཡོངས་སུ་བསྟུས། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་དབྱེ་བ་ནི་གསུམ་སྟེ། སེམས་
ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་དང་། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱམས་
པའོ༔ །དེ་དག་ཀྱང་འཕགས་པ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་ནི།
སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིའོ། །ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་ནི། སྤྱོད་པ་
ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིའོ། །དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱམས་པ་ནི། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་
བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སྐབས་འདིར་བྱམས་པ་
དང་པོ་དེ་བཤད་ན། དེའི་དམིགས་པའི་ཡུལ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དོ། །རྣམ་པ་ནི། བདེ་བ་དང་ཕྲད་
པར་འདོད་པའི་བློའོ། །དེ་སྙོམ་པའི་ཐབས་ནི། རྩ་བ་དྲིན་དྲན་པ་ལ་རག་ལས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དྲིན་བསམ་
མོ༔ །དེ་ལ་ཚེ་འདི་ལ་དྲིན་ཆེ་ཤོས་རང་གི་མ་ཡིན་ཏེ། མའི་དྲིན་ཅི་ཙམ་ཡོད་ཅེ་ན། ལུས་བསྐྱེད་པའི་དྲིན་
དང༔ དཀའ་བ་སྤྱད་པའི་དྲིན་དང་། སྲོག་བྱིན་པའི་དྲིན་དང་། འཇིག་རྟེན་བསྟན་པའི་དྲིན་དང་བཞི་ཡོད་
དོ༔ །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་འདིས་བདག་ཅག་བསྐྱེད་པ།
འདིས་ནི་དཀའ་བ་བྱེད་པ། བདག་ཅག་གི་སྲོག་བྱིན་པ། འཇིག་རྟེན་ཀུན་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
སོ༔ །དེ་ལ་ལུས་བསྐྱེད་པའི་དྲིན་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱི་༼ཪབ༽ལུས་འདི་དང་པོ་ནས་བོངས་ཚོད་རྫོགས་པ།
ཤ་ལུས་རྒྱས་པ། ཁ་དོག་ལེགས་པ་ཅིག་བྱུང་བར་མི་གདའ་སྟེ། མའི་ལྟོ་བར་མེར་མེར་ནུར་ནུར་གྱི་རང་
བཞིན་ལས་ཁད་ཀྱིས་དང་རིམ་གྱིས་མའི་ཤ་ཁྲག་གི་བཅུད་ཀྱིས་ནི་བསྐྱེད། ཟས་ཀྱི་དྭངས་མས་ནི་སྤེལ། ཙོ་
ཚ་དང་། ན་ཚ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་བཟོད་པར་བྱས་པ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན། ཕྱིར་སྐྱེས་ནས་ཀྱང་།
ཆུང་ཕྲུད་བུ་ཙམ་ནས་གསོ་སྐྱོང་བྱས་ནས། ཆེ་གཡག་པོ་ཙམ་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དཀའ་བ་སྤྱད་པའི་དྲིན་ནི།
བདག་ཅག་དང་པོ་ནས་གོས་གྱོན། རྒྱན་བཏགས། ནོར་སྐལ་བཟུང་། རྒྱགས་ཕྱེ་ཁུར་ནས་འོངས་པར་མི་
གདའ༔ །ཁ་གྲོད་ཟུང་ཅིག་མ་ལགས་པ་ནོར་རྫས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཅི་ཡང་མེད་པར་སྟོང་སང་ངེ་བྱས་ནས། འདྲིས་
པ་མི་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་ངོ་མི་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འོངས་པའི་དུས་སུ། མས་ལྟོགས་སུ་མ་བཅུག་པར་ཟས་བྱིན།
སྐོམ་དུ་མ་བཅུག་པར་བཏུང་བ་བླུད། འཁྱགས་སུ་མ་བཅུག་པར་གོས་བསྐོན། ཕོངས་པར་མ་བཞག་པར་ནོར་
བྱིན༔ །དེ་ཡང་རང་ལ་མི་མཁོ་བ་བུ་ལ་བྱིན་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གིས་ཟ་མ་བྲ། བཏུང་མ་བྲ། གོན་
མ་བྲ། ཚེ་འདིའི་བདེ་བའི་དོན་དུ་ཡང་སྤྱད་མ་ཕོད། ཕྱི་མ་ཐན་ཚོད་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དོན་དུ་ཡང་གཏོང་མ་
ཕོད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་ལ་རང་གི་ཚེ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་བདེ་བ་ལ་མ་བལྟས་པར་བུ་གསོ་སྐྱོང་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །
དེ་ཡང་བདེ་དལ་གྱིས་སྐྱིད་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། སྡིག་སྡུག་ངལ་ཆད་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་ནས་བུ་ལ་བྱིན་པ་
ཡིན་ནོ། །སྡིག་པ་ལ་སོང་ན། ཉ་པ་དང་། ཤན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་དགེ་བ་སྣ་ཚོགས་བྱས་ནས་བུ་གསོས

པ་ཡིན་ནོ། །སྡུག་བསྔལ་ལ་སོང་ན། ཚོང་སྤྱོགས་དང་། ཞིང་ལས་ལ་སོགས་པ་བྱེད་བྱེད་ནས། ཉིན་མཚན་དུ་བ་མོ་ལྷམ་དུ་གྱོན། སྐར་ཆེན་ཞྭར་གྱོན། བྱིན་པ་རྟར་ཞོན། ༼ཀ༥ན༽སྣལ་མ་ལྟག་ཏུ་བྲབས། བྱིན་ཤ་ཁྲི་ལ་བྱིན། གདོང་ཤ་མི་ལ་བྱིན་ནས་བསགས་ཀྱིན་བུ་ལ་བྱིན་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་རང་རེའི་ཕ་མ་དང་བླ་མ་ལ་སོགས་པ་དྲིན་ཅན་གང་བས་ཀྱང་། ཅིར་མི་འོང་སུ་ཡིན་ཆ་མེད་པོ་དེ་ལ་གཅེས་པར་བྱས་ཏེ། བྱམས་པའི་མིག་གིས་ནི་བལྟས། འཇམ་པའི་དྲོད་ཀྱིས་ནི་བསྲོས། སོར་བཅུའི་ཁ་ལ་ནི་གཡེངས། སྙན་པའི་ངག་གིས་ནི་བོས་ཏེ། དགའོ། །ཨའོ། །འབར་རེ། དགོས་སེ། ལུ་ལུ། ཨ་མའི་སྙིང་པོ་ལགས་སམ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྨྲས་པ་ཡིན་ནོ། །སྲོག་བྱིན་པའི་དྲིན་ནི། བདག་ཅག་དང་པོ་ནས་ད་ལྟ་འདྲ་བའི་ཁ་ལག་འཕྲོད་པ། དཀའ་ལས་ཅི་ཡང་ནུས་པའི་ཤེད་པོ་ཆེ་ཅིག་བྱུང་བར་མི་གདའ། སྲིན་བུ་ཁོན་འདྲ་བའི་ཉ་རེ་ཉོ་རེ། འཁོས་མེད་པོ། བསམ་བརྣག་པོ་ཅིག་བྱུང་བ་ལ། མས་དེ་མ་བོར་བར་ཞབས་ཏོག་བྱས། པང་དུ་བླངས། མེ་རྒྱ་ལས་བསྐྱབས། གཡང་ས་ལས་བཟུང་། གནོད་པ་ནི་བསལ། རིམ་གྲོ་ནི་བྱས་ཏེ། ཤི་དོགས། ན་དོགས་ནས། མོ་དང་། རྩིས་དང་། གཏོ་དང་། གླུག་པ་དང་། ཆོག་ལ་སོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅིང་། བློས་མི་འཁྱུད་པ་བྱས་ནས་བུའི་སྲོག་བཏོན་པ་ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་བསྟན་པའི་དྲིན་ནི། བདག་ཅག་དང་པོ་ནས་མི་ཤེས་དགུ་ཤེས་པོ། མཐོང་གོམས་ཅན། སྒོ་དྲག་པོ་ཞིག་འདིར་ཡོད་བར་མི་གདའ། ཉེ་ཤེས་གཉེན་གྱི་རིགས་ལ་ཚོ་ངེས་འབོད་པ་དང་། རྐང་ལག་གཡོབ་པ་ཅིག་མ་ལགས་པ་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པ་ཅིག་ཡིན་པ་ལ། ཟ་མི་ཤེས་པའི་དུས་སུ་ཟ་བ་བསླབས། གོན་མི་ཤེས་པའི་དུས་སུ་གོན་པ་བསླབས། འགྲོ་མི་ཤེས་པའི་དུས་སུ་འགྲོ་བ་བསླབས། སྨྲ་མི་ཤེས་པའི་དུས་སུ་སྨྲ་བ་བསླབས་ཏེ། ཨ་ཕྱིས་དང་། ཨ་མ་ཕྱིས་དང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་༼ཀ༥བ༽དང་། བཟོ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་སྣ་ཚོགས་བསླབས་ནས༑ མི་མཉམ་པ་དང་ནི་མཉམ། མི་མཚུངས་པ་དང་ནི་མཚུངས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དྲ་རེས་ཀྱི་མ་བྱས་པར་མ་ཟད་དེ། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཁོར་བས་ན། ལན་གྲངས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་མ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པའི་མདོ་ལས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱིས་རྡོ་དང་། རྩི་ཤིང་དང་། ནགས་ཚལ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ཤུག་གི་ཚིག་གུ་ཙམ་དུ་སྐྱེས་བུ་གཅིག་གིས་བྱས་ལ། སྐྱེས་བུ་གཉིས་པས་དེ་རྣམས་གྲངས་སུ་བགྲངས་པས་ཟད་པའི་དུས་སྲིད་ཀྱི། སེམས་ཅན་གཅིག་གིས་བདག་གི་མ་བྱས་པ་ནི་བགྲང་བར་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བཤེས་སྤྲིང་ལས་ཀྱང་། མ་ཡི་ཐུག་མཐའ་རྒྱ་ཤུག་ཚིག་གུ་ཙམ༑ །རིལ་བུར་བགྲངས་ཀྱང་ས་ཡིས་ལང་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་མ་བྱས་རེས་ཀྱིས་དྲིན་ཐུམ་ལྟར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་མ་དེའི་དྲིན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་པས། དེ་སྙིང་དུ་སྡུག་ཅིང་ཕན་པ་དང་། བདེ་བར་འདོད་པའི་བློ་གཤའ་མ་ཅི་སྐྱེར་བསྒོམ་མོ། །དེ་ནས་དེར་མ་ཟད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་བྱས་ལ། མ་བྱས་ཚད་སྔ་མ་ཁོན་ལྟར་དྲིན་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུའི་ཚད་ནི་ཅི་ཙམ་ཞེ

ན༔ ནམ་མཁའི་མཐས་གར་ཁྱབ་སེམས་ཅན་གྱིས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སྨོན་ལམ་གྱི་མདོ་ལས། ནམ་མཁའི་མཐར་ཐུག་གྱུར་པ་ཅི་ཙམ་པ། །སེམས་ཅན་མ་ལུས་མཐའ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ནམ་མཁས་གར་ཁྱབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བར་འདོད་པའི་བློ་གཞལ་མ་ཅིག་ཅི་སྐྱེར་བསྒོམ་མོ། །དེ་སྐྱེས་ན་བྱམས་པ་དངོས་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་ལ། །བུ་གཅིག་པ་ལ་བྱ༼༨༠ན༽བ་བཞིན། །ཀྱང་གི་ཀོང་ནས་བྱམས་པ་ཆེ། །དེ་ལྟར་རྟག་ཕན་བྱེད་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །བྱམས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་མིག་ནས་མཆི་མ་འཁྲུག་པའམ། ལུས་ཀྱི་སྤུ་ལྡང་བར་བྱེད་ན་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་ཀད་ཀྱིས་སྐྱེས་ཙ་ན། བྱམས་པ་ཚད་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །འབྱོངས་པའི་ཚད་ནི་རང་བདེ་བར་འདོད་པའི་བློ་མེད་པར་སེམས་ཅན་ཀོན་བདེ་བར་འདོད་ཙན་བྱམས་པ་འབྱོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བསྒོམས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། ཟླ་བ་སྒྲོན་མའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། མཆོད་པ་ཚད་མེད་རྣམ་མང་ཇི་སྙེད་པ། །ཞིང་ནི་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་གཏམ་སྙེད་དུ༔ །སྐྱེས་བུ་མཆོག་ལ་མཆོད་པ་དེ་བྱས་པས། །བྱམས་པའི་སེམས་དང་གྲངས་ལ་ཆར་མི་ཕོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །བྱམས་པ་དང་ཅིག་བསྒོམས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱང་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་༔ ཇེའུ་ཆེར་སུམ་བརྒྱའི་ཁ་ཟས་དག །ཉིན་རེ་དུས་གསུམ་བྱིན་པས་ཀྱང་། །བྱམས་པ་ཡུད་ཙམ་ཐང་ཅིག་གི །བསོད་ནམས་དག་ལ་ཆར་མི་ཕོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་ཕན་ཡོན་བརྒྱད་ཐོབ་སྟེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ལྷ་མི་བྱམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། །དེ་དག་གིས་ཀྱང་བསྲུང་བ་དང་། །ཡིད་བདེ་བ་དང་བདེ་མང་དང་། །དུག་དང་མཚོན་གྱིས་གནོད་མེད་དང་། །འབད་པ་མེད་པར་དོན་ཐོབ་དང་། །ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་འགྱུར་ཏེ། །གལ་ཏེ་གྲོལ་བར་མ་གྱུར་ཀྱང་། །བྱམས་ཆོས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ཐོབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་རང་གི་སྲུང་བར་ཡང་བྱམས་པ་སྒོམ་པ་འདི་བཟང་བ་ཡིན་ཏེ། བྲམ་ཟེ་སྦྱིན་པ་ཆེན་པོ་བཞིན་ནོ། །གཞན་གྱི་སྲུང་བར་ཡང་བྱམས་པ་སྒོམ་པ་འདི་བཟང་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་པོ་བྱམས་པའི་སྟོབས་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱམས་པ་ལ་འབྱོངས་པས། ༼༨༠བ༽སྙིང་རྗེ་འབྱོངས་པ་ལ་ཚེགས་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྙིང་རྗེ་ལ་སྦྱོར་ནི། དབྱེ་བ་དམིགས་ཡུལ་རྣམ་པ་དང་། །སྒོམ་ཐབས་འབྱོངས་ཚད་ཡོན་ཏན་ཏེ། །དེ་ལྟར་དྲུག་པོ་འདི་དག་གིས། །སྙིང་རྗེ་ཚད་མེད་ཡོངས་སུ་བསྟུས། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་དང་། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་སྙིང་རྗེའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བས་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་གོམས་ཙན། རྒྱུ་འབྲས་རྣམ་གཉིས་ཤེས་ནས། རྟག་པ་དང་རིལ་པོར་འཛིན་པ་ལས་བློ་བཟློག་སྟེ། སེམས་ཅན་གཞན་རྒྱུ་འབྲས་མི་ཤེས་པར་རྟག་པ་དང་རིལ་པོར་འཛིན་པ་རྣམས་ལ་རེ་འཁྲུལ་སྐམ་དུ་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། རང་མཉམ

པར་བཞག་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཙ་ན། སེམས་ཅན་དངོས་འཛིན་ཅན་རྣམས་ལ་ཁྱད་པར་དུ་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཉམ་བཞག་པས། །གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྫོགས་པ་ན། །དངོས་འཛིན་གདོན་གྱིས་ཟིན་པ་ལ། །ཁྱད་པར་དུ་ཡང་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེ་གསུམ་ལས་སྐབས་འདིར་ནི་སྙིང་རྗེ་དང་པོ་དེ་སྒོམ་པའོ། །དེའི་དམིགས་པའི་ཡུལ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དོ༑ །རྣམ་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་བློའོ། །དེ་སྒོམ་པའི་ཐབས་ནི། རྩ་བའི་མ་ལ་སྦྱར་ནས་སྒོམ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བདག་གི་རྩ་བའི་མ་དེ་ས་ཕྱོགས་འདི་ན་སྐྱེས་བུ་གཞན་དག་གིས་བཅད་ཅིང་གཏུབས་པའམ་བཙོས་ཤིང་བསྲེགས་པའམ། ཡང་ན་ཤིན་ཏུ་འཁྲུགས་ནས་ལུས་ལ་ཆུ་བུར་དུ་སྦུར་ཏེ། བརྫོལ་ནས་ཀྱང་གས་ཏེ་འདུག་ན་ཤིན་ཏུ་སྙིང་རྗེའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དམྱལ་བར་སྐྱེས་པའི་༼༢༧ན༽སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་བདག་གི་མ་ཡིན་ངེས་ན། སྡུག་བསྔལ་དེ་ལྟ་བུས་ནི་གནད་གཅོད་ན། ཅི་སྟེ་སྙིང་རྗེ་མི་སྐྱེ་སྟེ། དེ་དག་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྙིང་རྗེ་བསྒོམ་མོ། །ཡང་བདག་གི་མ་དེ་ས་ཕྱོགས་འདི་ན་བཀྲེས་ཤིང་སྐོམ་པས་ནི་ཉེན། ན་ཞིང་ཚ་བས་ནི་གཟིར། འཇིགས་ཤིང་ཉམ་ང་བས་ནི་དཔའ་འགོངས་ནས་འདུག་ན་ཤིན་ཏུ་སྙིང་རྗེའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ཀྱང་བདག་གི་མ་ཡིན་ངེས་ན། སྡུག་བསྔལ་དེ་ལྟ་བུས་ནི་གཡེན་སྤྱོ་ན། ཅི་སྟེ་སྙིང་མི་རྗེ་སྟེ། དེ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྙིང་རྗེ་བསྒོམ་མོ། །ཡང་བདག་གི་མ་དེ་ཕྱོགས་འདི་ན་རྒས་ཤིང་དམན་པའམ། གཞན་དག་གིས་དབང་མེད་པར་བཀོལ་ཞིང་སྤྱད་པའམ། རྡེག་ཅིང་འཚོག་པའམ། བསད་ཅིང་བཅད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་ཅིང་འདུག་ན་སྙིང་རྗེའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དུད་འགྲོར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་གི་མ་ཡིན་ངེས་ན། སྡུག་བསྔལ་དེ་ལྟ་བུས་ནི་ཉམ་ཐག་ན། ཅི་སྟེ་སྙིང་མི་རྗེ་སྟེ། དེ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྙིང་རྗེ་བསྒོམ་མོ། །ཡང་བདག་གི་མ་དེ་དཔག་ཚད་སྟོང་དུ་ལྷུང་བའི་གཡང་ས་ཆེན་པོ་ན་འདུག ། ཟིན་ནི་མི་ཤེས། གཡང་ས་ལ་འགྲོའོ་ཞེས་སྒྲོན་མཁན་ནི་མེད། དེ་ནས་ལྷུང་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་མྱོང་ཞིང་ཡར་འཐོན་དུས་མེད་པའི་གཡང་སར་ལྷུང་ལ་ཁད་འདུག་ན། ཤིན་ཏུ་སྙིང་རྗེའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་གསུམ་ཡང་ངན་སོང་གི་གཡང་ས་ཆེན་པོ་ན་འདུག །ཟིན་སྡིག་པ་མི་དགེ་བ་ནི་སྤོང་མི་ཤེས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ནི་མ་ཟིན། ལྷུང་བ་དང་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་ཞིང་འཐོན་པར་དཀའ་བས་ན་ཅི་སྟེ་སྙིང་མི་རྗེ་སྟེ། དེ་རྣམས་སྡུག་༼༢༧བ༽བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྙིང་རྗེ་བསྒོམ་མོ། ། འབྱོངས་པའི་ཚད་ནི། རང་ལ་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་གདོས་ཐག་ཆོད་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་བློ་ཅིག་ཙམ་མ་ཡིན་པ་སྐྱེས་ན་སྙིང་རྗེ་འབྱོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བསྒོམས་པའི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ལས། ཆོས་གཅིག་ཡོད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལག་མཐིལ་དུ་བཞག་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར་ཏེ་གཅིག་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྙིང་རྗེ་ཆེན

པོའོ༔ །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ།
འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་གང་དུ་མཆིས་པ་དེར་དཔུང་གི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་མཆིའོ། །
བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་གང་དུ་མཆིས་པ་དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་མཆིའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། གསང་
བའི་བདག་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་སྙིང་རྗེའི་རྩ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
དེ་ལྟར་བྱམས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་ཅིང་། སྙིང་རྗེས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་
ཙ་ན། རང་གཅིག་པུ་ཞི་བདེ་ཐོབ་པར་མི་སྤྱོ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་དགའ་བས་ཞི་བ
ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱམས་སྙིང་རྗེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པས། རང་ལས་གཞན
གཅེས་པར་འཛིན་ཙ་ན། ཇི་སྐད་དུ། རང་རྒྱུད་རྟོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས། །གང་ཞིག་གཞན་གྱི་སྡུག
བསྔལ་ཀུན། །ཡང་དག་ཟད་པར་ཀུན་ནས་འདོད། །སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
སྐྱེས་བུ་མཆོག་གི་བློ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་༼༡༢ན༽ན་བྲམ་ཟེ་སྦྱིན་པ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའོ། །དམ་ཆོས་ཡིད
བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བདུན
པའོ།། །། ༄༅ དེ་ནི་སངས་རྒྱས་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མི་ཤེས་པའི་གཉེན་པོར། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས
བསྐྱེད་པའི་ཆོས་རྣམས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སྡོམ་ནི། ངེན་དང་ངོ་བོ་དབྱེ་བ་དང་། །དམིགས་པ་རྒྱུ་དང་བླང
ཡུལ་དང་། །ཆོ་ག་ཕན་ཡོན་ཉེས་དམིགས་དང་། །འཆོར་རྒྱུ་བཅོས་ཐབས་བསླབ་བྱ་སྟེ། །བཅུ་དང་གཉིས
པོ་འདི་དག་གིས། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་སེམས་བསྐྱེད་བསྡུས། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་བྱང་ཆུབ
མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་དང་ལྡན་པ་དང་། དཀོན་མཆོག
གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་དང་། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་རིགས་བདུན་གང་རུང་གཅིག་དང་ལྡན་པ་དང་།
སྨོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ནི། འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ལ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ
སྐྱབས་སུ་སོང་བ་མན་ཆད་དང་ལྡན་པ་ནི། སྨོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར
ཞེ་ན། འཇུག་པ་བྱེད་པ་ལ་སྨོན་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་བཤད་པ་དང་།
སྨོན་པའི་སྔོན་དུ་སྐྱབས་འགྲོ་འགྲོ་དགོས་པར་བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་ལས་བཤད་པ་དང་། ཡང་འཇུག་པའི་རྟེན་དུ
སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་དགོས་པར་བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་ལས་བཤད་པ་དང་། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ལེན་པ
ལ་ཡང་། སྐྱབས་འགྲོ་དགོས་པར་ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ལས་བཤད་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་མེད
པར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་བཤད་པ་སྟེ། དེས་ན་དེ
དག་ཐམས་ཅད་འབྲེལ་ཞིང་ཚོགས་དགོས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་༼༡༢བ༽བཤད་ན། སྤྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི
རིགས་ཡོད་པ། བྱེ་བྲག་ཏུ་རིགས་སད་པ་ཅིག་དགོས་ཏེ། རྒྱས་པར་གོང་དུ་བསྟན་པ་བཞིན་ཤེས་པར

བྱའོ༔ །དོན་གཉིས་པ་སྐྱབས་འགྲོ་ཞལ་ད་ན། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ས་འདི་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་དྲག་རྩལ་ཅན་ཚངས་པ་དང་། ཁྱབ་འཇུག་དང་། མ་ཧཱ་དེ་བ་ལ་སོགས་པའམ། རང་རང་གི་ཡུལ་གྱི་རི་འམ། བྲག་གམ། མཚོའམ༔ ལྗོན་ཤིང་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་པའི་ལྷ་ཀླུ་མཐུ་བོ་ཆེ་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བར་བྱའམ་ཞེ་ན། དེ་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་སྐྱབས་མི་ཐུབ་པས་སྐྱབས་གནས་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་མདོ་ལས། འཇིག་རྟེན་རྣམས་ནི་རི་དང་ནི། །ནགས་ཚལ་དང་ནི་མཆོད་གནས་ཀྱི། །ཀུན་དགའ་དང་ནི་རྡོ་བ་དང་། །ལྗོན་ཤིང་ལྷ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་བ། །སྐྱབས་དེ་གཙོ་བོར་མ་ཡིན་ཞིང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ཕ་མ་གཉིས་དང་གཉེན་གྲོགས་ལ་སོགས་པ་རང་ལ་བརྩེ་ཞིང་ཕན་པར་དགའ་བ་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོའམ་ཞེ་ན། དེས་ཀྱང་སྐྱབས་སུ་མི་ཐུབ་སྟེ༔ འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་རོལ་པའི་མདོ་ལས། ཕ་མ་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱབས་མ་ཡིན། །མཛའ་བཤེས་རྩ་ལག་རྣམས་ཀྱང་མིན། །དེ་དག་གིས་ནི་ཁྱོད་བོར་ནས། །ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་འགྲོ །ཞེས་གསུངས་སོ༔ །དེ་ཀུན་གྱིས་སྐྱབས་སུ་མི་ཐུབ་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱབས་ཐུབ་པ་ནི་ཁོ་རང་འཇིགས་པ་ལས་ཐར་པ་སྡུག་བསྔལ་མེད་པ་ཅིག་དགོས་ཏེ། དེ་ཀུན་ཡང་འཇིགས་པ་ལས་མ་ཐར་ཞིང་། སྡུག་བསྔལ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ༔ །དེས་ན་སྡུག་བསྔལ་ལས་གཏན་དུ་ཐར་པ་སངས་རྒྱས་ལས་མེད། སངས་རྒྱས་སྒྲུབ་པའི་ལམ་ཆོས་ལས་མེད། ཆོས་བྱེད་པའི་གྲོགས་པོ་དགེ་འདུན་ལས་མེད་པས་ཁོང་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། འཇིགས་སྐྱུར་འཇིགས་པ་སེལ་མཛད་ཅིང་། །སྐྱབས་མེད་སྐྱོབ་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། །ཆོས་དང་ (~ཧན) ཚོགས་མཆོག་དགེ་འདུན་ལ། །དེ་རིང་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བར་བྱིས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ཁོང་ལ་སྐྱོབ་པའི་ནུས་པ་མངའ་ཡང་། བདག་གིས་སྐྱབས་སུ་ཕྱིན་པས་སྐྱོབ་ངེས་སམ་སྙམ་ནས་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་སྟེ། མདོ་སྡེ་མྱ་ངན་འདས་ཆེན་ལས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སོང་བ། །འཇིགས་པ་མེད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དེ་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་འཆད་པ་ལ། སྤྱིར་ནི། དབྱེ་བ་རྟེན་དང་ཡུལ་དང་དུས། །བསམ་པ་ཆོག་བྱེད་པའི་ལས། །བསླབ་བྱ་དང་ནི་ཕན་ཡོན་ཏེ། །དོན་རྣམས་དགུ་ཡིས་སྐྱབས་འགྲོ་བསྡུས། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་སྐྱབས་འགྲོའི་དབྱེ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཐུན་མོང་གི་སྐྱབས་འགྲོ་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་སྐྱབས་འགྲོའོ། །རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། ཐུན་མོང་བའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ནི། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་འཇིགས་ཤིང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ལྷུར་འཛིན་པ་རྣམས་སོ། །ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་ལྷ་མིའི་ལུས་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་སོ། །ཡུལ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། ཐུན་མོང་བའི་ཡུལ་འཆད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ནི། སྤངས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སོ། །ཆོས་དཀོན་མཆོག་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། བསྟན་པའི་ཆོས་ནི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སོ། །རྟོགས་པའི་ཆོས་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། འགོག་པའི་བདེན་པའོ། །དགེ་འདུན་

དཀོན་མཆོག་ལ་གཉིས་ལས། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་དགེ་འདུན་ནི། དགེ་སློང་རྣམ་པར་དག་པ་བཞི་ཡན་ཆད་ཚོགས་པ་ཡིན་ལ། འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ནི། སྐྱེས་བུ་ཟུང་བཞི་གང་ཟག་ཡ་བརྒྱད་པོ་དག་གོ ། ༼༢༣བ༽ཁྱད་པར་གྱི་ཡུལ་ནི། མདུན་ན་བཞུགས་པའི་ཡུལ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡུལ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་དང་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་མདུན་ན་བཞུགས་པའི་ཡུལ་ནི། སངས་རྒྱས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གཟུགས། ཆོས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་པོ་ཏི། དགེ་འདུན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ནི། སངས་རྒྱས་སྐུ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། །ཆོས་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཞི་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །དགེ་འདུན་ནི་ས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་ཅིག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མ་ལས། དམ་པའི་དོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡི། །སྐྱབས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཏན་གྱི་སྐྱབས་ཐུབ་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐུབ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཅན་ཕྱིར་། །ཚོགས་ཀྱང་དེ་ཡི་མཐར་ཐུག་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐུབ་པ་རྣམས་སྐྱེ་འགག་མེད་པ། རྣམ་པར་བྱང་བ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་དམ་པའི་སྐྱབས་ཡིན་ལ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཚོགས་ཀྱང་ཆོས་སྐུ་རྣམ་པར་དག་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཐོབ་པས་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དམ་པའི་སྐྱབས་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་གཉིས་གཏན་གྱི་སྐྱབས་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། ཆོས་རྣམས་གཉིས་དང་འཕགས་པའི་ཚོགས། །གཏན་གྱི་སྐྱབས་མཆོག་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེ་དག་ཅིའི་ཕྱིར་གཏན་གྱི་སྐྱབས་གནས་མ་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོས་ལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། བསྟན་པའི་ཆོས་ནི་མིང་གི་ཚོགས་དང་ཡི་གེའི་ཚོགས་ཡིན་པས། ལམ་བགྲོད་ཟིན་ནས་གཟིངས་ལྟར་སྤང་བྱ་ཡིན་༼༢༢ན༽པས། གཏན་གྱི་སྐྱབས་མ་ཡིན་པའོ། །རྟོགས་པའི་ཆོས་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་མི་རྟག་སྟེ། བསླུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱབས་མ་ཡིན་ནོ། །འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི། ཉན་ཐོས་པའི་ལུགས་ཀྱིས་མར་མེ་ཤི་བ་ལྟར་རྒྱུན་ཆད་དུ་འདོད་པས། མེད་པའི་ཕྱིར་གཏན་གྱི་སྐྱབས་མ་ཡིན་པའོ། ། དགེ་འདུན་ནི་ཁོ་རང་ཡང་འཁོར་བས་འཇིགས་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། འཇིགས་བཅས་ཡིན་པས་གཏན་གྱི་སྐྱབས་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱུད་བླ་མ་ལས། སྤང་ཕྱིར་བསླུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཕྱིར། ། མེད་ཕྱིར་འཇིགས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། །ཆོས་རྣམ་གཉིས་དང་འཕགས་པའི་ཚོགས། །གཏན་གྱི་སྐྱབས་མཆོག་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། མི་ཟད་པའི་སྐྱབས་། རྟག་པའི་སྐྱབས། གཡུང་དྲུང་གི་སྐྱབས། དམ་པའི་སྐྱབས་ནི་གཅིག་ཉིད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་གོང་དུ་སྐྱབས་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་གདུལ་བྱ་དྲང་བའི་ཐབས་སུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ།

ཐར་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། མདོར་ན་སྐྱབས་ནི་གཅིག་སྟེ་ཐབས་ཀྱིས་ནི་གསུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཐབས་ཀྱིས་གསུམ་དུ་ཇི་ལྟར་བཞག་ཅེ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མ་ལས། སྟོན་པ་བསྟན་པ་སློབ་དོན་གྱིས༔ །ཐེག་པ་གསུམ་དང་བྱེད་གསུམ་དང་། །མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་བྱས་ནས། །སྐྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་དང་། བྱེད་པ་གསུམ་དང་༔ ༼༤༤བ༽མོས་པ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་དོན་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པའི་གང་ཟག་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་མཆོག་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་པར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་སྐྱབས་ཡིན་ཏེ། རྐང་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་སོ། །སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་དོན་དུ། རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པའི་གང་ཟག་དང་༔ ཆོས་ལ་མཆོག་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་པར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཆོས་སྐྱབས་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་པའོ། །སློབ་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་དོན་དུ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་གང་ཟག་དང་། དགེ་འདུན་ལ་མཆོག་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དགེ་འདུན་སྐྱབས་ཡིན་ཏེ། ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་དོན་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་གང་ཟག་དྲུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སྐྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཐེག་པ་ལ་རིམ་གྱིས་གཞུག་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ། དུས་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། ཐུན་མོང་བའི་དུས་ནི། དུས་འདི་ནས་བཟུང་ནས་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའོ། །ཁྱད་པར་ཅན་ནི། དུས་འདི་ནས་བཟུང་ནས་ཇི་སྲིད་སྙིང་པོ་བྱང་ཆུབ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །བསམ་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། ཐུན་མོང་བ་ནི། རང་གཅིག་པུའི་སྡུག་བསྔལ་མ་བཟོད་པའི་བསམ་པའོ། །ཁྱད་པར་ཅན་ནི། གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་མ་བཟོད་པའི་བསམ་པས་སོ། །ཚིག་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། ཐུན་མོང་གི་ཚིག་ནི་དང་པོ་སློབ་མས་སློབ་དཔོན་ལ་གསོལ་བ་གདབ། དེ་ནས ༼༤༥ན༽སློབ་དཔོན་གྱིས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རྟེན་གྱི་སྤྱན་སྔར་མཆོད་པ་འབུལ་བ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་སམ། ཡང་ན་དེ་མ་འཛོམ་ན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ནམ་མཁའ་ལ་དམིགས་ཏེ། ཡིད་ཀྱིས་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་ཕུལ་ནས། སློབ་དཔོན་གྱིས་རྗེས་སུ་སློབ་མས་འདི་སྐད་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། སློབ་དཔོན་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དུས་འདི་ནས་བཟུང་ནས་ཇི་སྲིད་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ། རྐང་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག ། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག །ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ༔ །ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག །དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་སྙིང་ཐག་པ་ནས་ལན་གསུམ་བཟླས་པའོ། །ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཚིག་ནི། སྦྱོར་བ་དང་། དངོས་གཞི་དང་། རྗེས་གསུམ་ལས། དང་

པོ་ནི། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་དུ་རུང་བ་ལ། མཆྲུལ་མེ་ཏོག་དང་བཅས་པ་ཕུལ་ལ། གསོལ་བ་གདབ༔ དེ་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེས། སློབ་མ་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་དང་ལྡན་ཞིང་། སྣོད་ལྡན་དུ་འདུག་ན་ཁས་བླངས་ཤིང་ནུབ་དང་པོར་དཀོན་མཆོག་གི་རྟེན་བཀྲམ། མཆོད་པ་བཤམས། སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཕན་ཡོན་དང་། མ་སོང་བའི་ཉེས་དམིགས་བཤད་དོ། །ནུབ་གཉིས་པ་ལ་དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་བྱ་སྟེ། དང་པོ་མདུན་ན་བཞུགས་པའི་ཡུལ་ལ་དཀོན་མཆོག་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ནས། ཕྱག་དང་མཆོད་པ་ཕུལ་ལ༔ སློབ་དཔོན་གྱི་རྗེས་སུ་འདི་སྐད་བརྗོད་དོ། །སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། སློབ་དཔོན་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ། དུས་འདི་ནས་༼༦༥བ༽བཟུང་ནས་ཇི་སྲིད་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ། རྐང་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག །ཞི་བ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག །འཕགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་དོ། །དེ་ནས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡུལ་སྤྱན་དྲངས་ལ། མངོན་སུམ་དང་འདྲ་བར་དམིགས་ཏེ། ཕྱག་དང་མཆོད་པ་ཕུལ་ལ། དཔེ་བྱེད་ཁྱེད་མཁྱེན་སྒམ་པའི་བསམ་པས། གོང་ལྟར་སྐྱབས་འགྲོ་ལན་གསུམ་བྱའོ༔ །དེ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ལ། འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་ཕུལ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་བདག་མེད་ཅིང་ཅིའི་ངོ་བོར་ཡང་མ་གྲུབ་པས། སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་། དགེ་འདུན་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་མཐོང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་མི་ཟད་པའི་སྐྱབས། རྟག་པའི་སྐྱབས། གཡུང་དྲུང་གི་སྐྱབས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མ་དྲོས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཟང་ཟིང་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་པར་ཤེས་ནས་གཟུགས་སུ་མ་ཡིན༔ མཚན་དུ་མ་ཡིན། ཆོས་སུ་མ་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་ཡང་དག་པར་མཐོང་བ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སོང་བར་མཐོང་བ་ནི། ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བའོ། །འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་གཉིས་སུ་མེད་པར་མཐོང་བ་ནི། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ནུབ་གསུམ་པ་ལ་རྗེས་ཀྱི་ཆོ་ག་སྟེ། དཀོན་མཆོག་ལ་གཏང་རག་གི་མཆོད་པར་ཕུལ་བའོ། །ཁྱེད་༼༦༨ན༽པའི་ལས་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། འཚེ་བ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དང་༔ །ངན་སོང་དང་ནི་ཐབས་མིན་དང་། །འཇིག་ཚོགས་ཐེག་པ་དམན་པ་ལས། །སྐྱོབ་ཕྱིར་སྐྱབས་ཀྱི་དམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཐུན་མོང་གི་སྐྱབས་འགྲོས་ནི། འཚེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་། ངན་སོང་གསུམ་དང་། ཐབས་མ་ཡིན་པ་དང་། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་རྣམས་ལས་སྐྱོབ་པའོ། །ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྐྱབས་འགྲོས་ནི། ཐེག་པ་དམན་པ་མན་ཆད་ཀུན་ལས་སྐྱོབ་པའོ། །བསླབ་བྱ་ལ། སྤྱིའི་བསླབ་བྱ

གསུམ༑ ཁྱེ་བྲག་གི་བསླབ་བྱ་གསུམ། ཆ་མཐུན་གྱི་བསླབ་བྱ་གསུམ་སྟེ་དགུ་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི།
དུས་རྟག་ཏུ་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་ཞིང་། ཐ་ན་རང་ཟས་ཅི་ཟ་བའི་ཕུད་ཀྱིས་ཀྱང་མཆོད་པ་དང་།
སྲོག་དང་། བྱ་དགའི་ཕྱིར་ཡང་དཀོན་མཆོག་མི་སྤང་བ་དང་། དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་སྒོ་
ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་བསླབ་བོ། །ཁྱེ་བྲག་གི་བསླབ་བྱ་གསུམ་ལས། སངས་རྒྱས་ལ་
སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ལྷ་གཞན་ལ་སྐྱབས་སུ་མི་འགྲོ་བ་སྟེ། མདོ་མྱ་ངན་འདས་ཆེན་ལས། སངས་རྒྱས་དག་
ལ་སྐྱབས་སོང་བ། །དེ་ནི་ཡང་དག་དགེ་བསྙེན་ཏེ། །ནམ་ཡང་ལྷ་རྣམས་གཞན་དག་ལ། །སྐྱབས་སུ་
གསོལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་
འཚེ་བ་མི་བྱེད་པ་སྟེ། མདོ་ལས་ཀྱང་། དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སོང་ན། །གནོད་ཅིང་འཚེ་བའི་སེམས་
དང་བྲལ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་མུ་སྟེགས་ཅན་ལ་མི་བརྟེན་པ་སྟེ།
མདོ་ལས་ཀྱང་། དགེ་འདུན་ལ་ནི་སྐྱབས་སོང་བས། །མུ་སྟེགས་ཅན་ལ་ཕྱོགས་མི་འགྱུར། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །ཆ་མཐུན་པའི་བསླབ་བྱ་གསུམ་ལས། ༼༤༨བ༽སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གི་རྟེན་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་ཐ་ན་ཚ་ཚའི་ཆག་དུམ་ཡན་ཆད་ལ་གུས་པར་བྱ་བ་དང་། ཆོས་དཀོན་མཆོག་གི་རྟེན
དམ་ཆོས་ཀྱི་པོ་ཏི་དང་གླེགས་བམ། ཐ་ན་དེའི་ཡི་གེ་འབྲུ་རེ་ཡན་ཆད་ལ་གུས་པར་བྱ་བ་དང་། དགེ་འདུན་
དཀོན་མཆོག་གི་རྟེན་སྟོན་པའི་ཆ་ལུགས་དང་། ཐ་ན་སེར་པོའི་ལྷན་པ་བཏབ་པ་ཡན་ཆད་ལ་གུས་པར་བྱའོ། །
སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཕན་ཡོན་ལ་བརྒྱད་དེ། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པར་ཚུད་པ་དང་། སྡོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་
དུ་འགྱུར་བ་དང་། སྔར་བྱས་ཀྱི་སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་འགྱུར་བ་དང་། མི་དང་མི་མ་ཡིན་པའི་བར་ཆད་
ཀྱིས་མི་ཚུགས་པ་དང་། བསམ་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་དང་། རྒྱ་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་
པར་འགྱུར་བ་དང་། ངན་སོང་དུ་མི་ལྟུང་བ་དང་། མྱུར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་
བའོ༑ །དོན་གསུམ་པ་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ནི། རྫས་སུ་ནི་བཞི། རྟེན་དུ་ནི་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལས།
འདིར་བསྙེན་གནས་མ་གཏོགས་པའི་རིས་བདུན་པོ་གང་རུང་གཅིག་གླང་བའོ། །དེ་ལ་སོ་སོར་ཐར་པ་རིས་
བདུན་ནི། དགེ་སློང་ཕམ་གཉིས། དགེ་སློབ་མ་དང་གསུམ། དགེ་ཚུལ་ཕམ་གཉིས་ཏེ་ལྔ། དགེ་བསྙེན་
ཕམ་གཉིས་ཏེ་བདུན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ཡང་དག
པར་བླངས་པའི་རིས་བདུན་པོ་དེ། དགེ་སློང་དང་། དགེ་སློང་མ་དང་། དགེ་སློབ་མ་དང་། དགེ་ཚུལ་
དང་༑ དགེ་ཚུལ་མ་དང་། དགེ་བསྙེན་དང་། དགེ་བསྙེན་མའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་
ཁྱིམ་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་ལ་ཅི་རིགས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་འཇུག་
པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དོན་དུ་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་དགོས་པ་ཅི་ཞེ་ན། དཔེ་དང་། ༼༤༩ན༽ལུང་དང་།
འཐད་པ་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་རྟེན་དུ་དགོས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། དཔེར་ན

འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་སྤྱན་དྲངས་ཤིང་བཞུགས་སུ་གསོལ་བའི་གནས་ནི། ལུད་དང་ལྡན་ལྡིན་ལ་སོགས་པ་མི་གཙང་བས་ཁྱབ་པའི་ས་ཕྱོགས་མ་ཡིན་ཏེ། ཁང་བཟང་ལེགས་པར་བྱི་དོར་བྱས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་དུ་མས་སྤྲས་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཅིག་ཡིན་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་ཡང་བསྐྱེད་ཅིང་བཞུགས་སུ་གསོལ་བའི་གནས་ནི། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་མི་དགེ་བ་ལས་མི་སྡོམ་པ་དང་། སྡིག་པའི་དྲི་མས་གོས་པའི་རྒྱུད་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྡིག་པའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ། སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བརྒྱན་པའི་ལུས་ལ་བསྐྱེད་ཅིང་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་ཡིན་པའོ། །ལུང་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་ལས། སྡོམ་རྒྱ་ཆེན་དེ་ཡི་རྟེན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནི། ཉིན་ཞག་གཅིག་པའི་སྡོམ་པ་ཡིན་པས་རྒྱ་ཆུང་ལ། རིས་བདུན་པོ་དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པས་སྡོམ་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེས་ན་རིས་བདུན་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟེན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་ལས་ཀྱང་། སོ་སོར་ཐར་པ་རིས་བདུན་གྱི། །རྟག་ཏུ་སྡོམ་གཞན་ལྡན་པ་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ཡི། །སྐལ་པ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་དུ་མིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སོ་སོར་ཐར་པ་རིས་བདུན་ལས་གང་རུང་གཅིག་རྟེན་དུ་བཤད་པའོ། །འཐད་པ་ནི། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ནི་གཞན་ལ་གནོད་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་སྤོང་བ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ནི་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ཡིན་ཏེ། གནོད་པ་ལས་མ་ལོག་པར་ཕན་གདགས་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གཞན་དག་ན་རེ། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་དེ། [༦༧བ] བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དུ་མི་འཐད་དེ། ཟ་མ་དང་། མ་ནིང་དང་། ལྷ་ལ་སོགས་པ་ལ་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་མི་སྐྱེ་བ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་པའི་རྟེན་དུ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སོ་སོར་ཐར་པ་ནི་ཤི་འཕོས་པས་གཏོང་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་དེས་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ལན་ནི། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ལ་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་རིགས་གསུམ་ཡོད་དེ། རིས་བདུན་པོ་དེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་བདེ་བར་འདོད་པའི་བསམ་པས་བླངས་ན་ལེགས་སྨོན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་བྱ་ལ། རང་གི་སྡུག་བསྔལ་གཏན་དུ་སྤང་བར་འདོད་པའི་བསམ་པས་བླངས་ན༑ ཉན་ཐོས་ཀྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བསམ་པས་བླངས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་སྔ་མ་གཉིས་པོ་ནི། ཟ་མ་དང༑ མ་ནིང་དང་། ལྷ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཤི་འཕོས་ནས་གཏོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉམས་ན་སླར་གསོ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པའི་རྟེན་མ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། ཟ་མ་དང་། མ་ནིང་དང་། ལྷ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་དང་། ཤི་འཕོས་ཀྱང་མི་གཏོང་བ་དང་། ཉམས་ན་སླར་གསོ་རུང་བའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བའི་རྟེན་ཡང་ཡིན་ལ་གནས་པའི་རྟེན་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། སེམས་དེའི་རྟེན་གང་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནི་རྟེན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ན་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དུ་དགོས་ལ། གནས་པའི་རྟེན་དུ་ངེས་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན་ཟག་པ་མེད་པའི་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དུ། བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་པ་དགོས་ཀྱང་། གནས་པའི་རྟེན་དུ་ངེས་པ་མེད་པ་ལྟ༼ན༽བུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་དེ་ཡང་། ལེན་པའི་ཚེ་ག་ནི་ལོགས་སུ་མི་དགོས་ཏེ། སྔར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བསླབ་པ་བླངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཟིན་ན། གནས་འགྱུར་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དམན་པའི་སེམས་བཏང་ཡང་སྡོང་བའི་སེམས་པ་མ་དོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་དང་ལྡན་པ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་རིས་བདུན་ལས་གང་རུང་གཅིག་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ནོ༎ །དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཞིང་སྡོམ་པ་བཟུང་བའི་ལེའུ་སྟེ་བརྒྱད་པའོ།། ༎ ༄ བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི། གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་སྟེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། དཔེའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། ས་མཚམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའོ༎ །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཉིད་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་དབྱེ་བ་དཔེས་བསྟན་པ་འཕགས་པ་བྱམས་པས་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། དེ་ཡང་ས་གསེར་ཟླ་བ་མེ། །གཏེར་དང་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་མཚོ། །རྡོ་རྗེ་རི་སྨན་བཤེས་གཉེན་དང་། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཉི་མ་གླུ། །རྒྱལ་པོ་མཛོད་དང་ལམ་པོ་ཆེ། །བཞོན་པ་བཀོད་མའི་ཆུ་དང་ནི། །སྒྲ་བསྙན་ཆུ་བོ་སྤྲིན་རྣམས་ཀྱིས༎ །རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་སོ། །ཞེས་གསུངས༼བ༽སོ། །དཔེ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་པོ་འདི་དག་ནི། དོན་འདུན་པ་ནས་ཆོས་སྐུའི་བར་དུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ལམ་ལྔ་དང་སྦྱར་ན། འདུན་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་ས་དང་འདྲ་སྟེ༎ ཆོས་དཀར་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིའི་དངོས་པོ་བྱེད་པའོ། །བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་གསེར་དང་འདྲ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་མི་འགྱུར་བའོ། །ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཟླ་བ་ཚེས་པ་དང་འདྲ་སྟེ། དགེ་བའི་ཆོས་མཐའ་དག་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའོ། །དེ་གསུམ་ནི་ཚོགས་ལམ་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ལས་དང་པོ་པའི་སས་བསྡུས་པའོ། །སྦྱོར་བ་དང་ལྡན་པ་ནི་མེ་དང་འདྲ་སྟེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་ལ་སྒྲིབ་པའི་བུད་ཤིང་སྲེག་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ནི་སྦྱོར་བའི་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པའོ། །སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་གཏེར་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཚིམ་པར་བྱེད་པའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་གནས་དང་འདྲ་སྟེ། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེའི་རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་བྱེད་པའོ། །བཟོད་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་སྟེ། མི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཐོག་ཏུ་བབ་པས་མི་འཁྲུག་པའོ། །བརྩོན་

འགྲུས་དང་ལྡན་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་དང་འདྲ་སྟེ། མི་ཤིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་སྲ་བའོ། །བསམ་གཏན་དང་ལྡན་པ་ནི་རིའི་རྒྱལ་པོ་དང་འདྲ་སྟེ། དམིགས་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བས་མི་བསྐྱོད་པའོ། །ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་ནི་སྨན་དང་འདྲ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་ནད་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །ཐབས་དང་ལྡན་པ་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་འདྲ་སྟེ། གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའོ། །སྨོན་ལམ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དང་འདྲ་སྟེ། ཇི་ལྟར་སྨོན་པའི་འབྲས་བུ་འགྲུབ་པའོ། །སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ནི་ཉི་མ་དང་འདྲ་སྟེ། གདུལ་བྱ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་༼༩༤ན༽ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་དབྱངས་དང་འདྲ་སྟེ། གདུལ་བྱ་འདུན་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་སྟོན་པའོ། །དེ་ལྟར་བཅུ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་ས་བཅུས་བསྡུས་ཏེ། མཐོང་བའི་ལམ་དང་། སྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་སྟེ། མཐུ་ཐོགས་པ་མེད་པས་གཞན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པའོ། །བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པ་ནི་བང་མཛོད་དང་འདྲ་སྟེ། ཚོགས་མང་པོའི་མཛོད་དུ་གྱུར་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ནི་ལམ་པོ་ཆེ་དང་འདྲ་སྟེ། འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་གཤེགས་ཤིང་རྗེས་སུ་གཤེགས་པས་སོ། །སྙིང་རྗེ་དང་ལྷག་མཐོང་དང་ལྡན་པ་ནི་བཞོན་པ་དང་འདྲ་སྟེ༑ འཁོར་འདས་གང་དུ་ཡང་མི་བཏང་བར་བདེ་བླག་ཏུ་འགྲོ་བའོ། །གཟུངས་དང་སྤོབས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་བཀོད་མའི་ཆུ་དང་འདྲ་སྟེ། ཐོས་པ་དང་མ་ཐོས་པའི་ཆོས་འཛིན་པས་མི་ཟད་པའོ། །དེ་ལྟར་ལྔ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱིད་མོས་ཚལ་དང་ལྡན་པ་ནི་སྒྲ་སྙན་པ་ཐོས་པ་དང་འདྲ་སྟེ། ཐར་པ་འདོད་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་སྙན་པར་སྒྲོགས་པའོ། །བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་དང་འདྲ་སྟེ། གཞན་གྱི་དོན་བྱ་བ་མི་ཉམས་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་ལྡན་པ་ནི་སྤྲིན་དང་འདྲ་སྟེ། དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་སུ་བཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པའི་སྒོ་ནས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བྱ་བ་རྣམས་དེ་ལ་རག་ལས་པའོ། །དེ་ལྟར་གསུམ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སས་བསྡུས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་པོ་ལས་དང་པོ་པའི་ས་ནས་བཟུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་གྱིས་བསྡུས་སོ། །ས་མཚམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ནི་བཞི་སྟེ༑ མོས་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། རྣམ་༼༩༤བ༽པར་སྨིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། མོས་པས་སྤྱོད་པའི་སས་བསྡུས་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་དག་གོ ། གསུམ་པ་ནི། ས་བརྒྱད་པ་ནས་བཅུ་པའི་བར་དག་གོ །བཞི་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་ས་རྣམས་ལ། །མོས་དང་ལྷག་བསམ་དག་པ་དང་། །རྣམ་པར་སྨིན་པ་གཞན་དུ་འདོད། །དེ་བཞིན་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དགོངས་པ

ངེས་པར་འགྲེལ་པའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དོན་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཅི་ཙམ་ཞིག་སྙམ་ན། སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེའི་སྙིང་པོ་ཅན་གསལ་ལ་མི་གཡོ་བ་སྤྲོས་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བའོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ། སྤྲོས་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ། ཤིན་ཏུ་གསལ་བ། དོན་དམ་པའི་ཡུལ་ཅན། དྲི་མ་མེད་པ། མི་གཡོ་བ། རླུང་མེད་པའི་མར་མེའི་རྒྱུན་ལྟར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཅི་ཙམ་ཞིག་ཡིན་སྙམ་ན། ཡང་མདོ་སྡེ་དེ་ཉིད་ལས། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སྙིང་རྗེས་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་འཁོར་བ་ནས་འདོན་པར་དམ་བཅས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་བརྡ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་༼༥༠ན༽བཤད་དོ། །དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་གནས་སྐབས་གང་ན་ཡོད་ཅེ་ན། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཡན་ཆད་ན་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས༏ དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡང་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་སོ༏ །ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ། སྨོན་པའི་སེམས་དང་། འཇུག་པའི་སེམས་སོ༏ །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དེ་མདོར་བསྡུ་ན། །རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་བྱ་སྟེ༏ །བྱང་ཆུབ་སྨོན་པའི་སེམས་དང་ནི། །བྱང་ཆུབ་འཇུག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྨོན་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འདི་ལ་ཡང་བཞེད་པ་ཐ་དད་པ་མང་སྟེ། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ནས། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ན་མར་ལ་བརྒྱུད་པའི་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷས་ནི། སྨོན་པ་ནི་འགྲོ་བར་འདོད་པ་དང་འདྲ་སྟེ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་དོན་བསམ་པ་ཡིན་ལ། འཇུག་པ་ནི་འགྲོ་བ་དངོས་དང་འདྲ་སྟེ། སངས་རྒྱས་བསྒྲུབ་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། འགྲོ་བར་འདོད་དང་འགྲོ་བ་ཡི། །བྱེ་བྲག་ཇི་བཞིན་ཤེས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་མཁས་པས་འདི་གཉིས་ཀྱི། །བྱེ་བྲག་རིམ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་བྱམས་པ་ནས། སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ན་མར་ལ་བརྒྱུད་པའི་ཇོ་བོ་གསེར་གླིང་པ་ནི། སྨོན་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བདག་གིས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་འབྲས་བུ་ལ་དམ་བཅའ་ལེན་པ་ཡིན་ལ། འཇུག་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་རྒྱུ་ལ་དམ་བཅའ་ལེན་པར་བཞེད་པའོ། །དོན་དེ་དང་མཐུན་པར་ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་༼༥༠བ༽རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་༏ ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའོ། །དེ་ལ་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི། ཀྱེ་མའོ་བདག་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་ཤོག་ཅིག་སྙམ་པའོ། །ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ

ནི༑ དེ་ལྟར་སྨིན་པའི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཤོག་ཅིག་སྙམ་པ་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་བར་དུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་དཔེ་དང་། ས་མཚམས་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དམིགས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་དམིགས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས། དེ་ལྟ་བས་ན། སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ༑ །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཚོལ་བར་དམིགས་པ་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐབས་ནས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་དེ་ཡི་ཡེ་ཤེས་ཚོལ་བར་དམིགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་། སེམས་ཅན་གཅིག་གམ། གཉིས་སམ། འགའ་ཙམ་མ་ཡིན་ཏེ། ནམ་མཁས་གར་ཁྱབ་ན་སེམས་ཅན་གྱིས་ཁྱབ། དེས་གར་ཁྱབ་པ་ན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་ཁྱབ་ལ། དེས་གང་ན་ཁྱབ་པ་ན་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཁྱབ་པས། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བསལ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བཟང་སྤྱོད་སྨོན་ལམ་ལས། ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་གྱུར་པ་ཅི་ཙམ་པར། །སེམས་ཅན་མ་ལུས་མཐའ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། །ཇི་ཙམ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་མཐར་གྱུར་པ། །བདག་གི་སྨོན་ལམ་མཐའ་ཡང་དེ་ཙམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་ [༧ན] བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ནི། ཆོས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། རྒྱུ་བཞིས་སེམས་དེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་མཐོང་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་བ་དང་༑ དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡང་དག་པར་བསྐུལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་ཀྱང་རྒྱུ་བཞིར་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལ་རྒྱུ་བཞི་གང་ཞེ་ན། རིགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་དང་པོའོ། །སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གཉིས་པའོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྙིང་རྗེ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གསུམ་པའོ། །འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་དཀའ་བ་སྤྱད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཡུན་རིང་བ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ། དྲག་པ། བར་ཆད་མེད་པས་ཀྱང་མི་འཇིགས་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་བཞི་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ནི། ཡང་དག་པར་བླངས་པ་བརྡ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་རྒྱུ་སོ་སོར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་དང་པོ་ནི། གྲོགས་སྟོབས་རྒྱུ་སྟོབས་རྩ་བའི་སྟོབས༑ ཐོས་སྟོབས་དགེ་བ་གོམས་པ་ལས། །མི་བརྟན་པ་དང་བརྟན་བྱུང་བ། །གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བཤད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་པ་ནི། གཞན་གྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལས་སེམས་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་བརྡ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ།

ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོ། །དེ་ཡང་གྲོགས་ཀྱི་སྟོབས་ལས་ཏེ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་དོར་སྐྱེ་བ་ཡོད་དོ༔ །རྒྱུའི་སྟོབས་ལས་ཏེ་རིགས་ཀྱི་མཐུས་༼༦༧བ༽སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །དགེ་བའི་རྩ་བའི་སྟོབས་ལས་ཏེ། དེའི་རིགས་རྒྱས་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཐོས་པའི་སྟོབས་ལས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དེ་དང་དེ་བཤད་པ་ན་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་དོ། དགེ་བ་ལ་གོམས་པ་ལས་ཏེ་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་རྟག་ཏུ་ཉན་པ་དང་འཛིན་པ་དང་འཆང་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་གྲོགས་ཀྱི་སྟོབས་ལས་མི་བརྟན་ལ། རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་སྟོབས་ལས་ནི་བརྟན་པར་འབྱུང་བའོ། །དོན་དམ་པའི་སེམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ནི། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རབ་མཉེས་བྱས། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་རབ་བསགས། །ཆོས་ལ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི། །སྐྱེ་ཕྱིར་དེ་ནི་དམ་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ལུང་དང་། བསྒྲུབ་པ་དང་། རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་དག་གིས་བསྐྱེད་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་བླང་བའི་ཡུལ་ནི། སློབ་དཔོན་ཡོད་པའི་ལུགས་དང་། མེད་པའི་ལུགས་གཉིས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་དེའི་སྤྱན་སྔར་འགྲོ་བ་ལ་སྲོག་གམ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པའི་བར་ཆད་མེད་ན། ས་ཐག་རིང་ཡང་སློབ་དཔོན་ཡོད་པ་ཡིན་པས་དེའི་སྤྱན་སྔར་ཕྱིན་ལ་ཡུལ་དེ་ལས་བླང་བའོ། །སློབ་དཔོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་། སྡོམ་པ་འབོགས་པའི་ཆོ་ག་ལ་མཁས་པ་དང་། རང་ཉིད་སྡོམ་པ་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པར་གནས་པ་དང་། ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་གོ་བར་ནུས་པ་དང་། ཟང་ཟིང་ལ་ལྟ་མི་བྱེད་པར་བརྩེ་བས་སློབ་མ་སྐྱོང་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་ལས། ཡང་དག་མཚན་ཉིད་ལྡན་པ་དང་། །བླ་མ་བཟང་ལ་སྡོམ་པ་བླང་། །སྡོམ་པའི་ཆོ་ག་ལ་མཁས་དང་། །བདག་ཉིད་གང་ཞིག་སྡོམ་ལ་གནས། །སྡོམ་པ་འབོགས་བཟོད་སྙིང་རྗེར་ལྡན། །བླ་མ་བཟང་པོར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་ལམ་བཏབ་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མཐུན་པ། སྡོམ་པ་བླངས་པ༔ མཁས་པ། ༼༥༣ན༽ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་འཛིན་པ་དང་། གོ་བར་ནུས་པ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བླ་མ་དེ་ཐག་ཉེ་བ་ན་བཞུགས་ཀྱང་དེའི་སྤྱན་སྔར་འགྲོ་བ་ལ་སྲོག་གམ། ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་བར་ཆད་ཡོད་ན། བླ་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་སློན་འཇུག་གང་ལེན་པའི་ཚིག་རྣམས་སྙིང་ཐག་པ་ནས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པས་སློན་པའམ་འཇུག་པ་དེ་ཐོབ་བོ༔ །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས། གལ་ཏེ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་མེད་པར་གྱུར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར། བདག་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླང་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །བླ་མ་དང་སྐུ་གཟུགས་གཉིས་ཀ་མ་རྙེད་ན། མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་མངོན་སུམ་བསྒོམས་ནས། སློན་པའམ་འཇུག་པའི་ཚིག་རྣམས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པས་ཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བསླབ་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས། ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མེད་ན། ཕྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་

པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་མངོན་སུམ་དུ་བསྒོམས་ནས། སྡོམ་པ་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་དང་སྦྱར་ལ་བླང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་བླང་བའི་ཆོ་ག་ནི། བླ་མ་མཁས་པ་དག་གི་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་ལས། ཚུལ་ལུགས་ཐ་དད་པ་དུ་མ་སྣང་ངོ་། །དེ་ལྟར་སྣང་ཡང་ནི། འདིར་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ནས་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ནམ་ར་ལ་བརྒྱུད་པ་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷའི་ལུགས་དང་། འཕགས་པ་བྱམས་པ་ནས་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ནམ་ར་བརྒྱུད་པ། ཇོ་བོ་གསེར་གླིང་པའི་ལུགས་དང་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ནས་སློབ་༼༤༥བ༽དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ནམ་ར་བརྒྱུད་པ་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷའི་ལུགས་ལྟར་ན་གསུམ་སྟེ། སྦྱོར་བའི་ཆོ་ག་དང་། དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་དང་། རྗེས་ཀྱི་ཆོ་གའོ༔ །དང་པོ་ལ་དྲུག་སྟེ། མཆོད་པ་འབུལ་བ་དང་། སྡིག་པ་བཤགས་པ་དང་། དགེ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་བསྐུལ་བ་དང་། མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་༔ དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྔོ་བའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་མཆོད་པ་འབུལ་བ་འདི་ཡང་། ཡུལ་དང་མཆོད་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཡུལ་ནི། དཀོན་མཆོག་མངོན་སུམ་ན་བཞུགས་པ་ལ་མཆོད་པ་དང་། མངོན་སུམ་ན་མི་བཞུགས་པ་ལ་མཆོད་པ་གཉིས་བསོད་ནམས་མཉམ་པར་བཤད་པས། མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་དང་། མ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཡུལ་དུ་བྱས་ལ་མཆོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རབ་དང་སེམས་དང་ལྡན་པ་ཡིས། །ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་གོས་ལ་སོགས། །མངོན་སུམ་མངོན་སུམ་མིན་པར་མཆོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །མཆོད་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། བླ་ན་ཡོད་པའི་མཆོད་པ་དང་། བླ་ན་མེད་པའི་མཆོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཟང་ཟིང་གི་མཆོད་པ་དང་། སྒྲུབ་པའི་མཆོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱག་གི་མཆོད་པ་དང་། བསྟོད་པའི་མཆོད་པ་དང་། རྗེས་རིམ་པར་བཤམས་པའི་མཆོད་པ་དང་། བདག་པོས་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་བའི་རྫས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་མཆོད་པ་དང་། བློས་སྤྲུལ་པའི་མཆོད་པ་དང་། ལུས་དབུལ་བའི་མཆོད་པ་སྟེ། དེ་དག་རྒྱས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྒྲུབ་པའི་མཆོད་པ་ནི༔ ལྷའི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྒོམ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་བྱུང་བའི་བཀོད་པས་མཆོད་པའོ། །བླ་ན་མེད་པའི་མཆོད་པ་ནི། དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་མཆོད་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་མཆོད་པའོ། །དེ་ལ་༼༤༦ན༽དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒོམ་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། མཁས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྒོམས་ན། །རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པ་ལ། །མཆོད་པ་འདི་ནི་དམ་པ་སྟེ༔ །ཞེས་གསུངས་སོ། །དམིགས་པ་མེད་པའི་མཆོད་པ་ནི། བདག་མེད་ཀྱི་དོན་སྒོམ་པ་སྟེ། མཆོད་པའི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལྷའི་བུ་བློ་གྲོས་རབ་གནས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་ལེའུ་ལས། བྱང་ཆུབ་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས། །བསྐལ་པ་བྱེ་བ་གང་གཱའི་བྱེ་སྙེད་དུ། །མེ་ཏོག་སྤོས་དང་དེ་བཞིན་ཟས་སྐོམ་དག །ཕྱུལ་ནས་མི་མཆོག་སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་བས། །གང་གིས་གང་ལ་བདག་དང་སྲོག་དང་ནི། །

གང་ཟག་མ་མཆིས་དེ་འདྲའི་ཆོས་འདི་དག ཐོས་ནས་དེ་ལ་འོད་གསལ་བཟོད་ཐོབ་པ། །དེ་ཡིས་མི་མཆོག་
དམ་པ་མཆོད་པ་ལགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སེང་གེ་སྒྲ་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་། གང་འདུ་ཤེས་དང་
མཚན་མ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཆོད་པ་ཡིན་ནོ། །བླང་དོར་མེད་པ་དང་།
གཉིས་སུ་མེད་པར་འཇུག་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཆོད་པ་ཡིན་ནོ། །གྲོགས་པོ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་སྐུ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་ནི་དངོས་པོའི་འདུ་ཤེས་ལ་གནས་པས་མཆོད་པར་བླང་བ་
མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མཆོད་པ་འབུལ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། སྡིག་པ་བཤགས་པ་
བཤད་ན། སྤྱིར་དགེ་སྡིག་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཀྱི་ཀུན་སློང་ལ་རག་ལས་ཏེ། ཡིད་གཙོ་བོ་ཡིན། ལུས་ངག་
བྲན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ཆོས་རྣམས་ཡིད་ནི་སྔོན་འགྲོ་བས། །ཡིད་ནི་གཙོ་བོ་
ཞེས་གྲགས་པས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཡིད་ཆགས་སྡང་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱིས་ཀུན་
ནས་བསླངས་ནས། མཚམས་མེད་པ་ལྔའམ། །དེ་དང་ཉེ་བ་ལྔའམ། མི་དགེ་བ་བཅུའམ།
༼༥༧བ༽སྡོམ་པ་དང་། དམ་ཚིག་ཉམས་པ་ལ་སོགས་པ་རང་གིས་བྱས་པ་དང་། གཞན་བྱེད་དུ་བསྐུལ་བ་
དང་༑ བྱེད་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་རྣམས་སྡིག་པ་མི་དགེ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེར་མ་ཟད་ཡིད་ཆགས་སྡང་དང་།
ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་བྱས་པ་ཡང་མི་དགེ་བ་
ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ནི་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། འདོད་
ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་གསུམ། །དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་མི་དགེ་བ། །མི་དགེ་བ་ལས་སྡུག་བསྔལ་ཀུན། །
དེ་བཞིན་ངན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། མི་དགེ་བ་ལས་སྡུག
བསྔལ་འབྱུང་། །འདི་ལས་ཇི་ལྟར་ངེས་ཐར་ཞེས། །ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་བདག་གིས་ནི། །འདི་ཉིད་འབའ་
ཞིག་བསམ་པར་རིགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་བཤགས་པར་བྱའོ། །བཤགས་
པས་འདག་ངེས་སམ་སྙམ་ན། ཤིན་ཏུ་ཡང་ངེས་ཏེ། མདོ་མྱ་ངན་འདས་ཆེན་ལས། སྡིག་པ་བྱས་ནས་ཀྱང་
ཕྱིས་འགྱོད་དེ་ཕྱིར་འཆོས་ན། ཆུ་རྙོགས་པ་ཅན་ནོར་བུ་ཆུ་དྭངས་ཀྱིས་དྭངས་པའམ་སྤྲིན་དང་བྲལ་ནས་ཟླ་བ་
གསལ་བ་དང་འདྲའོ། །ཞེས་པ་དང་། དེ་བས་ན་སྡིག་པ་ལ་འགྱོད་ཅིང་མ་བཅབས་པར་བཤགས་ན་ཇི་ལྟ་བུ་
ཡང་བྱང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བཤགས་ལུགས་ཇི་ལྟར་བཤགས་ན། སྟོབས་རྣམ་པ་
བཞིའི་སྒོ་ནས་བཤགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཆོས་བཞི་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། བྱམས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ན། སྡིག་པ་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་འགྱུར་རོ། །
བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་པར་སུན་འབྱིན་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་། གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་།
ཉེས་པ་ལས་ལྡོག་པའི་སྟོབས་དང་། རྟེན་གྱི་སྟོབས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །༼༥༨ན༽དེ་ལ་རྣམ་པར་
སུན་འབྱིན་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྟོབས་ནི། སྔར་བྱས་ཀྱི་སྡིག་པ་ལ་འགྱོད་པ་དྲག་པོ་བསྐྱེད་ནས་ཡུལ་གྱི་སྤྱན་སྔར་

མཐོལ་བཤགས་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་འགྱོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། འགྱོད་པ་སྐྱེད་ལུགས་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ།
དོན་མེད་པར་བརྟགས་ལ་འགྱོད་པ་སྐྱེད་པ་དང་། འཇིགས་པར་བརྟགས་ལ་འགྱོད་པ་སྐྱེད་པ་དང་། མྱུར་དུ་
འབྲལ་དགོས་པར་བརྟགས་ལ་འགྱོད་པ་སྐྱེད་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། བདག་གིས་བྱས་པའི་སྡིག་པ་དེ་ཡང་
རེས་འགའ་དགྲ་འདུལ་བའི་ཆེད་དུ་བྱས། རེས་འགའ་གཉེན་བསྐྱང་བའི་ཆེད་དུ་བྱས། རེས་འགའ་ལུས་
གནས་པའི་ཆེད་དུ་བྱས། རེས་འགའ་ཟས་བསག་པའི་ཆེད་དུ་བྱས་ཏེ། བདག་ཤི་ནས་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་
སྐྱེས་འདེགས་པའི་ཚེ། དགྲ་དང་གཉེན་དང་ཡུལ་དང་ལུས་དང་ནོར་ཟས་རྣམས་བདག་དང་མི་འགྲོགས་པར།
ལས་ངན་གྱི་སྡིག་སྒྲིབ་རྣམས་བདག་དང་འགྲོགས་ནས་གང་དུ་སྐྱེ་བ་དེར་གཤེད་མར་ལྡང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
ཡང་༔ ཁྱིམ་བདག་དཔལ་སྦྱིན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཕ་མ་སྤུན་དང་བུ་དང་ཆུང་མ་དང་། །བྲན་དང་
ནོར་དང་རྒྱ་ལག་ཚོགས་རྣམས་ཀྱང་། །ཤི་བའི་རྗེས་ཕྱིར་དེ་དག་འགྲོ་བ་མེད། །ལས་རྣམས་རྗེས་སུ་འབྲང་
ཞིང་དེ་དག་འགྲོ །ཞེས་དང་། ཤིན་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་གྱུར་པ་དེ་དུས་སུ། །བུ་དང་ཆུང་མ་སྐྱབས་སུ་འགྱུར་མ་
ཡིན༔ །བདག་ཉིད་གཅིག་པུས་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བར་འོང་། །དེ་དག་དེ་ཚེ་བདག་གི་སྐལ་མི་ལེན། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་བོར་ཏེ་ཆས་དགོས་པར། །བདག་གིས་དེ་ལྟར་མ་ཤེས་
ནས༔ །མཛའ་དང་མི་མཛའ་དོན་གྱི་ཕྱིར། །སྡིག་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བྱས། །མཛའ་བ་རྣམས་ཀྱང་མེད་པར་
འགྱུར༔ །མི་མཛའ་རྣམས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར། །བདག་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། །དེ་བཞིན་ཐམས་
ཅད་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །༼༥༨བ༽དེས་ན་སྡིག་པ་ནི་དགྲ་གཉེན་གཉིས་དང་། ལུས་
ལོངས་སྤྱོད་གཉིས་ཏེ་དེ་བཞིའི་ཆེད་དུ་བྱས་པ་ལ། དེ་བཞི་དང་བདག་ཡུན་དུ་འགྲོགས་སུ་མེད་པས་ན། སྡིག་
པ་ཉིད་ཚོགས་ཆེ་ལ་དོན་ཆུང་བར་བསམས་ནས་འགྱོད་པ་དྲག་པོ་བསྐྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་དོན་མེད་ཀྱང་དེས་བདག་
ལ་གནོད་པར་མི་འགྱུར་སྙམ་ན། དོན་གཉིས་པ་སྡིག་པའི་འབྲས་བུ་དེས་འཇིགས་པར་བརྟགས་ལ་འགྱོད་པར་བྱ་
སྟེ༔ དེ་ཡང་སྡིག་པ་བྱས་པ་དེ་འཆི་ཀའི་ཚེ་འཇིགས་པ་དང་། ཤི་བའི་ཚེ་འཇིགས་པ་དང་། ཤི་བའི་འོག་ཏུ་
འཇིགས་པ་དང་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་སྡིག་པ་ཅན་རྣམས་འཆི་ཀའི་དུས་སུ་ཡང་། གནད་གཅོད་ལ་
སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟད་པ་མྱོང་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། བདག་ནི་མལ་ན་འདུག་བཞིན་དུ། །གཉེན་
བཤེས་རྣམས་ཀྱིས་མཐའ་བསྐོར་ཡང་། །སྲོག་གཅོད་པ་ཡི་ཚོར་བ་དག །བདག་ཉིད་གཅིག་པུས་མྱོང་བར་
འགྱུར༔ །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་ཤི་བའི་ཚེ་འབྲས་བུ་འཇིགས་པ་ནི། གཤིན་རྗེའི་པོ་ཉ་སྐྱེས་བུ་ནག་པོ་
མ་རུངས་པ་ཞགས་པ་ཐོགས་པས་ནི་མགུལ་ནས་བཅིངས་ཤིང་དམྱལ་བའི་གནས་སུ་ཁྲིད། དབྱུག་པ་དང་།
ཤང་ལང་ལ་སོགས་པ་མཚོན་ཆ་ཐོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཕྱི་ནས་གཙེས་ཏེ། གནོད་པ་དུ་མ་འབྱུང་ངོ། །དེ་
ལྟར་ཡང་། གཤིན་རྗེའི་པོ་ཉས་ཟིན་པ་ལ། །གཉེན་གྱིས་ཅི་ཕན་བཤེས་ཅི་ཕན། །དེ་ཚེ་བསོད་ནམས་གཅིག་
སྐྱབས་ན། །དེ་ཡང་བདག་གིས་མ་བསྟེན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སློབ་སྤྲིང་ལས་ཀྱང་། དུས་ཀྱི་

ཞགས་པས་སྐྱེ་ནས་བཏགས་ཏེ་གཤིན་རྗེའི་མི། །གཏུམ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱུག་པས་བདའ་ཞིང་འཁྲིད་པར་
འགྱུར༔ །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཤིན་རྗེའི་ཕོ་ཉ་ལ་བདག་མི་འཇིགས་སོ་སྙམ་ན། ཇི་སྐད་དུ། སྐྱེ་བོ་ཡན་
ལག་གཙོད་པའི་སར། །དེ་རིང་ཁྲིད་པའང་ཁྲིད་གྱུར་ཏེ། །ཁ་སྐམ་མིག་རྩ་དན་ལ་སོགས། །སྟོང་ལས་
གཞན་ ༼༥༥ན༽ དུ་འགྱུར་སྣང་ན། །གཤིན་རྗེའི་ཕོ་ཉ་འཇིགས་འཇིགས་ལྟའི། །ཕྱག་རྩུགས་ཅན་གྱིས་བཟུང་
གྱུར་ཅིང་། །འཇིགས་ཆེན་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་གྱུར་པ། །རབ་ཏུ་ཉམ་ཐག་སྨྲོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་གསུངས་
སོ༔ །ཕྱི་བའི་འོག་རོལ་དུ་སྡིག་པའི་འབྲས་བུ་འཇིགས་པ་ནི། དམྱལ་བ་ཆེན་པོར་ལྟུང་ནས། བཙོ་བསྲེག་
ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟད་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་ཏེ། ཇི་སྐད་
དུ༔ དམྱལ་བ་ཁྲིས་པ་མཐོང་དང་ཐོས་པ་དང་། །དྲན་དང་བཀླགས་དང་གཟུགས་སུ་བགྱིས་རྣམས་ཀྱང་། །
འཇིགས་པ་སྐྱེད་པར་འགྱུར་ན་མི་བཟད་པའི། །རྣམ་སྨིན་ཉམས་སུ་མྱོང་རྣམས་སྨོས་ཅི་འཚལ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྡིག་པའི་འབྲས་བུ་དེ་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་པས་ན་འགྱོད་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་
བཤད་ན། སྡིག་པ་དེ་ཡང་དུས་ཕྱིས་བཤགས་པས་ཆོག་གམ་སྙམ་ན། མི་ཆོག་སྔ་མྱུར་དུ་བཤགས་དགོས་
སོ༔ །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྡིག་པ་མ་བྱང་བའི་འོག་ཏུ་བདག་འཆི་དོགས་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། བདག་
ནི་སྡིག་པ་མ་བྱང་བར། །སྔོན་དུ་འགུམ་པར་འགྱུར་དུ་མཆི། །ཇི་ལྟར་འདི་ལས་ངེས་ཐར་བར། །མྱུར་བའི་
ཚུལ་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྡིག་པ་མ་བྱང་བར་བདག་མི་འཆིའོ་སྙམ་ན། འཆི་
བདག་གི་བདུད་ངེས་བདག་གི་སྡིག་པ་བྱང་བ་དང་མི་བྱང་བའི་ཆོས་མི་བྱེད་པར། གློགས་གང་རྙེད་ཀྱིས་སྲོག་
འཕྲོག་པས་ནམ་འཆི་ངེས་པ་མེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཡིད་བརྟན་མི་རུང་འཆི་བདག་འདི། །བྱས་དང་
མ་བྱས་མི་སྡོད་པར། །ན་དང་མི་ན་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་། །གློ་བུར་ཚེ་ལ་ཡིད་མི་བརྟན། །ཞེས་གསུངས་
སོ༔ །དེས་ན་ཚེ་སྲོག་ལ་བློ་ལྟོས་མེད་དེ། སྡིག་པ་མ་བྱང་བར་འཆི་དོགས་ཡོད་པས་མྱུར་དུ་སྦྱང་དགོས་
སོ༔ །དེས་ན་གྱོད་ཁ་དེ་ལ་ཐུག་པས་ན་འགྱོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ ༼༥༥བ༽ རྒྱུ་མཚན་གསུམ་གྱིས་སྡིག་པ་ལ་
འགྱོད་པ་བསྐྱེད་ལ། ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཕལ་པོ་ཆེའི་སྤྱན་སྔར་མཐོལ་ཞིང་བཤགས་པར་བགྱིའོ། །དེ་
ལྟར་རྣམ་པ་སུན་འབྱིན་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྡིག་པ་འདག་པ་ནི། དཔེར་ན་ཁ་དྲག་པོའི་བུ་ལོན་འོང་བ་
ལ་མ་འཕོར་ནས་ཞུ་བཅུས་པ་དང་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྔོན་མི་གདུང་བ་སོར་མོའི་ཕྲེང་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་
བ་མི་དགུ་བརྒྱ་དང་དགུ་བཅུ་རྩ་དགུ་བསད་པའི་མི་སྡིག་ཅན་ཞིག་ཀྱང་། རྣམ་པར་སུན་འབྱིན་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་
སྟོབས་ཉམས་སུ་བླངས་པས། སྡིག་པ་བྱང་ནས་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། གང་
ཞིག་སྔོན་ཆད་བག་མེད་གྱུར་པ་ལས། །ཕྱི་ནས་བག་དང་ལྡན་པར་གྱུར་དེ་ཡང་། །ཟླ་བ་སྤྲིན་བྲལ་ལྟ་བུར་རྣམ་
མཛེས་ཏེ། །དགའ་བོ་སོར་ཕྲེང་མཐོང་ལྡན་བདེ་བྱེད་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་
པའི་སྟོབས་ནི། སྡིག་པའི་གཉེན་པོར་དགེ་བ་སྤྱོད་པའོ། །དེས་ཟག་པ་ཟད་པར་བྱེད་དེ། མདོན་པ་ཀུན་ལས་

བཏུས་པ་ལས་ཀྱང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ལས་ནི། གཉེན་པོའི་ལས་སྟོབས་དང་ལྡན་པར་ལྟ་སྟེ། མི་
མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འཕངས་སུ་ཟིན་ཀྱང་། གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཞན་དུ་བསྒྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཛོད་ལས་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམས་པས་སྡིག་པ་
བྱང་བར་གསུངས་སོ། །རྡོ་རྗེ་གཅོད་པ་ལས་ནི། མདོ་སྡེ་ཟབ་མོ་བཏོན་པས་སྡིག་པ་བྱང་བར་གསུངས་
སོ༔ །དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་། དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ནི། གསང་
སྔགས་ཀྱི་བཟླས་པ་བྱས་པས་སྡིག་པ་བྱང་བར་གསུངས་སོ། །མེ་ཏོག་བརྩེགས་པའི་གཟུངས་ལས་ནི། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་ལ་མཆོད་པ་བྱས་པས་སྡིག་པ་བྱང་བར་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
༼༥༨ན༽སྐུ་གཟུགས་ཀྱི་ལེའུ་ལས་ནི། སྐུ་གཟུགས་བཞེངས་པས་སྡིག་པ་བྱང་བར་གསུངས་སོ། །གཞན་
ཡང་ཆོས་ཉན་པ་དང་། གློག་པ་དང་། བྲི་བ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་ལས་གང་མོས་བྱེད་པ་སྟེ། དེས་སྡིག་
པ་བྱང་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འདུལ་བ་ལུང་ལས། གང་ཞིག་སྡིག་པའི་ལས་བྱས་པ། །དགེ་བ་
ཡིས་ནི་འགོག་བྱེད་དེ། །ཉི་ཟླ་སྤྲིན་ལས་བྱུང་བ་བཞིན། །འཇིག་རྟེན་འདི་དེར་སྣང་བར་འགྱུར། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །འོ་ན་སྡིག་པའི་གཉེན་པོར་དགེ་བ་བྱེད་པ་དེ་ཡང་སྡིག་པ་ཇི་སྙེད་བྱས་པ་དེ་སྙེད་ཀྱི་དགེ་བ་བྱ་
དགོས་སམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། མྱ་ངན་འདས་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས། དགེ་བ་གཅིག་བྱས་ཀྱང་སྡིག་པ་མང་པོ་
འཇོམས་ཏེ། ཞེས་དང་། རྡོ་རྗེ་ཆུང་ངུས་རི་རབ་བམ། མེ་ཆུང་ངུས་རྩྭ་ཤིང་ངམ། དུག་ཆུང་ངུས་སེམས་
ཅན་འཇོམས་པ་ལྟར། དགེ་བ་ཆུང་ངུས་ཀྱང་སྡིག་པ་ཆེན་པོ་འཇོམས་པས་ན། དོན་དུ་གཉེར་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་
དོ༔ །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསེར་འོད་དམ་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། གང་གིས་བསྐལ་པ་སྟོང་རྣམས་སུ། །
སྡིག་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་བགྱིས། །ལན་གཅིག་རབ་ཏུ་བཤགས་པ་ཡིས། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱང་བར་
འགྱུར༔ །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྡིག་པའི་འདག་པ་ནི། དཔེར་
ན་དན་སྐྱུགས་ཀྱི་འདམ་རྫབ་ཏུ་ཆུད་པའི་གང་ཟག་ཅིག་འདམ་རྫབ་ནས་ཕྱུང་ནས་ཁྲུས་བྱས་ཏེ་དྲི་བཟང་པོ་བྱུགས་པ་
དང་འདྲ། ཞེས་གསུངས་སོ། །སློན་ཕྱིའུ་བདེ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་མ་བསད་པའི་སྡིག་ཅན་ཞིག་ཀྱང་གཉེན་པོ་ཀུན་
ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྟོབས་ཉམས་སུ་བླངས་པས་སྡིག་པ་དག་ནས་ལྷར་སྐྱེས་ཏེ། འཕགས་པ་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་
ཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། གང་ཞིག་སྔོན་ཆད་བག་མེད་གྱུར་པ་ལས། །ཕྱིས་ནས་བག་དང་ལྡན་པར་གྱུར་དེ་
ཡང་༔ །ཟླ་བ་སྤྲིན་བྲལ་ལྟ་བུར་༼༥༨བ༽རྣམ་མཛེས་ཏེ། །དགའ་བོ་སོར་ཕྲེང་མཐོང་ལྡན་བདེ་བྱེད་
བཞིན༔ །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཉེས་པ་ལས་ལྡོག་པའི་སྟོབས་ནི། རྣམ་སྨིན་གྱིས་འཇིགས་ནས། ཕྱིན་
ཆད་སྡིག་པ་འཕྲོ་གཅོད་དེ་སྡོམ་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། འདྲེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་གི་སྡིག །ནོངས་པ་
ལགས་པར་གཟུང་དུ་གསོལ། །འདི་ནི་བཟང་པོ་མ་ལགས་པས། །སླན་ཆད་བདག་ནི་ཡོངས་མི་བགྱིད། །
ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ཉེས་པ་ལས་ལྡོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྡིག་པ་འདག་པ་ནི། དཔེར་ན་ཆུ་རྒྱུན་

གནོད་པ་ཅན་གྱི་འོལ་ཁ་བསྐྱུར་བ་དང་འདྲ། ཞེས་གསུངས་སོ། །སྔོན་གཙུང་དགའ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་བུད་མེད་ལ་ཆགས་པའི་སྡིག་ཅན་ཞིག་ཀྱང་ཉེས་པ་ལས་ལྡོག་པའི་སྟོབས་ཉམས་སུ་བླངས་པས་སྡིག་པ་དག་ནས་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། གང་ཞིག་སྔོན་ཆད་བག་མེད་གྱུར་པ་ལས། །ཕྱིས་ནས་བག་དང་ལྡན་པར་གྱུར་དེ་ཡང་། །ཟླ་བ་སྤྲིན་བྲལ་ལྟ་བུར་རྣམ་མཛེས་ཏེ། །དགའ་བོ་སོར་ཕྲེང་མཐོང་ལྡན་བདེ་བྱེད་བཞིན༔ །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟེན་གྱི་སྟོབས་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དཀོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་བྱས་པས་སྡིག་པ་འདག་པ་ནི། ཕག་མོའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ལས། གང་དག་སངས་རྒྱས་སྐྱབས་སོང་བ། །དེ་དག་ངན་འགྲོར་འགྲོ་མི་འགྱུར༔ །མི་ཡི་ལུས་ནི་སྤངས་ནས་སུ། །དེ་དག་ལྷ་ཡི་ལུས་ཐོབ་བོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ༔ །མྱ་ངན་འདས་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སོང་བས། །འཇིགས་པ་མེད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པས་སྡིག་པ་འདག་པ་ནི། འཕགས་པ་སྡོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། མི་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱེད་པས ༼༥༧ན༽ སའི་འོག་ལྟ་བུའོ། །ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་སྲེག་པར་བྱེད་པས་བསྐལ་པའི་མེ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། སྡིག་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་བྱས་ན་ཡང་། །དཔའ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་ལྟར། །གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུད་ཀྱིས་སྒྲོལ་འགྱུར་བ། །དེ་ལ་བག་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཅིས་མི་བརྟེན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་རྟེན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྡིག་པ་འདག་པ་ནི། དཔེར་ན་...སྐྱབས་འགྲོ་བྱས་པའི་དཔེ། ཁ་ཉེན་པོས་དཔང་པོ་ཆེ་ལ་འཇུས་པའམ། དུག་...སེམས་བསྐྱེད་པའི་དཔེ། ལ་སྔགས་ཀྱིས་བཏབ་པ་དང་འདྲ། ཞེས་གསུངས་སོ། །སྔོན་རྒྱལ་བུ་མཐོང་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ་ཕ་བསད་པའི་སྡིག་ཅན་ཞིག་ཀྱང་རྟེན་གྱི་སྟོབས་ཉམས་སུ་བླངས་པས། སྡིག་པ་དག་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། གང་ཞིག་སྔོན་ཆད་བག་མེད་གྱུར་བ་ལས། །ཕྱིས་ནས་བག་དང་ལྡན་པར་གྱུར་དེ་ཡང་། །ཟླ་བ་སྤྲིན་བྲལ་ལྟ་བུར་རྣམ་མཛེས་ཏེ། །དགའ་བོ་སོར་ཕྲེང་མཐོང་ལྡན་བདེ་བྱེད་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྟོབས་དེ་དག་རེ་རེས་ཀྱང་སྡིག་པ་འདག་པར་འགྱུར་ན། བཞི་ཀས་བཤགས་ན་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་བཤགས་པས་སྡིག་པ་དག་པའི་རྟགས་རྨི་ལམ་དུ་ཡོང་སྟེ། སྐུལ་བྱེད་ཀྱི་གཟུངས་ལས། རྨི་ལམ་ན་ཟས་ངན་སྐྱུག་པ་དང་། ཞོ་དང་འོ་མ་ལ་སོགས་པ་འཐུང་བ་དང་། ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་མཐོང་བ་དང་། ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་དང་། མེ་འབར་བ་དང་། མ་ཧེ་དང་། མི་ནག་པོ་ཐུབ་པ་དང་། དགེ་སློང་དང་དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་མཐོང་བ་དང་། འོ་མ་འབྱུང་བའི་ཤིང་དང་། གླང་པོ་དང་། ཁྱུ་མཆོག་དང་། རི་དང་སེང་གེའི་ཁྲི་དང་། ཁང་བཟང་གི་སྟེང་དུ་འཛེགས་པ་དང་། ཆོས་ཉན་པ་ལ་སོགས་པ་རྨིས་ན་སྡིག་པ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །སྡིག་པ་བཤགས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དགེ་བ་ལ་རྗེས ༼༥༧བ༽ སུ་ཡི་རང་བ་ནི། གཞན་དག་དུས་གསུམ་

གྱིས་བསྡུས་པའི་དགེ་བ་བྱེད་པ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་བསྒོམ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་
འདས་པའི་དུས་སུ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱོན་པའི་སངས་རྒྱས་དཔག་ཏུ་མེད་པ། བགྲང་བ་ལས་འདས་པ།
བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དང་པོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཚོགས་
རྣམ་པ་གཉིས་བསགས་ཤིང་། སྒྲིབ་པ་རྣམ་གཉིས་སྦྱངས་ནས། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་མ་རྒྱས་ཀྱི་
བར་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གང་ལགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ནས་ཀྱང་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་ཏེ།
གདུལ་བྱ་རྣམས་སྨིན་པར་བྱས་ནས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཀྱི་བར་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གང་ལགས་པ་དང་།
མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ཀྱང་བསྟན་པ་མ་ཞིག་གི་བར་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གང་ལགས་པ་དང་། དེ་དག་གི་བར་
སྐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཇི་སྙེད་ཅིག་བྱོན་པ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གང་ལགས་པ་དང་། འཕགས་པ་
རང་སངས་རྒྱས་ཇི་སྙེད་ཅིག་བྱོན་པ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གང་ལགས་པ་དང་། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཇི་སྙེད་
ཅིག་བྱོན་པ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གང་ལགས་པ་དང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསགས་པ་གང་
ལགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བགྱིའོ་སྙམ་དུ་སྦྱོ་བ་བསྒོམ་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ད་ལྟར་དང་
མ་འོངས་པའི་དེ་དག་གི་དགེ་བ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ལ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བསྒོམ་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།
སྐྱོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་། །རྒྱལ་སྲས་ས་ལའང་ཡི་རང་ངོ་། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །
རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་བསྐུལ་བ་ནི། ད་ལྟར་ཡང་ཕྱོགས་བཅུའི་
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་སངས་རྒྱས་དག །ཆོས་དཀོན་མཆོག་བཙུན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རམ། གསོལ་བ་
འདེབས་པ་པོའི་བསོད་ནམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་༼༥༨ན༽པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་མི་གསུང་བ་མང་པོ་ཡོད་དོ། །
དེ་དག་ལ་དམིགས་ལ་ཆོས་གསུང་བར་ཞུ་བ་འབུལ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཕྱོགས་རྣམས་ཀུན་གྱི་སངས་རྒྱས་
ལ༔ །ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་གསོལ་བ་ནི། །སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་མུན་འཐོམས་ལ། །ཆོས་ཀྱི་སྒྲོན་མེ་སྦར་དུ་
གསོལ༔ །ཞེས་གསུངས་སོ། །མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་གདབ་པ་ནི། ད་ལྟར་ཡང་ཕྱོགས་
བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་དང་། རྟག་པར་ལྟ་བ་རྣམས་སུན་དབྱུང་བའམ། ལེ་ལོ་ཅན་
རྣམས་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་ཁ་མ་མང་པོ་ཡོད་དེ། དེ་དག་ལ་དམིགས་ལ་མྱ་ངན་
ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་གདབ་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱལ་བ་མྱ་ངན་འདའ་བཞེད་ལ། །ཐལ་མོ་སྦྱར་
ཏེ་གསོལ་བ་ནི། །འགྲོ་འདི་ལྡོངས་པར་མི་འགོད་ཕྱིར། །བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་བཞུགས་པར་གསོལ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །བསྐུལ་ཞིང་གསོལ་བ་གདབ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྔོ་བ་ནི་སྔར་བྱས་ཀྱི་
དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བསལ་ཞིང་བདེ་བ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག
པར་བསྔོ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ལྟར་འདི་དག་ཀུན་བྱས་ཏེ། །དགེ་བ་བདག་གིས་བསགས་པ
གང་༔ །དེས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་བསལ་བར་ཤོག །ཅེས་པ་ལ་སོགས་

པ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བསྒོ་བ་བྱ་སྟེ། དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་སྦྱོར་བའི་ཚིག་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དངོས་གཞིའི་ཆོ་
ག་ནི། དམ་བཅའ་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་བསླབ་བཏུས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར། །རྗེ་བཙུན་འཇམ་
དཔལ་སྔོན་རྒྱལ་པོ་ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བ་གྱུར་པ་ན། སངས་རྒྱས་འབྲུག་སྒྲའི་དབྱངས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སྤྱན་སྔར་
སེམས་བསྐྱེད་དང་སྨོན་པ་སྟབས་ཅིག་ཏུ་མནོས་པ་བཞིན་དུ། ༼༥༨བ༽བདག་ཅག་གིས་ཀྱང་སྟབས་ཅིག་ཏུ་
ནོད་པར་བྱ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ཡི། །སྔོན་གྱི་ཐ་མ་ཇི་སྲིད་པ། །དེ་སྲིད་སེམས་ཅན་
ཕན་དོན་དུ། །སྤྱོད་པ་དཔག་ཡས་སྤྱད་པར་བགྱི། །འཇིག་རྟེན་མགོན་པོའི་སྤྱན་སྔ་འདིར། །བྱང་ཆུབ་
མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལན་གསུམ་བརྗོད་པའོ། །ཡང་ན་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་འཇུག་
ནས་གསུངས་པ་ལྟར་མདོར་བསྡུས་པའི་ཚིག་གིས་ནོད་པར་བྱ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། ཇི་ལྟར་སྔོན་གྱི་བདེ་གཤེགས་
ཀྱིས༔ །བྱང་ཆུབ་ཐུགས་ནི་བསྐྱེད་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པ་ལ། །དེ་དག་རིམ་བཞིན་
གནས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་འགྲོ་ལ་ཕན་དོན་དུ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་བགྱི་ཞིང་། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་
བསླབ་པ་ལའང་། །རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསླབ་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པའོ། །གལ་ཏེ་སེམས་
བསྐྱེད་དང་སྨོན་པ་བཟུང་བ་གཉིས་སོ་སོར་ལེན་པར་འདོད་ན། གང་ལེན་པའི་ཚིག་དེ་བརྗོད་པས་བླང་ངོ། །
དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་བཤད་ཟིན་ཏོ། །རྗེས་ཀྱི་ཆོ་ག་ནི། དཀོན་མཆོག་ལ་གཏང་རག་གི་མཆོད་པ་ཕུལ་ལ།
དོན་ཆེན་པོའི་བསམ་པས་དགའ་བ་དང་སྤྲོ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ལྟར་བློ་དང་ལྡན་
པ་ཡིས། །རབ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་བཟུང་ནས། །མཇུག་ཀྱང་རྒྱས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །སེམས་ནི་འདི་
ལྟར་གཟེངས་བསྟོད་དོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་གྱིས་སློབ་
དཔོན་ཞི་བ་ལྷའི་ལུགས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །འཕགས་པ་བྱམས་པ་ནས་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ན་མར་བརྒྱུད་པའི།
ཇོ་བོ་གསེར་གླིང་པའི་ལུགས་ལྟར་ན་གཉིས་ཏེ། སྨོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། འཇུག་པའི་སྡོམ་པ་གཟུང་
བའོ༔ །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྦྱོར་བ་དང་། དངོས་གཞི་དང་། རྗེས་སོ། །༼༥༩ན༽སྦྱོར་བ་ལ་
གསུམ་སྟེ། གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། ཚོགས་བསགས་པ་དང་། སྐྱབས་འགྲོ་ཁྱད་པར་ཅན་བྱ་བའོ། །
དེ་ལ་དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པར་འདོད་པའི་སློབ་མ་དེས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་
པའི་སྤྱན་སྔར་ཕྱིན་ལ་ཕྱག་བྱའོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེས་ཀྱང་སློབ་མ་དེ་ལ་གདམས་ངག་བྱས་ལ་དེ་འཁོར་
བ་ལ་སྐྱོ་བ་བསྐྱེད། སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེ་བསྐྱེད། སངས་རྒྱས་ལ་འདོད་པ་བསྐྱེད། དཀོན་མཆོག་ལ་དད་
པ་བསྐྱེད། བླ་མ་ལ་གུས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་སློབ་མ་དེས་སློབ་དཔོན་གྱིས་རྗེས་སུ་འདི་སྐད་དུ།
སློབ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། ཇི་ལྟར་སྔོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་དང་། ས་ཆེན་པོ་ལ་རབ་ཏུ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས
ཀྱིས༔ དང་པོར་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ།

བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ཡང་། སློབ་དཔོན་གྱིས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པ་ཚོགས་བསགས་པ་ནི། དང་པོར་བླ་མ་དཀོན་མཆོག་ལ་ཕྱག་བྱའོ། །དེ་ནས་དངོས་སུ་བཞུགས་པའི་མཆོད་པ་དང་། མཆོད་པ་འབྱོར་ཚད་དུ་བློས་སྤྲུལ་པ་ལ་སོགས་པ་འབུལ་ལོ། །དེ་ཡང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་ནི་མཁན་སློབ་ལས་ཐོབ། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ནི་དགེ་འདུན་ལས་ཐོབ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་ནི། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པ་ལས་ཐོབ་པ་ཡིན་གསུངས། དེ་ལྟར་ཡང་རང་ལ་འབྱོར་བ་ཆེ་བར་ཡོད་ན་དངོས་སུ་ཆུང་བས་མི་འོང་སྟེ། ཆེ་བར་བཏང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །སྔོན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འབྱོར་བ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆེར་བཏང་སྟེ། གཙུག་ལག་༼༥༥བ༽ཁང་བྱེ་བ་ཙམ་ཕུལ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བསྐལ་པ་བཟང་པོའི་མདོ་ལས། བདེ་གཤེགས་གྲགས་སྦྱིན་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་པོའི་ཚེ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཟླ་བའི་ཏོག་དེ་ལ། །གཙུག་ལག་ཁང་ནི་བྱེ་བ་ཕུལ་ནས་ཀྱང་། །དང་པོར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དོ༔ །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་འབྱོར་བ་ཆུང་ན་དངོས་པོ་ཉུང་ཟད་ཙམ་ཅིག་ཕུལ་བས་ཆོག་པ་ཡིན་ནོ། ། སྔོན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འབྱོར་པ་ཆུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཅུང་ཟད་ཙམ་བཏང་བ་ཡིན་ཏེ། རྩ་ཉག་མ་གཅིག་གི་སྒྲོན་མེ་ཕུལ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། བདེ་གཤེགས་འོད་འཕྲོ་གྲོང་ཁྱེར་བརྟེན་པའི་ཚེ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐའ་ཡས་འོད་དེ་ལ། །རྩ་ཡི་སྒྲོན་མེ་དག་ནི་ཕུལ་ནས་ཀྱང་། །དང་པོར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་འབྱོར་བ་མེད་པར་གྱུར་ན་ཐབས་ཆག་མི་དགོས་ཏེ། ཕྱག་ལན་གསུམ་འཚལ་བ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཆོག་གོ །སྔོན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འབྱོར་བ་མེད་པ་དག་གིས་ཀྱང་ཐལ་མོ་ལན་གསུམ་སྦྱར་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོན་ཏན་ཕྲེང་ལྡན་གྱིས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བསྒྲིད་ལྡན་བཞུད་དེ་ལ། །སངས་རྒྱས་ཕྱག་འཚལ་ཐལ་མོ་ལན་གསུམ་སྦྱར། །དང་པོར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། ། གསུམ་པ་སྐྱབས་འགྲོ་ཁྱད་པར་ཅན་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་འདིར་བྱའོ། །དངོས་གཞི་ལ། སློབ་དཔོན་གྱིས་སློབ་མ་ལ་གདམས་ངག་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། སྤྱིར་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱིས་གར་ཁྱབ་ན། སེམས་ཅན་གྱིས་ཁྱབ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན། སེམས་ཅན་གྱིས་གར་ཁྱབ་ན་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ཁྱབ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན། ཉོན་མོངས་ཀྱི་གར་ཁྱབ་ན་ལས་ངན་གྱིས་ཁྱབ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན། ལས་ངན་གྱིས་གར་ཁྱབ་ན་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་༼༦༠ན༽ཁྱབ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན། སྡུག་བསྔལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བདག་གི་ཕ་མ་ཤ་སྟག་ཡིན། ཕ་མ་ཐམས་ཅད་དྲིན་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན། དེས་ན་བདག་གི་ཕ་མ་དྲིན་ཅན་འདི་རྣམས་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་ནི་བྱིང་། སྡུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད་པས་ནི་གཟིར། མགོན་སྐྱབས་བྱེད་མཁན་ནི་མེད། ཤིན་ཏུ་འོ་རེ་བརྒྱལ། ཉོན་རེ་མོངས༔ འདི་རྣམས་བདེ་བ་དང་ཕྲད་ན་ཅི་མ་རུང་ན། སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་ན་སྙམ་དུ་བྱམས

སྙིང་རྗེ་དང་ཅིག་སེམས་སུ་གཞུག་གོ །དེ་ནས་ཡང་ད་ལྟ་བདག་གིས་འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱ་བར་མི་ནུས་པས།
ད་འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ། ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པ།
ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ། འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གི་དོན་བྱ་བར་ནུས་པ། དེ་བདག་གིས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་
དུ་སེམས་སུ་གཞུག་གོ །དེ་ནས་སློབ་མ་དེས་སློབ་དཔོན་གྱི་རྗེས་སུ་འདི་སྐད་དུ། ཕྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་
པའི་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། སློབ་དཔོན་བདག་
ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་སྐྱེ་བ་འདི་དང་སྐྱེ་བ་གཞན་དག་ཏུ་སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བ་
དང་༑ ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་བ་དང་། བསྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བགྱིས་པ་དང་། བགྱིད་དུ་
སྩལ་བ་དང་། བགྱིད་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དེས། ཇི་ལྟར་སྔོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་དང་། ས་ཆེན་པོ་ལ་རབ་ཏུ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས། དང་པོར་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་
པོར་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་ཀྱང་། དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ། ཇི་སྲིད་
བྱང་ཆུབ་༼༦༠བ༽སྙིང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ། སེམས་ཅན་མ་བསྒྲལ་བ་རྣམས་བསྒྲལ་བ་དང་། མ་གྲོལ་
བ་རྣམས་དགྲོལ་བ་དང་། དབུགས་མ་ཕྱིན་པ་རྣམས་དབུགས་དབྱུང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་མ་
འདས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་སླད་དུ། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
ཆེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པས་བླངས་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་སེམས་
ཅན་མ་བཀྲལ་བ་རྣམས་ཞེས་པ་ནི། དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་རྣམས་ཏེ་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་
བུ་ལས་མ་བཀྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བསྒྲལ་བ་ཞེས་པ་ནི། དེ་དག་མངོན་མཐོའི་ལམ་ལ་བཀོད་ནས་ངན་སོང་གི་
སྡུག་བསྔལ་ལས་བསྒྲལ་ཏེ། ལྷ་མིའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ་བའོ། །མ་གྲོལ་བ་རྣམས་ཞེས་པ་ནི། ལྷ་དང་
མིའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་ལྕགས་སྒྲོག་ལྟ་བུ་ལས་མ་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གྲོལ་བ་ཞེས་
པ་ནི། དེ་དག་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་ལ་བཀོད་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་ཏེ་ཐར་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་
པར་བྱ་བའོ། །དབུགས་མ་ཕྱིན་པ་ཞེས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་
དབུགས་མ་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབུགས་དབྱུང་བ་དང་ཞེས་པ་ནི། དེ་དག་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྟ་སྤྱོད་དུ་དབུགས་ཕྱུང་སྟེ་ས་བཅུ་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ་བའོ། །ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་མ་
འདས་པ་རྣམས་ཞེས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཏེ་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མ་ཐོབ་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ཞེས་པ་ནི། དེ་དག་ས་ལམ་རྣམས་ལ་རིམ་པར་བཀོད་ནས་ཡོངས་
སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ་བའོ། །སླད་དུ་ཞེས་པ་ནི། དགོས་ཆེད་ཀྱི་
དོན་དེ་རྣམས་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱ་བར་དམ་བཅའ་བའོ། །༼༦༡ན༽རྗེས་ནི་དོན་ཆེན་པོ་གྲུབ་པའི་

བསམ་པས་དགའ་བ་དང་། སྤྲོ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡང་བསྒོམ་དུ་གཞུག །བསླབ་བྱ་རྣམས་ཀྱང་བརྗོད་དོ། །དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནས་སེམས་ཅན་བསྒྲལ་བར་འདོད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་དང་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་དུ་དཔའ་ཞིང་སྙིང་སྟོབས་ལྡན་པར་མཐོང་བའོ། །སྨོན་པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་ག་བཤད་ཟིན་ཏོ། །འཇུག་པའི་སྡོམ་པ་གཟུང་བ་ལ་ཡང་གསུམ་སྟེ། སྦྱོར་བ་དང་། དངོས་གཞི་དང་། རྗེས་སོ། །དང་པོ་ལ་བཅུ་སྟེ། གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། བར་ཆད་ཐུན་མོང་བ་དྲི་བ་དང་། ལྟུང་བའི་ལྟི་ཡང་བརྗོད་པ་དང་། ཉམས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་། བླངས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། ཚོགས་བསགས་པ་དང་། བར་ཆད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དྲི་བ་དང་། བསྐུལ་བ་དང་། བསམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་པ་དང་། བསླབ་པ་མདོར་བརྗོད་པའོ། །དངོས་གཞི་ནི། སློབ་མས་སྡོམ་པ་ལེན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ། སློབ་དཔོན་གྱིས་རིགས་ཀྱི་བུ་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ཁྱོད། བདག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ལས། འདས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསླབ་པའི་གཞི་གང་དག་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་གང་དག་དང་། མ་འོངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསླབ་པའི་གཞི་གང་དག་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་གང་དག་དང་། ད་ལྟ་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསླབ་པའི་གཞི་གང་དག་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་གང་དག་དང་། བསླབ་པའི་གཞི་གང་དག་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་གང་དག་ལ། འདས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསླབས་པར་ ༼༦༧བ༽ གྱུར་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་སློབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། ད་ལྟར་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ན་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསླབ་པའི་གཞི་ཐམས་ཅད་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐམས་ཅད་དེར་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་སྡུད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེན་པར་འདོད་དམ། ཞེས་ལན་གསུམ་དྲིས་ལ། སློབ་མས་ཀྱང་འཚལ་ལགས། ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་དོ། །རྗེས་ལ་ཆོས་དྲུག་སྟེ། མཁྱེན་པར་གསོལ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པར་འཇུག་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། སྡོམ་པ་གྲུ་ཆོམས་སུ་མི་བསྒྲག་པ་དང་། བསླབ་པ་མདོར་བསྟུས་ནས་གོ་བར་བྱ་བ་དང་། བཀའ་དྲིན་དྲན་པའི་མཆོད་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྔོ་བའོ། །འཇུག་པའི་སྡོམ་པ་བཟུང་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་དག་གིས་ཇོ་བོ་གསེར་གླིང་པའི་ལུགས་བཤད་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་གཉིས་ཏེ། གྲངས་སུ་ཆད་པ་དང་། གྲངས་སུ་མ་ཆད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྨོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་བརྒྱད་དེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཆུད་པར་འགྱུར་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་རྩད་ནས་གཅོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྩ་

བ་རྩུགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཉེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པར་འགྱུར་བ་དང་། མྱུར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་བཤད་ན། གང་ལ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་སེམས་ཅིག་མ [༦༧ན] སྐྱེས་ན། །དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཁོངས་སུ་མི་ཚུད་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་མ་ཚུད་ན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་བོ། །གང་ལ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པར་ཚུད་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ས་ལས་ཀྱང་། སེམས་དེ་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པའི་དོན་བཤད་ན། སྨོན་པའི་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བློ་མེད་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་པོ་སྐྱེ་བའམ་གནས་པའི་དོན་མེད་ལ། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བློ་དེ་ཡོད་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་པོ་དེ་སྐྱེ་ཞིང་གནས་པ་ཡིན་པས་སེམས་དེ་བསླབ་པའི་རྟེན་ཡིན་ནོ། །བྱང་ས་ལས་ཀྱང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པའི་དོན་བཤད་ན། སྡིག་པའི་གཉེན་པོ་དགེ་བ་ཡིན་ལ། དགེ་བའི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་ཏེ༑ དེས་ན་གཉེན་པོ་སྐྱེས་ན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེས་ནི་དུས་མཐའི་མེ་བཞིན་སྡིག་ཆེན་རྣམས། །སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ངེས་པར་སྲེག་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ༑ །བཞི་པའི་དོན་བཤད་ན། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ས་གཞི་ལྟ་བུ་ལ་བྱམས་སྙིང་རྗེའི་རླན་དང་འབྲེལ་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྩ་བ་ལྟ་བུ་འདི་ཚུགས་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་གྱི་ཡལ་འདབ་རྒྱས་ཤིང་༑ རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྨིན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་ཕན་བདེ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་བྱང་སེམས་འདི་སྐྱེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྩ་བ་ཚུགས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ས་ལས་ཀྱང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན [༦༧བ] ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྔ་པ་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ནི། དཔའ་སྦྱིན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་གཟུགས་མཆིས་ན། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཀུན་བཀང་སྟེ། །དེ་ནི་དེ་བས་ལྷག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དྲུག་པ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཉེས་པར་འགྱུར་བ་ནི། དཔའ་སྦྱིན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། གང་གཱའི་བྱེ་མའི་གྲངས་སྙེད་ཀྱི། །སངས་རྒྱས་ཞིང་རྣམས་མི་གང་གིས༑ །རིན་ཆེན་དག་གིས་ཡོངས་བཀང་སྟེ། །བདེ་གཤེགས་རྣམས་ལ་ཕུལ་བ་བས། །གང་གིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བགྱིས་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བཏུད་ན། །མཆོད་པ་འདི་ནི་ཁྱད་པར་འཕགས། །དེ་ལ་མཐའ་ནི་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བདུན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པས་འགྱུར་བ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། འཕགས་པ་སྡོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། འཇིག་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་བརྟེན་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས

སོ༏ །བརྒྱད་པ་མྱུར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བ་ནི། བྱང་ས་ལས། སེམས་དེ་སྐྱེས་ན་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་ཏེ། མྱུར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ༏ །འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་ནི་བཅུ་སྟེ། སྡོམ་བརྒྱད་པོའི་སྟེང་དུ། རང་དོན་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བ་དང་། གཞན་དོན་སྣ་ཚོགས་སུ་འབྱུང་བའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། འཇུག་པའི་སེམས་དེ་བསྐྱེད་ནས་སྨྲར་དང་མི་འདྲ་སྟེ། རང་ཉིད་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་གམ། བརྒྱལ་བར་གྱུར་ཏམ། བག་མེད་པར་སྤྱོད་དམ༏ དེ་ལ་སོགས་པའི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཤུགས་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། སེམས་དེ་ཡང་དག་བླངས་གྱུར་༼༦༣ན༽པ། །དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་གཉིད་ལོག་གམ༏ །བག་མེད་གྱུར་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཤུགས། །རྒྱུན་མི་ཆད་པ་དུ་མ་ཞིག །ནམ་མཁའ་མཉམ་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་དོན་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་བ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི་སེལ། བདེ་བ་ནི་སྒྲུབ། ཉོན་མོངས་པ་ནི་གཅོད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། གང་ཞིག་བདེ་བས་ཕོངས་པ་དང་། །སྡུག་བསྔལ་མང་ལྡན་དེ་དག་ལ། །བདེ་བ་ཀུན་གྱིས་ཚིམ་པ་དང་། །སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་གཅོད་བྱེད་ཅིང་། །གཏི་མུག་ཀྱང་ནི་སེལ་བྱེད་དང་། །དེ་དང་དགེ་མཚུངས་ག་ལ་ཡོད༏ །དེ་འདྲའི་བཤེས་ཀྱང་ག་ལ་ཡོད། །བསོད་ནམས་དེ་འདྲ་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །གྲངས་སུ་མ་ཆད་པ་ནི། འདི་ནས་བཟུང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། བགྲང་གིས་མི་ལང་ངོ་། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི་གསུམ་སྟེ། ཉེས་པས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་དང་། ཉེས་པས་གཞན་དོན་ལས་ཉམས་པ་དང་། ཉེས་པས་ས་ཐོབ་པ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་ཐོགས་པའོ༏ །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། དམ་བཅའ་མ་བསྒྲུབས་ཏེ་སེམས་བསྐྱེད་ཤོར་ན་སེམས་ཅན་བསླུས་པར་སོང་བས། དེའི་རྣམ་སྨིན་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་དམ་བཅས་ནས། །ལས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པར་མ་བྱས་ན། །སེམས་ཅན་དེ་དག་ཀུན་བསླུས་པས། །བདག་གི་འགྲོ་བ་ཅི་འདྲར་འགྱུར༏ །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཉེས་པས་གཞན་དོན་མི་ནུས་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། འདི་ལྟར་དེ་ནི་བྱུང་གྱུར་ན༏ །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་ལས་དམན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ས་ཐོབ་པ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་ཐོགས་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལྟར་ལྟུང་བ་སྟོབས་ལྡན་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་སྟོབས་ལྡན་པ་དག །འཁོར་བར་༼༦༣བ༽རེས་ཀྱིས་འདྲེ་བྱེད་ན། །ས་ཐོབ་པ་ལ་ཡུན་རིང་ཐོགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་འཆོར་བའི་རྒྱུ་ནི་གཉིས་ཏེ། སྨོན་པ་འཆོར་བའི་རྒྱུ་དང་། འཇུག་པ་འཆོར་བའི་རྒྱུའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་བློས་སྤངས་པ་དང་། ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་བསྟེན་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པས་འཆོར་རོ། །འཇུག་པའི་སྡོམ་པ་འཆོར་བའི་རྒྱུ་ནི། བྱང་ས་ལས། ཕམ་པའི་གནས་ལྟ་བུའི་ཆོས་བཞི་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་ཆེན་པོས་སྤྱད་ན་འཆོར་བར་བཤད་དོ། །ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་འབྲིང་དང་། ཆུང་ངུ་སྤྱད་པ

ཞི་ན་སྐད་ཅམ་དུ་བཤད་དོ། །སྡོམ་པ་ཉི་ཤུ་པ་ལས། དེའི་སྟེང་དུ་སྨོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཤོར་བས་ཀྱང་འཆོར་བར་བཤད་དོ། །རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་གཏོང་བའི་རྒྱུ་བཞི་གསུངས་སོ། །སྨྲ་མ་གཉིས་པོ་དང་། བསླབ་པ་ཕུལ་བ་དང་། ལོག་ལྟ་སྐྱེས་པའོ། །སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་མི་མཐུན་པའི་སེམས་སྐྱེས་པས་ཀྱང་སྡོམ་པ་གཏོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཤོར་ན་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་ནི། སྨོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཤོར་ན་སླར་བླངས་པས་སོར་ཆུད་དོ། །འཇུག་པའི་སྡོམ་པ་ཤོར་བ་ལ་ཡང་། སྨོན་པའི་སེམས་ཤོར་བས་འཇུག་པ་ཤོར་བ་དེ་ནི། སྨོན་པ་སོར་ཆུད་པས་འཇུག་པ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སོར་ཆུད་དོ། །རྒྱུ་གཞན་གྱིས་སྡོམ་པ་ཤོར་བ་ནི། སླར་ལེན་དགོས་སོ། །ཕམ་པའི་གནས་ལྟ་བུ་བཞི་ལ་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་འབྲིང་དང་ཆུང་དུ་སྤྱད་པ་ནི་བཤགས་པས་ཆོག་གོ །དེ་ལྟར་ཡང་སྡོམ་པ་ཉི་ཤུ་པ་ལས། སྡོམ་པ་སླར་ཡང་བླང་བར་བྱ། །ཟག་པ་འབྲིང་ནི་གསུམ་ལ་བཤགས། །གཅིག་གི་མདུན་དུ་ལྷག་མ་རྣམས། །༼༦༨ན༽ཉོན་མོངས་མི་མོང་བདག་སེམས་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ལེའུ་སྟེ་དགུ་པའོ།། །།

༄། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་ནི་གཉིས་ཏེ། སྨོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསླབ་བྱ་དང་། འཇུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསླབ་བྱའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་འཆད་པ་ལ། སྡོམ་ནི། སེམས་ཅན་བློས་མི་བཏང་བ་དང་། །སེམས་དེའི་ཕན་ཡོན་དྲན་བྱ་དང་། །ཚོགས་གཉིས་བསགས་པར་བྱ་བ་དང་། །ཡང་ཡང་བྱང་སེམས་སྦྱང་བ་དང་། །དཀར་ནག་ཆོས་བརྒྱད་བླང་དོར་ཏེ། །ལྔ་པོས་སྨོན་པའི་བསླབ་བྱ་བསྡུས། །ཞེས་པའོ། །དེ་དག་ཀྱང་དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་མི་འཆོར་བའི་ཐབས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་མི་ཉམས་པའི་ཐབས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་སོ། །བཞི་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་འཕེལ་བའི་ཐབས་སོ༑ །ལྔ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་མི་བརྗེད་པའི་ཐབས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་སེམས་ཅན་བློས་མི་བཏང་བ་ལ་བསླབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་མི་འཆོར་བའི་ཐབས་བཤད་ན། མ་དྲོས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་༑ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་གཅིག་དང་ལྡན་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཏོ། །ཆོས་གཅིག་པོ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་བློས་ཡོངས་སུ་མི་བཏང་བའི་སེམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གང་དག་གིས་བདག་ལ་མི་རིགས་པ་ཞིག་བྱས་པས༑ བདག་དེ་ལ་སེམས་རྒྱུད་བསྲིངས་ནས། ཤ་ཚ་བ་དང་བྲལ་ཏེ་ཕྱིན་ཆད་ཕྲོད་ལ་ཕན་ཐོགས་༼༦༩ན༽པའི་དུས་བྱུང་ཡང་མི་གདགས། གནོད་པ་བཟློག་པའི་དུས་བྱུང་ཡང་མི་བཟློག་སྙམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་སེམས་ཅན་བློས་བཏང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བློས་བཏང་བ་ལ་ཟེར་རམ། གཅིག་ཙམ་བློས་བཏང་བ་ལ་ཡང་ཟེར་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བློས་སྤངས་པ་ནི་ཉན་རང་རྣམ་གཉིས་མ

ཡིན་པ། ཁྲ་དང་སྦྲུང་ཀི་ལ་ཡང་མི་འོང་སྙེ། དེས་ན་སེམས་ཅན་གཅིག་ཙམ་བློས་བཏང་བས་ཀྱང་ཐུན་མོང་གི་ནང་ཁོངས་སུ་གཉེན་པོས་མ་སླེབ་ན་བྱང་སེམས་འཚོར་རོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་བློས་སྤོང་ཞིང་བསླབ་བྱ་གཞན་ལ་གནས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་ཁས་ལེན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། དཔེར་ན་བུ་གཅིག་པུ་བསད་ནས་བུའི་རྗེས་གསོག་པ་དང་འདྲའོ། །དེ་བས་ན་སེམས་ཅན་བདག་ལ་ཕན་འདོགས་པ་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཏན་འཚོར་ཏེ། གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་འཚོར་དོགས་ཡོད་པས། དེ་ལ་ཁྱད་པར་དུ་སྙིང་རྗེ་བསྐྱེད་པས་ཕན་བདེ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཕན་བཏགས་ལན་དུ་གནོད་བྱས་ན༔ །ཡང་ལན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་བསླན། །འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སྐྱེས་མཆོག་ནི། །ཉེས་པའི་ལན་ཡང་ལེགས་པས་ལྡོན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་དྲན་པར་བྱ་བ་ལ་བསླབ་པ་ཞེས་བྱ་བ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་ཉམས་པའི་ཐབས་དེ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་སྨོན་པའི་སེམས་དག་ནི། །བསྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་སྡོང་པོ་བཀོད་པ་ཡི། །མདོ་ལས་བྱམས་པས་རབ་ཏུ་བཤད། །ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་མདོ་དེ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་དཔེ་ཉིས་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་གསུངས ༼༤༣བ༽ པ་ལ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཕན་ཡོན་གྱི་སྒོ་ཆེན་པོ་བཞིར་འདུས་པ་ཡིན་གསུངས། དེ་ཡང་། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ལྟ་བུའོ། །དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་བྱེད་པས་རྣམ་ཐོས་ཀྱི་བུ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་རང་དོན་འབྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་པས་ན་གནས་ལྟ་བུའོ། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་བརྟེན་པས་རྟེན་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་གཞན་དོན་འབྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པས་མདུང་ལྟ་བུའོ། །སྡུག་བསྔལ་གྱི་ལྗོན་ཤིང་རབ་ཏུ་གཅོད་པར་བྱེད་པས་སྟ་རེ་ལྟ་བུའོ༔ །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་གཅོད་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་བུམ་པ་བཟང་པོ་ལྟ་བུའོ། །འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཕན་ཡོན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དྲན་པར་བྱས་པས་ཕན་ཡོན་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ལ་རྟེས་ཆེ་ཞིང་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར། དེ་ལྟར་གྱུར་པས་ཉམས་སུ་བླངས་ནས་སེམས་དེ་མ་ཉམས་པར་སྐྱོང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཕན་ཡོན་ནི་དེ་དག་རྟག་ཏུ་དྲན་པར་བྱ་ཞིང་། ཐ་ན་ཐུན་མོང་གི་ནང་ཁོངས་སུ་ཡང་ལན་རེ་དྲན་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ཚོགས་གཉིས་བསག་པར་བྱ་བ་ལ་བསླབ་པ་ཞེས་བྱ་བ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་དེ་ཇི་ལྟར་ན། བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་ལས་ཀྱང་། བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་གྱི། །ཚོགས་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྒྱུ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ ༼༤༤ན༽ བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་ཆོས་སྤྱོད་བཅུ་དང་། བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཐབས་ཀྱི་ཆ

འདི་དག་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་དེ་དག་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་དག་ཏུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་
ཆ་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཚོགས་གཉིས་བསགས་པས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་སྐྱེ་བ་
ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཚོགས་གཉིས་པོ་དེ་རྟག་ཏུ་བསག་ཅིང་། ཐ་ན་སྟུག་ས་ཐུང་ཞིག་བློས་པ་ཡང་ཚོགས་གཉིས་
ཚང་དུ་བཏུབ་པས་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་ནང་ཁོངས་སུ་ཡང་ལན་རེ་བསག་པར་བྱའོ། །ཚོགས་ཀྱི་གཏམ་ལས་ཀྱང་།
དེ་རིང་བདག་གིས་བསོད་ནམས་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཚོགས་ནི་གང་བྱ་དང་། །སེམས་ཅན་ཕན་པར་གང་བྱ་
ཞེས༔ །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རྟག་ཏུ་བསམ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་སྦྱང་བ་ལ་བསླབ་པ་ཞེས་བྱ་བ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་འཕེལ་བའི་ཐབས་དེ་ཙཱཎྜ་ན། བྱང་ཆུབ་ལམ་
སྒྲོན་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སྨོན་པའི་སེམས་དག་བསྐྱེད་ནས་ནི། །འབད་པ་མང་པོས་ཀུན་ཏུ་འཕེལ་བྱ་
ཞིང་༔ །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་རྒྱུའི་སེམས་སྦྱང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་དངོས་ཀྱི་སེམས་སྦྱང་
བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པའི་སེམས་སྦྱང་བ་དང་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་གསུམ་ལ་སྦྱངས་པས་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་འཕེལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེའི་སེམས་
རྟག་ཏུ་བསམ་པའམ། ཐ་ན་ཡང་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་ནང་དུ་ལན་རེ་བསམ་པའོ། །བྱང་ཆུབ་དངོས་ཀྱི་སེམས་སྦྱང་བ
ནི༔ སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བློས། ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་དུ་
བསམ་པའམ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོ་ག་རྒྱས་པར་བྱ་བའམ། ཐ་ན་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་ནང་ཁོངས་སུ། ཇོ་བོས་མཛད་པའི་
སེམས་བསྐྱེད་ཆོ་ག་ལས་གསུངས། ༼༨༨བ༽པ། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཚོགས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་ལ། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་
བདག་ནི་སྐྱབས་སུ་མཆི། །བདག་གིས་སྦྱིན་སོགས་བགྱིས་པ་འདི་དག་གིས། །འགྲོ་ལ་ཕན་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་
འགྲུབ་པར་ཤོག །ཅེས་བརྗོད་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པའི་སེམས་སྦྱང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་ལ་ཕན་
བཏགས་པའི་སེམས་སྦྱང་བ་དང་། རང་གི་རྒྱུད་དག་པའི་སེམས་སྦྱང་བའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། རང་གི་
ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་དུས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་གཞན་གྱི་ཕན་བདེའི་དོན་དུ་བསྔོ་ཞིང་བཏང་བའི་
སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །རང་གི་རྒྱུད་དག་པའི་སེམས་སྦྱང་བ་ནི། རྟག་ཏུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསྔོ་བགྲང་བྱ་ཞིང་
སྡིག་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལ་འཛེམ་པའོ། །ལྔ་པ་ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་སྤང་ཞིང་དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་བསྟེན་པ་ལ་
བསླབ་པ་ཞེས་བྱ་བ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་མི་བརྗེད་པའི་ཐབས་དེ་ཙཱཎྜ་ན། བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་ལས་ཀྱང་།
འདི་ནི་སྐྱེ་བ་གཞན་དུའང་དྲན་དོན་དུ། །ཇི་སྐད་བརྗོད་པའི་བསླབ་པ་ཡོངས་སུ་བསྲུང་། །ཞེས་གསུངས་
སོ༔ །བསླབ་པ་གང་ནས་ཙཱཎྜ་ན། འོད་སྲུང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། དེ་ཡང་ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་ནི།
ཇི་སྐད་དུ། འོད་སྲུང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྗེད་པར་འགྱུར་ཏེ།
བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་ན། བླ་མ་དང་
མཆོད་པར་འོས་པ་སླུས་པ་དང་། གཞན་འགྱོད་པའི་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་འགྱོད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། སེམས་

བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཞེ་སྡང་གིས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་མ་ཡིན་པ་བརྗོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་
གཡོ་སྒྱུས་སྤྱོད་པའོ། །དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་ཡང་། ཇི་སྐད་དུ། འོད་སྲུང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་བཞི་
[༦༧ན] དང་ལྡན་ན། སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མངོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་བར་མ་དོར་བརྗེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །བཞི་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་སོ། །དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་ན། ཤེས་བཞིན་དུ་སྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་བརྫུན་མི་སྨྲ་བ་དང་། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་དགེ་བ་ལ་འགོད་ཅིང་དེ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བ་ལ་འགོད་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ལ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ཅིང་དེའི་ཡོན་ཏན་ཕྱོགས་བཅུར་བརྗོད་པ་དང་། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཡོ་སྒྱུས་མ་ཡིན་པར་ལྷག་པའི་བསམ་པས་གནས་པར་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་ནག་པོའི་ཆོས་དང་
པོ་དེའི་དོན་བཤད་ན། བླ་མ་དང་། མཁན་པོ་དང་། སློབ་དཔོན་དང་། སྦྱིན་གནས་ལ་སོགས་པ་མཆོད་
འོས་དག་ལ་བསླུ་སེམས་ཀྱིས་བརྫུན་སྨྲས་ཏེ་མགོ་བསྐོར་ན། དེ་དག་གིས་ཚོར་རུང་མ་ཚོར་རུང་། དགྱེས་
རུང་མ་དགྱེས་རུང་། ཁམ་ཆེ་རུང་ཆུང་རུང་། མགོ་འཁོར་རུང་མ་འཁོར་རུང་། ཐུན་ཚོད་ལས་འདས་པར་
གཉེན་པོས་མ་ སླེབ་ན་བྱང་སེམས་འཆོར་རོ། །དེའི་གཉེན་པོར་དཀར་པོའི་ཆོས་དང་པོ། ཤེས་བཞིན་དུ་སྲོག་
གི་ཕྱིར་ཡང་བརྫུན་མི་སྨྲ་བ་དེ་ལ་གནས་པར་བྱའོ། །ནག་པོའི་ཆོས་གཉིས་པ་དེ་བཤད་ན། གཞན་ ... སྨྱུན་སྤུ་བ་དང་
བྱ་ཡུལ་བའི་ཞལ་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལས་གསུངས། རྒྱ་ཡོན་བདག་གིས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གང་ཡང་འདྲ་གསུང་། སྨིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྨིན་པ་བྱས་པ་དེ་
ལ་བྱ་བྱེད་ནི་བཟང་སྟེ། སང་གནང་ལྡོག་པར་སོང་ནས། སྤྱང་དགོས་པར་མཆི་ཡི་ཟེར་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ།། དག་གིས་དགེ་བའི་ལས
བྱས་པ་ལ། འགྱོད་པ་བསྐྱེད་དུ་གཞུག་པའི་བསམ་པས་འགྱོད་པ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། ཁོ་འགྱོད་པ་སྐྱེས་རུང་མ
སྐྱེས་རུང་། ཐུན་ཚོད་ཀྱི་ནང་ཁོངས་སུ [༦༧བ] གཉེན་པོས་མ་སླེབ་ན་བྱང་སེམས་འཆོར་རོ། །དེའི་གཉེན་
པོར་དཀར་པོའི་ཆོས་གཉིས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགེ་བ་ལ་འགོད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བ་
ལ་འགོད་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །ནག་པོའི་ཆོས་གསུམ་པ་དེ་བཤད་ན། སེམས་བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་གཅིག
ལ་ཞེ་སྡང་པས་དེའི་སྐྱོན་བརྗོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཐ་མལ་གྱི་སྐྱོན་ནས་བརྗོད་ཀྱང་རུང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱོན་ནས་བརྗོད་
ཀྱང་རུང་། ངོར་ཡང་རུང་། ལྐོག་ཏུ་ཡང་རུང་། དམིགས་ཀྱིས་ཕྱེས་ཀྱང་རུང་། མ་ཕྱེས་ཀྱང་རུང་།
འཇམ་པོས་ཀྱང་རུང་། རྩུབ་པོས་ཀྱང་རུང་། ཐོས་ཀྱང་རུང་། མ་ཐོས་ཀྱང་རུང་། དགའ་ཡང་རུང་།
མ་དགའ་ཡང་རུང་སྟེ། ཐུན་ཚོད་ཀྱི་ནང་ཁོངས་སུ་གཉེན་པོས་མ་སླེབ་ན་བྱང་སེམས་འཆོར་རོ། །དེའི་གཉེན
པོར་དཀར་པོའི་ཆོས་གསུམ་པ། སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་
ཅིང་། དེའི་ཡོན་ཏན་ཕྱོགས་བཅུར་བརྗོད་པ་དེ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་པ་དེ་བཤད་ན།
སེམས་ཅན་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་གཡོ་སྒྱུའི་བསམ་པས་ཟོལ་ཟོག་ཅིག་བྱས་པ་སྟེ། ཁོས་ཚོར་རུང་། མ་ཚོར་
རུང་། ཁོ་ལ་གནོད་རུང་མ་གནོད་རུང་། ཐུན་ཚོད་ཀྱི་ནང་ཁོངས་སུ་གཉེན་པོས་མ་སླེབ་ན། བྱང་སེམས

འཆོར་བའོ། །དེའི་གཉེན་པོར་དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་པ། སེམས་ཅན་ལ་ལྷག་པའི་བསམ་པས་གནས་པར་བྱ་བ་ཞེས་པ་རང་དོན་ལ་མ་འཁྲིས་པར་ཕན་གདགས་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་དེ་བྱའོ། །དམ་པའི་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། སྨོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསླབ་བྱ་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་པའོ།། །། ༄༅ འཇུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསླབ་བྱ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་དང་། ལྷག་པ་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པ་༼༤ན༽དང་། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པའོ༔ །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་ལས། འཇུག་པའི་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྡོམ་གནས་པས། །ཚུལ་ཁྲིམས་བསླབ་པ་གསུམ་ལ་ལེགས་བསླབས་ནས། །ཚུལ་ཁྲིམས་བསླབ་པ་གསུམ་ལ་གུས་ཆེར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ནི། སྦྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་གསུམ་ཡིན་ནོ། །ལྷག་པ་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ནི་བསམ་གཏན་ཡིན་ནོ། །ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཡིན་ནོ། །བརྩོན་འགྲུས་ནི་གསུམ་ཀར་གྱི་གྲོགས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས༔ བསླབ་གསུམ་དབང་དུ་མཛད་ནས་ནི། །རྒྱལ་བས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་དྲུག །ཡང་དག་བཤད་དེ་དང་པོ་གསུམ༔ །ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པ་གཉིས། །གཅིག་ནི་གསུམ་ཀར་ལ་ཡང་གཏོགས། །ཞེས་གསུངས་སོ༔ །དེའི་ཕྱིར་ན། སྡོམ་ནི། སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་པ་དང་། །བརྩོན་འགྲུས་བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་སྟེ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་དྲུག་པོ་འདིས། །འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བསླབ་བྱ་བསྡུས། །ཞེས་པའོ། །ལག་བཟངས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ལག་བཟངས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་མྱུར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་པོ་འདི་དག་ལ་རྟག་པར་རྒྱུན་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱའོ། །དྲུག་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། དྲུག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་པོ་འདི་དག་ཀྱང་བསྡུས་དོན་རྣམ་པར་༼༤བ༽བཞག་པ་དང་། ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དང་པོ་བསྡུས་དོན་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ། སྡོམ་ནི། གྲངས་ངེས་གོ་རིམ་ངེས་པ་དང་། །མཚན་ཉིད་དང་ནི་ངེས་ཚིག་དང་། །རབ་ཏུ་དབྱེ་དང་བསྡུ་བ་སྟེ། །དྲུག་གིས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་བསྡུས། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཏུ་གྲངས་ངེས་པ་ནི། མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། མངོན་མཐོའི་དོན་གསུམ་དང་། ངེས་ལེགས་ཀྱི་དོན་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་མངོན་མཐོའི་དོན་གསུམ་ནི། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དོན་དུ་སྦྱིན་པའོ། །ལུས་ཀྱི་དོན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །འཁོར་གྱི་དོན་དུ་བཟོད་པའོ། །ངེས་ལེགས་ཀྱི་དོན་གསུམ་ནི། ཡོན་ཏན་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་བརྩོན་འགྲུས་སོ༔ །ཞི་གནས་ཀྱི་དོན་དུ་བསམ་གཏན་ནོ། །ལྷག་མཐོང་གི་དོན་དུ་ཤེས་རབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་

ལས༔ ཡོངས་སྤྱོད་དང་ལུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། །འཁོར་ནི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མངོན་མཐོ་དང་། ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །གོ་རིམ་ངེས་པ་ནི། རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་གོ་རིམ་སྟེ། སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ལ་མི་བལྟ་བར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་ལེན་ནོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་ན་བཟོད་པར་འགྱུར་རོ། ། བཟོད་པ་དང་ལྡན་པས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་ནུས་སོ། །བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཡང་ན་དམན་པ་དང་མཆོག་གི་གོ་རིམ་སྟེ། གང་དམན་པ་ནི་སྔོན་དུ་བསྟན་ལ་མཆོག་ཏུ་གནས་པ་ནི་ཕྱིས་བསྟན་པའོ། །ཡང་ན་ཕྲ་བ་དང་རགས་པའི་གོ་རིམ་སྟེ། གང་རགས་རགས་སུ་གྱུར་པ་འཇུག་སླ་སླ་ནི་སྔོན་དུ་བསྟན་ལ། གང་ཕྲ་ཕྲར་གྱུར་པ་འཇུག་དཀའ་དཀའ་ནི་ཕྱིས་བསྟན་པའོ། །དེ་༼༧༤ན༽ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྔ་མ་ལ་བརྟེན་ཕྱི་མ་སྐྱེ། །དམན་དང་མཆོག་ཏུ་གནས་ཕྱིར་དང་། །རགས་པ་དང་ནི་ཕྲ་བའི་ཕྱིར། །དེ་དག་རིམ་པས་གནས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ལྡན་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཉམས་དམས་པར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་པ་དང་། འདོད་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྦྱིན་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་དང་༔ །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལྡན། །འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་བྱེད། །སེམས་ཅན་རྣམ་སྨིན་བྱེད་རྣམ་གསུམ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ངེས་ཚིག་ནི། དབུལ་བ་འདོར་བར་བྱེད་པས་ན་སྦྱིན་པའོ། །བསིལ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །ཁྲོ་བ་བཟོད་པར་བྱེད་པས་ན་བཟོད་པའོ། ། མཆོག་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པས་ན་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །ཡིད་ནང་དུ་འཛིན་པར་བྱེད་པས་ན་བསམ་གཏན་ནོ། ། འདིས་དོན་དམ་པ་ཤེས་པས་ན་ཤེས་རབ་བོ། །འདི་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་བའི་ཕ་རོལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་བྱེད་པས་ན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དབུལ་བ་འདོར་བར་བྱེད་པ་དང་། ། བསིལ་བ་ཐོབ་དང་ཁྲོ་བཟོད་དང་། །མཆོག་སྦྱོར་བ་དང་ཡིད་འཛིན་དང་། །དོན་དམ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་བཤད་དོ༔ །ཞེས་གསུངས་སོ། །རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི། སྦྱིན་པའི་སྦྱིན་པ། སྦྱིན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རེ་རེ་ལ་ཡང་དྲུག་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་སྟེ། དེ་ལྟར་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་གོ །དེ་ལྟར་ཡང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་༼༧༤བ༽ལས། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་རྣམ་དྲུག་ལ། །དེ་དག་སོ་སོར་བསྡུས་པ་ཡིས། །གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པ་གང་ཡིན་དེ། །དྲུག་ཚན་དྲུག་གིས་ཇི་བཞིན་བཤད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །བསྡུ་བ་ནི་ཚོགས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བསྡུས་པ་སྟེ། སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན། བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་ཚོགས་གཉིས་ཀར་གཏོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསོད་ནམས་ཀྱི། །ཚོགས་ཡིན་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །

གསུམ་པོ་གཞན་ནི་གཉིས་ཀའི་སྡེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་
རྒྱན་ལས། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གི་རྣམ་བཞག་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་པའོ།། ༎ ༄༅ ཡན་
ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་དྲུག་ལས། དང་པོ་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ། སྡོམ་ནི། སྐྱོན་ཡོན་རྣམ་
གཉིས་བསམ་པ་དང་། །ངོ་བོ་དང་ནི་དབྱེ་བ་དང་། །ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་། །སྤེལ་དང་དག་པར་བྱ་
བ་དང་། །འབྲས་བུ་དང་ནི་དོན་བདུན་གྱིས། །སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་བསྟུས་སོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་དང་
པོ་བཤད་ན། གང་ཞིག་སྦྱིན་པ་དང་མི་ལྡན་ན་རང་ཡང་རྟག་ཏུ་བཀྲེན་པས་སྡུག་བསྔལ་ཏེ། ཕལ་ཆེར་ཡི་
དྭགས་སུ་སྐྱེ་ལ། གལ་ཏེ་མི་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་ན་ཡང་། དབུལ་ཞིང་ཕོངས་ནས་ཉམ་ཐག་པར་འགྱུར་
བའོ༔ །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་སྡུད་པ་ལས། སེར་སྣ་ཅན་ནི་ཡི་དྭགས་གནས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཅི་སྟེ་
མིར་སྐྱེས་ན་ཡང་དེ་ཚེ་དབུལ་པོར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདུལ་བ་ལུང་ལས་ཀྱང་། གྲོ་བཞིན་
སྐྱེས་ལ་ཡི་དྭགས་ཀྱིས་ལན་བཏབ་པ། བདག་ཅག་སེར་སྣས་འཇུངས་པ་ཅན། །སྦྱིན་པ་ཅུང་ཟད་མ་བཏང་
སྟེ༔ །[༧༠ན] བདག་ཅག་ཡི་དྭགས་འཇིག་རྟེན་ལྷགས། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཡང་སྦྱིན་པ་དང་མི་ལྡན་ན།
གཞན་དོན་ཡང་མི་ནུས་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱང་མི་ཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། སྦྱིན་གཏོང་མ་སྦྱོང་ལོངས་སྤྱོད་
མེད༔ །སེམས་ཅན་བསྡུ་བར་ཡོངས་མི་ནུས། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་
ལས་བཟློག་སྟེ་སྦྱིན་པ་དང་ལྡན་ན་རང་ཡང་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་ལོངས་སྤྱོད་དང་ལྡན་ནས་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་
ནོ༔ །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་སྡུད་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱིན་པས་ཡི་དྭགས་འགྲོ་བ་གཅོད། །
དབུལ་བ་དང་ནི་དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་གཅོད། །སྤྱོད་ཆེ་ལོངས་སྤྱོད་མཐའ་ཡས་རྒྱས་པ་ཐོབ་པར་
འགྱུར༔ །ཞེས་གསུངས་སོ། །བཤེས་སྤྲིང་ལས་ཀྱང་། སྦྱིན་པ་ཚུལ་བཞིན་བསྔོལ་གྱིས་ཕ་རོལ་ཏུ། །
སྦྱིན་ལས་གཞན་པའི་གཉེན་མཆོག་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། སྐྱེ་
བོ་འདི་ཀུན་བདེ་བ་མངོན་འདོད་ཅིང་། །མི་རྣམས་བདེ་བའང་ལོངས་སྤྱོད་མེད་མིན་ལ། །ལོངས་སྤྱོད་ཀྱང་ནི་
སྦྱིན་ལས་འབྱུང་མཁྱེན་ནས། །ཐུབ་པས་དང་པོར་སྦྱིན་པའི་གཏམ་མཛད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་
སྦྱིན་པ་དང་ལྡན་ན་གཞན་དོན་བྱ་བ་ཡང་ནུས་ཏེ། སྦྱིན་པས་བསྡུས་ནས་དམ་ཆོས་ལ་དགོད་དུ་ཡོད་དོ། །དེ་
ལྟར་ཡང་། སྦྱིན་པས་སྡུག་བསྔལ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སྨིན་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡང་སྦྱིན་
པ་དང་ལྡན་ན་བླ་མེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་བསྒྲུབ་པར་སླ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་
ལས༔ སྦྱིན་པ་གཏོང་ལ་བྱང་ཆུབ་རྙེད་མི་དཀའ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་
ལས་ཀྱང་། སྦྱིན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱང་ཆུབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་[༧༠བ]ཁྱིམ
བདག་དྲག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། བྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་མ་བྱིན་པའི་སྐྱོན་རྣམས་སྤེལ་མར་
གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། གང་བྱིན་པ་དེ་ནི་བདག་གི་ཡིན་ནོ། །གང་ཁྱིམ་ན་བཞག་པ་དེ་ནི་བདག་གི་མ་ཡིན་

ནོ༔ །གང་བྱིན་པ་དེ་ནི་སྙིང་པོ་ཅན་ནོ། །གང་ཁྱིམ་ན་བཞག་པ་དེ་ནི་སྙིང་པོ་མེད་པའོ། །གང་བྱིན་པ་དེ་ནི་བསྲུང་མི་འཚལ་བའོ། །གང་ཁྱིམ་ན་བཞག་པ་དེ་ནི་བསྲུང་འཚལ་བའོ། །གང་བྱིན་པ་དེ་ནི་འཇིགས་པ་མེད་པའོ༔ །གང་ཁྱིམ་ན་བཞག་པ་དེ་ནི་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པའོ། །གང་བྱིན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ཉེ་བར་སྟོན་པའོ། །གང་ཁྱིམ་ན་བཞག་པ་དེ་ནི་བདུད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཉེ་བར་སྟོན་པའོ། །གང་བྱིན་པ་དེ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ། །གང་ཁྱིམ་ན་བཞག་པ་དེ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོར་མི་འགྱུར་རོ། །གང་བྱིན་པ་དེ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ཟད་མི་ཤེས་པའོ། །གང་ཁྱིམ་ན་བཞག་པ་དེ་ནི་ཟད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ༔ །སྦྱིན་པའི་ངོ་བོ་ནི་མ་ཆགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བདོག་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ས་ལས༔ སྦྱིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། མ་ཆགས་པ་དང་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དང་། དེས་ཀུན་ནས་བསླང་པས་སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྦྱིན་པ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་དང་། མི་འཇིགས་པའི་སྦྱིན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པའོ། །དེ་ལ་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པས་ནི་གཞན་གྱི་ལུས་བརྟན་པར་བྱེད་པའོ། །མི་འཇིགས་པའི་སྦྱིན་པས་ནི་གཞན་གྱི་སྲོག་བརྟན་པར་བྱེད་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པས་ནི་གཞན་གྱི་སེམས་བརྟན་པར་བྱེད་པའོ། །ཡང་སྦྱིན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་གཞན་ལ་ཚེ་འདིའི་བདེ་བ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པས་ནི་ཕྱི་ [༧༡ན] མའི་བདེ་བ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་ན། དང་པོ་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མ་དག་པའི་སྦྱིན་པ་དང་། དག་པའི་སྦྱིན་པའོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་ནི་སྤང་བར་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་ཡང་མ་དག་པའི་སྦྱིན་པ་ནི་བཞི་སྟེ། བསམ་པ་མ་དག་པ་དང་། དངོས་པོ་མ་དག་པ་དང་། ཞིང་མ་དག་པ་དང་༔ ཐབས་མ་དག་པའོ། །དེ་ལ་བསམ་པ་མ་དག་པ་ནི། ལོག་པའི་བསམ་པ་དང་། དམན་པའི་བསམ་པའོ། །དེ་ལ་ལོག་པའི་བསམ་པས་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ནི། གཞན་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར་སྦྱིན་པ་དང་། ཚེ་འདིའི་གྲགས་པ་འདོད་པའི་ཕྱིར་སྦྱིན་པ་དང་། གཞན་དང་འགྲན་པའི་ཕྱིར་སྦྱིན་པའོ། །དེ་གསུམ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྤང་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ་བྱང་ས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གཞན་དག་བསད་པའམ། བཅིང་བའམ། ཆད་པས་བཅད་པའམ། གོ་རར་གཞུག་པའམ། བསྐྲད་པའི་ཕྱིར་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ༔ །ཞེས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གྲགས་པ་དང་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་ཕྱིར་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གཞན་ལ་འགྲན་པའི་ཕྱིར་ཡང་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ༔ །ཞེས་གསུངས་སོ། །དམན་པའི་སྦྱིན་པ་ནི། ཚེ་ཕྱི་མ་ལ་དབུལ་གྱིས་དོགས་ནས་སྦྱིན་པ་དང་། ལྷ་མིའི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་འདོད་ནས་སྦྱིན་པའོ། །དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་མི་བྱ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ༔ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་དབུལ་པོར་འགྱུར་དུ་དོགས་པའི་འཇིགས་པས་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་བརྒྱ་བྱིན་ཉིད་དང་། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་ཉིད་དང་། དབང་ཕྱུག

ལ་བརྟེན་[༡༧བ]ཞིང་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མ་དག་པའི་སྦྱིན་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་། བྱང་ས་ལས་སྤང་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་ན། དངོས་པོ་མ་དག་པ་སྤང་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དུག་...རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། གང་ལ་དུག་ནི་ཕན་གྱུར་ན། །དེ་ལ་དུག་ཀྱང་སྦྱིན་པར་བྱ། །ཁ་ཟས་མཆོག་ཀྱང་མི་ཕན་ན། །དེ་ལ་དེ་ནི་སྦྱིན་མི་བྱ། །སྦྲུལ་གྱིས་ཟིན་པ་ཇི་ལྟ་བུར། །སོར་མོ་བཅད་པ་ཕན་བཤད་པ། །དེ་ནི་ཐུབ་པས་གཞན་ཕན་ལ། །མི་བདེ་བ་ཡང་བྱ་བར་གསུངས། །སྔོན་ནས་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།། དང་མེ་དང་མཚོན་ཆ་ལ་སོགས་པ། ལེན་པ་པོ་ཁོ་རང་ལ་གནོད་པར་བྱ་བའམ། ཕ་རོལ་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར་སློང་ན་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །རྒྱ་དང་རྫོན་གྱི་འཁྲུལ་འཁོར་དང་དེའི་ཐབས་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་གནོད་པར་འགྱུར་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་དུ་འགྱུར་བ་ཅི་ཡང་རུང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སློང་བ་རྣམས་ལ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཕ་དང་མ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཕ་དང་མ་གཏའ་མར་འཇུག་པར་མི་བྱེད་དོ། །བུ་དང་ཆུང་མ་ལ་སོགས་པ་མི་དགའ་བཞིན་དུ་གཞན་འདོད་པ་རྣམས་ལ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །ལོངས་སྤྱོད་མང་པོ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཉུང་ དུ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །བསགས་པའི་སྦྱིན་པ་མི་བྱེད་དོ། །ཞིང་མ་དག་པ་སྤང་བ་ནི། བདུད་རིགས་ཀྱི་ལྷ་མགོ་འཚམ་པའི་བསམ་པས་ལུས་སློང་ན་ཡང་། རང་གི་ལུས་དང་ཡན་ལག་གསེ་ཞིང་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །བདུད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་སེམས་ཅན་ནམ། སྨྱོས་པ་དང་སེམས་འཁྲུགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་ལུས་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་དག་ནི་འདོད་པའི་དངོས་པོ་མེད་དེ། སེམས་ལ་རང་དབང་མེད་པའི་ཕྱིར་བླ་བརྗོལ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །སེམས་ཅན་འགྲངས་དཀོས་ཅན་ལ་ཡང་བཟའ་བཏུང་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཐབས་མ་དག་པ་སྤང་བ་ནི། མི་དགའ་བ་དང་ཁྲོས་པ་དང་འཁྲུགས་པས་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །ངན་པ་ལ་བརྙས་[༡༣ན]པ་དང་། མ་གུས་པ་དང་སྤྱུར་ཏེ་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །སློང་བ་ལ་ཡང་འཕྱ་བ་དང་། སྡིགས་པ་དང་། དཔའ་བཀོང་བས་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །དག་པའི་སྦྱིན་པ་ཉམས་སུ་བླང་བ་ལ་དོན་གསུམ་སྟེ། དངོས་པོ་དང་། ཞིང་དང་། ཐབས་སོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། ནང་གི་དངོས་པོ་དང་། ཕྱིའི་དངོས་པོའོ། །དེ་ལ་ནང་གི་དངོས་པོ་ནི། རང་གི་ལུས་སུ་གཏོགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་སྙིང་མེད་ཀྱི་བུས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཡོད་དེ་ཡོད་ན་ལག་པ་འདོད་པ་ལ་ལག་པ་སྦྱིན་ནོ། །རྐང་པ་འདོད་པ་ལ་རྐང་པ། མིག་འདོད་པ་ལ་མིག །ཤ་འདོད་པ་ལ་ཤ། ཁྲག་འདོད་པ་ལ་ཁྲག །ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་དང་པོ་པས་བདག་གཞན་མཉམ་པའི་བློ་མ་སྐྱེས་པའི་དུས་སུ་ལུས་རིལ་པོར་བཏང་གིས། ལུས་བསེལ་ཞིང་མི་བཏང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། སྙིང་རྗེའི་བསམ་པ་མ་དག་པར། །ལུས་འདི་བཏང་བར་མི་བྱ་སྟེ། །ཅི་ནས་འདི་དང་གཞན་དོན་དུ། །དོན་ཆེན་འགྲུབ་པའི་རྒྱུར་བཏང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཕྱིའི་དངོས་པོ་ནི། བཟའ་བ་དང་བཏུང་བ་དང་། བགོ་བ་དང་བཞོན་པ་དང་། བུ་དང་ཆུང་མ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་བཞིན་དུ་བསྒྲུབས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྙིང་མེད་ཀྱི་བུས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ

འདི་ལྟ་སྟེ། ནོར་དང་། འབྲུ་དང་། དངུལ་དང་། གསེར་དང་། རིན་པོ་ཆེ་དང་། རྒྱན་དང་། རྟ་དང་། གླང་པོ་ཆེ་དང་། བུ་དང་། བུ་མོ་དང་། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པས་ནི་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་བདོག་ཚད་བཏང་བར་གནང་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དག །གཞན་ལ་མི་སྦྱིན་པ་ནི་༼༧༢བ༽ཡོངས་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ནི་གཞན་ཐམས་ཅད་བཏང་གི །ཆོས་གོས་གསུམ་པོ་དེ་ནི་སྦྱིན་པར་མ་གནང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཆོས་གོས་གསུམ་མ་གཏོགས་པ་སྦྱིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་གོས་རྣམས་བྱིན་ན་གཞན་དོན་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །ཞིང་ནི་བཞི་ལས། ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཞིང་ནི། བླ་མ་དང་དཀོན་མཆོག་ལ་སོགས་པའོ། །ཕན་བཏགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཞིང་ནི། ཕ་དང་མ་ལ་སོགས་པའོ། །སྡུག་བསྔལ་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཞིང་ནི། ནད་པ་དང་། མགོན་མེད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །གནོད་པ་བྱེད་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཞིང་ནི་དགྲ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཡོན་ཏན་དང་ནི་ཕན་འདོགས་ཞིང་། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །སྦྱིན་པ་གཏོང་བའི་ཐབས་ནི། བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་སྦྱིན་པ་དང་། སྦྱོར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་སྦྱིན་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་སྙིང་རྗེས་ཀུན་ནས་བསླངས་ནས་བྱང་ཆུབ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྦྱིན་པའོ། །སྦྱོར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་སྦྱིན་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་དད་པ་དང་། བཀུར་སྟི་དང་། རང་གི་ལག་པ་དང་། དུས་ལ་བབ་པ་དང་། གཞན་ལ་མི་གནོད་པར་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བྱང་ས་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། དུས་གསུམ་དུ་དགའ་བ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། སྦྱིན་པའི་སྔ་རོལ་དུ་ཡིད་དགའ་བ། སྦྱིན་པའི་ཚེ་སེམས་དང་བ་དང་། བྱིན་ཟིན་ནས་འགྱོད་པ་མེད་པའོ། །བཀུར་སྟི་ནི་གུས་པས་སྦྱིན་པའོ། །རང་གི་ལག་པ་ནི་གཞན་ལ་མ་བཅོལ་བར་སྦྱིན་པའོ། །དུས་ལ་བབ་པ་ནི་རང་གིས་ཐོབ་པའི་དུས་སུ་སྦྱིན་པའོ། །གཞན་ལ་མི་གནོད་པ་ནི། རང་གི་འཁོར་༼༧༣ན༽དང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་མི་གནོད་པར་སྦྱིན་པའོ། །དེ་ཡང་རང་གི་རྫས་ཡིན་ཡང་རྫས་སྐྱབ་པའི་འཁོར་རྣམས་གདོང་མཆི་མ་དང་བཅས་པར་གྱུར་ན་ཡང་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་བཅས་པའི་ནོར་འཕྲོགས་སམ། བརྐུས་སམ། བསླུན་ནས་ཀྱང་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཡང་ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས། ཕྱིར་ཞིང་སྦྱིན་པ་དང་། ཕྱོགས་མི་བྱེད་པར་སྦྱིན་པ་དང་། འདོད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྦྱིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཕྱིར་ཞིང་སྦྱིན་པ་ཞེས་པ་ནི། སྦྱིན་བདག་གི་ཁྱད་པར་ཏེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྦྱིན་པའོ། །ཕྱོགས་མི་བྱེད་པར་སྦྱིན་པ་ཞེས་པ་ནི། ཞིང་གི་ཁྱད་པར་ཏེ་ཞིང་ལ་ཕྱོགས་རིས་མེད་པར་སྦྱིན་པའོ། །འདོད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྦྱིན་པ་ཞེས་པ་ནི། དངོས་པོའི་ཁྱད་པར་ཏེ་ལེན་པ་པོའི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་ཅི་འདོད་པ་སྦྱིན་པའོ། །ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །མི་འཇིགས་པའི་སྦྱིན་པ་ནི།

ཚོམ་ཀྲུན་གྱི་འཇིགས་པ་དང་། གཅན་གཟན་གྱི་འཇིགས་པ་དང་། ནད་དང་ཆུ་ལ་སོགས་པས་འཇིགས་པ་དག་གི་སྐྱབས་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ས་ལས། མི་འཇིགས་པ་སྦྱིན་པ་ནི། སེང་གེ་དང་། སྟག་དང་། ཆུ་སྲིན་འཛིན་འཁྲི་དང་། རྒྱལ་པོ་དང་། ཚོམ་ཀྲུན་དང་། ཆུ་ལ་སོགས་པའི་འཇིགས་པ་ལས་ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མི་འཇིགས་པའི་སྦྱིན་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ལ་དོན་བཞི་སྟེ། སྦྱིན་པའི་ཡུལ་དང་། བསམ་པ་དང་། ཆོས་དངོས་དང་། ཆོས་བསྟན་པའི་ཐབས་སོ། །དེ་ལ་ཡུལ་ནི། ཆོས་དང་ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་གུས་པ་ཆོས་འདོད་པ་རྣམས་ལ་སྦྱིན་པའོ། །བསམ་པ་ནི་ངན་པ་སྤངས་ཤིང་བཟང་པོ་བསྟེན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བསམ་པ་ངན་པ་སྤང་བ་ནི། རྙེད་༼༢༣བ༽བཀུར་དང་བསྟོད་གྲགས་ལ་སོགས་པ་ཟང་ཟིང་གི་སེམས་དང་བྲལ་བས་ཆོས་སྟོན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་སྡུད་པ་ལས༔ ཟང་ཟིང་མེད་པར་འགྲོ་ལ་ཆོས་ནི་རྗེས་སུ་སྟོན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོད་སྲུང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། དག་ཅིང་ཟང་ཟིང་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་སུ། །ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་བྱེད་རྒྱལ་བས་རབ་ཏུ་བསྔགས། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །བསམ་པ་བཟང་པོ་བརྟེན་པ་ནི། སྙིང་རྗེས་ཀུན་ནས་བསླངས་ནས་ཆོས་སྟོན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་སྡུད་པ་ལས། སྡུག་བསྔལ་ཟད་པར་བྱ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ཆོས་སྦྱིན་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ༔ །ཆོས་དངོས་ནི། མདོ་ལ་སོགས་པའི་དོན་མ་ནོར་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པ་སྟེ། བྱང་ས་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ནི། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། རིགས་པར་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། བསླབ་པའི་གཞི་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་བསྟན་པའི་ཐབས་ནི། ཆོས་ཞུ་བ་ལ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བཤད་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཟླ་བ་སྒྲོན་མའི་མདོ་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པའི་ཆེད་ཀྱི་ཕྱིར། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་གསོལ་འདེབས་ན། །རབ་རྒྱས་བདག་གིས་མ་བསླབས་ཞེས། །ཐོག་མར་ཚིག་དེ་བརྗོད་པར་བྱ། །ཞེས་དང་༔ འཕྲལ་དུ་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །སྣོད་ལ་བརྟག་པ་བྱས་ནས་བྱ། །གལ་ཏེ་སྣོད་ནི་ཤེས་གྱུར་ན། ། གསོལ་མ་བཏབ་ཀྱང་བཤད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཆོས་འཆད་པའི་ཚེ་ཡང་ས་ཕྱོགས་གཙང་མ་ཡིད་དུ་འོང་བར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དམ་ཆོས་པདྨ་དཀར་པོ་ལས། གཙང་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ས་ཕྱོགས་སུ༔ །ཡངས་པའི་གདན་ནི་རབ་ཏུ་བཤམས་བཏིང་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེར་ཆོས་ཀྱི་ཁྲི་ལ་བསྡད་ལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། བཙོས་བུ་རས་རྣམས་སྣ་ཚོགས་ལེགས་བཏིང་བ། །ཀྲང་༼༢༨ན༽རྟེན་བཅས་པའི་ཁྲི་ལ་རབ་འདུག་ཅིང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་ཡང་ཁྲུས་བྱ། གོས་ལེགས་པར་བགོས། གཙང་སྦྲ་བྱས། སྤྱོད་ལམ་གཟབ་པས་ཆོས་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས༔ ཆོས་སྨྲ་བས་གཙང་སྦྲ་དང་། ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་གཟབ་པ་དང་། ལེགས་པར་བཀྲུས་པ་དང་། ལེགས་པར་གོས་བགོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་འཁོར་ནི་འཁོད། ཁྲི་ལ་ནི་བསྡད་པའི་ཚེ་ཐོག་མར་བར་ཆད་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བདུད་ཀྱི་ནུས་པ་གནོམ་པའི་སྔགས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། འདི་ལྟ་སྟེ། ཏདྱ་ཐཱ། ཤ་མེ་ཤ་མེ་ཤ་ཏི། ཤ་མི་ཏ་ཤ་ཏྲུ། ཨོཾ་
ཀུ་རེ། མཾ་ཀུ་རེ། མཱ་ར་ཛི་ཏེ་ཀ་རོ་ཊེ། ཀེ་ཡཱུ་རེ། ཏེ་ཛོ་ཤ་ཏི། ཨོ་ལོ་ཡ་ནི། བི་ཤུདྡྷེ་ནིརྨ་ལེ་མ་ལཱ་པ་
ན་ཡེ། ཁུ་ཁུ་རེ། ཁ་ཁ་གྲ་སེ། གྲ་ས་ནེ། ཨོཾ་མུ་ཁི། པ་རཾ་མུ་ཁི། ཨ་མུ་ཁི། ཤ་མི་ཏཱ་ནི།
སརྦ་གྲ་ཧ་བནྡྷ་ནཱ་ནི། ནི་གྲི་ཧི་ཏཱ། སརྦ་པཱ་ར་པྲ་ཝཱ་དི་ན། བི་མུཀྟ་མཱ་ར་པཱ་ཤཱ། སྠཱ་པི་ཏཱ། བུདྡྷ་མུ་དྲཱ།
ཨ་ནུདྒྲཱ་ཏི་ཏཱ། སརྦ་མཱ་རེ། སུ་ཙ་རི་ཏ་པ་རི་ཤུདྡྷེ། བི་གཙྪནྟུ། སརྦ་མཱ་ར་ཀརྨ་ཎི། བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ།
སྔགས་ཀྱི་ཚིག་འདི་དག་སྟོན་དུ་བྱས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་གཏམ་བྱས་ན། དེའི་ཁོར་ཡུག་དཔག་ཚད་བརྒྱ་རྩུན་ཆད་དུ་
བདུད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་མཐོ་འཚམ་པའི་ཕྱིར་འོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །གང་དག་འོང་བ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་
བར་ཆད་བྱེད་པར་མི་ནུས་སོ། །དེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་ཚིག་འབྲེལ་བ་གསལ་བ་རན་པ་བཤད་པར་བྱའོ། །ཆོས་ཀྱི་
སྦྱིན་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །སྦྱིན་པ་བསྡེལ་བ་ནི། སྦྱིན་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཅུང་ཟད་ཡིན་ཡང་མང་པོར་སྒྱུར་བའི་
ཐབས་ཡོད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ལས་༼༢༨༠བ༽ཀྱང་། ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
མཁས་པ་ནི། སྦྱིན་པ་ཅུང་ཟད་ཡང་མང་པོར་བྱེད་དེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷག་པར་བྱེད་དོ། །ཤེས་རབ་
ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བྱེད་དོ། །བསྔོ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷག་པར་བྱེད་པ་ཞེས་པ་ནི། འཁོར་གསུམ་ཡོངས་དག་ཏུ་ཤེས་པ་སྟེ། སྦྱིན་པ་
བྱེད་པ་པོ་ཡང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ། སྦྱིན་པའི་དངོས་པོ་ཡང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ། སྦྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཡང་སྒྱུ་མ་ལྟ་
བུའོ༔ །སྦྱིན་པའི་བསོད་ནམས་མང་པོ་འབྱུང་བའི་དོན་དུ། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་པ་
ནི༔ སྦྱིན་པ་གང་གཏོང་ཡང་། དང་པོར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འགོད་པའི་ཆེད་དུ་
གཏོང་༔ བར་དུ་སྦྱིན་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཞེན་པ་མེད། མཐར་སྦྱིན་པའི་རྣམ་སྨིན་ལ་རེ་བ་དང་བྲལ་ན། སྦྱིན་
པའི་བསོད་ནམས་རྒྱས་པར་ཐོབ་བོ། །འཕགས་པ་སྡུད་པ་ལས་ཀྱང་། སྦྱིན་པ་བྱིན་ནས་དངོས་ལ་གནས་པ་
མེད་པར་བྱེད། །དེ་ནི་ནམ་དུའང་རྣམ་པར་སྨིན་ལ་རེ་བ་མེད། །དེ་ལྟར་གཏོང་བ་མཁས་པས་ཐམས་ཅད་
གཏོང་བ་སྟེ། །ཆུང་ངུ་བཏང་ལ་མང་པོར་དཔག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བསྔོ་བའི་
སྟོབས་ཀྱིས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་བྱེད་ཅེས་པ་ནི། སྦྱིན་པ་དེ་དག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བླ་ན་མེད་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོས་ན་དཔག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་དོན་ཏོ། །དེས་ན་བྱང་ས་ལས། འབྲས་བུ་ལ་ལྟ་ཞིང་སྦྱིན་
པ་སྦྱིན་པར་ཡང་མི་བྱེད་དོ། །སྦྱིན་པ་ཐམས་ཅད་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བར་
བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བསྔོ་བས་ནི་འཕེལ་བ་གཅིག་པུར་མ་ཟད་ཀྱིས། མི་ཟད་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ།
འཕགས་པ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། བཙུན་པ་ཤཱ་ར་དྭ་ཏིའི་བུ། དཔེར་ན་ཆུ་ཐིགས་༼༢༥༤ན༽པ་གཅིག་
རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་ལྷུང་བ་ནི་བསྐལ་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་དུ་བར་མ་དོར་ཟད་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགེ་བའི་
རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་འདུག་གི་བར་དུ་བར་མ་དོར་འགའ་ཡང་ཟད་པར་མི་

འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྦྱིན་པ་དག་པར་བྱེད་པ་ནི། བསླབ་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས། སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེའི་སྙིང་པོ་ཅན། །སྦྱོད་པས་བསོད་ནམས་དག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྦྱིན་པ་དེ་དག་སྟོང་པས་ཟིན་པ་ནི་འཁོར་བའི་རྒྱུར་མི་འགྲོ་ལ། སྙིང་རྗེས་ཟིན་པ་ནི་ཐེག་པ་དམན་པའི་རྒྱུར་མི་འགྲོ་སྟེ། མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འབའ་ཞིག་གི་རྒྱུར་འགྲོ་བས་ན་དག་པའོ། །དེ་ལ་སྟོང་པས་ཟིན་པ་ནི། གཙུག་ན་རིན་ཆེན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། སྦྱིན་པ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་བཞིས་གདབ་པར་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་རྒྱ་བཞིས་བཏབ་ནས་སྦྱིན་པར་བྱེད་དེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། ནང་ལུས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱས་གདབ་པ་དང་། ཕྱིའི་ལོངས་སྤྱོད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱས་གདབ་པ་དང་། སེམས་ཡུལ་ཅན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱས་གདབ་པ་དང་༑ ཆོས་བྱང་ཆུབ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱས་གདབ་པ་སྟེ། རྒྱ་བཞི་པོ་དེ་དག་གི་རྒྱས་བཏབ་ནས་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྙིང་རྗེས་ཟིན་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྦྱིའམ་བྱེ་བྲག་གི་སྡུག་བསྔལ་མ་བཟོད་ནས་སྦྱིན་པའོ། །སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། མཐར་ཐུག་དང་གནས་སྐབས་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ༑ །དེ་ལ་མཐར་ཐུག་ནི་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ས་ལས། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གནས་སྐབས་སུ་ནི་ཟང་ཟིང་གི་༼༤༥ཁ༽སྦྱིན་པ་བཏང་བས། མི་འདོད་ཀྱང་རང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར། གཞན་ཡང་སྦྱིན་པས་བསྡུས་ནས་མཆོག་ལ་སྦྱོར་བ་བྱེད་ནུས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་སྡུད་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱིན་པས་ཡི་དྭགས་འགྲོ་བ་གཅོད། །དབུལ་བ་དང་ནི་དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་གཅོད༑ །སྤྱོད་ཚེ་ལོངས་སྤྱོད་མཐའ་ཡས་རྒྱས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །སྦྱིན་པས་སྡུག་བསྔལ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སྨིན་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ས་ལས། ཟས་བྱིན་པས་ནི་སྟོབས་ཅན་འགྱུར། །གོས་བྱིན་པས་ནི་ཁ་དོག་ལྡན། །བཞོན་པ་བྱིན་པས་བདེ་འགྱུར་བརྟན། །མར་མེ་བྱིན་པས་མིག་དང་ལྡན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མི་འཇིགས་པའི་སྦྱིན་པ་བཏང་བས་ནི་བདུད་དང་བར་ཆད་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། འཇིགས་ལ་མི་འཇིགས་སྦྱིན་པ་ཡིས། །བདུད་རྣམས་ཀུན་གྱིས་མི་ཚུགས་ཤིང་། །སྟོབས་པོ་ཆེ་ཡི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་བཏང་བས་ནི་སངས་རྒྱས་དང་མྱུར་དུ་མཇལ་ནས་འགྲོགས་པ་དང་། འདོད་པ་ཐམས་ཅད་མྱུར་དུ་ཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ཆོས་ཉན་པ་ལ་སྦྱིན་པ་དག །སྒྲིབ་པ་མེད་པར་བྱས་པ་ཡིས། །སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་འགྲོགས་པ་ཉིད། །འདོད་པ་མྱུར་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་པའོ།། ༎ ༄ ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ། སྡོམ་ནི། སྐྱོན་ཡོན་རྣམ་གཉིས་བསྟན་པ་དང་། །ངོ་བོ་དང་ནི་དབྱེ་བ

དང་༔ ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་། །སྤྱོལ་དང་དག་པར་བྱ་བ་དང་། །འབྲས་བུ་དང་ནི་དོན་བདུན་གྱིས༔ །ཚུལ་ཁྲིམས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་བསྡུས། །ཞེས་༼༧༨ན༽པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་བཤད་ན། གང་ཞིག་སྦྱིན་པ་དང་ལྡན་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་མི་ལྡན་ན། ངེས་ལྷ་མི་རྣམ་པར་དག་པ་ལྷ་བུའི་ལུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མི་ཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། སྐྱེས་བུ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྐང་པ་ཆག་གྱུར་ན། །སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ལྡན་ཡང་ངན་འགྲོར་ལྟུང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་མི་ལྡན་ན་དམ་པའི་ཆོས་དང་མི་ཕྲད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པའི་མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་མིག་མེད་གཟུགས་མཐོང་མི་འགྱུར་བ། །དེ་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་མེད་ན་ཆོས་མི་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་མི་ལྡན་ན་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་ལས་མི་ཐར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་དེ་ཉིད་ལས། ཇི་ལྟར་རྐང་མེད་ལམ་འཇུག་ག་ལ་ནུས། །དེ་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་མེད་ན་ཐར་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་མི་ལྡན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་མ་ཚང་བས་བླ་མེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་མི་ཐོབ་བོ། །དེ་དག་ལས་བཟློག་སྟེ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་ན་ལུས་ཕུན་ཚོགས་པ་ཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་སྡུད་པ་ལས། ཁྲིམས་ཀྱིས་དུད་འགྲོའི་འགྲོ་བ་དུ་མའི་ངོ་བོ་དང་། །མི་ཁོམ་བརྒྱད་སྤོང་དེ་ཡིས་དལ་བ་རྟག་ཏུ་རྙེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་ན། བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཐིངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བཤེས་སྤྲིང་ལས༔ ཁྲིམས་ནི་རྒྱུ་དང་མི་རྒྱུའི་ས་བཞིན་དུ། །ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་ལགས་པར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་ན་ཞིང་ས་གཤིན་པ་དང་འདྲ་སྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོན་ཏན་གྱི་ལོ་ཏོག་ཐམས་ཅད་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། ཡོན་ཏན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞིང་དུ་རྣམ་འཕེལ་ན། །འབྲས་བུ་ཉེར་སྤྱོད་ཆད་པ་མེད་༼༧༨བ༽པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་དུ་མ་ཡང་སྐྱེའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཟླ་བ་སྒྲོན་མའི་མདོ་ལས། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཏིང་འཛིན་མྱུར་ཐོབ་སྟེ། །འདི་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་ཕན་ཡོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་ན་སྨོན་ལམ་ཅི་བཏབ་པ་འགྲུབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་གང་བསྲུང་བས། །སྨོན་ལམ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་པར་སླ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་དེ་ཉིད་ལས། ཁྲིམས་གཙང་ཕན་འདོགས་མང་བས་ན། །བྱང་ཆུབ་གྲུབ་པ་ཡོངས་མི་དཀའ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པའི་མདོ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་དང་ཕྲད། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པ་རྒྱན་རྣམས་ཀུན་གྱི་མཆོག །ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པ་དགའ་བ་ཀུན་གྱི་གནས༔ །ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པ་འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱིས་བསྟོད། །ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་ཡོན་ཏན་བཞི་ལྡན་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་བྱང་ས་ལས། ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ལྡན་པ་ནི་ཚུལ་

ཁྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། ཕ་རོལ་ལས་ལེགས་པར་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་དང་། བསམ་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཉམས་པར་གྱུར་ན་ཕྱིར་གསོ་བར་བྱེད་པ་དང་། མི་ཉམས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གུས་པ་བསྐྱེད་ནས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གནས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡོན་ཏན་བཞི་པོ་འདི་དག་ཀྱང་མདོར་བསྡུས་ན། ལེན་པ་དང་བསྲུང་བ་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་ལེན་པ་ནི་ཆོག་དང་པོའོ། ། བསྲུང་བ་ནི་ཆོག་ཕྱི་མ་གསུམ་མོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་[༢༢ན]དང་། དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ༑ །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་སེམས་གནས་པར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་སྨིན་པར་བྱེད་པའོ། ། གསུམ་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་དག་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་ན། སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་ཐུན་མོང་བ་ནི། སོ་སོར་ཐར་པ་རིས་བདུན་པོའོ༑ །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ས་ལས། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་རིས་བདུན་པོ། །དགེ་སློང་དང་། དགེ་སློང་མ་དང་། དགེ་སློབ་མ་དང་༑ དགེ་ཚུལ་དང་། དགེ་ཚུལ་མ་དང་། དགེ་བསྙེན་དང་། དགེ་བསྙེན་མའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཁྱིམ་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་ལ་ཅི་རིགས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། ། འདི་དག་ཀྱང་གཞན་ལ་གནོད་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་ལས་ལོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སོ་སོར་ཐར་པ་རང་རྒྱ་བ་ནི་རང་དོན་དུ་ལོག་པ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གཞན་དོན་དུ་ལོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྲིད་མེད་ཀྱི་བུས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། དེ་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་མི་བསྲུང་། མཐོ་རིས་ཀྱི་ཕྱིར་མ་ཡིན། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་ཕྱིར་མ་ཡིན། ཚངས་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱིར་མ་ཡིན། དབང་ཕྱུག་གི་ཕྱིར་མ་ཡིན༑ གཟུགས་ཀྱི་ཕྱིར་མ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་སྨྲར་ཏེ། དམྱལ་བའི་འཇིགས་པས་འཇིགས་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བ་མ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་དང་། གཤིན་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་འཇིགས་སྐྲག་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་དགོད་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་[༢༢བ]བསྲུང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་། བདེ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བས་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་ངོ་༑ །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ་ནི། ནམ་མཁའི་སྙིང་པོའི་མདོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། རྒྱལ་པོའི་རྩ་བའི་ལྟུང་བ་ལྔ། བློན་པོའི་རྩ་བའི་ལྟུང་བ་ལྔ། ལས་དང་པོ་པའི་རྩ་བའི་ལྟུང་བ་བརྒྱད་དེ། མིང་དུ་བཅོ་བརྒྱད། རྫས་སུ་བཅུ་བཞི་པོ་སྤོང་བ་ལ་བསླབ་པའོ། །ཞེས་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་དཀོར་འཕྲོག་པ། །ཕས་ཕམ་པ་ཡི་ལྟུང་བར་འདོད། །དམ་པའི་ཆོས་ནི་སྤོང་བྱེད་པ། །གཉིས་པར་ཐུབ་པས་གསུངས་པ་ཡིན། །ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་དགེ་སློང་ལའང་། ། དུར་སྨྲིག་འཕྲོག་དང་བརྡེག་པ་དང་། །བཙོན་རར་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། །རབ་ཏུ་བྱུང་ལས་འབེབས་པ

དང་༏ །མཚམས་མེད་ལྔ་པོ་བྱེད་པ་དང་། །ལོག་པར་ལྟ་བ་འཛིན་པ་དང་། །གྲོང་ལ་སོགས་པ་འཇིག་པ
དག །རྩ་བའི་ལྟུང་བར་རྒྱལ་བས་གསུངས། །བློ་སྦྱངས་མ་བྱས་སེམས་ཅན་ལ། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་བརྗོད་པ
དང་༏ །སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་དག །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་བཟློག་པ་དང་། །སོ་སོར་ཐར་པ་ཡོངས
སྤངས་ཏེ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོར་སྦྱོར་བ་དང་། །སློབ་པའི་ཐེག་པས་ཆགས་ལ་སོགས། །སྤོང་བར་འགྱུར་བ
མིན་ཞེས་འཛིན། །ཕ་རོལ་དག་ཀྱང་འཛིན་འཇུག་དང་། །རང་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་དང་། །རྙེད་པ་དང་ནི
བཀུར་སྟི་དང་། །ཚིགས་བཅད་རྒྱུ་ཡི་གཞན་སྨོད་དང་། །བདག་ནི་ཟབ་མོ་བཟོད་པའོ་ཞེས། །ལོག་པ་ཉིད
ནི་སྨྲ་བ་དང་། །དགེ་སྦྱོང་ཆད་པས་གཅོད་འཇུག་དང་། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྦྱིན་བྱེད་དང་། །སྦྱིན་པ
ལེན་པར་བྱེད་པ་དང་། །ཞི་གནས་འདོར་བར་བྱེད་པ་དང་། །ཡང་དག་འཇོག་གི་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས། །ཁ
ཏོན་བྱེད་ལ་སྦྱིན་པ་རྣམས། །དེ་དག་རྩ་བའི་ལྟུང་༼༤༡ན༽བ་སྟེ། །སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །ཇོ་བོ་གསེར་གླིང་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། ཕམ་པའི
གནས་ལྟ་བུ་བཞི་དང་། ཉེས་བྱས་བཞི་བཅུ་རྩ་དྲུག་སྤོང་བ་ལ་བསླབ་པའོ། །ཞེས་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་ཕམ
པའི་གནས་ལྟ་བུ་བཞི་ནི། བྱང་སའི་དོན་བསྡུས་པ་སྡོམ་པ་ཉི་ཤུ་པ་ལས། རྙེད་དང་བཀུར་སྟི་ཆགས་པ
ཡིས༏ །བདག་བསྟོད་གཞན་ལ་སྨོད་པ་དང་། །སྡུག་བསྔལ་མགོན་མེད་གྱུར་པ་ལ། །སེར་སྣས་ཆོས་ནོར
མི་སྟེར་དང་། །གཞན་གྱིས་བཤགས་ཀྱང་མི་ཉན་པར། །ཁྲོས་ནས་གཞན་ལ་འཚོག་པ་དང་། །ཐེག་པ་ཆེན
པོ་སྤོང་བྱེད་ཅིང་། །དམ་ཆོས་འདྲར་སྣང་སྟོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཉེས་བྱས་བཞི་བཅུ་རྩ་དྲུག་ཀྱང
དེ་ཉིད་ལས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གསུམ་མི་མཆོད། །འདོད་པའི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག །ཅེས་པ
ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དགེ་བའི་ཆོས་སྡུད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པའི་ཚུལ
ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་བླངས་པའི་འོག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ཕྱིར་ལུས་དང་ངག་གི་དགེ་བ་བསགས་པ་གང་ཅི་ཡང
རུང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི། མདོར་བསྡུས་ན། དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གང
ཞེ་ན། བྱང་ས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བརྟེན་ཞིང་གནས་ནས། ཐོས་པ་དང་བསམ
པ་དང་སྒོམ་པ་དང་གཅིག་པུར་དགའ་བ་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་དོ། །བླ་མ་རྣམས་ལ་བཀུར་སྟི་དང་རིམ་གྲོ་བྱེད་པ
དང་༏ ནད་པ་ལ་རིམ་གྲོ་དང་ནད་གཡོག་བྱེད་པ་དང་། ལེགས་པར་སྦྱིན་ཞིང་ཡོན་ཏན་བསྔགས་པ་དང་།
གཞན་གྱི་བསོད་ནམས་ལ་ཡི་རང་ཞིང་བརྙས་པ་ལ་བཟོད་པ་དང་། དགེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་ཞིང་སྨོན་ལམ
འདེབས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་མཆོད་ཅིང་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་དང་། བག་༼༤༡བ༽ཡོད་པར་གནས་པ
དང་༏ བསླབ་པ་དྲན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་གྱིས་བསྲུང་བ་དང་དབང་པོའི་སྒོ་བསྲུང་ཞིང་ཟས་ཀྱི་ཚོད་ཤེས་པ
དང་༏ ནམ་གྱི་ཆ་སྟོད་དང་། ཆ་སྨད་ལ་མི་ཉལ་བར་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དང་།
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་པ་དང་། རང་གི་འཁྲུལ་པ་ལ་བརྟགས་ནས་དེ་འཆགས་ཤིང་གཏོང་བ་སྟེ།

དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་རྣམས་བསྒྲུབ་པ་དང་། བསྲུང་བ་དང་། རྣམ་པར་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ནི། དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། མདོར་བསྡུས་ན་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཞེ་ན། བྱང་ས་ལས། བྱ་བ་དོན་དང་ལྡན་པ་ལ་གྲོགས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བ་དང་། ཐབས་མི་ཤེས་པ་ལ་རིག་པ་སྟོན་པ་དང་། བྱས་པ་བཟོ་ཞིང་ཚོར་ཏེ་ལན་དུ་ཕན་འདོགས་པ་དང་། འཇིགས་པ་རྣམས་ལས་བསྲུང་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མྱ་ངན་སེལ་བ་དང་། ཡོ་བྱད་མེད་པ་རྣམས་ལ་ཡོ་བྱད་སྟོབ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལེགས་པར་སྡུད་པ་དང་། སེམས་དང་མཐུན་པར་འཇུག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་དགའ་བར་བྱེད་པ་དང་། ལེགས་པར་ཚར་གཅོད་པ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་སྐྲག་པ་དང་། འདུན་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་དད་ཅིང་རང་མི་ཉམས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ། སྒོ་གསུམ་གྱི་འདུ་བྱེད་མ་དག་པ་སྤོང་ཞིང་། དག་པ་གསུམ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་མ་དག་པ་ནི། དགོས་པ་དང་བྲལ་བའི་མཆོང་རྒྱུག་ལ་སོགས་པ་དམུ་རྒོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྟེ་དེ་དག་སྤང་ངོ་། །འདུ་བྱེད་དག་པ་ནི། དལ་བ་དང་འཇམ་པ་ལ་གནས་ཏེ། བཞིན་འཛུམ་པ་དང་བཅས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་〔༧ཞེ〕ལྟར་རང་དབང་ཡོད་ཀྱིས་ཏེ། །ཏག་ཏུ་འཛུམ་པའི་བཞིན་དུ་གྱིས། །ཁྲོ་གཉེར་ངོ་འཛུམ་ཡོངས་སྤོངས་ཏེ། །འགྲོ་བའི་བཤེས་དང་གསོང་པོར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་བལྟ་བའི་ཚེ་ཇི་ལྟར་བལྟ་ན༔ མིག་གིས་སེམས་ཅན་བལྟ་ན་ཡང་། །འདི་དག་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་བདག །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས། །དྲང་ཞིང་བྱམས་པའི་ཚུལ་དུ་བལྟ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདུག་པའི་ཚེ་ཇི་ལྟར་འདུག་ན། རྐང་པ་བརྐྱངས་ཏེ་མི་འདུག་ཅིང་། །ལག་པ་མཉམ་པར་མི་མཉེའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཟས་ཟ་བའི་ཚེ་ཇི་ལྟར་ཟ་ན། ཡང་ཇི་སྐད་དུ། ཁ་བཀང་བ་དང་སྒྲ་བཅས་དང་། །ཁ་གདངས་ནས་ནི་བཟའ་མི་བྱ༔ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྤྱོད་ལམ་གྱི་ཚེ་ཇི་ལྟར་བྱ་ན། ཁྲི་ལ་སོགས་པ་བབ་བཅོལ་དུ། །སྒྲ་དང་བཅས་པས་མི་འདོར་རོ། །སྒོ་ཡང་དྲག་ཏུ་མི་དབྱེ་སྟེ། །ཏག་ཏུ་བཙོམ་སྐྱུང་དགའ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཉལ་བའི་ཚེ་ཇི་ལྟར་ཉལ་ན། ཇི་སྐད་དུ། མགོན་པོ་མྱ་ངན་འདས་གཟིམས་ལྟར༔ །འདོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཉལ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ངག་གི་འདུ་བྱེད་མ་དག་པ་ནི། སྨྲ་བ་མང་པོ་དང་། སྨྲ་བ་རྣོན་པོ་སྤྲངས་པའོ། །དེ་ཡང་སྨྲ་བ་མང་པོའི་ཉེས་པ་ནི། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། བྱིས་པ་དམ་པའི་ཆོས་ལས་རབ་ཏུ་ཉམས། །སེམས་ནི་མི་མཉེན་རབ་ཏུ་རྩུབ་པར་འགྱུར། །ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་དག་དང་རབ་ཏུ་རིང་། །སྨྲ་ལ་དགའ་བའི་ཉེས་པ་འདི་དག་གོ །ཏག་ཏུ་བླ་མ་རྣམས་ལ་གུས་པ་མེད། །སྨྲགས་པའི་གཏམ་དག་ལ་ནི་དགའ་བ་སྐྱེ། །སྙིང་པོ་མེད་ལ་གནས་ཤིང་ཤེས་རབ་ཉམས། །སྨྲ་ལ་དགའ་བའི་ཉེས་པ་འདི་དག་གོ །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་

སོ༔ །སླུ་བ་རྫོན་པོའི་ཉེས་པ་ནི། [༧༩བ] ཟླ་བ་སྒྲོན་མའི་མདོ་ལས། གང་གིས་འབྲུལ་པ་ཅི་མཐོང་ཡང་༔ །དེ་དག་ཉེས་པར་མི་བསླུག་སྟེ། །ཅི་འདྲ་བ་ཡི་ལས་བྱས་པ། །འབྲས་བུ་དེ་འདྲ་ཐོབ་པར་འགྱུར༔ །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པར་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ལྡང་བ་གླེང་ན་བྱང་ཆུབ་དང་རིང་དུ་འགྱུར་རོ། །ཁྲག་དོག་གིས་གླེང་ན་བྱང་ཆུབ་དང་རིང་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སླུ་བ་མང་པོ་དང་། རྫོན་པོ་སྤང་བར་བྱའོ། །ངག་གི་འདུ་བྱེད་དག་པར་ཇི་ལྟར་སླུ་ཞེ་ན། ཇི་སྐད་དུ། སླན་ཡིད་ཕེབས་འབྲེལ་བ་དང་། དོན་གསལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། །ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་སྤང་བ་དང་། །འཇམ་ཞིང་རན་པར་སླུ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡིད་ཀྱི་འདུ་བྱེད་མ་དག་པ་ནི། རྐྱེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ལ་ཞེན་པ་དང་། གཉིད་དང་རྨུགས་པ་ལ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་པ་ནི། ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྐུལ་བའི་མདོ་ལས། བྱམས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ནི་འདོད་ཆགས་བསྐྱེད་པར་བརྟག་པར་བྱའོ། །རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ནི་ཞེ་སྡང་བསྐྱེད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ནི་གཏི་མུག་བསྐྱེད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ནི་གཡོ་བསྐྱེད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་གནང་བར་བརྟག་པར་བྱའོ། །རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འཕྲོག་པར་བརྟག་པར་བྱའོ། །རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ནི་ཕ་རོལ་འབྲིད་པའི་སླད་འཚོང་མ་དང་འདྲ་བར་བརྟག་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །རྙེད་པ་རྙེད་ཀྱང་ངོམས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡབ་སྲས་འཇལ་བའི་མདོ་ལས། རྨི་ལམ་རྨིས་པའི་ཆུ་ལྟ་བུར། །འཐུངས་ཀྱང་ངོམས་པར་མི་འགྱུར་བ། །དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས། །བསྟེན་ན་ངོམས་པར་མི་འགྱུར་ [༨༠ན] རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བརྟགས་ནས་འདོད་པ་ཆུང་བར་བྱ། ཆོག་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིད་ལ་དགའ་བའི་ཉེས་པ་ཡང་། ཇི་སྐད་དུ། གང་ཞིག་གཉིད་དང་རྨུགས་ལ་དགར་གྱུར་པ། །དེ་ཡིས་ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཆུང་འགྱུར། །དེ་ཡིས་བློ་ཡང་ཡོངས་སུ་ཉམ་པར་འགྱུར། །ཡེ་ཤེས་ལས་ནི་རྟག་ཏུ་དེ་ཉམས་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། གང་ཞིག་གཉིད་དང་རྨུགས་ལ་དགའ་གྱུར་པ། །མི་ཤེས་ལེ་ལོ་སློམ་ལས་ཤེས་རབ་འཆལ། །དེ་ལ་མི་མ་ཡིན་པས་གླགས་རྙེད་དེ། །ནགས་ན་གནས་པའི་ཚེ་ན་འཚེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དེ་དག་སྤང་བར་བྱའོ། །ཡིད་ཀྱི་འདུ་བྱེད་དག་པ་ནི། དད་པ་ལ་སོགས་པ་སྔར་བསྟན་པ་དེ་དག་ལ་གནས་པར་བྱའོ༔ །ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྱོལ་བ་ནི། ཡེ་ཤེས་དང་། ཤེས་རབ་དང་། བསྡོམ་གསུམ་གྱིས་སྤྱོལ་བ་སྟེ། གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པར་བྱེད་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྙིང་རྗེས་ཟིན་པ་སྟེ་གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི། མཐར་ཐུག་དང་གནས་སྐབས་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ༔ །དེ་ལ་མཐར་ཐུག་ནི་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས

དཔའ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གནས་སྐབས་སུ་ནི་མི་འདོད་ཀྱང་འཁོར་བའི་བདེ་སྐྱིད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ལས། ཤཱ་རིའི་བུ་དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ལྷ་དང་མིའི་དཔལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མྱོང་བར་མི་འགྱུར་བ་གང་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཁོར་བའི་[༡༠བ]བདེ་སྐྱིད་དེས་ཀྱང་ཟིལ་གྱིས་མི་ནོན་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། སྲིད་མེད་ཀྱི་བུས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་སྲིད་ལས་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་ཏེ༔ དེ་ལ་ཡང་བག་ཡོད་ཅིང་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །བརྒྱ་བྱིན་ལས་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་བག་ཡོད་ཅིང་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་ཡིན། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་དེ་མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་ཅིང་བསྙེན་བཀུར་བར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ཉིད་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་ཕྱག་བྱས་པ་ཡིན། ཀླུ་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་བསྟུགས་པ་ཡིན། གནོད་སྦྱིན་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་བསྟོད་པ་ཡིན། དྲི་ཟ་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་མཆོད་པ་ཡིན། བྲམ་ཟེ་དང་རྒྱལ་རིགས་དང་། ཚོང་དཔོན་དང་ཁྱིམ་བདག་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་གསོལ་བ་ཡིན༔ སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་དགོངས་པ་ཡིན། ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་རྟག་ཏུ་དབང་བསྐུར་བ་ཡིན། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས༔ ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་གསུམ་པའོ།། །། ༄། བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ། སྡོམ་ནི། སྐྱོན་ཡོན་རྣམ་གཉིས་བསམ་པ་དང་། །ངོ་བོ་དང་ནི་དབྱེ་བ་དང་། །ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་། །སྤེལ་དང་དག་པ་བྱ་བ་དང་། །འབྲས་བུ་དང་ནི་དོན་བདུན་གྱིས། །བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་བསྡུས་སོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་བཤད་ན། གང་ཞིག་སྦྱིན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་གཉིས་དང་ལྡན་ཡང་བཟོད་པ་དང་མི་ལྡན་ན། དེ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེའོ། །[༡༡ན]ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེས་ན་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་སྔར་བྱས་ཀྱི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ལ་ཟད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ལས། ཁོང་ཁྲོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐལ་པ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་བསགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འཇོམས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་བསགས་པ་ཡི། །སྦྱིན་དང་བདེ་གཤེགས་མཆོད་ལ་སོགས། །ལེགས་སྤྱད་གང་ཡིན་དེ་ཀུན་ཀྱང་། །ཁོང་ཁྲོ་གཅིག་གིས་འཇོམས་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བཟོད་པ་དང་མི་ལྡན་ན། ཞེ་སྡང་ཁོང་དུ་ཞུགས་པས། མདའ་དུག་ཁོང་དུ་ཞུགས་པ་དང་འདྲ་སྟེ། ཡིད་ལ་ཟུག་རྔུ་ལངས་ནས་དགའ་བདེ་དང་ཞི་བ་མི་མྱོང་སྟེ། ཐ་མ་གཉིད་ཀྱང་མི་ཐེབས་པའོ༔ །དེ་ལྟར་ཡང་། ཞེ་སྡང་ཟུག་རྔུའི་སེམས་འཆང་ན། །ཡིད་ནི་ཞི་བ་ཉམས་མི་མྱོང་། །དགའ་དང་

བདེ་བའང་མི་ཐོབ་ལ། །གཉིད་མི་འོང་ཞིང་བརྟན་མེད་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། མདོར་ན་ཁྲོ་བས་བདེར་གནས་པ། །དེ་ནི་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བཟོད་པ་དང་མི་ལྡན་ན། ཁོང་དུ་ཞེ་སྡང་ཞུགས་པས་ཕྱི་རོལ་དུ་ཁྲོ་གཏུམ་འགྱུར་སྟེ། དེས་མཛའ་བཤེས་དང་གཡོག་འཁོར་ཐམས་ཅད་སྐྱོ་ཞིང་སུན་ནས། ནོར་ཟས་བྱིན་ཡང་འཁོར་དུ་མི་བཏུབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ཡི་མཛའ་བཤེས་སྐྱོ་བར་འགྱུར༑ །སྦྱིན་པས་བསྡུས་ཀྱང་རྟེན་མི་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བཟོད་པ་དང་མི་ལྡན་ན། བདུད་ཀྱིས་གླགས་རྙེད་ནས་བར་ཆད་འཇུག་གོ །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ལས། སེམས་སྡང་བར་གྱུར་པ་ལ་བདུད་ཀྱིས་གླགས་རྙེད་ནས་བར་ཆད་འཇུག་གོ །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བཟོད་པ་དང་མི་ལྡན་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཏུ་མ་ལོངས་པས ༼༡༧བ༽ བླ་མེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་མི་ཐོབ་བོ༑ །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་སྡུད་པ་ལས། སྡང་ཞིང་བཟོད་དང་བྲལ་ལ་བྱང་ཆུབ་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལས་བཟློག་སྟེ་བཟོད་པ་དང་ལྡན་ན། དེ་ཉིད་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་མཆོག་ཡིན་ནོ༑ །དེ་ལྟར་ཡང་། ཞེ་སྡང་ལྟ་བུའི་སྡིག་པ་མེད། །བཟོད་པ་ལྟ་བུའི་དཀའ་ཐུབ་མེད། །དེ་བས་བཟོད་ལ་ནན་ཏན་དུ། །སྣ་ཚོགས་ཚུལ་གྱིས་བསྒོམ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བཟོད་པ་དང་ལྡན་ན། གནས་སྐབས་སུ་ཡང་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། གང་ཞིག་བསྒྲིམས་ཏེ་ཁྲོ་འཇོམས་པ༑ །དེ་ནི་འདི་དང་གཞན་དུ་བདེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བཟོད་པ་དང་ལྡན་ན་བླ་མེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་བོ༑ །དེ་ལྟར་ཡང་ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས། ཁྲོ་བ་སངས་རྒྱས་ལམ་མིན་ཞེས། །རྟག་ཏུ་བྱམས་པ་སྒོམ་པ་ན། །བྱང་ཆུབ་དེ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བཟོད་པའི་ངོ་བོ་ནི། ཇི་མི་སྙམ་པ་སྟེ༑ བྱང་ས་ལས། ཟང་ཟིང་མེད་པའི་སེམས་དང་། སྙིང་རྗེ་འབའ་ཞིག་གིས་ཇི་མི་སྙམ་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི༑ མདོར་བསྡུས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བཟོད་པ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། གཞན་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་ཇི་མི་སྙམ་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་དུ་ལེན་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཆོས་ལ་ངེས་པ་སེམས་པ་ལ་མོས་པའི་བཟོད་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། གནོད་པ་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ལ་དཔྱད་ནས་བཟོད་པར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་དཔྱད་ནས་བཟོད་པར་བྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཉིད་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་སྒོ་ནས་བཟོད་པར་བྱེད་པའོ། །ཡང་དང་པོ་གཉིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས ༼༡༨ན༽ ནས་བཟོད་པ་སྒོམ་པ་ཡིན། ཕྱི་མ་དོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དེ་དག་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་ན། དེ་ལ་དང་པོ་ནི། བདག་གམ་བདག་གི་བ་ལ་བརྡེག་པ་དང་། གཤེ་བ་དང་། ཁྲོ་བ་དང་། མཚང་འབྲུ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་འདོད་པ་བྱེད་པ་དང་། འདོད་པའི་བགེགས་བྱེད་པ་བདག་གིས་བཟོད་པར་བྱེད་པའོ༑ །དེ་ལ་བཟོད་པ་གང་ཞེ་ན། མི་འཁྲུག་པ་དང་། ཕྱིར་གནོད་པ་མི་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ལ་མི

འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བཟོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷའི་ལྟར་ན། གཞན་དག་བདག
ལ་གནོད་པར་བྱེད་པ་དེ། ཁོ་ལ་རང་དབང་མེད་པར་བརྟག་པ་དང་། རང་གི་ལས་ཀྱི་ཉེས་པ་བརྟག་པ་དང་།
ལུས་ཀྱི་ཉེས་པར་བརྟག་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་ཉེས་པར་བརྟག་པ་དང་། སྐྱོན་ཅན་ཁྱད་མེད་དུ་འགྱུར་བ་བརྟག
པ་དང་། ཕན་འདོགས་པར་བརྟག་པ་དང་། དྲིན་ཆེ་བར་བརྟག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་བརྟག་པ
དང་༔ ཕན་ཡོན་ཆེ་བར་བརྟགས་ལ་བཟོད་པར་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ལྷ་སྦྱིན་ལྟ་བུ
བདག་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཞེ་སྡང་གིས་རང་དབང་མེད་ལ། ཞེ་སྡང་ནི་ཡུལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བས་དབང
མེད་དེ། དེས་ན་ཁོ་ལ་རང་དབང་མེད་པ་ཡིན་པས། བདག་གིས་ལན་བྱ་བར་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།
དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་གཞན་གྱི་དབང་། །དེ་ཡི་དབང་གིས་དེ་དབང་མེད། །དེ་ལྟར་ཤེས་ན་སྤྲུལ་ལྟ་བུའི། །
དངོས་པོ་ཀུན་ལ་མི་ཁྲོ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་གི་ལས་ཀྱི་ཉེས་པར་བརྟག་པ་ནི། བདག་གིས
ད་ལྟ་མྱོང་བའི་གནོད་པ་འདི་ཁོ་ན་འདྲ་བ་གཅིག་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ལ་བྱས་པས་གནོད་པ་འདི་བྱུང་བ་ཡིན། དེས་ན་རང
གི་ལས་ངན་གྱིས་ཉེས་པས་ན་གཞན་ལ་ལན་བྱ་བར་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། བདག་གིས་སྔོན་ཆད་
སེམས་ཅན་ལ། །འདི་འདྲ་བ་ཡི་གནོད་པ་བྱས། །དེ་བས་སེམས་༺ཞབ༻ཅན་འཚེ་བྱེད་པ། །བདག་ལ་
གནོད་པ་འདི་འབྱུང་རིགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཉེས་པར་བརྟག་པ་ནི། རང་ལུས་འདི་
མེད་ན་ཕ་རོལ་པོས་མཚོན་ཆ་ལ་སོགས་པ་བརྡེག་ས་མི་རྙེད་དེ། དེས་ན་ལུས་འདི་ཡོད་པས་གནོད་པ་དེ་བྱུང་བ
ཡིན་ལ། གཞན་ལ་ལན་བྱ་བར་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ཡི་མཚོན་དང་བདག་གི་ལུས། །
གཉིས་ཀ་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། །དེས་མཚོན་བདག་གིས་ལུས་ཕྱུང་ན། །གང་ཞིག་ལ་ནི་ཁྲོ་བར་བྱ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །སེམས་ཀྱི་ཉེས་པར་བརྟག་པ་ནི། རང་སེམས་འདིས་ལུས་བཟང་པོ་གཞན་གྱིས་གནོད
པར་བྱ་བ་མི་འཛིན་པར། ལུས་ངན་པ་གཟེ་རེ་ཅན་བཟུང་བས་གནོད་པས་ཚུགས་པ་ཡིན། དེས་ན་རང་གི
སེམས་ཀྱིས་ལན་པས། གཞན་ལ་ལན་བྱ་བར་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཤུ་བ་མི་ཡི་གཟུགས་འདྲ
བ༔ །རེག་ཏུ་མི་བཟོད་སྡུག་བསྔལ་ཅན། །སྲེད་ལྡོངས་བདག་གིས་བཟུང་གྱུར་ན། །དེ་ལ་གནོད་པ་སུ་ལ
ཁྲོ༔ །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐྱོན་ཅན་ཁྱད་མེད་དུ་འགྱུར་བར་བརྟག་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། ལ་ལ་རྨོངས་ཏེ
ཉེས་པ་བྱེད། །ལ་ལ་རྨོངས་ཏེ་ཁྲོས་གྱུར་ན། །དེ་ལ་སྐྱོན་མེད་གང་གིས་བྱ། །སྐྱོན་དང་བཅས་དེ་གང་ཞིག
ཡིན༔ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་སྐྱོན་ལ་འཛེམས་ལ་བཟོད་པར་བྱའོ། །ཕན་འདོགས་པར་བརྟག་པ་ནི།
གནོད་བྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་བཟོད་པ་སྒོམ། བཟོད་པ་བསྒོམས་པས་སྡིག་པ་བྱང་། སྡིག་པ་བྱང་བས་ཚོགས
རྫོགས༔ ཚོགས་རྫོགས་པས་འཚང་རྒྱ་སྟེ། དེས་ན་གནོད་བྱེད་འདི་དོན་གྱིས་ཕན་འདོགས་ཆེན་པོ་ཡིན་པས
བཟོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། འདི་དག་ལ་ནི་བརྟེན་བཅས་ནས། །བཟོད་པས་བདག་སྡིག་མང་དུ
བྱང་༔ །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དྲིན་ཆེ་བར་བརྟག་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་པ་ལ་བཟོད་པའི་ཕ

རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མེད་དུ་མི་༺ཨན༻བཏུབ་ལ། བཟོད་པ་སྒོམ་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མེད་དུ་མི་བཏུབ་སྟེ། དེས་ན་གནོད་བྱེད་འདི་ཆོས་ཀྱི་གྲོགས་པོ་དྲིན་ཅན་ཡིན་པས་གནོད་པ་ལ་བཟོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པའི་གྲོགས་གྱུར་པ། །བདག་གིས་དགྲ་ལ་དགའ་བར་བྱ། །འདི་དག་བདག་གིས་བསྒྲུབས་པས་ན། །དེ་ཕྱིར་བཟོད་པའི་འབྲས་བུ་འདི། །ཐོག་མར་འདི་ལ་བཏར་འོས་ཏེ། །འདི་ལྟར་དེ་ནི་བཟོད་པའི་རྒྱུ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་བརྟག་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། གཞན་ཡང་གཡོ་མེད་གཉེན་གྱུར་པ༑ །ཕན་པ་དཔག་མེད་མཛད་རྣམས་ལ། །སེམས་ཅན་མགུ་བྱ་མ་གཏོགས་པ། །གཞན་གང་ཞིག་གིས་ལན་ལོན་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཕན་ཡོན་ཆེ་བར་བརྟག་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། འདི་དག་མགུ་བྱ་མང་པོ་ཞིག །འདི་ལྟར་ཕུན་སུམ་ཕ་རོལ་ཕྱིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ས་ལས། འདུ་ཤེས་ལྔ་བསྐྱེད་ལ་བཟོད་པ་སྒོམ་པར་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། གནོད་པ་བྱེད་པ་དེ་ལ་སྙིང་དུ་སྡུག་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཆོས་ཙམ་དུ་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། མི་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། །སྡུག་བསྔལ་བའི་འདུ་ཤེས་དང་༑ ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་འདུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ད་ལྟ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་འདི་སྔོན་གྱི་ཚེ་རབས་གཞན་དུ་ཕ་མའམ། སྤུན་ཟླའམ། སློབ་དཔོན་མ་བྱས་པ་ནི་མེད་ལ། དེ་དག་གིས་བདག་ལ་ཕན་པར་བྱས་པ་ནི་གྲངས་ཀྱིས་མི་ཆོད་པས། ད་ལྟ་གནོད་པ་འདི་འདྲ་བ་ལ་བདག་ལན་བྱེད་པ་མི་འཐད་སྙམ་དུ་སྙིང་དུ་སྡུག་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་བཟོད་པར་བྱའོ། །ཆོས་ཙམ་དུ་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་འདུ་ཤེས་ནི༑ གནོད་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་རྐྱེན་ལ་རག་ལས་པ་དང་། འདུ་ཤེས་ཙམ་ཆོས་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །འདི་ལ་ནི་གཤེ་བར་བྱེད་པའམ། བརྡེག་པ་དང་། མཚང་འབྲུ་བ་དང་། བརྒྱད་བཀག་བྱེད་༺ཨབ༻པའི་བདག་གམ་སེམས་ཅན་ནམ་སྲོག་གམ། སྐྱེ་བ་པོ་གང་ཡང་མེད་དོ། །སྙམ་དུ་བསམས་ནས་བཟོད་པར་བྱེད་པའོ། །མི་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་ནི། སེམས་ཅན་ནི་མི་རྟག་སྟེ་འཆི་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ལ། གནོད་པའི་མཆོག་ནི་སྲོག་དང་འབྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་འཆི་བས་སྲོག་བཅད་མི་དགོས་སྙམ་དུ་བསམས་ནས་བཟོད་པར་བྱེད་པའོ། །སྡུག་བསྔལ་བའི་འདུ་ཤེས་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་གྱིས་ཉེན་ལ༑ བདག་གིས་དེ་དག་བསལ་བར་བྱའི་སྡུག་བསྔལ་བསྒྲུབ་པར་མི་བྱའོ་སྙམ་སྟེ། དེ་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་བའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་གནོད་པ་ལ་བཟོད་པར་བྱེད་པའོ། །ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་འདུ་ཤེས་ནི། བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བྱའོ། །ཞེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆུང་མའི་ཚུལ་དུ་ཡོངས་སུ་བཟུང་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བཟུང་ནས་གནོད་པ་ཕྲན་ཚེགས་ལ་ལན་བྱེད་པར་མི་རིགས་སོ་སྙམ་ནས་བཟོད་པར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་སྡུག་བསྔལ་དང་དུ་ལེན་པའི་བཟོད་པ་ནི། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་པའི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་ཀྱིས་མི་སྐྱོ་བར་དགའ་བའི་སེམས་ཀྱིས་དང་དུ་བླང་བའོ། །དེ་ཡང་བྱང་ས་ལས། གནས་ལ་བརྟེན་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད་དང་དུ་བླང་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དོན་

གྱིས་འདི་རྣམས་ཡིན་ཏེ། རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཆོས་གོས་དང་བསོད་སྙོམས་ལ་སོགས་པའི་རྩོལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་
དང་༔ དཀོན་མཆོག་དང་བླ་མ་མཆོད་ཅིང་བསྙེན་བཀུར་བ་དང་། ཆོས་ཉན་པ་དང་། བཤད་པ་དང་།
ཁ་ཏོན་དང་། བསྒོམ་པ་དང་། ནམ་གྱི་ཆ་སྟོད་ཆ་སྨད་ལ་མི་ཉལ་བར་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པ་དང་།
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྤྱ་མ་བཞིན་དུ་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཏེ།
ངལ་བ་དང་། དུབ་པ་དང་། ༼༡༨ན༽ཚ་བ་དང་། གྲང་བ་དང་། བཀྲེས་པ་དང་། སྐོམ་པ་དང་།
སེམས་ཀྱི་འཁྲུག་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་སྐྱོ་བར་དང་དུ་ལེན་པའོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན། ནད་དྲག་
པོའི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་གཏར་སོགས་ཀྱིས་ནད་འཆོས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་དུ་ལེན་པ་
བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་པ་ཡི། །སྡུག་བསྔལ་འདི་ནི་ཚོད་
ཡོད་དེ། །ཟུག་རྔུ་ཁོང་བཏྲག་གནོད་བསལ་ཕྱིར། །ལུས་རྨ་གཏོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་བཞིན། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་དུ་བླངས་ནས་འཁོར་བའི་གཡུལ་ངོ་བཟློག་ཅིང་ཉོན་མོངས་པའི་
དགྲ་འཇོམས་པ་ནི་དཔའ་བོ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །ཐམལ་པའི་དགྲ་རང་བཞིན་གྱིས་འཆི་བ་བསད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་
དཔའ་བོར་གྲགས་ཀྱང་དེ་ལྟམ་ཡིན་ཏེ། རོ་ལ་མཚོན་བརྡེག་པ་དང་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས།
སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཁྱད་བསད་ནས། །ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་དགྲ་འཇོམས་པ། །དེ་དག་རྒྱལ་བྱེད་དཔའ་བོ་
སྟེ༔ །ལྷག་མ་རོ་ལ་གསོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པ་ལ་མོས་
པའི་བཟོད་པ་ནི། བྱང་ས་ལས། དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་གནས་བརྒྱད་ལ་མོས་པ་ཡིན་པར་
གསུངས་སོ། །ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་བདག་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་ལ་མོས་ཤིང་བཟོད་
པའོ༔ །བཟོད་པ་སྤེལ་བ་ནི། ཡེ་ཤེས་དང་། ཤེས་རབ་དང་། བསྔོ་བ་གསུམ་གྱིས་སྤེལ་བ་སྟེ། གོང་
དུ་བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །བཟོད་པ་དག་པར་བྱེད་པ་ནི། སྟོང་པ་དང་། སྙིང་རྗེས་ཟིན་པ་སྟེ། གོང་དུ་བསྟན་
པ་ལྟར་རོ། །བཟོད་པའི་འབྲས་བུ་ནི། མཐར་ཐུག་དང་གནས་སྐབས་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་
མཐར་ཐུག་ནི་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལྟར་༼༡༨བ༽ཡང་བྱང་ས་ལས། བཟོད་པ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་
ཚད་མེད་ལ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བླ་ན་མེད་པ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གནས་སྐབས་སུ་ནི་དེ་ལ་མ་
དམིགས་ཀྱང་། ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་གཟུགས་མཛེས་པ་དང་། ནད་མེད་པ་དང་། སྙན་གྲགས་དང་།
ཚེ་རིང་བ་དང་། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་སྲིད་ཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། འཁོར་ཚེ་བཟོད་
པས་མཛེས་སོགས་དང་། །ནད་མེད་པ་དང་གྲགས་པ་ཡིས། །ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་འཚོ་བ་དང་། །འཁོར་ལོས་
སྒྱུར་བའི་བདེ་རྒྱས་ཐོབ། ཅེས་གསུངས་སོ། །དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས།
བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་བཞི་པའོ།། །། ༄ བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ།

སྨྲོམ་ནི། སྐྱོན་ཡོན་རྣམ་གཉིས་བསམ་པ་དང་། །ངོ་བོ་དང་ནི་དབྱེ་བ་དང་། །ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་
དང་༔ །སྤྱེལ་དང་དག་པར་བྱ་བ་དང་། །འབྲས་བུ་དང་ནི་དོན་བདུན་གྱིས། །བརྩོན་འགྲུས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་
བསྡུས་སོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་བཤད་ན། གང་ཞིག་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་དང་ལྡན་ཡང་།
བརྩོན་འགྲུས་མེད་ན་ལེ་ལོ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ལེ་ལོ་ཡོད་ན་དགེ་བ་མི་འགྲུབ། གཞན་དོན་མི་ནུས། བྱང་ཆུབ་མི་
ཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ལེ་ལོ་ཅན་ལ་ནི་སྦྱིན་པ་མེད་པ་ནས་ཤེས་རབ་
ཀྱི་བར་དུ་མེད་དོ། །ལེ་ལོ་ཅན་ལ་ནི་གཞན་དོན་བྱ་བ་མེད་དོ། །ལེ་ལོ་ཅན་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཤིན་ཏུ་རིང་ཞིང་རྣམ་
པར་རིང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལས་བཟློག་སྟེ། བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་ན། དཀར་པོའི་ཡོན་
ཏན་ཐམས་ཅད་མི་འགྲིབ་ཅིང་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། སྡུད་པ་ལས། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་
དཀར་པོའི་ཡོན་༼༤༥ན༽ཏན་འགྲིབ་མི་འགྱུར། །ཡེ་ཤེས་མཐའ་ཡས་རྒྱལ་བའི་བང་མཛོད་རྙེད་པར་
འགྱུར༔ །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་ན། འཇིག་ཚོགས་ཀྱི་རི་བོ་ལས་རྒལ་ནུས་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་འཇིག་ཚོགས་འདས་ནས་གྲོལ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །ཡང་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་ན་བླ་མེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་མྱུར་དུ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་
སྡེ་རྒྱན་ལས། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་འཚང་རྒྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་
ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་དཀའ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་གང་ན་བརྩོན་འགྲུས་ཡོད་པ་དེ་ན་བྱང་ཆུབ་ཡོད་
དོ༔ །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁང་པོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། རྟག་ཏུ་བརྩོན་འགྲུས་གང་བརྩམས་
པ༔ །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཡོང་མི་དཀའ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། དགེ་བ་ལ་སྤྲོ་
བའོ༔ །དེ་ལྟར་ཡང་། ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས། བརྩོན་འགྲུས་གང་ཞེ་ན། ལེ་ལོའི་
གཉེན་པོ་སྟེ། དགེ་བ་ལ་སེམས་མངོན་པར་སྤྲོ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས་
ཀྱང་༔ དགེ་ལ་ཡང་དག་སྤྲོ་བ་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་མི་མཐུན་
པའི་ཕྱོགས་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་ཞེས་པ་ལ། ལེ་ལོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྙོམ་ལས་ཀྱི་ལེ་ལོ་དང་། སྡིད་ལུག་པའི་
ལེ་ལོ་དང་། སྨད་པའི་ལེ་ལོའོ། །དེ་ལ་སྙོམ་ལས་ཀྱི་ལེ་ལོ་ནི། ཉལ་བ་དང་། གཉེས་པ་དང་།
གཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡིད་དལ་གྱི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་སྟེ། དེ་དག་སྤང་བར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་སྤང་ཞེ་ན།
ཚེ་ལ་ལོང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ལས། ༼༤༥བ༽དགེ་སློང་དག་ཤེས་པ་ནི་འགྲིབ། སྲོག
ནི་ཆད། ཚེའི་འདུ་བྱེད་ནི་འདོར། སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ཡང་ངེས་པར་འཇིག་པར་འགྱུར་ན། ཅིའི་ཕྱིར་བརྩོན་
འགྲུས་དང་བརྟུལ་བ་བརྟན་པོས་བསྒྲུབ་པར་མི་བྱེད། ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། མྱུར་བ
ཉིད་དུ་འཆི་འགྱུར་བས། །ཇི་སྲིད་དུ་ནི་ཚོགས་བསག་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཆི་ཁར་ཚོགས

བསགས་པས་ཚོགས་གམ་སྙམ་ན། དུས་ཐུག་ནས་བསག་ལོང་མི་འོང་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ཚེ་ལེ་ལོ་སྤངས་
ཀྱང་ནི། །དུས་མ་ཡིན་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དགེ་བ་མ་ཟིན་གྱི་བར་དུ་བདག་ནི་མི་འཆིའོ་
སྙམ་ན། བློ་ལྟོས་མེད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། ཡིད་བརྟན་མི་རུང་འཆི་བདག་འདི། །བྱས་དང་མ་བྱས་མི་སྡོད་
པས༑ །ན་དང་མི་ན་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་། །གློ་བུར་ཚེ་ལ་ཡིད་མི་བརྟན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་སྙོམ་
ལས་ཀྱི་ལེ་ལོ་དེ་ཇི་ལྟར་སྤང་ན། པང་དུ་སྦྲུལ་འོང་བ་ལྟར་འདོར་བའམ། མགོ་ལ་མེ་ཤོར་བ་གསོད་པ་ལྟར་
སྤང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། དེ་བས་པང་དུ་སྦྲུལ་འོང་ན། །ཇི་ལྟར་རིངས་པར་ལྡང་བ་
ལྟར༑ །དེ་བཞིན་གཉིད་དང་སྙོམ་འོང་ན། །མྱུར་དུ་དེ་དག་བཟློག་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བཤེས་
སྤྲིང་ལས་ཀྱང་། མགོའམ་གོས་ལ་གློ་བུར་མེ་ཤོར་ན། །དེ་དག་ཕྱིར་བཟློག་བགྱི་བ་བཏང་ནས་ཀྱང་། །
ཡང་སྲིད་མེད་པར་བགྱི་སླད་འབད་འཚལ་ཏེ། །དེ་བས་ཆེས་མཆོག་དགོས་པ་གཞན་མ་མཆིས། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །སྡིག་ལ་ཞུགས་པའི་ལེ་ལོ་ནི། བདག་ལྟ་བུ་ངན་པས་འབད་པ་བྱས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ག་ལ་ཐོབ་སྙམ་
ནས་སེམས་ཞུམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་ཞུམ་མི་དགོས་པས་སྡིག་ལུག་དེ་སྤང་བར་བྱའོ། ཇི་ལྟར་ཞུམ་མི་
དགོས་སྙམ་ན། ཇི་སྐད་དུ། སྦྲང་བུ་ཤ་སྦྲང་བུང་བ་དང་། །དེ་བཞིན་སྲིན་བུ་གང་བྱུང་བ། །དེས་ཀྱང་
བརྩོན་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་ན། །བྱང་ཆུབ་༼༨ན༽ཐོབ་དཀའ་བླ་མེད་ཐོབ། །བདག་ལྟ་རིགས་ཀྱི་མིར་སྐྱེས་
ལ༑ །ཕན་དང་གནོད་པ་ངོ་ཤེས་པས། །བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་མ་བཏང་ན། །བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཅིས་མི་
ཐོབ༑ །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྨད་པའི་ལེ་ལོ་ནི། དགྲ་འདུལ་བ་དང་ཇུས་བསགས་པ་ལ་སོགས་པ་
མི་དགེ་བ་ལ་ཆགས་པ་དག་ཡིན་ཏེ། །དེ་དག་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དངོས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་སྤང་བར་བྱའོ། །བརྩོན་
འགྲུས་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། སྦྱོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། ཆོག་པར་མི་
འཛིན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྦྱོར་
བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡན་ལག་གོ །དེ་དག་སོ་སོའི་མཚན་
ཉིད་བཤད་ན། གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི། དུས་འདི་ནས་བཟུང་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་
ཆུབ་ལ་མ་བཀོད་ཀྱི་བར་དུ། བདག་གིས་དགེ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་མི་འདོར་རོ་སྙམ་དུ་གོ་ཆ་གྱོན་པ་སྟེ། དེ་
ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ལས། ཤཱ་རིའི་བུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་གོ་ཆ་བགོ་བར་བྱ་སྟེ།
འཁོར་བའི་ཐ་མ་ཅི་ཙམ་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་བརྩོན་འགྲུས་ལྷོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །གོ་ཆ་
བཀོད་པ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་རྣམས། །བསྡུ་ཕྱིར་གོ་ཆ་བགོ་བར་
བྱ༑ །སེམས་ཅན་ཚད་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར། །གོ་ཆ་བགོས་པ་ཚད་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་
པ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། དེ་བསྐལ་པ་འདི་སྐད་ཅིག་ཏུ་གོ་ཆ་བགོ །དེ་བསྐལ་པ་འདི་
སྐད་ཅིག་ཏུ་གོ་ཆ་མི་བགོ་ཞེས་བསྐལ་པ་བགྲང་བས་བྱང་ཆུབ་མི་ཚོལ་གྱི། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་གོ་ཆ་གོན་

པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ས་ལས། [༡༨བ] བདག་གིས་སེམས་ཅན་གཅིག་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཐར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྐལ་པ་སྟོང་དང་མཉམ་པར་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་པོ་ནར་གནས་དགོས་ན་ཡང་བདག་སྤྲོ་བར་བྱེད་དེ། དུས་ཡུན་ཆེས་ཐུང་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཆེས་ཆུང་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས་སྙམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །སྦྱོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་གསུམ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་སྤང་བ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བྱ་བ་དང་། དགེ་བ་བསྒྲུབ་པ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བྱ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དེ་དག་གིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ལས་རྣམས་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་པས་དུས་ཡུན་རིང་པོ་དང་། སྒོ་གསེས་སུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཅིང་ཅི་མི་འབྱུང་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཉོན་མོངས་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲོད་གནས་ན། །རྣམ་པ་སྟོང་དུ་སྲན་གཟུགས་ཏེ། །ཕ་ལ་སོགས་པས་སེང་གེ་བཞིན། །ཉོན་མོངས་ཚོགས་ཀྱིས་མི་ཚུགས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དཔེ་ཇི་ལྟར་སྒྲིམ་ན། ཇི་སྐད་དུ། ཡུངས་མར་གང་བའི་སྣོད་བསྐུར་ལ། །རལ་གྲི་ཐོགས་ལ་བྱུང་བསྡད་དེ། །བོ་ན་གསོད་སྡིགས་འཇིགས་པ་ལྟར༑ །བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་དེ་ལྟར་བསྒྲིམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དགེ་བ་བསྒྲུབ་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་བ་ནི། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་ལུས་དང་སྲོག་ལ་ཡང་མི་ལྟ་བར་འབད་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་འབད་ན། བརྩོན་འགྲུས་རྣམ་པ་ལྔས་འབད་པར་བྱ་སྟེ། རྟག་ཏུ་བྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། གུས་པ་བྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། མི་གཡོ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། མི་ལྡོག་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། ང་རྒྱལ་མེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །དེ་ལ་རྟག་ཏུ་བྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱུན་མ་ཆད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས་ཀྱང་། འདི་ལ་བྱང་ [༡༩ན] ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་ན། ཅི་ནས་ལུས་སྐྱོ་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་སྐྱོ་བར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་རྩོམ་སྟེ། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟག་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གུས་པར་བྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི། དགའ་བཞིན་སྤྲོ་བཞིན་མྱུར་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལྟར་ལས་ཚར་ཕྱིན་བྱའི་ཕྱིར། །ཉི་མ་ཕྱེད་དུས་གདུངས་པ་ཡི། །གླང་ཆེན་མཚོར་ཕྲད་འཇུག་པ་ལྟར། །ལས་དེ་ལ་ཡང་འཇུག་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མི་གཡོ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི། རང་རྣམ་རྟོག་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གནོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་གཡོ་བར་བྱེད་པའོ། །མི་ལྡོག་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི། གཞན་གྱིས་འཚེ་བ་དང་། དམུ་རྒོད་དང་། འཁྲུག་པ་དང་། ལྟ་བའི་སློགས་མ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བས་མི་ལྡོག་པ་སྟེ། འཕགས་པ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་མདོ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །ང་རྒྱལ་མེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི། བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་དེས་མཐོ་བར་སེམས་པ་མེད་པའོ། །ད་ནི་གསུམ་པ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི༑ བྱ་བ་ལ་གྲོགས་མེད་པའི་གྲོགས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གཅིག་པོ་ལ་འབད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག

གིས་སྦྱོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ཞེ་ན་ཨ། ཆོག་པར་མི་འཛིན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི། བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་དགེ་བ་ལ་ངོམས་ཚོག་མེད་པར་འབད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་། སྤྲུ་གྲིའི་སོར་ཆགས་སྦྲང་རྩི་ལྟའི། །འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ངོམས་ན། །རྣམ་སྨིན་བདེ་ལ་ཞི་བ་ཡི། །བསོད་ནམས་ཀྱིས་ལྟ་ཅི་སྟེ་ངོམས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བརྩོན་འགྲུས་སྤེལ་བ་ནི། ཡེ་ཤེས་དང་། ཤེས་རབ་དང་། བསྒོ་བ་གསུམ་གྱིས་སྤེལ་བ་སྟེ༑ གོང་དུ་བཤད་༼༧༢བ༽པ་ལྟར་རོ། །བརྩོན་འགྲུས་དག་པར་བྱེད་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྙིང་རྗེས་ཟིན་པ་སྟེ་གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི། མཐར་ཐུག་དང་གནས་སྐབས་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མཐར་ཐུག་ནི་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱང་ས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་སྟེ། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི། འཁོར་བ་ན་གནས་པའི་ཚེ་ཡང་སྲིད་པའི་བདེ་བ་མཆོག་རྣམས་ཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་སྲིད་སྤྱོད་འདོད་པ་ཐོབ། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས༑ བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཅོ་ལྔ་པའོ།། ༎ ༄༅ བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ། སྡོམ་ནི། སྐྱོན་ཡོན་རྣམ་གཉིས་བསམ་པ་དང་། །ངོ་བོ་དང་ནི་དབྱེ་བ་དང་། །ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་། །སྤེལ་དང་དག་པར་བྱ་བ་དང་། །འབྲས་བུ་དང་ནི་དོན་བདུན་གྱིས། །བསམ་གཏན་ཕ་རོལ་ཕྱིན་བསྡུས་སོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ཞེ་ན། གང་ཞིག་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་ཡང་། བསམ་གཏན་དང་མི་ལྡན་ན། དེ་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་དབང་དུ་གྱུར་ནས་སེམས་ཉོན་མོངས་པའི་མཆེ་བས་རྨས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། སེམས་ནི་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་མི། །ཉོན་མོངས་མཆེ་བའི་ཐུག་ན་གནས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བསམ་གཏན་དང་མི་ལྡན་ན་མངོན་ཤེས་མི་སྐྱེ་ལ། མངོན་ཤེས་མ་སྐྱེས་ན༼༤༤ན༽སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མི་ནུས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་ལས། ཞི་གནས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པས། །མངོན་ཤེས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ལ། །དེ་བཞིན་མངོན་ཤེས་སྟོབས་བྲལ་བས། །སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ནུས་པ་མིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བསམ་གཏན་དང་མི་ལྡན་ན། ཤེས་རབ་མི་སྐྱེས༑ ཤེས་རབ་མ་སྐྱེས་ན་བྱང་ཆུབ་མི་ཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཞེས་སྤྲིང་ལས། བསམ་གཏན་མེད་པར་ཡང་ནི་ཤེས་རབ་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལས་བཟློག་སྟེ་བསམ་གཏན་དང་ལྡན་ན་དངོས་པོ་དམན་པ་ལ་ཞེན་པ་འདོར། མངོན་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་མང་པོ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་སྡུད་པ་ལས། བསམ་གཏན་གྱིས་ནི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་སྨད་པ་འདོར། །རིག་དང་མངོན་པར་ཤེས་དང་ཏིང་འཛིན་མངོན་པར་འགྲུབ། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བསམ་གཏན་དང་ལྡན་ན་དེས་ཤེས་རབ

བསྐྱེད་ནས་རང་གི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཞི་གནས་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས། །ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་འཛོམས་པར་ཤེས་བྱས་ནས། །ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཡང་བསམ་གཏན་དང་ལྡན་ན་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་ཞིང་སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེ་སྐྱེའོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པའི་མདོ་ལས། ཡིད་མཉམ་པར་བཞག་པས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ༎ །ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་བས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོར་འཇུག་གོ །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བསམ་གཏན་དང་ལྡན་ན། གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བསམ་གཏན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུང་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ལ་འགོད། །༼༡༡བ༽ཅེས་གསུངས་སོ། །བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ནི། ཞི་གནས་ཀྱི་རང་བཞིན་སེམས་ནང་དུ་དགེ་བ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་སའི་བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་བསྟན་པའི་སྐབས་ནས། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་དགེ་བ་ལ་སེམས་གནས་པ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་གཏན་དེ་ཡང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་སྤངས་པ་ལས་ཐོབ་པ་ཡིན་པས། དང་པོ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་སྤང་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པར་གཡེང་བ་སྤང་བ་ནི་དབེན་པ་སྟེ། ལུས་འདུ་འཛི་ལས་དབེན་པ་དང་། སེམས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་དབེན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། ལུས་དང་སེམས་ནི་དབེན་པ་ཡིས༎ །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འབྱུང་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ལུས་འདུ་འཛི་ལས་རྣམ་པར་དབེན་པར་བྱབ་དོན་དྲུག་གིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདུ་འཛིའི་མཚན་ཉིད་དང་། འདུ་འཛིའི་རྒྱུ་དང་། འདུ་འཛིའི་ཉེས་པ་དང་། དབེན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། དབེན་པའི་རྒྱུ་དང་། དབེན་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དེ་ལ་འདུ་འཛིའི་མཚན་ཉིད་ནི། བདག་བུ་དང་ཆུང་མ་དང་འཁོར་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་གཡེངས་པའོ༎ །འདུ་འཛིའི་རྒྱུ་ནི། ཆགས་པ་སྟེ་བུ་སྨད་དང་གཡོག་འཁོར་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་དང་། ཟས་ནོར་ལ་སོགས་པ་རྙེད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་། བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྙན་གྲགས་ལ་ཆགས་པས་འདུ་འཛི་མི་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཆགས་པའི་ཕྱིར་དང་རྙེད་སོགས་ལ། །སྲེད་པས་འཇིག་རྟེན་མི་སྤོང་སྟེ༎ །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདུ་འཛིའི་ཉེས་པ་ནི། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྐུལ་བའི་མདོ་ལས། བྱམས་པ་འདུ་འཛིའི་ཉེས་དམིགས་ཉི་ཤུ་པོ་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། ཉི་ཤུ་གང་ཞེ་ན། ལུས་ཀྱིས་མ་བསྡམས་པ་ཡིན། ༼༡༢ན༽ངག་གིས་མ་བསྡམས་པ་ཡིན༎ ཡིད་ཀྱིས་མ་བསྡམས་པ་ཡིན། ཉོན་མོངས་པ་ཆེ་བ་ཡིན། འཇིག་རྟེན་པའི་གཏམ་གྱིས་ཀུང་གོས་པ་ཡིན༎ བདུད་ཀྱིས་གླགས་རྙེད་པ་ཡིན། བག་མེད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་མི་ཐོབ་པ་ཡིན། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །བྱེ་བྲག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་པས་ནི་བྱང་ཆུབ་མི་ཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཟླ་བ་སྒྲོན་མའི་མདོ་ལས། འདོད་པ་དག་ནི་རབ་ཏུ་བསྟེན

བྱེད་ཅིང་། །བུ་དང་ཆུང་མ་དག་ལ་སྲེད་བསྐྱེད་ནས། །སྨད་པར་བྱ་བའི་ཁྱིམ་ལ་བརྟེན་པ་དེས། །ནམ་ཡང་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་མཆོག་མི་ཐོབ། །ཅེས་གསུངས་སོ། །སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ཉིད་ལ་ཆགས་བྱས་ན། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཀུན་ནས་བསྒྲིབ། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དེ་ལ་ཆགས་པ་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། དེས་ཀྱང་བདག་དོན་མི་བྱེད་ལ། །བདག་ཀྱང་དེ་དོན་མི་འགྱུར་བས། །བྱིས་ལས་ཐག་རིང་བྱོལ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་སྤངས་པའི་ཕན་ཡོན་ཡང་། ཟླ་བ་སྒྲོན་མའི་མདོ་ལས། བུ་དང་ཆུང་མ་དག་ལ་སྲེད་སྤངས་ནས། །ཁྱིམ་གྱིས་སྐྲག་སྟེ་ཁྱིམ་ལས་མངོན་བྱུང་བ། །དེ་དག་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ནི་རྙེད་མི་དཀའ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྙེད་པ་དང་གྲགས་པ་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་པ་ཡང་གཉིས་ཏེ། རྙེད་གྲགས་དེ་གཏན་དུ་གཟུང་བར་མི་ནུས་པ་དང་། དེ་དག་གིས་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། རྙེད་དང་གྲགས་པའི་ཚོགས་བཅས་ཏེ། །གང་དུ་འགྲོ་བའི་གཏོལ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གང་དང་གང་ལ་ཆགས་གྱུར་པ། །དེ་དང་དེ་བསྟོངས་སྟོང་འགྱུར་དུ། །སྡུག་བསྔལ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞིང་ལྡང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དབེན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། འདུ་འཛི་དེ་ ༼༨༩བ༽ དག་དང་བྲལ་བའོ། །དབེན་པའི་རྒྱུ་ནི། གཅིག་པུར་དགོན་པར་གནས་པའོ། །དེ་ལ་དགོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དུར་ཁྲོད་དམ་ནགས་གསེབ་བམ་བྱ་སྐྱིབས་སམ་ཐང་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་ནའང་ཡིན་ཏེ༔ གཞུ་འདོམ་ལྔ་བརྒྱ་སྲིད་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལ་རྒྱང་གྲགས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། གྲོང་ལས་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་ཕན་ཆད་འདས་པ་དེ་ལ་དགོན་པ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ལས་ཀྱང་། གཞུ་འདོམ་ལྔ་བརྒྱ་རྣམས་ལ་ནི༔ །རྒྱང་གྲགས་དེ་ལ་དགོན་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དབེན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། བྱང་ཆུབ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ཆེད་དུ། འདུ་འཛི་ལས་བྲོས་ཏེ་དགོན་པ་བསྟེན་ན་ཡོན་ཏན་མང་སྟེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་བསྙེན་བཀུར་གྱི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། འཁོར་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མི་འཕེལ་བ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ཞ་ཕྱེད་ན། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཟས་སྐོམ་དང་། མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་པ་སྣ་ཚོགས་ཕུལ་བ་བས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་དགོན་པར་བསྡད་པའི་བསམ་པས༔ དགོན་པའི་ཕྱོགས་སུ་གོམ་པ་བདུན་བོར་བ་ཙམ་ལ་མཉེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཟླ་བ་སྒྲོན་མའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཟས་དང་སྐོམ་དང་དེ་བཞིན་གོས་རྣམས་དང་། མེ་ཏོག་སྤོས་དང་ཕྲེང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །རྒྱལ་མཆོག་རྒྱལ་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱས་མི་འགྱུར། །གང་ཞིག་བྱང་ཆུབ་རབ་ཏུ་འདོད་བྱེད་ཅིང་། །འདུས་བྱས་ངན་པས་ཡིད་འབྱུང་སེམས་ཅན་གྱི། །དོན་དུ་དགོན་པར་གནས་ཏེ་གོམ་བདུན་བོར། །འདི་ནི་དེ་བས་བསོད་ནམས་ཁྱད་པར་འཕགས༔ །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཁོར་བ་ལས་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་། ཆོས་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མི་འཕེལ་བ་ཡང་། མདོ་སྡེ་དེ་ཉིད་ལས། ༼༩༠ན༽ དེ་བཞིན་འདུས་བྱས་རྟག་ཏུ་ཡིད་འབྱུང་

འགྱུར༔ །དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཅི་ལའང་འདོད་པ་མེད། །ཐག་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་འཕེལ་མི་འགྱུར། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །དགོས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་མྱུར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡང་། མདོ་སྡེ་དེ་ཉིད་ལས། གྲོང་
དང་གྲོང་ཁྱེར་དག་ལ་དགའ་སྤོངས་ལ། །རྟག་ཏུ་དབེན་ཞིང་ནགས་ཁྲོད་བསྟེན་པར་གྱིས། །བསེ་རུ་ལྟ་བུར་
རྟག་ཏུ་གཉིས་མེད་བྱོས། །རིང་པོར་མི་ཐོགས་ཏིང་འཛིན་མཆོག་ཐོབ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུས་
འདུ་འཛི་ལས་དབེན་པ་ཆ་ཤད་ཟིན་ཏོ། །སེམས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་དབེན་པར་བྱ་བ་ནི་དགོན་པར་བསྡད་ལ།
བདག་དགོན་པར་འོང་བ་འདི་ཅིའི་ཕྱིར་འོངས་སྙམ་དུ་བསམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བདག་དགོན་པར་འོངས་བ་འདི་
གྲོང་དང་གྲོང་ཁྱེར་ལ་སོགས་པ་གཡེང་བའི་ས་ཕྱོགས་ནས་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་ནས་བྲོས་ཏེ། དགོན་པར་འོངས་
པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཅིས་འཇིགས་ན། ཁྱིམ་བདག་དྲག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། འདུ་འཛིས་
འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་གོ །ཆགས་པ་དང་བཀུར་སྟིས་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་གོ །སྡིག་པའི་གྲོགས་པོས་འཇིགས་ཤིང་
སྐྲག་གོ །མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་གོ །འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་
གསུམ་གྱིས་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་གོ །ཕུང་པོ་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་འཆི་བདག་དང་ལྷའི་བུའི་བདུད་ཀྱིས་
འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་གོ །དམྱལ་བ་དང་ཡི་དྭགས་དང་དུད་འགྲོ་གསུམ་གྱིས་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་གོ །བདག་དེ་
ལྟ་བས་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་ནས་དགོན་པར་འོངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་ནས།
ད་ལྟ་བདག་དགོན་པ་ན་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཅི་བྱེད་ཅིང་འདུག་སྙམ་དུ་བརྟག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བདག་དགོན་
པ་ན་ལུས་ཀྱིས་སྲོག་གཅོད་པ་དང་། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ལ་༼༡༠བ༽སོགས་པ་བྱེད་ཅིང་འདུག་ན། འོན་
བདག་གཅན་གཟན་དང་། རྐུན་པ་དང་། ཆོམ་རྐུན་དང་ཡང་ཁྱད་མེད་ན། དེས་འདོད་པའི་དོན་ཅང་འགྲུབ་
བམ་སྙམ་དུ་བསམས་ལ་དེ་ལས་བཟློག་པར་བྱའོ། །ངག་ལ་བརྟགས་ལ་བདག་དགོན་པ་ན་ངག་འཁྱལ་དང་།
ཕྲ་མ་དང་ངན་སྨྲས་ལ་སོགས་པ་སྨྲ་ཞིང་འདུག་ན། འོན་བདག་རྨ་བྱ་དང་ནེ་ཙོ་དང་འཇོལ་མོ་དང་ཅོ་ག་ལ་
སོགས་པ་དང་ཡང་ཁྱད་མེད་ན། དེས་འདོད་པའི་དོན་ཅང་འགྲུབ་བམ་སྙམ་དུ་བསམས་ལ་དེ་ལས་བཟློག་པར་
བྱའོ༔ །སེམས་ལ་བརྟགས་ལ་བདག་དགོན་པ་ན་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། ཕྲག་དོག་ལ་སོགས་
པ་སེམས་ཤིང་འདུག་ན། འོན་བདག་རི་དྭགས་དང་། སྤྲ་དང་སྤྲེའུ་དང་དོམ་དང་དྲེད་ལ་སོགས་པ་དང་ཁྱད་
མེད་ན། དེས་འདོད་པའི་དོན་ཅང་འགྲུབ་བམ་སྙམ་དུ་བསམས་ལ་དེ་ལས་བཟློག་པར་བྱའོ། །སེམས་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་ལས་དབེན་པར་བྱ་བ་ཆ་ཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ལུས་སེམས་གཉིས་དབེན་པས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་མི་
འབྱུང་ངོ་། །རྣམ་པར་གཡེང་བ་མེད་པས་བསམ་གཏན་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་རང་གི་སེམས་སྦྱང་
བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རང་ཉོན་མོངས་པ་ཤས་གང་ཆེ་བརྟགས་ལ་དེའི་གཉེན་པོ་བསམ་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་
འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ནི་མི་སྡུག་པ་སྒོམ་པའོ། །ཞེ་སྡང་གི་གཉེན་པོ་ནི་བྱམས་པ་སྒོམ་པའོ། །གཏི་མུག་གི་
གཉེན་པོ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་སྒོམ་པའོ། །ཕྲག་དོག་གི་གཉེན་པོ་ནི་བདག་གཞན་མཉམ་པ་སྒོམ་པའོ། །ང་རྒྱལ་གྱིས་

གཉེན་པོ་ནི་བདག་གཞན་རྗེ་བ་སྒོམ་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཆ་མཉམ་དུ་རགས་པའམ་རྣམ་རྟོག་མང་ན་རླུང་སྒོམ་པའོ༔ །དེ་ལ་རང་འདོད་ཆགས་ཆེ་ན་མི་སྡུག་པ་བསྒོམ་ན་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། དང་པོ་རང་གི་ལུས་འདི་ཤ་དང་ཁྲག་དང་། ལྤགས་པ་དང་། རུས་པ་དང་། རྐང་དང་། རྒྱུ་སེར་དང་། མཁྲིས་པ་དང་། བད་ཀན་དང་༼༧༢ན༽སྣབས་དང་། མཆིལ་མ་དང་། ཕྱི་ས་ལ་སོགས་མི་གཙང་བའི་རྫས་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་ཡིན་སྙམ་དུ་བསམ༔ དེ་ནས་དུར་ཁྲོད་དུ་སོང་སྟེ། རོ་དུར་ཁྲོད་དུ་བསྐྱལ་བ་ཤི་ནས་ཞག་གཅིག་ལོན་པ། དེ་བཞིན་དུ་ཤི་ནས་གཉིས་དང་། གསུམ་དང་། བཞི་དང་། ལྔ་ལོན་པ། རྣམ་པར་བམ་པ་དང་། རྣམ་པར་སྔོས་པ་དང་། རྣམ་པར་གནགས་༼རྣགས་པ་༽པ་དང་། རྣམ་པར་འབུས་གཞིགས་པའི་རོ་མཐོང་ནས། བདག་གི་ལུས་འདི་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཉིད་དེ་ལས་མ་འདས་པ་ཡིན་སྙམ་དུ་སྦྱར་རོ། །ཡང་ཤི་བའི་རོ་དུར་ཁྲོད་དུ་བསྐྱལ་བ་ཀེང་རུས་ལ་ཤའི་རི་ཆགས་པ་དང་། རྒྱུས་པའི་དྲྭ་བ་བྲང་བྲེང་དུ་འདུག་པ་དང་། ཀེང་རུས་དུམ་བུ་དུམ་བུར་གྱེས་པ་དང་། ཤི་ནས་ལོ་དུ་མ་ལོན་པ་རུས་པ་དུང་གི་མདོག་ལྟ་བུར་འགྱུར་པ་དང་། ཐི་བའི་མདོག་ལྟར་གྱུར་པ་མཐོང་ན་ཡང་། བདག་གི་ལུས་འདི་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན༔ དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཉིད་དེ་ལས་མ་འདས་པ་ཡིན་སྙམ་དུ་སྦྱར་རོ། །ཡང་རང་ཞེ་སྡང་ཤས་ཆེ་ན་དེའི་གཉེན་པོར་བྱམས་པ་བསྒོམ་པ་ལ། སྤྱིར་བྱམས་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། འདིར་ནི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་སྟེ། གང་ཐོག་མར་སྙིང་དུ་སྡུག་པའི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་བསྒྲུབ་པ་བསམ་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་དང་མཐུན་པའི་བྱམས་པ་དེ་ཉེ་བར་བསྒྲུབ་པའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་འདྲིས་པ་རྣམས་ལའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ལའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཉེ་འཁོར་བ་རྣམས་ལའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་རང་གི་གྲོང་ན་གནས་པ་རྣམས་ལའོ། །དེ་ནས་ཤར་ལ་སོགས་པ་ཕྱོགས་བཅུར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བསྒོམ་མོ༔ །ཡང་རང་གཏི་མུག་ཤས་ཆེ་ན་དེའི་གཉེན་པོར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྒོམ་པ་ནི། སཱ་ལུ་ལྗང་པའི་མདོ་ལས། དགེ་སློང་གང་ཞིག་གིས་སཱ་ལུ་ལྗང་པ་འདི་༼༧༢བ༽ཤེས་པས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཤེས་སོ༔ །གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་དེས་ཆོས་ཤེས་སོ། །གང་གིས་ཆོས་ཤེས་པ་དེས་སངས་རྒྱས་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ལུགས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་འཁོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། ལུགས་ལས་ལྡོག་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་ཡོད་དོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། ཕྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་། ནང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའོ། །འདི་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། ནང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་དང་། ནང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྐྱེན་དང་འབྲེལ་བའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། དགེ་སློང་དག་འདི་ཡོད་པས་འདི་འབྱུང་། འདི་སྐྱེས་པས་འདི་སྐྱེ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ནས། སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་ཀ་ཤི་དང་། མྱ་ངན་དང་སྨྲེ་སྔགས་འདོན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཁྲུག་པ་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྡུག་བསྔལ་

གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་པ་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་འདི་ནི་ཁམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་འདོད་ཁམས་སུའོ། །སྐྱེ་གནས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་མངལ་སྐྱེས་པའོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་ཤེས་བྱ་ལ་རྨོངས་པའི་མ་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་གྲུབ་སྟེ། དེས་ཀུན་ནས་བསླངས་ནས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་དགེ་བའམ་མི་དགེ་བའམ་མི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དེ། དེ་ནི་མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ཅེས་བྱའོ། །ལས་དེའི་ས་བོན་བསྒོས་པའི་སེམས་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྒྱུར་ནས། མའི་མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་ནས་ནུར་ནུར་པོ་ལ་སོགས་པ་འགྱུར་ཏེ་དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་མིང་དང་གཟུགས་ཞེས་བྱའོ། །མིང་དང་གཟུགས་དེ་ཉིད་འཕེལ་བས་མིག་དང་རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ༼༥༢ན༽ དེ་ནི་མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་རྐྱེན་གྱིས་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ཅེས་བྱའོ། །མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་དང་ཡུལ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་འདུས་ནས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་ནི། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་རྐྱེན་གྱིས་རེག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་རེག་པ་བྱུང་བ་དེ་ལྟར་བདེ་བའམ་སྡུག་བསྔལ་ལམ་བཏང་སྙོམས་སུ་མྱོང་བའི་ཚོར་བ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ནི་རེག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཚོར་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཚོར་བ་མྱོང་བ་ལ་དགའ་བ་དང་། ཞེན་པ་དང་། ལྷག་པར་ཞེན་པ་ནི་ཚོར་བའི་རྐྱེན་གྱིས་སྲེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཞེན་པ་ལ་བྲལ་བར་མ་གྱུར་ཅིག་སླམ་དུ་མི་གཏོང་བ་དང་ཕྱིར་ཞིང་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནི་སྲེད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ལེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དོན་དུ་གཉེར་བ་ན། ཡང་སྲིད་པ་བསྐྱེད་པའི་ལས་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་སློང་བ་དེ་ནི་ལེན་པའི་རྐྱེན་གྱིས་སྲིད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལས་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་རྣམས་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྲིད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །སྐྱེས་ནས་མངོན་དུ་གྲུབ་པའི་ཕུང་པོ་འཕེལ་བ་དང་། སྨིན་པ་ནི་རྒས་པ་དང་། འཇིག་པ་ནི་འཆི་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་རྒ་ཤི་ཞེས་བྱའོ། །འཆི་བ་ནི་རྨོངས་པས་མངོན་པར་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པ་དང་བཅས་པའི་ནང་གི་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་ནི་མྱ་ངན་ནོ། །མྱ་ངན་ལས་བྱུང་བའི་ཚིག་ཏུ་སྨྲ་བ་ནི་སྨྲེ་སྔགས་སོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྔའི་ཚོགས་དང་ལྡན་པའི་མི་བདེ་བ་མྱོང་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལོ༑ །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི་ཡིད་མི་བདེ་བའོ། །གཞན་ཡང་འདི་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་འཁྲུགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་དུམ་བུ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །མ་རིག་པ་དང་སྲེད་པ་དང་ལེན་པ་གསུམ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདུ་བྱེད་དང་སྲིད་པ་གཉིས་ནི་ལས་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་བདུན་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དབུ་མ་རྟེན་འབྱུང་ལས། ཡན་ལག་ཁྱེ་བྲག་བཅུ་ ༼༥༢བ༽ གཉིས་གང་། །དུམ་བུ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཐུབ་པས་རྟེན་འབྱུང་གསུངས་དེ་དག །ཉོན་མོངས་ལས་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་། །གསུམ་པོ་དག་ཏུ་ཟད་པར་འདུས༑ །དང་པོ་བརྒྱད་པ་དགུ་ཉོན་མོངས། །གཉིས་དང་བཅུ་པ་ལས་ཡིན་ཏེ། །ལྷག་མ་བདུན་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་དཔེར་ན་མ་རིག་པ་ནི་ས་བོན་འདེབས་མཁན་ལྟ་བུའོ། །ལས་ནི་

ཞིང་ས་ལྟ་བུའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ས་བོན་ལྟ་བུའོ། །སྲེད་པ་ནི་རླན་ལྟ་བུའོ། །མིང་དང་གཟུགས་ནི་མྱུ་གུ་ལྟ་བུའོ། །གཞན་ནི་ཡལ་ག་དང་ལོ་མ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །གལ་ཏེ་མ་རིག་པ་མ་བྱུང་ན་འདུ་བྱེད་ཀྱང་མི་མངོན་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་མ་བྱུང་དུ་ཟིན་ན་རྒ་ཤིའི་བར་དུ་ཡང་མི་མངོན་པ་ཞིག་ན། འོན་ཀྱང་མ་རིག་པ་ཡོད་པ་ལས་འདུ་བྱེད་རྣམས་མངོན་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་བས་ན། སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ལས་རྒ་ཤིའི་བར་དུ་མངོན་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་མ་རིག་པ་ཡང་འདི་སྙམ་དུ་བདག་གིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་མངོན་པར་བསྒྲུབ་བོ་སྙམ་དུ་མི་སེམས་སོ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་འདི་སྙམ་དུ་བདག་ཅག་ནི་མ་རིག་པས་མངོན་པར་བསྒྲུབས་སོ་སྙམ་དུ་ཡང་མི་སེམས་པ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡང་འདི་སྙམ་དུ་བདག་གིས་རྒ་ཤི་མངོན་པར་བསྒྲུབ་བོ་སྙམ་དུ་མི་སེམས་སོ། །རྒ་ཤི་ཡང་འདི་སྙམ་དུ་བདག་ནི་སྐྱེ་བས་མངོན་པར་བསྒྲུབས་སོ་སྙམ་དུ་མི་སེམས་པའི་བར་དུ་སྟེ། འོན་ཀྱང་མ་རིག་པ་ཡོད་པ་ལས་འདུ་བྱེད་རྣམས་མངོན་པར་གྲུབ་ཅིང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པས་རྒ་ཤིའི་བར་དུ་མངོན་པར་གྲུབ་ཅིང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ལས་རྒ་ཤིའི་བར་དུ་མངོན་པར་གྲུབ་ཅིང་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ནང་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྒྱུ་དང་བཅས་པར་བལྟའོ། །ཡང་ནང་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་〔༥༣ན〕བར་འབྱུང་བ་རྐྱེན་དང་ཡང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་དང་ནམ་མཁའ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་ཁམས་དྲུག་ཏུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་སྲ་བའི་དངོས་པོ་མངོན་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་སའི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། །ལུས་སྡུད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་འདི་ནི་ཆུའི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། །ཟོས་པ་དང་འཐུངས་པ་ལ་སོགས་པ་འཇུ་བར་བྱེད་པ་འདི་ནི་མེའི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ༑ །དབུགས་ཕྱི་ནང་དུ་རྒྱུ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་འདི་ནི་རླུང་གི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། །ལུས་ཀྱི་ནང་སྟུབས་ཡོད་པ་འདི་ནི་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྔའི་ཚོགས་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། །རྐྱེན་འདི་དག་མེད་པར་ལུས་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་གྱི་ནང་གི་ཁམས་དྲུག་ཚང་བར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་དེ་ལས་ལུས་མངོན་པར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཁམས་དྲུག་ཀྱང་འདི་སྙམ་དུ་བདག་གིས་ལུས་ཀྱི་སྲ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་བོ་སྙམ་དུ་མི་སེམས་སོ། །ལུས་ཀྱང་འདི་སྙམ་དུ་བདག་ནི་རྐྱེན་འདི་དག་གིས་བསྐྱེད་དོ་སྙམ་དུ་མི་སེམས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་རྐྱེན་འདི་དག་ལས་ཡོངས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་པོ་འདི་ཚོ་དུ་ལ་རྫོགས་ཤེ་ན། འཕགས་པ་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས༑ མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྔོན་གྱི་མཐའ་ལ་ལྟོས་པའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནས་ཚོར་བའི་བར་ནི་ད་ལྟ་བྱུང་བ་ལ་ལྟོས་པའོ། །སྲེད་པ་དང་སྲིད་པའི་བར་ནི་ཕྱི་མ་ལ་ལྟོས་པ་སྟེ། དེ་ཕན་ཆད་ཀྱང་རབ་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུགས་ལས་བཟློག་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི༑ ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་མ་རིག་པ་འགག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་འགགས་པས་རྒ་ཤིའི་བར་དུ་རིམ་གྱིས་འགག་སྟེ། ཇི་སྐད་〔༥༣བ〕དུ། དེ་ནས་མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་

འགག །ཅེས་བྱ་བ་ནས། སྐྱེ་བ་འགགས་པས། རྒ་ཤི་དང་། མྱ་ངན་དང་སྨྲེ་སྔགས་འདོན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཁྲུག་པ་རྣམས་འགག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་པོ་འདི་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་ཕྲག་དོག་ཤས་ཆེ་ན་དེའི་གཉེན་པོར་བདག་གཞན་མཉམ་པར་སྒོམ་པ་ནི། བདག་བདེ་བ་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གཞན་ཡང་བདེ་བ་འདོད་ལ། བདག་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གཞན་ཡང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པས་ན། བདག་དང་སེམས་ཅན་གཅེས་པ་མཉམ་པོར་བསྒོམ་མོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། བདག་དང་གཞན་དུ་མཉམ་པ་ནི། །དང་པོ་ཉིད་དུ་འབད་དེ་བསྒོམ། །བདེ་དང་སྡུག་བསྔལ་མཉམ་པས་ན། །ཐམས་ཅད་བདག་བཞིན་བསྲུང་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་ང་རྒྱལ་ཤས་ཆེ་ན་དེའི་གཉེན་པོར་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་སྒོམ་པ་ནི༔ བྱིས་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རང་ཁོ་ན་གཅེས་པར་བཟུང་ནས་རང་ཚིས་བྱས་པས་འཁོར་བ་ན་སྡུག་བསྔལ་ལ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་གཅེས་པར་བཟུང་ནས་གཞན་དོན་ཁོ་ན་མཛད་པས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་བོ༔ །དེ་ལྟར་ཡང་། བྱིས་པས་རང་དོན་བྱས་པ་དང་། །ཐུབ་པས་གཞན་གྱི་དོན་མཛད་པ། །འདི་གཉིས་ཀྱི་ནི་ཁྱད་པར་ལྟོས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་བདག་གཅེས་པར་འཛིན་པ་དེ་ནི་སྐྱོན་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ལ་བདག་འཛིན་དོར། གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་པ་དེ་ཡོན་ཏན་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ལ་གཞན་བདག་ཏུ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། བདག་ཉིད་སྐྱོན་ཅན་གཞན་དག་ལ། །ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོར་ཤེས་བྱས་ནས། །བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དོར་བ་དང་། །༼༩༨ན༽གཞན་བླང་བ་ནི་བསྒོམ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་ཉོན་མོངས་པ་ཆ་མཉམ་པའམ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཤས་ཆེ་ན་རླུང་ལ་བསླབ་སྟེ། བགྲང་བ་དང་རྗེས་འགྲོ་ལ་སོགས་པ་དྲུག་སྒོམ་མོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ལས། བགྲང་དང་རྗེས་འགྲོ་འཇོག་པ་དང་། །རྟོག་པ་དང་ནི་བསྒྱུར་བ་དང་། །ཡོངས་དག་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་སྤང་སྒྲུབ་བསྒྱུར་གསུམ་མེད་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལུགས་སམ། མར་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ཕྱག་སྲོལ་དང་བཞེད་པ་ནི་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར་དང་དཔལ་ན་རོ་པའི་ཆོས་དྲུག་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་སེམས་སྦྱོང་བའི་རིམ་པ་སྟེ་བསམ་གཏན་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ། །བསམ་གཏན་དངོས་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་བསམ་གཏན་དང་། ཡོན་ཏན་སྒྲུབ་པའི་བསམ་གཏན་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་ནོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་ནི་རང་གི་རྒྱུད་སྣོད་དུ་རུང་བར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་རང་སྣོད་དུ་རུང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲུབ་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའོ། །དེ་དག་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་ན། དང་པོར་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་བསམ་གཏན་ནི། བྱང་ས་ལས། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་བསྐྱེད་པ། མཆོག་ཏུ་རབ་ཏུ་ཞི་བ།

ཉོན་མོངས་སེམས་དང་བྲལ་བ། རོ་མྱོང་བ་མེད་པ། མཚན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི། དེ་དག་གི་ཚེ་འདི་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དང་༼༥༨བ༽བྲལ་བ་ནི། ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པར་རྟོག་པའི་ཡིད་ཀྱི་གྱ་གྱུ་མེད་པར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའོ། །ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་པ་ནི། ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ཐམས་ཅད་འཇིག་པའོ། །མཆོག་ཏུ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཞེས་པ་ནི། ངང་གིས་འཇུག་པའོ། །ཉོན་སེམས་དང་བྲལ་བ་ཞེས་པ་ནི། ལྟ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བའོ། །རོ་མྱོང་བ་མེད་པ་ཞེས་པ་ནི། སྲིད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའོ། །མཚན་མ་དང་བྲལ་བ་ཞེས་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་དང་བྲལ་བའོ། །ཡང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོ་ལྟར་ན། བསམ་གཏན་བཞི་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བཞི་པའོ། །དེ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནི། རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དང་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པའོ༔ །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནི། དགའ་བ་དང་ལྡན་པའོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ནི། སིམ་པའི་བདེ་བ་དང་ལྡན་པའོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པ་ནི། བཏང་སྙོམས་དང་ལྡན་པའོ། །ཡོན་ཏན་སྒྲུབ་པའི་བསམ་གཏན་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། ཐུན་མོང་བའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། སྟོབས་བཅུའི་རིགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཚད་མེད་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་མིང་ཙམ་ཡང་མི་ཤེས་ན། སྙོམས་པར་འཇུག་པར་ལྟ་ག་ལ་འགྱུར་བ་རྣམས་སོ། །ཐུན་མོང་བ་ནི། རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་དང་། ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་སོ། །དེ་ཡང་མིང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་མཚུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་នོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་ནི། བསམ་གཏན་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྲུལ་ཏེ། ༼༥༩ན༽སེམས་ཅན་གྱི་དགོས་པའི་གྲོགས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གཅིག་པོ་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་ནོ། །འོ་ན་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཞེས་གྲགས་པ་ལ། ཞི་གནས་ནི་ཅི་ཙམ། ལྷག་མཐོང་ནི་ཅི་ཙམ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཞི་གནས་ནི་ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ལ་སེམས་འཇོག་པ་དེའོ། །ལྷག་མཐོང་ནི་དེའི་རྗེས་ལ་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དེའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཡང་དག་གནས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །སེམས་ལ་སེམས་ནི་འཇོག་ཕྱིར་དང་། །ཆོས་རབ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། །ཞི་གནས་དང་ནི་ལྷག་མཐོང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཞི་གནས་ནི་བསམ་གཏན་དངོས་སོ། །ལྷག་མཐོང་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆའོ། །བསམ་གཏན་སྤེལ་བ་ནི། ཡེ་ཤེས་དང་༔ ཤེས་རབ་དང་། བསྒོམ་བ་གསུམ་གྱིས་སྤེལ་བ་སྟེ། གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །བསམ་གཏན་དག་པར་བྱེད་པ་ནི། སྟོང་པ་དང་སྙིང་རྗེས་ཟིན་པ་སྟེ། གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །བསམ་གཏན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། མཐར་ཐུག་དང་། གནས་སྐབས་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མཐར་ཐུག་ནི། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ

ཐོབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ༔ །གནས་སྐབས་སུ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ལྷའི་ལུས་ཐོབ་སྟེ། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། འདོད་སྤྱོད་དགའ་དང་བདེ་དང་སྡུག་བསྔལ་དག །རྣམ་པར་སྤངས་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་ཡིས། ། ༼༥༥བ༽ཚངས་དང་འོད་གསལ་དག་དང་དགེ་རྒྱས་དང་། །འབྲས་བུ་ཆེ་ལྷ་རྣམས་དང་སྐལ་མཉམ་ཐོབ། ། ཅེས་གསུངས་སོ། །དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་དྲུག་པའོ།། ༎ ༄༅ ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ། སྡོམ་ནི། སྐྱོན་ཡོན་རྣམ་གཉིས་བསམ་པ་དང་། །ངོ་བོ་དང་ནི་དབྱེ་བ་དང་། །ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་། །ཤེས་དང་གོམས་པར་བྱ་བ་དང་། །འབྲས་བུ་དང་ནི་དོན་བདུན་གྱིས། །ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་བསྡུས་སོ། །ཞེས་པའོ། ། དེ་ལ་དང་པོ་ཆཤད་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་སྦྱིན་པ་ལ་གནས་པ་ནས། བསམ་གཏན་གྱི་བར་དུ་ལྡན་ཡང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་བྲལ་ན། དེས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་མི་ཐོབ་བོ། ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལོང་ཁྲིད་མེད་པའི་ལོང་བའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཡིད་ལ་འདོད་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་བགྲོད་པར་མི་ནུས་པ་དང་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་སྡུད་པ་ལས། དམུས་ལོང་དམིགས་བུ་མེད་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་རྣམས༔ །ལམ་ཡང་མི་ཤེས་གྲོང་ཁྱེར་འཇུག་པར་ག་ལ་ནུས། །ཤེས་རབ་མེད་ན་མིག་མེད་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ལྔ་ཡིས༔ །དམིགས་བུ་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་རེག་པར་ནུས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལས་བཟློག་སྟེ་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་ན། ལོང་ཁྲིད་ཀྱིས་ལོང་བའི་ཚོགས་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཁྲིད་པ་ལྟར་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དུ་བསྒྱུར་ནས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། ཇི་ལྟར་ལོང་བའི་ཚོགས་ཀུན་བདེ་བླག་ཏུ། །མིག་ལྡན་སྐྱེས་བུ་གཅིག་གིས་འདོད་པ་ཡི། །ཡུལ་དུ་ཁྲིད་པ་དེ་བཞིན་ཤེས་རབ་ཀྱིས། །མིག་༼༥༦ན༽ཉམས་ཡོན་ཏན་བླངས་ཏེ་རྒྱལ་བར་ཁྲིད༔ །ཅེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་སྡུད་པ་ལས་ཀྱང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་ནས། །ཁམས་གསུམ་མ་ལུས་པ་ལས་ཡང་དག་འདའ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ཤེས་རབ་ཁོ་ནས་ཆོག་མོད། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་རྣམས་ཅི་དགོས་ཤེ་ན། མི་ཆོག་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་ལས། ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་དང་། །ཤེས་རབ་བྲལ་བའི་ཐབས་དག་ཀྱང་། །གང་ཕྱིར་འཆིང་བ་ཞེས་གསུངས་པས། །དེ་བས་གཉིས་ཀ་སྤང་མི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ཐབས་ཤེས་ཡ་བྲལ་དུ་ཉམས་སུ་བླངས་ན་གང་དུ་འཆིང་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་བརྟེན་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་འདོད་པའི་ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དེར་ལྷུང་ནས་བཅིངས་པ་བཞིན་དུ་འགྱུར་ཏེ།

མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་ཀྱིས་ནི་གཏན་དུ་དེར་བཅིངས་པར་འདོད་ལ། ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པས་ཀྱང་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཁྲིད་བཞི་སྟོང་དུ་དེར་བཅིངས་པར་འདོད་དོ། །ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཐབས་བརྟེན་ན་ཡང་བྱིས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ས་ལས་མི་འདའ་བས། འཁོར་བ་ཉིད་དུ་བཅིངས་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལྟར་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས༑ ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འཆིང་ལ། ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཐབས་ཀྱིས་འཁོར་བར་འཆིང་བས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ་ཞིག་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་༼༩༨བ༽པ་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འཆིང་བ་ནི་གང་། ཐར་པ་ནི་གང་ཞེ་ན། ཐབས་ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་ཤེས་རབ་ནི་འཆིང་བའོ། །ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཐར་པའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་ཐབས་ནི་འཆིང་བའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐབས་ནི་ཐར་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཡ་བྲལ་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་བདུད་ཀྱི་ལས་ལ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བདུད་ཀྱི་ལས་ནི་གཉིས་ཏེ། ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཐབས་དང་། ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་སྟེ། བདུད་ཀྱི་ལས་སུ་ཤེས་པས་སྤང་བར་བྱའོ༑ །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་དཔེར་ན། ཡིད་ལ་འདོད་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འགྲོ་བར་འདོད་པ་ལ་ལམ་བརྟག་པའི་མིག་དང་། ས་གཅོད་པའི་རྐང་པ་གཉིས་འཛོམ་དགོས་པ་ལྟར། མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འགྲོ་བ་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་དང་ཐབས་ཀྱི་རྐང་པ་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ༑ །ག་ཡ་གོ་རིའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་མདོར་བསྡུ་ན་གཉིས་ཏེ། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བོ༑ །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཤེས་རབ་དེ་ཡང་རང་དགར་མི་སྐྱེ་སྟེ། དཔེར་ན་ཤིང་ཅུང་ཟད་ཙམ་ལ་མེ་སྦར་ཡང་། མེ་ཆེ་ལ་ཡུན་རིང་བ་མི་འབྱུང་ལ། ཤིང་ཤིན་ཏུ་སྐམ་ཞིང་མང་བ་བསགས་ནས་མེ་སྦར་ན། མེ་ཆེ་ལ་ཡུན་རིང་བ་བསད་ཀྱང་མི་སོད་པ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་བསོད་ནམས་ཅུང་ཟད་ཙམ་ལས་མ་བསགས་པ་ལ་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་མི་སྐྱེ་ལ། སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་བསགས་པ་ལ་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་འབྱུང་སྟེ། སྦྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྲེག་གོ །དེས་ན་ཤེས་རབ་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བརྟེན་དགོས་སོ། །དེ་༼༩༩ན༽ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཡན་ལག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །ཐུབ་པས་ཤེས་རབ་དོན་དུ་གསུངས། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའོ༑ །དེ་ལྟར་ཡང་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས། ཤེས་རབ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའོ༑ །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཤེས་རབ་ལ་དབྱེ་ན། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས་རྣམ་པ་གསུམ་གསུངས་ཏེ༑ འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་རབ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དམན་པའི་ཤེས་རབ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་ཤེས་རབ་བོ། །དེ་དག་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ནི།

གསོ་བ་རིག་པ་དང་། གཏན་ཚིགས་རིག་པ་དང་། སྒྲ་རིག་པ་དང་། བཟོ་རིག་པ་སྟེ། རིག་པའི་གནས་
བཞི་པོ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དེའོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་
པོ་ནང་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དམ་པའི་ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་འཇིག་
རྟེན་ལས་འདས་པ་དམན་པའི་ཤེས་རབ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་བ་དག་གི་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ལས་
བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་སྟེ། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་འདི་མི་གཙང་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། མི་རྟག་པ་
དང་༏ བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའོ། །གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་ཤེས་རབ་ནི། ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་སྐྱེ་བ་
མེད་པ། གཞི་མེད་རྩ་བྲལ་དུ་ཤེས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བདུན་བརྒྱ་པ་ལས།
ཆོས་༼༥༧བ༽ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མ་མཆིས་པར་ཤེས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལགས་
སོ༏ །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་སྡུད་པ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་
ཤེས་གྱུར་པ། །འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་མཆོག་སྤྱོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ལམ་
སྒྲོན་ལས་ཀྱང་། ཕུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས། །སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་གྱུར་པའི། །རང་བཞིན་
སྟོང་ཉིད་ཤེས་པ་ལས། །ཤེས་རབ་ཅེས་ནི་ཡོངས་སུ་བཤད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཤེས་རབ་ཤེས་པར་བྱ་
བ་ནི། ཤེས་རབ་ལ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་ཤེས་རབ་དེ་ཤེས་པར་བྱེད་
དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་འཆད་པ་ལ་དོན་རྣམ་པ་དྲུག་གིས་སྟོན་ཏེ། དངོས་པོར་འཛིན་པ་དགག་པ་དང་།
དངོས་མེད་དུ་འཛིན་པ་དགག་པ་དང་། མེད་པར་འཛིན་པའི་སྐྱོན་དང་། འཛིན་པ་གཉིས་ཆར་གྱི་སྐྱོན་དང་།
གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་ལམ་དང་། གྲོལ་བའི་རང་བཞིན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་དངོས་པོར་
འཛིན་པ་དགག་པ་ནི། ཇོ་བོའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་དུ། ཡོད་པ་སྐྱེ་བར་རིགས་མིན་ཏེ། །མེད་པའང་ནམ་
མཁའི་མེ་ཏོག་བཞིན། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གཏན་ཚིགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་ནས་གསུངས་ཏེ། ལམ་
རིམ་དུ་གསུང་ཙམ། དངོས་པོའམ་དངོས་འཛིན་ཐམས་ཅད་བདག་གཉིས་སུ་འདུས་ལ། བདག་གཉིས་པོ་དེ་
རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །འོ་ན་བདག་རྣམ་པ་གཉིས་སམ། སེམས་ཞེས་བྱ་བ་གང་
ཡིན་ན། གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་བྱ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་ཅེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་གམ
སེམས་ཞེས་བྱ་བ་༼༥༨ན༽དེ་གང་ཡིན་ན། འདི་ལ་འདང་འདོད་ལུགས་མང་སྟེ། དོན་ལ་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བ་
ནི༏ རིག་པ་དང་བཅས་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་ནམ་མི་བྱེད་དཀྱུ་བྱེད་རིག་རིག་ཡུ་ཡུ་པོ་འདི་ཡིན་
ནོ༏ །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སིལ་བུ་ལས། རྒྱུན་ལ་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་སྟེ། །ཡུ་ཡུ་འཕྲོ་བ་འདི་རང་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །གང་ཟག་དེ་ལ་རྟག་པ་དང་གཅིག་པུར་བཟུང་ནས་ང་དང་བདག་ཏུ་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པ་དེ་ལ་གང་
ཟག་གི་བདག་གམ་སེམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདག་དེས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་བསྐྱེད་དོ། །ཉོན་མོངས་པ་དེས་ལས

བསྐྱེད་དོ། །ལས་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་དོ། །དེས་ན་སྡུག་བསྔལ་དང་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་བདག་
གམ་སེམས་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤེས། །བདག་གཞན་
ཆ་ལས་འཛིན་དང་སྡང་། །འདི་དག་དང་ནི་ཡོངས་འབྲེལ་ལས། །ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་བདག་དེ་གང་ཡིན་ན། དེ་ལ་ཆོས་ཞེས་པ་ནི། ཕྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་དང་།
ནང་འཛིན་པའི་སེམས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་ཆོས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དེ་དག་རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པའི་ཕྱིར་
རོ༑ །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སེལ་བུ་ལས། མཚན་ཉིད་འཛིན་ལ་ཆོས་ཞེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་
གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་དངོས་པོར་བཟུང་ནས་ཞེན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཅེས་བྱའོ། །བདག་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་
གྱིས་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་འཆད་པ་ལ། དང་པོར་གང་ཟག་གི་བདག་དགག་སྟེ། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་
མཛད་པའི་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། བདག་ཡོད་བདག་གིར་ཡོད་ཅེས་པ། །འདི་ནི་དམ་པའི་དོན་༼༥༨བ༽དུ་
ལོག །ཅེས་གསུངས་ཏེ། བདག་དེ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཏོ། །གལ་ཏེ་བདག་གམ་སེམས་དོན་
དམ་པར་གྲུབ་ནས་ཡོད་ན། བདེན་པ་མཐོང་བའི་དུས་ན་ཡང་ཡོད་དགོས་པ་ལ། བདེན་པ་མཐོང་བའི་སེམས་
ཀྱིས་ངོ་བོ་མཐོང་བའི་དུས་ན་བདག་དེ་མེད་པས་ན་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས།
གང་ཕྱིར་ཡང་དག་ཇི་ལྟ་བ། །ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་གཉིས་མི་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་དག་
པ་ཇི་ལྟ་བ་ཤེས་པ་ནི་བདེན་པ་མཐོང་བའམ་སེམས་སམ། གཉིས་མི་འབྱུང་བ་ནི་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་
མི་འབྱུང་བའོ། །ཡང་གལ་ཏེ་བདག་གམ་སེམས་དེ་ཡོད་པར་གྱུར་ན་རང་ལས་སྐྱེ་བའམ། གཞན་ལས་སྐྱེ་
བའམ༑ གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བའམ། དུས་གསུམ་ལས་སྐྱེ་བ་ཞེས་བརྟག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རང་ལས་མི་སྐྱེ་
སྟེ༑ རང་གྲུབ་ཟིན་ནམ་མ་ཟིན། གྲུབ་མ་ཟིན་ན་རྒྱུར་མི་རུང་ལ། གྲུབ་ཟིན་ན་འབྲས་བུར་མི་རུང་ཞིང་།
རང་ལ་རང་བྱེད་པ་འགལ་བས་སོ། །གཞན་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ནི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་ཇི་ལྟར་
མ་ཡིན་ན། འདི་ལྟར་རྒྱུ་ནི་འབྲས་བུ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་པས་ཇི་སྲིད་འབྲས་བུ་མ་བྱུང་བ་དེ་སྲིད་ནི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ནོ། །
གང་གི་ཚེ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་འབྲས་བུ་ཡང་མི་སྐྱེ་བས་སྟེ་མ་ཁོ་ན་བཞིན་ནོ། །གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་སྟེ།
ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུས་གསུམ་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་སྟེ། འདས་
པས་མི་བསྐྱེད་པ་ནི་དེ་ཉིད་ས་བོན་རུལ་བ་ནུས་པ་ཟད་པ་བཞིན་ནོ། །མ་འོངས་པས་མི་བསྐྱེད་པ་ནི་མོ་གཤམ་གྱི་
བུ་བཞིན་ནོ། །ད་ལྟར་བས་མི་བསྐྱེད་པ་ནི་ཕན་གདགས་བྱ་འདོགས་༼༥༥ན༽བྱེད་མི་འཐད་པས་སོ། །དེ་
ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། དེ་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་དང་། །དུས་གསུམ་ཉིད་དུ་མ་ཐོབ་ཕྱིར། །
ངར་འཛིན་པ་ནི་ཟད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། མ་ཐོབ་པ་ནི་མི་བསྐྱེད་པའི་དོན་ཏོ། །ཡང་ན་འདི་
ལྟར་གོ་བར་བྱ་སྟེ། བདག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་རང་གི་ལུས་ལ་ཡོད་དམ། སེམས་ལ་ཡོད་དམ། མིང་ལ་ཡོད་
ཅེས་བརྟག་པར་བྱའོ། །ལུས་འདི་འབྱུང་བ་བཞིའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་སྲ་བ་ནི་ས་ཡིན།

གཤེར་བ་ནི་ཆུ་ཡིན། དྲོད་ནི་མེ་ཡིན། དབུགས་དང་གཡོ་འགུལ་ནི་རླུང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་བཞི་ལ་བདག་གམ་སེམས་མེད་དེ། དཔེར་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་ས་ཆུ་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་བ་བཞི་ལ་བདག་གམ་སེམས་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །སེམས་ལ་བདག་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སེམས་ནི་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ་རང་གཞན་གཉིས་ཀས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སེམས་རང་མ་གྲུབ་པས། བདག་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །མིང་ལ་བདག་གམ་སེམས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། མིང་ནི་བློ་བུར་དུ་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྫས་སུ་ཡང་མ་གྲུབ་ལ། བདག་དང་ཡང་འབྲེལ་བ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་གམ་སེམས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་ཏོ༔ །ད་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་དང་། ནང་འཛིན་པའི་སེམས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་བཤད་ན། ཁ་ཅིག་ཕྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་དངོས་པོར་གྲུབ་པར་འདོད་དེ། དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ན་རེ། རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཟླུམ་གོང་ཆ་ཤས་མེད་པ་ཞིག་རྫས་སུ་ཡོད༔ དེ་དག་ཚོགས་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྡུལ་དེ་༼༩༩བ༽རྣམས་སིལ་བུར་སོ་སོར་བསྐོར་བ་བར་དང་བཅས་པར་ཡོད་དེ། ད་ལྟ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྣང་བ་ནི་དཔེར་ན་གཡག་རྫ་དང་ནེའུ་སིང་གི་ཚུལ་ལྟར་ཡིན། མི་གྲིབ་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ལས་ཀྱི་བསྐྱུས་པ་ཡིན། ཞེས་ཟེར་རོ། །མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ༔ རྡུལ་དེ་དག་ཀྱང་བསྐོར་བ་བར་མེད་པ་འབྱར་ལ་མ་རེག་པར་ཡོད་ཅེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་འདོད་ཀྱང་དེ་མ་གྲུབ་སྟེ། རྡུལ་དེ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དམ་དུ་མར་ཡོད། གཅིག་ཡིན་ན་རྡུལ་དེ་ལ་ཕྱོགས་ཆའི་དབྱེ་བ་ཡོད་དམ་མེད། ཕྱོགས་ཆའི་དབྱེ་བ་ཡོད་ན་ཤར་ནུབ་དང་ལྷོ་བྱང་དང་སྟེང་འོག་གི་ཆ་སྟེ། ཆ་དྲུག་ཏུ་སོང་བས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ཉམས་སོ། །ཕྱོགས་ཆའི་དབྱེ་བ་མེད་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྡུལ་གཅིག་གི་ངོ་བོར་འགྱུར་དགོས་ན་དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཉི་ཤུ་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལས། དྲུག་གིས་གཅིག་ཆར་སྦྱར་བ་ན། །ཕྲ་རབ་རྡུལ་ཆ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར། །དྲུག་པོ་དག་ནི་གོ་གཅིག་ན། །གོང་བུ་རྡུལ་ཕྲན་ཙམ་དུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཅིག་གྲུབ་ན་གཅིག་བསགས་པའི་དུ་མ་གྲུབ་ཏུ་རུང་བ་ལས། གཅིག་མ་གྲུབ་པས་དེ་བསགས་པའི་དུ་མ་ཡང་མ་གྲུབ་བོ། །དེས་ན་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པས་དེའི་རང་བཞིན་ཕྱིའི་ཡུལ་འདི་ཡང་མ་གྲུབ་བོ། །འོ་ན་ད་ལྟ་མངོན་སུམ་དུ་སྣང་ཞིང་འདུག་པ་འདི་ཅི་ཡིན་སྙམ་ན་འདི་ནི་རང་སེམས་ཉིད་འཁྲུལ་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དུ་སྣང་བ་འདི་རང་གི་སེམས་ལ་དེ་ལྟར་དུ་ཤར་བས་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཅིས་ཤེས་ན། ལུང་དང་། རིགས་པ་དང་། དཔེ་དང་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ལུང་ནི། ཕལ་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག །ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་༼༡༠༠ན༽ཙམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བག་ཆགས་ཀྱིས་ནི་དཀྲུགས་པའི་སེམས། །དོན་དུ་སྣང་བ་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །དོན་ཡོད་མ་ཡིན་སེམས་ཉིད་དེ༔ །ཕྱི་རོལ་དོན་མཐོང་ལོག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རིགས་པ་ནི། ཕྱི་སྣང་བ་འདི་ཆོས་ཅན

སེམས་ཀྱི་འཁྲུལ་སྣང་ཡིན་པར་དམ་བཅའ། མེད་པ་སྣང་ཞིང་འདུག་(མིའི་རྟའམ་བསྒོམས་པའི་ལྗོན་ཤིང་ལྟ་བུ།) པའི་
ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་མི་སྣང་བའི་(སྣང་བ་རྐྱེན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འགྱུར་བ་དང་།) ཕྱིར་
དང་། སྣང་བ་འགྱུར་(བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགྱུར།) ཞིང་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྣང་བ་(རིགས་དྲུག་གི།) ཐ་དད་
པའི་ཕྱིར་སྣང་བ་འདི་སེམས་ཀྱི་འཁྲུལ་སྣང་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དཔེ་ནི། རྨི་ལམ་དང་སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་
ནོ། །དེ་དག་གིས་ཕྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་ནོ། །གཉིས་པ་བཤད་ན། ཁ་ཅིག་ནང་འཛིན་པའི་
སེམས་རང་རིག་(རང་རྒྱལ་བ་དང་སེམས་ཙམ་པས།) རང་གསལ་དུ་དངོས་སུ་གྲུབ་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་འདོད་ཀྱང་
དེ་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་སྟེ། སེམས་དེ་སྐད་ཅིག་མར་བརྟགས་པས་མ་གྲུབ་པ་དང་། སེམས་དེ་སུས་
ཀྱང་མཐོང་བ་མེད་པས་དངོས་སུ་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཡུལ་མེད་པས་སེམས་མ་གྲུབ་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི།
ཁྱོད་འདོད་པའི་སེམས་རང་རིག་རང་གསལ་དེ་སྐད་ཅིག་ཏུ་ཡོད་དམ། དུ་མར་ཡོད། སྐད་ཅིག་ཏུ་ཡོད་ཅེ་ན།
དེ་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་ཆ་ཤས་ཡོད་དམ་དེ་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་ཆ་ཤས་མེད། དང་པོ་ལྟར་ན་སྐད་ཅིག་མ་མ་གྲུབ་སྟེ
དུ་མར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ཇི་ལྟར་སྐད་ཅིག་མཐར་ཡོད་པ། །དེ་བཞིན་ཐོག་
མཐའ་དབུས་བརྟག་དགོས། །དེ་ལྟར་༼༡༠༠བ༽སྐད་ཅིག་གསུམ་བརྟགས་ཕྱིར། །འཇིག་རྟེན་སྐད་ཅིག་ལ་
མི་གནས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་ཆ་ཤས་མེད་ན་སྐད་ཅིག་མ་དེ་དངོས་མེད་དུ་ཐལ་
ལོ། །དེས་ན་སྐད་ཅིག་མ་མ་གྲུབ་པས་སེམས་ཀྱང་མ་གྲུབ་བོ། །དུ་མར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སྐད་ཅིག་གྲུབ་ན་
སྐད་ཅིག་བསགས་པའི་དུ་མ་གྲུབ་ཏུ་རུང་བ་ལ། སྐད་ཅིག་མ་གྲུབ་པས་དེ་བསགས་པའི་དུ་མ་ཡང་མ་གྲུབ
བོ། །དུ་མ་མ་གྲུབ་པས་སེམས་ཀྱང་མ་གྲུབ་བོ། །དོན་གཉིས་པ་བཤད་ན། སེམས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལུས་ཀྱི་
ཕྱི་ནང་བར་གསུམ་སྟོད་སྨད་གང་དུ་གནས་པ་བཙལ། གཟུགས་སམ་ཁ་དོག་ཅི་ལྟར་འདུག་པ་ལེགས་པར་
བརྟགས་ལ། ངེས་ཤེས་ཅི་སྐྱེས་སུ་ཚོལ་བ་དང་། དམིགས་རིམ་སྤྱོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཞལ་ལས་ཤེས་པ་ལྟར་
ཚོལ། །དེ་ཅི་ལྟར་བཙལ་ཡང་མ་མཐོང་མ་རྙེད་ན། མཐོང་རྒྱུའམ་ཁ་དོག་དངོས་པོའི་མཚན་མ་ཙམ་ཟད་ཀྱང་
མེད། ཡོད་པ་དེ་མ་མཐོང་མ་རྙེད་པ་མ་ཡིན། འཚོལ་བ་པོ་རང་བཙལ་རྒྱུའམ། འཚོལ་མཁན་རང་བློའི་
ཡུལ་ལས་འདས་པ། སྨྲ་བསམ་ཤེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཡིན་པས་གང་དུའང་བཙལ་བས་མི་མཐོང་
སྟེ། ཇི་སྐད་དུ་འོད་སྲུང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། འོད་སྲུང་སེམས་ནི་ནང་ན་ཡང་མེད། ཕྱི་རོལ་ན་ཡང་
མེད། གཉིས་ཀའི་བར་ལ་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །འོད་སྲུང་སེམས་ནི་དཔྱད་དུ་མེད། བསྟན་དུ་མེད་པ།
བརྟེན་དུ་མེད་པ། སྣང་བ་མེད་པ། རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པ། གནས་པ་མེད་པའོ། །འོད་སྲུང་སེམས་ནི་
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་གཟིགས་མི་གཟིགས་གཟིགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས
༼༡༠༡ན༽གསུངས་སོ། །དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། དེ་ཕྱིར་སེམས་ནི་གསོག་དང་
གསོབ། །ཡོད་པ་མིན་པར་རབ་ཤེས་ནས། །དེ་ལ་སྙིང་པོར་མི་བཟུང་སྟེ། །དེ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས

སྟོང་༔ །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཆོས། །དེ་དག་ལ་ནི་གྲུབ་པ་མེད། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བཏགས་པ་སྟེ༔ །རང་བཞིན་དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་བསྟན། །མཐའ་གཉིས་ཟློག་ཕྱིར་མནན་ནས་སུ། །མཁས་རྣམས་དབུ་མར་སྤྱོད་པར་བྱེད། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་སྟོང་པ། །དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ལམ་ཡིན་ཏེ། །ངས་ཀྱང་དེ་ནི་བསྟན་པ་ཡིན༔ །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་ཉིད་མི་གཡོ་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་གནས་པ། ལས་དང་བྱ་བའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། རྟོག་པ་དང་མི་རྟོག་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སེམས་དེ་སུས་ཀྱང་མ་མཐོང་བས་ན། རང་རིག་རང་གསལ་དུ་བརྗོད་པ་དོན་མེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། གང་ཚེ་འགས་ཀྱང་མཐོང་མེད་ན༔ གསལ་བའམ་ནི་མི་གསལ་བ། །མོ་གཤམ་བུ་མོའི་འགྱིང་བག་བཞིན། །དེ་ནི་བརྗོད་ཀྱང་དོན་མེད་དོ༔ །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཏི་ལོ་པས་ཀྱང་། ཀྱེ་ཧོ་འདི་ནི་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །ངག་གི་ལམ་འདས་ཡིད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་གསུམ་པ་བཤད་ན། ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཕྱིའི་ཡུལ་མ་གྲུབ་པས་ན། དེ་འཛིན་པའི་ནང་གི་སེམས་ཀྱང་མ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་པར་བསྟན་པའི་ལེའུ་ལས་ཀྱང་། སེམས་འདི་ནི་སྔོན་པོའམ། སེར་པོའམ། དམར་པོའམ། དཀར་པོའམ། 〔༡༠༡བ〕བཙོད་ཁའམ། ཤེལ་གྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུའམ། ཡང་དག་པའམ། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའམ། རྟག་ཅེས་བྱ་བའམ། མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བའམ། གཟུགས་ཅན་ནམ། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཅེས་སོ་སོར་རྟོགས་ཤིག །སེམས་ནི་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ། བསྟན་དུ་མེད་པ། སྣང་བ་མེད་པ། ཐོགས་པ་མེད་པ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པས། ནང་ན་མི་གནས། ཕྱི་རོལ་ན་མི་གནས། གཉིས་ཀའི་བར་ན་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་སུ་དག་པ། ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང་དེ་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མེད་དེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཅི་རིག་ནས། །གང་གིས་ཤེས་པ་དེ་རྗོད་བྱེད། །ཅེས་པ་དང་། དེས་ན་ཤེས་བྱ་ཉེར་གནས་པ༔ མེད་པར་ཤེས་པ་མེད་ཅེས་ངེས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གི་ནང་འཛིན་པའི་སེམས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་དངོས་པོར་འཛིན་པ་བཀག་ནས། དོན་གཉིས་པ་དངོས་མེད་དུ་འཛིན་པ་དགག་པ་ལ། གལ་ཏེ་བདག་གཉིས་པོ་དེ་དངོས་པོ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པས་དངོས་མེད་ཅིག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་དངོས་མེད་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ། ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། བདག་གཉིས་པོའམ། སེམས་དེ་སྔར་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ལ། ཕྱིས་མེད་པ་ཡིན་ན་དངོས་མེད་ཅེས་བྱར་རུང་སྟེ། བདག་གཉིས་སམ། སེམས་ཤེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཡེ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པས་ན། དངོས་པོར་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་མཐའ་ལས་འདས་སོ། །ས་ར་ཧ་པས། དངོས་པོར་འཛིན་པ་བྱ་ལྟ་སྟེ༔ །དངོས་མེད་འཛིན་ན་དེ་བས་ཀྱང་ནི་བླུན། །ཞེས་གསུངས་སོ༔ །ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་ཀྱང་། ཕྱི་རོལ་〔༡༠༢ན〕དངོས་པོ་ཡོད་མེད་མིན། །སེམས་ཀྱང་

ཡོངས་སུ་འབྱུང་བ་མེད། །ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་རབ་སྤྱངས་པ། །དེ་ནི་སྐྱེ་མེད་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས
སོ༔ །རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། གང་ཚེ་དངོས་པོ་མི་རྙེད་པ། །དེ་ཚེ་དངོས་མེད་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས
གསུངས་སོ། །དོན་གསུམ་པ་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྐྱོན་འཆད་པ་ལ། འོ་ན་དོན་དངོས་པོར་འཛིན་པ་ནི་འཁོར
བའི་རྩ་བར་འདུག་ན། དངོས་མེད་དུ་བལྟས་ན་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། སྔ་མ་བས
ཕྱི་མ་སྐྱོན་ཆེ་སྟེ། ས་ར་ཧས། དངོས་པོར་འཛིན་པ་ཕྱུགས་དང་འདྲ་བ་སྟེ། །དངོས་མེད་འཛིན་ན་དེ་བས
ཀྱང་ནི་བླུན། །ཞེས་གསུངས་སོ། ཇི་སྐད་དུ་དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལས། འོད་སྲུང་གང་ཟག་ཏུ་ལྟ་བ
རི་རབ་ཙམ་ལ་གནས་པ་ནི་སླའི། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས
གསུངས་སོ། །ཡང་ཇི་སྐད་དུ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བལྟ་ཉེས་པས། །ཤེས་རབ་ཆུང་རྣམས་ཕུང་བར
འགྱུར༔ །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས་ཀྱང་། གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་བལྟ་བ། །དེ་དག
གསོར་མི་རུང་བར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསོར་ཅི་ལྟར་མི་རུང་ཞེ་ན། དཔེར་ན་ནད་པ་ལ་འབྲུ
སྨན་བཏང་བས། ནད་དང་འབྲུ་སྨན་གཉིས་ཀ་འབྲུས་ན་ནད་སོས་པ་ཡིན་ལ། ནད་འབྲུས་ནས་འབྲུས་སྨན
མ་ཞུ་ན། ནད་པ་གསོར་མི་རུང་སྟེ་འཆི་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོར་བལྟ་བ་དེ་སྟོང་ཉིད་བསྒོམས
པས་བུད་ཀྱང་། སྟོང་ཉིད་ལ་ཞེན་ཅིང་བལྟས་ན། སྟོང་པའི་བདག་པོ་སྟོང་པར་འགྲོ་སྟེ། ངན་འགྲོར་ཕྱོགས
པར་འགྱུར་བའོ། །རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། [༡༠༣བ] ཡོད་པ་པོ་ནི་བདེ་འགྲོར་འགྲོ །མེད་པ་པོ་ནི
ངན་འགྲོར་འགྲོ །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སྔ་མ་བས་ཕྱི་མ་སྐྱོན་ཆེའོ། །དོན་བཞི་པ་འཛིན་པ་གཉིས་ཀར
གྱི་སྐྱོན་འཆད་པ་ལ། དོན་ལ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དང་། མེད་པར་འཛིན་པ་གཉིས་ཀར་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ཏེ།
རྟག་ཆད་གཉིས་ཀྱི་མཐར་ལྟུང་བའི་ཕྱིར། །རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས་ཀྱང་། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་རྟག་པར་ལྟ། །མེད
ཅེས་བྱ་བ་ཆད་པར་ལྟ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་ལྟུང་བ་ནི་རྨོངས་པའོ། །རྨོངས་པ་ནི
འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ
ཡི༔ །འཇིག་རྟེན་ཡོད་པའམ་མེད་པ་ཞེས། །འཛིན་པ་དེ་ནི་རྨོངས་པ་སྟེ། །རྨོངས་པ་ཡོད་ན་མི་གྲོལ
ལོ༔ །ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་ལྔ་པ་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་ལམ་འཆད་པ་ལ། འོ་ན་གང་གིས་གྲོལ་ཞེ་ན།
མཐའ་ལ་མི་གནས་པ་དབུ་མའི་ལམ་གྱིས་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ཡང
དག་ཇི་བཞིན་...ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སྐྱེ་མེད་དུ། ཡོངས་ཤེས་པ། །གཉིས་...རྟག་ཆད། ལ་མི་བརྟེན་ཐར་...འཁོར་བ་ལས།
བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། ངེས་ན་གཉིས་...རྟག་ཆད་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ལ། མི་བརྟེན་པ་གྲོལ། །ཞེས་གསུངས
སོ༔ །རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས་ཀྱང་། དེ་ཕྱིར་ཡོད་དང་མེད་པ་ལ། །མཁས་པས་གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས
གསུངས་སོ། །འོ་ན་མཐའ་གཉིས་སྤང་བའི་དབུ་མ་ཉིད་ཅི་ལྟ་བུ་ཡིན་སྙམ་ན། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག
བརྩེགས་པ་ལས། འོད་སྲུང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཆོས་ལ་སྦྱོར་བ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ།

དབུ་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའོ། །འོད་སྲུང་༼༡༠༣ན༽དབུ་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་སོ་སོར་རྟོགས་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། འོད་སྲུང་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ །མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ། །མཐའ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དཔྱད་དུ་མེད་པ། བསྟན་དུ་མེད་པ། སྣང་བ་མེད་པ། རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པ་སྟེ། འོད་སྲུང་འདི་ནི། དབུ་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །འོད་སྲུང་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ །བདག་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། འོད་སྲུང་འཁོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ །མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འདི་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ། །མཐའ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབུ་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དཔྱད་དུ་མེད་པ་བསྟན་དུ་མེད་པ། སྣང་བ་མེད་པ། རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པ་སྟེ། འོད་སྲུང་འདི་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞི་བ་ལྷས་ཀྱང་། ནང་ཡང་སེམས་མིན་ཕྱི་མིན་ཞིང་། །གཞན་དུ་ཡང་ནི་རྙེད་མ་ཡིན། །འདྲེས་མིན་ལོགས་སུ་གར་མེད་དེ། །འདི་ནི་ཅུང་ཟད་མིན་དེའི་ཕྱིར། །སེམས་ཅན་རང་བཞིན་མྱ་ངན་འདས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་རྟོག་ཅིང་དབུ་མའི་ལམ་བྱས་ཀྱང་། དབུ་མ་ཉིད་ལ་ཡང་བརྟག་ཏུ་མེད་དེ། དོན་ལ་དེར་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བ་བློ་ལས་འདས་པར་གནས་པའོ། །ཛྙཱ་ན་ཀྱང་། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་འདས་པའི་སེམས་ནི་འགགས་ཤིང་ཞིག །མ་འོངས་པའི་སེམས་ནི་མི་སྐྱེས་ཤིང་མི་འབྱུང་། ད་ལྟར་གྱི་སེམས་ནི་ཤིན་ཏུ་བརྟག་དཀའ་སྟེ། ཁ་དོག་མེད་པ། དབྱིབས་དང་བྲལ་༼༡༠༣བ༽བ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་མ་གྲུབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། ཚུ་རོལ་ཕ་རོལ་མཐའ་ལ་མིན། །དེ་དག་བར་ན་མི་གནས་པ། །དུས་རྣམས་མཉམ་པ་ཉིད་ཤེས་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་སོ༑ །དོན་དམ་པ་གྲོལ་བའི་རང་བཞིན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རང་བཞིན་འཆད་པ་ལ། འོ་ན་འཁོར་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོའམ། དངོས་མེད་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དངོས་པོ་ཅིག་ཡིན་ནམ། དངོས་མེད་ཅིག་ཡིན་ཞེ་ན། དམིགས་པ་ཅན་ལ་ལ་དག་མྱ་འདས་དངོས་པོར་ཡོད་པ་སྙམ་དུ་སེམས་སོ། །དེ་མ་ཡིན་ཏེ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། མྱ་ངན་འདས་པ་དངོས་མེད་པའང་། །མིན་ན་དངོས་པོ་ག་ལ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འདུས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །འདུས་བྱས་ཡིན་ན་མཐར་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས། གལ་ཏེ་མྱ་ངན་འདས་དངོས་ན། །མྱ་ངན་འདས་པ་འདུས་བྱས་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དངོས་པོ་མེད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་དངོས་མེད་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ཅི་ཙམ་ལ་བྱ་ཞེ་ན། དངོས་པོར་འཛིན་པ་དང་། དངོས་མེད་དུ་འཛིན་པའི་བློ་ཐམས་ཅད་ཟད་པ། བློ་འདས་བརྗོད་བྲལ་དེ་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། དངོས་པོ་དངོས

པོར་མེད་འཛིན་པ།   །ཟད་པ་མྱ་ངན་འདས་ཤེས་བྱ།   །ཞེས་གསུངས་སོ།   །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་
ལ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་།   གང་ཚེ་དངོས་དང་དངོས་མེད་དག   །བློ་ཡི་༼༡༠༩ན༽མདུན་ན་མི་གནས་པ།   །
དེ་ཚེ་རྣམ་པ་གཞན་མེད་པས།   །དམིགས་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་ཞི།   །ཞེས་གསུངས་སོ།   །འཕགས་པ་ཚངས་
པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་།   ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བགྱི་བ་ནི།   གང་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་
རབ་ཏུ་ཞི་བ།   གཡོ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའོ།   །ཞེས་གསུངས་སོ།   །དམ་པའི་ཆོས་པདྨ་དཀར་པོ་ལས་
ཀྱང་།   འོད་སྲུང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ།   །ཞེས་གསུངས་
སོ།   །དེ་ལྟར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དེ་ནི།   བློ་ཡི་འཇུག་པ་ཞི་བ་ཙམ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྐྱེ་འགག་གམ།
སྤང་ཐོབ་ལ་སོགས་ཆོས་གང་དུ་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་དོ།   །དེ་ལྟར་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས།   སྤངས་པ་མེད་པ་ཐོབ་
མེད་པ།   །ཆད་པ་མེད་པ་རྟག་མེད་པ།   །འགག་པ་མེད་པ་སྐྱེ་མེད་པ།   །དེ་ནི་མྱ་ངན་འདས་པའོ།   །ཞེས་
གསུངས་སོ།   །དེ་ལྟར་སྐྱེ་འགག་གམ།   སྤང་ཐོབ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་མེད་པས་ན།   མྱ་ངན་ལས་
འདས་པ་དེ་ལ་རང་གིས་བྱས་པའམ།   བཅོས་པའམ།   བསྒྱུར་བ་མེད་དོ།   །དེ་ལྟར་ཡང་ནམ་མཁའ་རིན་པོ་
ཆེའི་མདོ་ལས།   འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད།   །བཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་མེད།   །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་
དག་ལྟ།   །ཡང་དག་མཐོང་ན་རྣམ་པར་གྲོལ།   །ཞེས་གསུངས་སོ།   །དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་བམ།   རང་
སེམས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཚིག་དེ་དག་ཀྱང་།   རྟོག་པས་བཅད་པའི་ངོས་ནས་ཡིན་ལ།   ཤེས་རབ་བམ།
སེམས་ཀྱི་དོན་ནི་ཤེས་པར་བྱ་བའམ།   བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ།   །དེ་ལྟར་ཡང་།   རབ་ཀྱི་
རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་གནོན་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས།   ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་༼༡༠༩བ༽རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི།   ཆོས་
གང་གིས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།   ཚིག་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའོ།   །ཞེས་གསུངས་སོ།   །སྒྲ་
གཅན་འཛིན་གྱིས་ཡུམ་ལ་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་།   སྨྲ་བསམ་བརྗོད་མེད་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན།   །མ་སྐྱེས་མི་
འགག་ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་ཉིད།   །སོ་སོར་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་ཡུལ་བ།   །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལ་ཕྱག་
འཚལ་ལོ།   །ཤེས་རབ་ཤེས་པར་བྱ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ།   །ད་ནི་སེམས་སམ་ཤེས་རབ་དེ་གོམས་པར་བྱ་བ་འཆད་
དེ།   འོ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ན།   ཤེས་པ་དེ་ལ་གོམས་པར་བྱ་བ་ཅང་དགོས་སམ་ཞེ་ན་དགོས་
ཏེ།   དཔེར་ན་དངུལ་རྡོ་དེ་དངུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཡང་།   བཞུ་བརྡུལ་མ་བྱས་ཀྱི་བར་དུ་དངུལ་མི་སྣང་།
དངུལ་ཆུ་འདོད་ན་དངུལ་རྡོ་དེ་བཞུ་བརྡུལ་བྱ་དགོས་སོ།   །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་རང་བཞིན་སྟོང་པ་
ཉིད་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཡང་།   སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དངོས་པོ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་ཞིང་སྡུག་
བསྔལ་སྣ་ཚོགས་མྱོང་བས་ཤེས་པ་དང་གོམས་པར་བྱ་དགོས།   དེས་ན་གོང་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ནས།   དེ་
གོམས་པར་བྱེད་པ་ལ་བཞི་སྟེ།   སྔོན་འགྲོ་དང་།   མཉམ་བཞག་དང་།   རྗེས་ཐོབ་དང་།   གོམས་རྟགས་
སོ།   །དེ་ལ་སྔོན་འགྲོ་ནི།   སེམས་རྣལ་དུ་དབབ་པའོ།   །ཅི་ལྟར་དབབ་ན།   ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་

བདུན་བརྒྱ་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་བུའམ། རིགས་ཀྱི་བུ་མོས་དབེན་པའི་མལ་སྟན་བརྟེན་པར་བྱ། འདུ་འཛི་མེད་པ་ལ་དགའ་བར་བྱ། མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་སྐྱིལ་ཀྲུང་བཅས་ཏེ་འདུག་ནས། ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྨོན་འགྲོ་ལྟར་བྱའོ། །དེ་ནས་མཉམ་པར་༼༡༠༥ན༽བཞག་པའི་ཐབས་རྣམས་ཀྱང་། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཁྲིད་ལུགས་ལྟར་བྱས་ནས། ཡོད་མེད་བླང་དོར་ཅི་ལ་ཡང་མི་སེམས་པར་འབད་རྩོལ་དང་བྲལ་བར་བཞག་གོ །དེ་ལྟར་ཡང་ཏཻ་ལོས། མི་མནོ་མི་བསམ་མི་ཤེས་ཤིང་། །མི་སྒོམ་མི་དཔྱད་རང་སར་བཞག །ཅེས་གསུངས་སོ། །སེམས་ཉིད་ངལ་གསོར་ཡང་། བུ་ཉོན་ཁྱོད་གང་རྣམ་པར་རྟོག ། འདིར་བདག་མ་བཅིངས་མ་གྲོལ་ཕྱིར། །མ་ཡེངས་མ་བཅོས་རང་དགར་ནི། །ཀྱེ་ཧོ་དུབ་པ་ངལ་སོས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་། གླང་ཆེན་ལོབ་ནས་སེམས་ཚུགས་ཚུད་པ་ལྟར། །འགྲོ་འོང་བཅད་ན་དང་གིས་དལ་བ་སྟེ། །འདི་ལྟར་རྟོགས་སོང་ལ་ཆོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱིས༑ གང་ཡང་མ་རྟོག་ཅིར་ཡང་མ་སེམས་ཤིག །བཅས་བཅོས་མ་བྱེད་རང་བཞིན་ལྷུག་པར་ཞོག །མ་བཅོས་པ་ནི་སྐྱེ་མེད་རང་བཞིན་མཛོད། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་གཤེགས་ཤུལ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ༑ །ཟི་ཁྲོད་དབང་ཕྱུག་གིས་ཀྱང་། གང་ལའང་སྐྱོན་དུ་མི་ལྟ་ཞིང་། །ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ཉམས་སུ་བླང་༑ །ཁྲོད་རྟགས་ལ་སོགས་འདོད་མི་བྱ། །སྒོམ་དུ་མེད་པར་བསྟན་མོད་ཀྱང་། །ལེ་ལོ་བཏང་སྙོམས་དབང་མི་གཏོང་། །རྒྱུན་དུ་དྲན་པར་བསྒོམ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྒོམ་དོན་གྲུབ་པ་ལས། སྒོམ་པའི་ཚེ་ན་ཅི་ཡང་མི་སྒོམ་སྟེ། །ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་དེ་ལ་སྒོམ་ཞེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ས་ར་ཧ་པས་ཀྱང་། གང་ལ་ཞེན་པ་ཡོད་ན་དེ་ཡང་ཐོང་། །རྟོགས་པར་གྱུར་ན་ཐམས་ཅད་དེ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལས་གཞན་པ་སུས་ཀྱང་ཤེས་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཛེ་བོས་ཀྱང་། ཟབ་ཅིང་སྤྲོས་བྲལ་དེ་ཉིད་དོ། །འོད་གསལ་༼༡༠༥བ༽འདུས་མ་བྱས་པ་གང་། །མ་སྐྱེས་མ་འགགས་གདོད་ནས་དག །རང་བཞིན་མྱ་ངན་འདས་པ་ཡི༑ །ཆོས་དབྱིངས་མཐའ་དང་དབུས་མེད་པ། །བློ་མིག་ཞིབ་མོས་རྟོག་བྲལ་བས། །ཁྱིང་ཐོད་རབ་རིབ་མེད་པར་ལྟ། །ཞེས་དང་། ཆོས་དབྱིངས་སྤྲོས་དང་བྲལ་བ་ལ། །ཤེས་པ་སྤྲོས་དང་བྲལ་བར་བཞག ། ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བཞག་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་གོམས་པར་བྱ་བའི་ཐབས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བདུན་བརྒྱ་པ་ལས། ཆོས་གང་ལ་ཡང་བླང་བའམ༑ གཟུང་བའམ། དོར་བ་མ་མཆིས་པ་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་སྒོམ་པ་ལགས་སོ། །གང་ཅི་ལ་ཡང་མི་གནས་པ་དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྒོམ་པ་ལགས་སོ། །གང་ལ་ཡང་མི་སེམས་རྣམ་པར་མི་དམིགས་པ་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྒོམ་པ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས་ཀྱང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྒོམ་པ་འདི་ནི་ཆོས་གང་ཡང་མི་སྒོམ་པ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་མདོ་སྡེ་དེ་ཉིད་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྒོམ་པ་ནི་ནམ་མཁའ་སྒོམ་པ

ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ནམ་མཁའ་ཅི་ལྟར་བསྒོམ་ན། ཡང་མདོ་སྡེ་དེ་ཉིད་ལས། ནམ་མཁའ་རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་ལས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་སྡུད་པ་ལས་ཀྱང་། སྐྱེ་བ་མེད་དང་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཀར་མི་རྟོག་པ། །འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་མཆོག་སྤྱོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སློབ་དཔོན་དགེ་གི་དབང་ཕྱུག་གི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། བསམ་བྱ་བསམ་པར་མི་བྱ་ཞིང་། །བསམ་༼༡༠༨ན༽མིན་པ་ཡང་མི་བསམ་མོ། །བསམ་དང་བསམ་མིན་མ་བསམ་མས་ན༏ །དེ་ནས་སྟོང་ཉིད་མཐོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཅི་ལྟ་བུར་མཐོང་ཞེ་ན། ཇི་སྐད་དུ། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པའི་མདོ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་མཐོང་བ་ནི་མཐོང་བ་མ་མཆིས་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་མཐོང་བ་ནི་ཡང་དག་པར་མཐོང་བའོ། །ཞེས་པ་དང་། འགའ་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དབུ་མ་བདེན་ཆུང་ལས་ཀྱང་༏ མ་མཐོང་བ་ནི་དེ་མཐོང་བར། །ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་མདོ་ལས་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་སྡུད་པ་ལས་ཀྱང་། ནམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་སེམས་ཅན་ཚིག་ཏུ་རབ་བརྗོད་པ། །ནམ་མཁའ་ཅི་ལྟར་མཐོང་སྟེ་དོན་འདི་བརྟག་པར་གྱིས། །དེ་ལྟར་ཆོས་མཐོང་བ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཇི་ས་ཐོབ་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ལྟ་ཞིང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཅི་ནུས་སུ་བསགས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་སྡུད་པ་ལས། གང་ཞིག་ཕུང་པོ་ལྔ་དག་སྒྱུ་མ་འདྲ་ཤེས་ཤིང་༏ །སྒྱུ་མ་གཞན་དང་ཕུང་པོ་གཞན་དུ་མི་བྱེད་པ། །སྣ་ཚོགས་འདུ་ཤེས་བྲལ་ཞིང་ཉེ་བར་ཞི་སྤྱོད་པ། །དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་མཆོག་སྤྱོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས། སྒྱུ་མ་བྱེད་པ་དག་གིས་གཟུགས་སྤྲུལ་ཞིང་། །རྟ་དང་གླང་པོ་ཤིང་རྟ་སྣ་ཚོགས་བྱས། །དེ་ལ་ཅི་བཞིན་སྣང་བ་གང་ཡང་མེད། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་འདྲར་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱོད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལས་ཀྱང་། མི་རྟོག་ཟླ་བའི་བློ་ཡོད་ཀྱང་། །༼༡༠༨བ༽བསོད་ནམས་ཚོགས་ནི་རྒྱུན་མི་བཅད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་གོམས་པ་དང་། མཉམ་རྗེས་གཉིས་ཀྱང་ཐ་མི་དད་དུ་འགྱུར་ཞིང་རློམ་སེམས་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། བདག་ཉིད་མཉམ་པར་བཞག་ཅིའམ་ལངས་ཞེས་རློམ་སེམས་མེད༏ །ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་ཤེས་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་དོན་དམ་སྟོང་ཉིད་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེའི་ངང་ལ་དར་ཅིག་ཙམ་གནས་ན་བསྐལ་པའི་བར་དུ་ཉན་པའམ། ཀློག་པའམ་དགེ་བའི་རྩ་བ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་པ་བས་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་༏ །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། ཤཱ་རིའི་བུ། གང་གིས་བསྐལ་པ་གཅིག་གི་བར་དུ་ཉན་པ་བས། གང་གིས་སེ་གོལ་གཏོགས་ཙམ་ཅིག་ཏུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམ་ན་བསོད་ནམས་འཕེལ་ལོ། །ཤཱ་རིའི་བུ་དེ་ལྟ་བས་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཞན་ལ་ནན་ཏན་གྱིས་གདམས་པར་བྱའོ། །ཤཱ་རིའི་བུ་གང་

སངས་རྒྱས་སུ་ལུང་བསྟན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་ལ་གནས་པ་ཤ་སྟག་
གོ །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་རྒྱས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཐང་ཅིག་བསམ་གཏན་ཐུན་ཞུགས་
ན༔ །ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་མི་རྣམས་ལ། །སྲོག་བྱིན་པ་བས་འདི་དོན་ཆེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཙུག་
ཏོར་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བསྐལ་པ་མང་པོའི་བར་དུ་ཐོས་དང་བསམ་པ་བས་ནི། ཉིན་གཅིག་ཆོས་ཀྱི་
དོན་བསྒོམས་པས་བསོད་ནམས་ཆེའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེས་སྐྱེ་འཆིའི་ལམ་དང་རིང་དུ་འབྲལ་བར་བྱེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དད་པ་ལ་འཇུག་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཁམས་༼༡༠༧ན༽གསུམ་གྱི་
སེམས་ཅན་གྱིས་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་ཚོགས་བསགས་པ་བས། རྣལ་འབྱོར་པས་སྟོང་པ་
ཉིད་ཐུན་གཅིག་བསྒོམ་པ་བསོད་ནམས་ཆེའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡིད་ལ་མི་གནས་ན།
གཞན་དགེ་བ་དེ་དག་གིས་བདག་གྲོལ་བ་མི་ཐོབ་པར་བསྟན་ཏེ། ཆོས་འབྱུང་བ་མེད་པར་བསྟན་པའི་མདོ་ལས།
ཡུན་རིང་དུས་སུ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་བྱེད་ཅིང་། །བསྐལ་པ་བྱེ་བར་བསམ་གཏན་བསྟེན་བྱས་ཀྱང་། །ཡང་དག་
དོན་གྱི་མཐའ་འདི་མ་རྟོགས་ན། །བསྟན་པ་འདི་ལ་དེ་དག་གྲོལ་མི་འགྱུར། །ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཆོས་འདི་སུས་
ཤེས་པ། །ནམ་ཡང་དེ་ནི་ཆོས་ཀུན་ཆགས་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སའི་སྙིང་པོ་འཁོར་ལོ་བཅུ་པ་
ལས་ཀྱང་། ཏིང་འཛིན་བསྒོམས་པས་ཐེ་ཚོམ་གཅོད་འགྱུར་གྱིས། །དེ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་གྱིས་ནུས་མ
ཡིན༔ །དེ་བས་ཏིང་འཛིན་སྒོམ་པ་མཆོག་ཡིན་གྱིས། །མཁས་པ་དག་གིས་དེ་ལ་ནན་ཏན་བྱ། །ཞེས་པ་དང་།
ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཆོས་བྲི་བ་དང་། ཀློག་པ་དང་། ཉན་པ་དང་། འཆད་པ་དང་། ཁ་ཏོན་བསྐལ་པར་
བྱས་པ་བས། ཉི་མ་གཅིག་བསྒོམས་པ་བསོད་ནམས་ཆེའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་
དོན་དང་ལྡན་ན། ཆོས་འདི་ལ་མ་འདུས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་དོ། །སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ། མ་དྲོས་
པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་པ། སེམས་ཅན་མེད་པ།
སྲོག་མེད་པ། གང་ཟག་མེད་པར་ཤེས། གཟུགས་སུ་མ་ཡིན། མཚན་དུ་མ་ཡིན། ཆོས་སུ་མ་ཡིན་པར་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི། ཟང་ཟིང་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་སངས་
རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །༼༡༠༧བ༽དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སོང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབྱིངས་རྗེས་སུ་སོང་བ་མཐོང་སྟེ། དེ་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཟང་ཟིང་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་
ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །གང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདུས་མ་བྱས་པར་སྒོམ་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་
པ་འདུས་མ་བྱས་པར་བརྟེན་པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་པ་གཉིས་སུ་མེད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི།
ཟང་ཟིང་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་
སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། འོད་སྲུང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་

མཁའ་ལྟར་མཚན་ཉིད་མེད་ཅིང་། ཡེ་ནས་འོད་གསལ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་
ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བསྐྱེད་རིམ་ལྷ་བསྒོམ་པ་དང་སྔགས་ཀྱི་བཟླས་པ་བརྗོད་ཀྱང་འདི་ཡོད་ན་
ཚང་བར་གསུངས། དེ་ཡང་གང་ནས་གསུངས་ན། ཀྱཻ་རྡོ་རྗེ་ལས། བསྒོམ་མེད་སྒོམ་པ་པོ་ཡང་མེད། །
ལྷ་མེད་སྔགས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། །སྤྲོས་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལ། །ལྷ་དང་སྔགས་རྣམས་ཡང་དག་
གནས༔ །རྣམ་སྣང་མི་སྐྱོད་དོན་གྲུབ་དང་། །རིན་ཆེན་དཔག་མེད་སེམས་དཔའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
སངས་རྒྱས་མཉམ་སྦྱོར་ལས། གཟུགས་བརྙན་ལུགས་མ་ལ་སོགས་ལས། །རྣལ་འབྱོར་འབྱུང་བར་མི་
འགྱུར་གྱིས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་རབ་བརྩོན་ན། །དེ་ལས་རྣལ་འབྱོར་ལྟར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
སོ༔ །རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་ལས་ཀྱང་། སྔགས་རྣམས་ཀུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ཐུགས་ཡིན་
ཏེ༔ །ཆོས་ཀྱི་སྙིང་པོ་སྒྲུབ་བྱེད་༼༡༠༨ན༽ཡིན། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་ཡང་དག་ལྡན། །སྔགས་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་ཡིན་པར་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །སྦྱིན་སྲེག་བྱེད་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ། གསང་བ་
བདུད་རྩི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱུད་ལས། གང་གི་ཕྱིར་ན་སྦྱིན་སྲེག་ནི། །དངོས་གྲུབ་དམ་པ་སྟེར་བ་དང་། །རྣམ་རྟོག་
འཇོམས་ཕྱིར་སྦྱིན་སྲེག་སྟེ། །ཤིང་སོགས་བསྲེགས་པས་སྦྱིན་སྲེག་མིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡམ་ཕ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཀྱང་འདི་ཉིད་ལ་ཚང་སྟེ། རྡོ་རྗེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མདོ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་ལས་མ་གཡོས་
ན༔ །ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་དྲུག་འདུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚངས་པ་ཁྱད་པར་སེམས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་
ལས་ཀྱང་། མི་བསམ་པ་ནི་སྦྱིན་པའོ། །ཐ་དད་ལ་མི་གནས་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །ཁྱེ་བྲག་མི་འབྱེད་པ་ནི་
བཟོད་པའོ། །བླང་དོར་མེད་པ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །མ་ཆགས་པ་ནི་བསམ་གཏན་ནོ། །མི་རྟོག་པ་ནི་ཤེས་
རབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སའི་སྙིང་པོའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། མཁས་པས་སྟོང་ཉིད་ཆོས་སྒོམ་པ་ནི། །
འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་མི་བརྟེན་མི་གནས། །སྲིད་པ་ཀུན་ལ་གནས་པར་མ་ཡིན། །རྣམ་པར་དག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་
སྲུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རོ་གཅིག་མཐུན་པར། །སྟོང་
པ་མཚན་མ་མེད་པས་ཞི་བའི། །སེམས་ནི་ཅི་ལའང་མི་གནས་མི་ཆགས། བཟོད་པ་འདི་ནི་ཕན་ཡོན་ཆེར་
འགྱུར༔ །མཁས་པས་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་དག་ནི། །ཆགས་པ་ཐམས་ཅད་རིང་དུ་སྤངས་ཏེ། །
སེམས་ནི་ཅི་ལའང་མི་གནས་མི་ཆགས། །ཡང་དག་བསོད་ནམས་ཞིང་ཞེས་དེར་བྱ། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་
ཕན་དང་བདེའི་ཕྱིར། །ཏིང་འཛིན་སྒོམ་ཞིང་ཁུར་ལྡེ་སྤངས་ཏེ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སེལ་
བ༔ །དེ་ནི་ཡང་དག་༼༡༠༨བ༽མཁས་པའི་མཚན་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཕྱག་འཚལ་བ་ཡང་འདི་
ཉིད་ཡིན་ཏེ། ནམ་མཁའ་རིན་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས། ཅི་ལྟར་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་དང་། །ཅི་ལྟར་མར་ལ་མར་
བཞག་ལྟར། །རང་གིས་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་འདི། །ལེགས་མཐོང་གང་ཡིན་འདིར་ཕྱག་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །ཡང་འདི་ཉིད་ཡོད་ན་མཆོད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས། སྟོང་ཉིད་

ཆོས་ལ་རྟེན་བྱེད་ཅིང་། །སངས་རྒྱས་སྤྱོད་ཡུལ་གང་མོས་པ། །དེ་དག་སྟོན་པ་མཆོད་པ་སྟེ། །མཆོད་པ་འདི་ནི་བླ་ན་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །བདུད་རྩི་གསང་བའི་རྒྱུད་ལས། མཉེས་པ་དོན་གྱི་མཆོད་པ་སྟེ༔ །སྤྱོས་སོགས་ཕུལ་བས་མཉེས་པ་མེད། །རང་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་དག །མཉེས་པའི་མཆོད་པ་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་འདི་ཉིད་དང་ལྡན་ན། སྡིག་པ་བཤགས་པ་ཡང་འདི་རང་ཡིན་ཏེ། ལས་རྣམ་པར་དག་པའི་མདོ་ལས། གང་ཞིག་བཤགས་པ་འདོད་བྱེད་ཅིང་། །དྲང་པོར་འདུག་ལ་ཡང་དག་ལྟོས༔ །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་བལྟ། །འདི་ནི་འགྱོད་ཚངས་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་དོན་འདི་ཉིད་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་དམ་ཚིག་སྲུང་བ་ཡང་ཚང་སྟེ། ལྷའི་བུས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། གང་ལ་སྡོམ་པ་སྡོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་རློམ་སེམས་མེད་པ་དེ་ནི། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཁོར་ལོ་བཅུ་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཁྱིམ་ན་གནས་ཤིང་སྐྲ་དང་ཁ་སྤུ་འང་མ་བྲེགས། ཆོས་གོས་ཀྱང་མ་གོན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱང་མ་མནོས་མོད་ཀྱང་། འཕགས་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་དགེ་སློང་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་དོན་དེ་ཉིད་ལ་ཐོས་པ་དང་། བསམ་པ་༼༡༠༥ན༽དང་། སྒོམ་པ་གསུམ་ཡང་ཚང་སྟེ། རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི་རྒྱུད་ལས། མ་བཙོས་རྣལ་མའི་ཟས་ཤིག་ཟོས་གྱུར་ན། །གྲུབ་མཐའ་མ་ལུས་ཀུན་ཀྱང་ཚིམ་པར་འགྱུར། །བྱིས་པས་མ་རྟོགས་ཐ་སྙད་ཚིག་ལ་རྟེན། །ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ༔ །སཱ་ར་ཧ་པས་ཀྱང་། ཀློག་པ་དེ་ཡིན་འཛིན་དང་སྒོམ་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། །བསྟན་ཆོས་སྙིང་ལ་འཆང་བའང་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མཚོན་པའི་ལྟ་བ་ཡོད་མིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་དོན་དེ་ཉིད་གཏོར་མ་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། གསང་བ་བདུད་རྩི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱུད་ལས། མཆོད་དང་གཏོར་མ་ལ་སོགས་པ། །ལས་དང་བྱ་བ་སྣ་ཚོགས་ཀུན། །སེམས་ཀྱི་དེ་ཉིད་རྟེན་གྱུར་པས། །ཐམས་ཅད་འདི་ཡིས་སྡུད་པར་ངེས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་དེ་བོའམ་སེམས་ཉིད་གཅིག་པུར་སྒོམ་པ་ལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འདུས་ན། ཐབས་ཀྱི་རིམ་པ་མང་དུ་གསུངས་པ་དག་འབྱུང་བ་ཅི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། གནས་ལུགས་ལ་རྨོངས་པའི་སྐལ་པ་དམན་པ་རྣམས་ཁྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ་ལས། རྒྱུ་རྐྱེན་འབྲེལ་བར་བཤད་པ་དང་། །རིམ་པར་འཇུག་པ་བསྟན་པ་ཡང་། །རྨོངས་པ་རྣམས་ལ་ཐབས་སུ་གསུངས། །ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་འདི་ལ། །རིམ་གྱིས་སྦྱོང་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །བདེ་མཆོག་སྡོམ་པ་འབྱུང་བ་ལས་ཀྱང་། འདི་ལྟར་བདག་ཉིད་མཁའ་མཉམ་ལྟར། །རྟག་ཏུ་གྲོལ་བའི་བདག་ཉིད་ཐོབ། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ནམ་མཁའ་རིན་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར་མ་ཞུགས་ཀྱི་བར་ལ། ས་དང་ལམ་ཐ་དད་མོད་ཀྱི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར་ཕྱིན་ནས། ས་དང་༼༡༠༥བ༽ལམ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་བགྲོད་དུ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཇོ་བོས་ཀྱང་། གཅིག་ཏུ་མཉམ་བཞག་སེམས་བརྟན་ན། །ལུས་ངག་དགེ་བ་གཙོར་མི

བྱ༔ །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཤེས་རབ་གོམས་པའི་རྟགས་ནི། དགེ་བ་ལ་བག་ཡོད་པར་འགྱུར། ཉོན་མོངས་པ་ཤས་ཆུང་བར་འགྱུར། སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། སྒྲུབ་པ་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པར་འགྱུར། གཡེང་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་འགྱུར། ཚེ་འདི་ལ་མི་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གོམས་པ་ཡིས། །དགེ་བ་དག་ལ་བག་ཡོད་ཐོབ། །ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི། མཐར་ཐུག་དང་། གནས་སྐབས་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ༔ །དེ་ལ་མཐར་ཐུག་ནི་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་ཤེས་རབ་བདུན་བརྒྱ་པ་ལས། འཇམ་དཔལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱད་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་མྱུར་དུ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གནས་སྐབས་སུ་ནི། བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། འཕགས་པ་སྡུད་པ་ལས། སངས་རྒྱས་སྲས་དང་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་ལྷ་རྣམས་དང་། །འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་བདེ་སྐྱིད་ཆོས་རྣམས་ཅི་སྙེད་པ། །དེ་ཀུན་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་མཆོག་ལས་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་བདུན་པའོ།། ༄༅། །

དེ་ལྟར་དང་པོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། བསླབ་བྱ་དེ་དག་ལ་ནན་ཏན་བྱས་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས [༡༡༠ན] དཔའི་ས་ལམ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བགྲོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ལམ་ལ་བཤད་ན། སྔོམ་ནི། ཚོགས་ཀྱི་ལམ་དང་སྦྱོར་ལམ་དང་། །མཐོང་བའི་ལམ་དང་སྒོམ་ལམ་དང་། །ཡོངས་སུ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡི་ལམ༔ །ལྔ་ཡིས་ལམ་རྣམས་ཡོངས་སུ་བསྡུས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ལམ་ལྔ་པོ་དེ་བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་གྱི་གཞུང་ལྟར་ན་ཡང་། དང་པོ་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་བསྒོམས་ནས་གཞི་བརྟན་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་ནས་སྨོན་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ནས་ཚོགས་གཉིས་བསག་པ་ལ་འབད་པར་བསྟན་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོགས་ལམ་ལེགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རིམ་གྱིས་དྲོད་སོགས་ཐོབ་བྱས་ནས། །ཞེས་པས་ནི་སྦྱོར་ལམ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རབ་དགའ་ལ་སོགས་ཐོབ་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་པས་ནི་མཐོང་ལམ་དང་སྒོམ་ལམ་དང་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཚོགས་ལམ་ནི། རིགས་དང་ལྡན་པ་གཅིག་གིས་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད། སློབ་དཔོན་ལས་གདམས་ངག་མནོས་ནས། དྲོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་དགེ་བ་ལ་འབད་པ་བྱེད་ཚད་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྐབས་སུ་རྟོགས་པ་དང་མོས་པ་ལས་གྱུར་པ་དང་། ལྷག་པར་འདོད་པ་ལས་གྱུར་པ་དང་། ཐོབ་པ་ལས་གྱུར་པ་བཞིར་དབྱེའོ། །དེ་དག་ཅིའི་ཕྱིར་ཚོགས་ལམ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དྲོད་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་སྣོད་དུ་རུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དགེ་བའི་ཚོགས་སོགས་པར་བྱེད་པས་ན་ཚོགས་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་ལ་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །གནས་སྐབས་དེ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་དང་། ཡང་

དག་པར་༼༡༡༠བ༽སྦྱོང་བ་བཞི་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་སྟེ། ཆོས་བཞི་གསུམ་བཅུ་གཉིས་བསྒོམ་
པའོ༔ །དེ་ལ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་ནི། ལུས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་དང་། ཚོར་བ་དྲན་པ་ཉེ་བར་
བཞག་པ་དང་། སེམས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་དང་། ཆོས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་ཚོགས་
ལམ་ཆུང་ངུའི་དུས་སོ། །ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་བཞི་ནི། སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་སྐྱེས་པ་སྤོང་བ་དང་།
མ་སྐྱེས་པ་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། གཉེན་པོ་དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་པ་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་
སྟེ༔ དེ་དག་ནི་ཚོགས་ལམ་འབྲིང་གི་དུས་སུའོ། །རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་ནི། འདུན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་
དང་༔ བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སེམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། དཔྱོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ།
དེ་དག་ནི་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོའི་དུས་སུའོ། །སྦྱོར་བའི་ལམ་ནི་ཚོགས་ལམ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྗེས་ལ།
བདེན་པ་བཞི་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་རྣམ་བཞི་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱེ་བ་སྟེ། དྲོད་དང་།
རྩེ་མོ་དང་། བཟོད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཆོས་མཆོག་རྣམས་སོ། །དེ་དག་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་སྦྱོར་ལམ་ཞེས་བྱ་
ཞེ་ན། བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་དོན་གྱིས་ན་སྦྱོར་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་དྲོད་དང་རྩེ་མོའི་
གནས་སྐབས་ན་དབང་པོ་ལྔ་དང་ལྡན་སྟེ། དད་པའི་དབང་པོ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། དྲན་
པའི་དབང་པོ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོའོ། །བཟོད་པ་དང་། འཇིག་
རྟེན་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གི་གནས་སྐབས་ན་སྟོབས་ལྔ་དང་ལྡན་ཏེ། དད་པའི་སྟོབས་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་
སྟོབས་དང་། དྲན་པའི་སྟོབས་དང་། ༼༡༡༡ན༽ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་
སོ༔ །མཐོང་བའི་ལམ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གི་རྗེས་ཐོག་ཏུ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་
དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ལ་
ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་
པའི་བཟོད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་བཞི་བཞི་
སྟེ༔ བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། །དེ་དག་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ལམ་
ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སྔོན་མ་མཐོང་བའི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་མཐོང་བས་ན་མཐོང་བའི་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །གནས་
སྐབས་དེ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་དང་ལྡན་ཏེ། དྲན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ཆོས་
རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཡང་དག །བརྩོན་འགྲུས་ཡང་དག །དགའ་བ་ཡང་དག །ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཡང་
དག །ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡང་དག །བཏང་སྙོམས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ །སྒོམ་ལམ་ནི།
མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པའི་རྗེས་ཐོག་ནས་བཟུང་སྟེ། དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
ལམ་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་ལམ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་། གཉིས་
པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྣམ་

ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྐྱེ་
མཆེད་རྣམས་སོ། །འདི་དག་བསྒོམས་པ་ལ་དགོས་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། སྒོམ་༼༡༡༡བ༽སྤང་གི་ཉོན་མོངས་
རྣམས་མགོ་གནོན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚད་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་།
འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒོམ་ལམ་ནི། ཡེ་ཤེས་
གཉིས་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་བཅས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མཐོང་བའི་ལམ་
དུ་བདེན་པ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་བཞི་བཞི་སྟེ། བཅུ་དྲུག་ཏུ་མཐོང་བ་ལ་བཟོད་པ་བརྒྱད་ནི་མཐོང་
ལམ་དུ་མཐོང་བ་དེས་ཆོག །ཤེས་པ་བརྒྱད་པོ་ནི་སྒོམ་ལམ་དུ་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་གསུམ་
གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གོམས་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་
ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་རྣམས་གོམས་པར་བྱེད་པ་ནི་ཆོས་ཤེས་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པ་རྣམས་
གོམས་པར་བྱེད་པ་ནི་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྐྱེ་
མཆེད་ནི། འདུ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཡོངས་སུ་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པ་ཉིད་དོ། །དེ་དག་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་སྒོམ་
པའི་ལམ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། མཐོང་ལམ་དུ་རྟོགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒོམ་པ་གོམས་པར་བྱེད་པས་ན། སྒོམ་ལམ་
ཞེས་བྱའོ། །གནས་སྐབས་དེ་ནི་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་།
ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ངག་དང་། ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ཡང་དག་པའི་
འཚོ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་དྲན་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་
ནོ༔ །མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་ནི། རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྗེས་ལ་སྐྱེས་པ་ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་
ཤེས་པའི་རང་བཞིན་༼༡༡༢ན༽ནོ། །དེ་ལ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི། སྒོམ་ལམ་གྱི་མཐའི་སྦྱོང་བའི་ལམ་
གྱི་གནས་སྐབས་ཏེ། སྦྱོར་བའི་ལམ་དང་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཡང་
བར་ཆད་མེད་པ། སྲ་བ། བརྟན་པ། རོ་གཅིག་པ། ཁྱབ་པས་ན་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞེས་བཏགས་པའོ། །དེ་
ལ་བར་ཆད་མེད་པ་ནི་རྐྱེན་འཇིག་རྟེན་པའི་སྤྱོད་པས་འཕན་མི་ཕྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྲ་བ་ནི། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་མི་ཤིགས་པས་སོ། །བརྟན་པ་ནི་རྣམ་རྟོག་གིས་མི་བསྐྱོད་པས་སོ། །རོ་གཅིག་པ་ནི་རྣམ་པར་རོ་གཅིག་
པས་སོ། །ཁྱབ་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་དེའི་
རྗེས་ལ་སྐྱེས་པའི་ཟད་པ་ཤེས་པ་ནི། རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་ཟད་པའི་དབང་གིས་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
སོ༔ །མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ནི། འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་སྤྱངས་པའི་དབང་གིས་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་
ཤེས་སོ། །ཡང་ན་རྒྱུ་ཟད་པ་དང་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཟད་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་
པའོ༔ །དེ་དག་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། བསླབ་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཞིང་། མྱ་ངན་
ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འགྲོ་བས་ན་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །གནས་སྐབས་དེ་ན་མི་སློབ་པའི་ཆོས

བཅུ་ཡོད་དེ། མི་སློབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནས། མི་སློབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བར་དང་། མི་སློབ་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། མི་སློབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །མི་སློབ་པའི་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་ཡང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ལ་མི་སློབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ངག་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། འཚོ་བ་དང་གསུམ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་[༡༡༣བ]པོའོ། །ཡང་དག་པའི་དྲན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་གཉིས་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཕུང་པོའོ། །ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། རྟོག་པ་དང་། རྩོལ་བ་དང་གསུམ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོའོ། །ཡང་དག་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕུང་པོའོ། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི༑ རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་ཕུང་པོའོ། །དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། ལམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཅོ་བརྒྱད་པའོ།། ༎ ༄༅ ལམ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ལ་ས་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྡོམ་ནི། ལས་དང་པོ་དང་མོས་སྤྱོད་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་དང་༑ །སངས་རྒྱས་ས་སྟེ་དེ་ལྟར་ན། །བཅུ་དང་གསུམ་གྱིས་ས་རྣམས་བསྡུས། །ཞེས་སོ། །ས་དེ་རྣམས་ནི། བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་ལས་ཀྱང་། རབ་དགའ་ལ་སོགས་ཐོབ་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རབ་དགའ་ནི་ས་དང་པོ་ཡིན་ལ། ལ་སོགས་ཀྱིས་ནི་འོག་གི་ས་གཉིས་དང་གོང་གི་ས་བཅུ་བསྡུས་སོ། །དེ་ལ་ལས་དང་པོ་པའི་ས་ནི། ཚོགས་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཏེ། རང་གི་རྒྱུད་མ་སྨིན་པ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་སོ༑ །མོས་པས་སྤྱོད་པའི་ས་ནི་སྦྱོར་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མོས་པ་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་པས་སོ། །དེའི་དུས་ན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སེར་སྣ་ལ་སོགས་པ་དང་། མཐོང་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པ་རྣམས་མི་འབྱུང་བར་མགོ་གནོན་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་ནི་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ནས་བཅུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་གྱི་བར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་བཅུ་པོ་འདི་ནི[༡༡༣ན]བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་རྣམས་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ༑ །དེ་ལ་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ནི། མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པའི་གནས་སྐབས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་དངོས་སུ་རྟོགས་པའོ། །ས་གཉིས་པ་ནས་བཟུང་ནས་བཅུ་པའི་བར་ནི། སྒོམ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཏེ། ས་དང་པོར་རྟོགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་སྤྱིའི་ཆོས་དང་། བྱེ་བྲག་གི་ཆོས་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྤྱིའི་ཆོས་ནི་གསུམ་སྟེ། སའི་ངོ་བོ་དང་། སའི་ངེས་ཚིག་དང་། ས་བཅུར་དབྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དེ་ལ་སའི་ངོ་བོ་ནི། ཆོས་བདག་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྲོགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའོ། །སའི་ངེས་ཚིག་ནི། ས་དེ་དང་དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའམ། ས་གོང་མ་གོང་མ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་ན། ས་ཞེས་བྱའོ། །སའི་ངེས་ཚིག་གི་དཔེ་ནི། ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་གནས་ཤིང་ལོངས་སྤྱོད་

པས་ན་ས་སྟེ་དཔེར་ན་བ་གླང་གི་ལྷས་བཞིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་བགྲོད་པས་ན་ས་སྟེ། དཔེར་ན་རྟ་དཀྱུས་ས་བཞིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་དེ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་འབྱུང་གི་གཞིར་གྱུར་པས་ན་ས་སྟེ། དཔེར་ན་ཞིང་ས་བཞིན་ནོ། །ས་བཅུར་དབྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ས་བཅུར་ཕྱེ་བའོ། །ཕྱི་ནྲག་གི་ཆོས་ནི་ས་རེ་རེ་ཞིང་ཁྱད་པར་དགུ་དགུས་བསྟན་ཏེ། མིང་གི་ཁྱད་པར་དང་། ངེས་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་དང་། ཡོངས་སུ་༼༡༡༧བ༽སྦྱོང་བའི་ཁྱད་པར་དང་། ཉམས་སུ་བླང་བྱའི་ཁྱད་པར་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར་དང་། རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་དང་། སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་དང་། སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་དང་། མཐུའི་ཁྱད་པར་རོ། །དེ་ལ་ས་དང་པོའི་མིང་གི་ཁྱད་པར་ནི། རབ་ཏུ་དགའ་བའོ། །ངེས་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་ནི། ས་དེ་ཐོབ་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་ཞིང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྲུབ་པས་རབ་ཏུ་དགའ་བར་འགྱུར་བས་ན་རབ་ཏུ་དགའ་བའོ༔ །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བྱང་ཆུབ་ལ་ནི་ཉེ་བ་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་གྲུབ་མཐོང་བ་ལ༔ །རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྐྱེ་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་རབ་དགའ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཁྱད་པར་ནི། གཞི་ཐམས་ཅད་ལ་གཡོ་སྒྱུ་མེད་པའི་བསམ་པ་ལ་སོགས་པ། ཆོས་བཅུ་ལ་སྦྱངས་པས་ས་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་རྣམ་བཅུ་ཡིས། །ས་ནི་དང་པོ་ཐོབ་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཉམས་སུ་བླང་བྱའི་ཁྱད་པར་ནི། །ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས། ཕྱིར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་ཀ་ཉམས་སུ་ལེན་ཡང་ཁྱད་པར་དུ་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཤས་ཆེ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཚིམ་པར་བྱེད་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། ས་དང་པོའི་ཐད་ཀ་ལས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་པོ་དག་ལས། དེ་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེས་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་མི་བསླབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ཞི་སྐད་དུ་ས་བཅུ་པ་ལས། ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་འདི་ལ་མཐོང་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། སྨོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་མང་པོ་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ། སངས་༼༡༡༨ན༽རྒྱས་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་དང་༔ སངས་རྒྱས་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབུམ་ཕྲག་མང་པོ་སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་མཐོང་ནས་ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེན་པོས་མཆོད་པར་བྱེད། བསྙེ་སྣང་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། དེའི་དགེ་འདུན་གྱི་ཚོགས་ལ་ཡང་རི་མོར་བྱེད་དོ། །དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་ཀྱང་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བར་བྱེད་དོ། །སངས་རྒྱས་དེ་དག་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཉན་པ་དང་། ལེན་པ་དང་༔ འཛིན་པར་བྱེད་དོ། །ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་ནན་ཏན་གྱིས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། བསྐལ་པ་མང་པོར་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་གསུམ་མཆོད་ཅིང་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱས་པ་དང་། དགེ་བ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བ་སྟེ། རྒྱུ་གསུམ་པོ་དེས་དེའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྒྱ་ཆེར་

རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ། དཔེར་ན་གསེར་ས་ལེ་སྦྲམ་དེ་ཉིད་གསེར་མགར་དག་གིས་ཅི་ཙམ་ཅི་ཙམ་དུ་མེར་བསྲེགས་པས། དེ་ཙམ་དེ་ཙམ་དུ་བྱང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཅི་དགར་ལས་སུ་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡང་རབ་ཏུ་བྱང་བ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཅི་དགར་ལས་སུ་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། སྤྱིར་ས་བཅུ་པོ་འདི་རྣམས་མཉམ་བཞག་ལ་རྟོགས་པ་གཅིག་ཏུ་མཚུངས་མོད་ཀྱི། རྗེས་ཀྱི་ངེས་པ་འདྲེན་པའི་བྱེ་བྲག་ལ་ལྟོས་ནས་སོ་སོར་ཡོད་དོ། །སོ་སོར་བཅུ་པོ་དེ་བཤད་ན༔ ས་དང་༼༡༡༥བ༽པོ་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་རྟོགས་ཏེ། དེས་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་རབ་ཏུ་ཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དབུས་མཐའ་ལས། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་དོན་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱངས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། མཐོང་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་དབང་དུ་ན་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས༔ ལྷགས་ཤུན་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །འཇིགས་པ་ལྔ་དང་ཡང་བྲལ་ལོ། །འཕགས་པ་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་འདི་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་འཇིགས་པ་ལྔ་པོ་གང་ཡིན་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། འཚོ་བ་མེད་པའི་འཇིགས་པ་འམ། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་མེད་པའི་འཇིགས་པ་འམ། འཆི་བའི་འཇིགས་པ་འམ། ངན་འགྲོའི་འཇིགས་པ་འམ། འཁོར་གྱི་ནང་དུ་བག་ཚ་བའི་འཇིགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐྱེས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཕལ་ཆེར་འཛམ་བུའི་གླིང་ལ་དབང་བའི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེར་སྣའི་དྲི་མ་སེལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་ནི། །འཛམ་གླིང་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་གསུངས་པ་འདི་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་ལ་བསམས་ཀྱི། གཞན་དོན་ནི་གང་ལ་གང་འདུལ་དུ་རྣམ་པ་དུ་མར་ཡང་ཀུན་ཏུ་སྟོན་ཏེ། སྐྱེས་པའི་རབས་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །མཐུའི་ཁྱད་པར་ནི། ཇི་སྐད་དུ། རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། འདོད་པས་བརྩོན་འགྲུས་༼༡༡༦ན༽རྩོམ་སྟེ། རབ་ཏུ་བྱུང་ན་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་ཞིག་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྒྱ་ཐོབ་ཅིང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་བ་དང་། དེ་དག་གི་བྱིན་རླབས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་གཡོ་བར་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྒྱར་འགྲོ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་སྣང་བར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྐལ་པ་བརྒྱར་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྔོན་གྱི་མཐའ་དང་། ཕྱི་མའི་མཐའི་བསྐལ་པ་བརྒྱ་ཡང་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒོ་བརྒྱ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་བརྒྱ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། ལུས་རེ་རེ་བཞིན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་བརྒྱ་བརྒྱ་དང་ལྡན་པར་ཀུན་ཏུ

སྟོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ས་གཉིས་པའི་མིང་གི་ཁྱད་པར་ནི། དྲི་མ་མེད་པའོ། །ངེས་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་ནི། ས་དེ་ལ་འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བས་ན་དྲི་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། འཆལ་ཚུལ་རྩོལ་བའི་དྲི་བྲལ་ཕྱིར། །དྲི་མ་མེད་པའི་ས་ཞེས་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བྱས་པ་གཟོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སྦྱོང་བརྒྱད་ཀྱིས་ས་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཚུལ་ཁྲིམས་བྱས་པ་གཟོ་དང་བཟོད། །རབ་ཏུ་དགའ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཉམས་སུ་བླང་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས། ཕྱིར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་ག་ཉམས་སུ་ལེན་ཡང་། ཁྱད་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེས་ཤས་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར་ནི། སྔར་༼༡༡༥བ༽ བཤད་པ་ལྟར་རྒྱུ་གསུམ་པོ་དེས། དེའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྒྱ་ཆེར་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དཔེར་ན་གསེར་ས་ལེ་སྦྲམ་དེ་ཉིད་གསེར་མགར་དག་གིས་ནག་ཚུར་གྱིས་བཀུས་ནས་མེར་བཙུགས་ན། དེ་བས་ཀྱང་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་གཉིས་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ནི། སྔར་བས་ཀྱང་ཆེས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། བྱང་བ་དང་ལས་སུ་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཆོག་གི་དོན་དུ་རྟོགས་ཏེ། དེས་འདི་སྙམ་དུ། བདག་གིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་མངོན་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ་སྙམ་མོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། མཆོག་གི་དོན། ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་གཉིས་པ་ནས་བཟུང་ནས་བཅུ་པའི་བར་འདིས་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྒོམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་པ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ་ལས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་བོན་ཙམ་ནི་མི་སྤོང་བར་འཇོག་ལ། མངོན་གྱུར་རྣམས་ནི་མགོ་ནོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྒྲི་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ། ཕལ་ཆེར་གླིང་བཞི་ལ་དབང་བའི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་མི་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ལས་བཟློག་ནས་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ལ་འགོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་ནི། །དཔལ་ལྡན་རིན་ཆེན་བདུན་དག་གིས། །འགྲོ་ཕན་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མཐུའི་ཁྱད་པར་ནི། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་ཞིག་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟོང་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་༼༡༡༦ན༽དང་སྦྱར་རོ། །ས་གསུམ་པའི་མིང་གི་ཁྱད་པར་ནི། འོད་བྱེད་པའོ། །ངེས་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་ནི། ས་དེ་ལ་ཆོས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྣང་བ་གསལ་བ་དང་། གཞན་དག་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་ཆེན་པོ་བྱེད་པས་ན་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་ཆེན་པོ་ནི། །བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་འོད་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ཐོས་པས་མི་ངོམས་པ་ལ་སོགས་ཆོས་ལྔ་ལ་བསླབས་པས་ས་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཐོས་པས་མི་ངོམས་ཉིད

དང་ནི། །ཟང་ཟིང་མེད་པར་ཆོས་སྦྱིན་དང་། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཉམས་སུ་བླང་བྱའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ། སྦྱིར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་ཀ་ཉམས་སུ་ལེན་ཡང་ཁྱད་པར་དུ་བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེས་ཤས་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱུ་གསུམ་པོ་དེས་དེའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྒྱ་ཆེར་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དཔེར་ན་གསེར་ས་ལེ་སྦྲམ་དེ་ཉིད་གསེར་མགར་མཁས་པའི་ལག་ན་བསྲེལ་ན། དང་པོའི་སྲང་གྲངས་ཀྱི་ཚད་ལས་ཉུང་དུ་མི་འགྲོ་བར། སྐྱོན་དང་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་གསུམ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ནི་མི་འགྲིབ་པར་གནས་ཤིང་། ཤིན་ཏུ་དག་པ་དང་བྱང་བ་དང་ལས་སུ་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་དེ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེའི་རྒྱུ་མཐུན་པའི་ཆོས་དོན་གྱི་མཆོག་ཏུ་རྟོགས་ཏེ། དེས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་རེ་རེ་༼༡༡༨བ༽ཙམ་ཐོས་པའི་ཕྱིར་ཡང་མེའི་འོབས་སྟོང་གསུམ་ཙམ་དུ་བདག་ཉིད་མཆོང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱུ་མཐུན་མཆོག་གི་དོན་ཉིད་དང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཕལ་ཆེར་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་དུ་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་བཟློག་པ་ལ་མཁས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ལྷ་ཡི་དབང་ཆེན་མཁས་པ་སྟེ། །འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་བཟློག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མཐུའི་ཁྱད་པར་ནི། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་ཞིག་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་འབུམ་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྔར་རོ། །ས་བཞི་པའི་མིང་གི་ཁྱད་པར་ནི། འོད་འཕྲོ་བའོ༔ །ངེས་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་ནི། ས་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་འཕྲོ་བས། སྒྲིབ་པ་གཉིས་བསྲེགས་པས་ན་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་མི་མཐུན་ཆོས། །རབ་ཏུ་སྲེག་བྱེད་འོད་ལྟ་བུ། །དེ་ལྡན་ཕྱིར་ན་ས་དེ་ནི། །གཉིས་པོ་བསྲེགས་པས་འོད་འཕྲོ་ཅན༔ །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཁྱད་པར་ནི། དགོན་པར་གནས་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཅུས་ས་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ནགས་གནས་འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་དང་། །སྦྱངས་པ་ཡང་དག་སྡོམ་བསྟེན་དང་། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཉམས་སུ་བླང་བྱའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་སྤྱིར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་ཀ་ཉམས་སུ་ལེན་ཡང་ཁྱད་པར་དུ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེས་ཤས་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱུ་གསུམ་པོ་དེས་དེ་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྒྱ་ཆེར་རྣམ་༼༡༡༩ན༽པར་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དཔེར་ན་གསེར་ས་ལེ་སྦྲམ་དེ་ཉིད་གསེར་མགར་མཁས་པས་རྒྱན་གྱི་རྣམ་པར་བྱས་པ་ནི། རྒྱན་དུ་མ་བྱས་པའི་གསེར་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་བཞི་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་ཡང་༔ ས་འོག་མ་དག་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་

ནོ༔ །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཆོས་ལ་སྲེད་པ་ཡང་ལྡོག་གོ །དེ་ལྟར་ཡང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་དོན་དང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཕལ་ཆེར་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་རབ་འཐབ་བྲལ་དུ་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འཇིག་ཚོགས་ཀྱི་ལྟ་བ་འཇོམས་པ་ལ་མཁས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རབ་འཐབ་བྲལ་གནས་ལྷ་རྒྱལ་འགྱུར། །འཇིག་ཚོགས་ལྟ་བ་རབ་བྱུང་བ། །ཀུན་ནས་འཇོམས་བྱེད་མཁས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མཐུའི་ཁྱད་པར་ནི༔ སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་ཞིག་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བྱེ་བ་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྔར་རོ། །ས་ལྔ་པའི་མིང་གི་ཁྱད་པར་ནི། ཤིན་ཏུ་སྦྱང་དཀའ་བའོ། །ངེས་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་ནི། ས་དེ་ལ་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ལ་བརྩོན་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་ལོག་པར་སྒྲུབ་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་བྱ་དཀའ་བའི་ཕྱིར་སྦྱང་དཀའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། སེམས་ཅན་དོན་ནི་སྒྲུབ་པ་དང་། །རང་གི་སེམས་ཀྱང་བསྲུང་བས་ན། །བློ་ལྡན་རྣམས་ ༼༡༡༥བ༽ ཀྱིས་སྦྱང་དཀའ་བ། །དེ་ཕྱིར་སྦྱང་དཀའ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཁྱད་པར་ནི། རྙེད་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་ཁྱིམ་པ་དང་འདྲིས་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་སྤངས་པས་ས་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། འདྲིས་དང་ཁྱིམ་ལ་འཐང་འཕྲེན་པ་དང་། །འདུ་འཛིར་གྱུར་པའི་གནས་དང་ནི། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཉམས་སུ་བླང་བྱའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས། སྦྱིར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་ཀ་ཉམས་སུ་ལེན་ཡང་། ཁྱད་པར་དུ་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེས་ཤས་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱུ་གསུམ་པོ་དེས་དེའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྒྱ་ཆེར་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དཔེར་ན་གསེར་ས་ལེ་སྦྲམ་དེ་ཉིད་གསེར་མགར་མཁས་པས་བྱི་དོར་བྱས་པ་དེ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་སྤུག་གིས་སྦྲས་ན མཚུངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་ཡིན་པའི་གསེར་དག་གིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་ལྔ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡང་ཐབས་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱིས་དཔྱད་པས་རྣམ་པར་དག་སྟེ༔ ས་འོག་མ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་རྒྱུད་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་ཏེ། མཉམ་པ་ཉིད་བཅུ་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱུད་རྣམས་ཐ་དད་མེད་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ། ཕལ་ཆེར་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་དགའ་ལྡན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། མུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བ་ཟློག་པ་ལ་མཁས ༼༡༡༦ན༽ པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ཡང་རྣམ་པར་སྨིན་པས་ནི། །དགའ་ལྡན་གནས་ཀྱི་ལྷ་རྒྱལ་འགྱུར། །མུ་སྟེགས་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཉོན་མོངས་ལྟ་གནས་ཟློག་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །མཐུའི་ཁྱད་པར་ནི། སྐད

ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་ཞིག་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བྱེ་བ་ཕྲག་སྟོང་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱར་རོ། །ས་དྲུག་པའི་མིང་གི་ཁྱད་པར་ནི། མངོན་དུ་གྱུར་པའོ། །ངེས་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་ནི། ས་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། འཁོར་འདས་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དག་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་བས་ན། མངོན་དུ་གྱུར་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་བརྟེན་ནས། ། འཁོར་བ་དང་ནི་མྱ་ངན་འདས། །གཉིས་འདི་མངོན་དུ་གྱུར་བའི་ཕྱིར། །མངོན་དུ་གྱུར་བའི་ས་ཞེས་བཤད༔ །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཁྱད་པར་ནི། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་ཆོས་དྲུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བ་ལ་བསླབ་པ་དང་། ཉན་རང་ལ་འདོད་པ་ལ་སོགས་ཆོས་དྲུག་སྤང་བ་ལ་བསླབ་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ས་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་བརྩོན་འགྲུས། ། བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་རབ་རྫོགས་པས། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཉམས་སུ་བླང་བྱའི་ཁྱད་པར་ནི༔ ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས། སྦྱིར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་ཀ་ཉམས་སུ་ལེན་ཡང་། ཁྱད་པར་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེས་ཤས་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱུ་གསུམ་པོ་དེས་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དཔེར་ན་གསེར་ས་ལེ་སྦྲམ་དེ་ཉིད་[༡༡༨བ]གསེར་མགར་མཁས་པས་རིན་པོ་ཆེ་བཻཌཱུརྻ་ས་སྦྲུས་ན་མཚུངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་མ་ཡིན་པའི་གསེར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་དྲུག་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡང་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་པས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་འོད་གསལ་ཏེ། དེ་མ་ཡིན་པའི་ས་འོག་མ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། ། རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པ་དེས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་གང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའམ། གང་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་གང་ཡང་མེད་པར་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཉོན་མོངས་རྣམ་དག་མིན་དོན་དང་། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཕལ་ཆེར་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་རབ་འཕྲུལ་དགར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཟློག་པ་ལ་མཁས་སོ༔ །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་ནི། །ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོ་རབ་འཕྲུལ་དགའ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པ། །ལྷག་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་ཞི་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །མཐུའི་ཁྱད་པར་ནི། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་ཞིག་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བྱེ་བ་ཕྲག་འབུམ་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱར་རོ། །ས་བདུན་པའི་མིང་གི་ཁྱད་པར་ནི། རིང་དུ་སོང་བའོ། །ངེས་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་ནི། ས་དེ་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རིང་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ་སྦྱོད་པའི་མཐར་སོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། བགྲོད་གཅིག་ལམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། །རིང་དུ་སོང་བའི་སར་འདོད་དོ། །[༡༡༩ན]ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི

ཁྱད་པར་ནི། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་ཉི་ཤུ་སྤྱངས་ནས། དེ་ལས་བཟློག་པའི་ཆོས་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་
ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཉི་ཤུ་བརྟེན་པས་ས་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། བདག་དང་སེམས་ཅན་འཛིན་པ་
དང་༏ །ཞེས་པ་དང་། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ཤེས་པ་དང་། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཉམས་
སུ་བླང་བྱའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས། སྤྱིར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་ཀ་
ཉམས་སུ་ལེན་ཡང་། ཁྱད་པར་དུ་ཐབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེས་ཤས་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། །རྣམ་པར་དག་
པའི་ཁྱད་པར་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱུ་གསུམ་པོ་དེས་དེའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྒྱ་ཆེར་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་ཏེ།
ཇི་སྐད་དུ། དཔེར་ན་གསེར་ས་ལེ་སྦྲམ་དེ་ཉིད་གསེར་མགར་མཁས་པས་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྲས་
ན་ཤིན་ཏུ་མཛེས་ཏེ། དེ་མ་ཡིན་པར་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་
དུ་ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡང་ཆེས་རྣམ་པར་དག་པས། ཉན་རང་
དང་དེ་མ་ཡིན་པའི་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་ཐ་དད་དུ་
མེད་པའི་དོན་རྟོགས་ཏེ། མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་མ་ཐ་དད་མི་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཐ་
དད་མེད་པའི་དོན་ཉིད་དང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་དེ་ཕལ་ཆེར་ལྷའི་༼༡༡༩བ༽རྒྱལ་པོ་དབང་བསྒྱུར་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཉན་རང་གི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་
སྒྲུབ་པ་ལ་མཁས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་ནི། །དབང་བསྒྱུར་ལྷའི་རྒྱལ་པོར་
འགྱུར༏ །འཕགས་པའི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་པའི། །སློབ་དཔོན་ཁྲུ་མཆོག་ཆེན་པོར་འགྱུར། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །མཐུའི་ཁྱད་པར་ནི། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་ཞིག་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབུམ་
ཕྲག་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྔར་རོ། །ས་བརྒྱད་པའི་མིང་གི་ཁྱད་པར་ནི། མི་གཡོ་བའོ། །ངེས་ཚིག་གི་ཁྱད་
པར་ནི། མཚན་མ་ལ་རྩོལ་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་ལ་རྩོལ་བའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་མི་གཡོ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་མི་གཡོའི་ཕྱིར། །མི་གཡོ་བ་ཞེས་མངོན་པར་བརྗོད། །
ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཁྱད་པར་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་ས་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། སེམས་ཅན་ཀུན་
ཡིད་ཤེས་པ་དང་། །མངོན་པར་ཤེས་པས་རྩེ་བ་དང་། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཉམས་སུ་
བླང་བྱའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས། སྤྱིར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་ཀ་
ཉམས་སུ་ལེན་ཡང་། ཁྱད་པར་དུ་སྨོན་ལམ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེས་ཤས་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། །རྣམ་པར་
དག་པའི་ཁྱད་པར་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱུ་གསུམ་པོ་དེས་དེའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་ཏེ།
ཇི་སྐད་དུ། དཔེར་ན་གསེར་ས་ལེ་སྦྲམ་དེ་ཉིད་མགར་བ་མཁས་པས་རྒྱན་དུ་ཟིན་པར་བྱས་ཏེ། འཛམ་བུའི་

གླིང་གི་བདག་པོའི་མགོའམ་མགུལ་པར་བཏགས་ན། འཛམ་བུ་༼༡༢༠ན༽གླིང་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར། ཉན་རང་ཐམས་ཅད་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པའི་བར་དག་གིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པ་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་འདུ་ཤེས་དང་བྲལ་ཞིང་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་སྟོང་ཉིད་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་མི་དངངས་མི་སྐྲག་སྟེ། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པས་བྲི་བ་མེད་ཅིང་། འཕེལ་བ་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་ཏེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའམ། རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡང་བྲི་བའམ། འཕེལ་བ་མི་མཐོང་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། བྲི་མེད་འཕེལ་བ་མེད་དོན་དང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་། དབང་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡི་གནས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་དབང་བ་དང་། ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་དབང་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་དང་། ལས་ལ་དབང་བ་དང་བཞི་ཡོད་པ་ལས། ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པ་དེས། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་དབང་བ་དང་། ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་དབང་བའི་གནས་ཉིད་དུ་རྟོགས་སོ། །གཞན་ཡང་ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པ་དེས། དབང་རྣམ་པ་བཅུ་ཡང་ཐོབ་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དབང་རྣམ་པ་བཅུ་ནི། ཚེ་ལ་དབང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། སེམས་ལ། ཡོ་བྱད་ལ། ལས་ལ། སྐྱེ་བ་ལ། སྨོན་ལམ་ལ། མོས་པ་ལ། རྫུ་འཕྲུལ་ལ། ཡེ་ཤེས་ལ། ཆོས་༼༡༢༠བ༽ལ་དབང་བའོ། །སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཕལ་ཆེར་སྟོང་སྤྱི་ཕུད་ལ་དབང་བའི་རྒྱལ་པོ་ཚངས་པར་འགྱུར་ཏེ། དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། རང་རྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་ནི། །སྟོང་གི་བདག་པོ་ཚངས་པར་འགྱུར། །དགྲ་བཅོམ་རང་སངས་རྒྱས་སོགས་ཀྱི། །དོན་གཏན་འབེབས་ལ་འཕྲོག་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །མཐུའི་ཁྱད་པར་ནི། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་ཞིག་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟོང་གསུམ་འབུམ་ཕྲག་བཅུའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་སྙེད་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྔར་རོ། །ས་དགུ་པའི་མིང་གི་ཁྱད་པར་ནི། ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་སོ། །ངེས་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་ནི། ས་དེ་ལ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་བློ་གྲོས་བཟང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་བློ་བཟང་། །ས་དེ་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཁྱད་པར་ནི། སྨོན་ལམ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ས་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། སྨོན་ལམ་དག་ནི་མཐའ་ཡས་དང་༎ །ལྷ་ལ་སོགས་པའི་སྐད་ཤེས་དང་། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཉམས་སུ་བླང་བྱའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས། ཕྱིར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་ཀ་ཉམས་སུ་ལེན་ཡང་༎ ཁྱད་པར་དུ་སྟོབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེས་ཤས་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར་

ནི༔ སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱུ་གསུམ་པོ་དེས་དེའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དཔེར་ན་གསེར་ས་ལེ་སྦྲམ་དེ་ཉིད་གསེར་མགར་མཁས་པས་རྒྱན་དུ་བྱས་པ་དེ། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་[༡༢༡ན]བའི་རྒྱལ་པོའི་མགྲིན་མགུལ་དུ་བཏགས་ན། ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་དང་། གླིང་བཞི་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་དགུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ཆེན་པོས་བརྒྱན་པ། ཉན་རང་ཐམས་ཅད་དང་ས་འོག་མ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། དབང་བཞི་པོ་དེ་ལས་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བའི་གནས་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཏེ། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་གང་ཞེ་ན། འཕགས་པ་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། ངེས་པའི་ཚིག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། སྤོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་རྟག་པར་རྒྱུན་དུ་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཕལ་ཆེར་སྟོང་གཉིས་པ་བར་མའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་དབང་བའི་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་ཚངས་པར་འགྱུར་ཏེ། དྲིས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ནི། སྟོང་གཉིས་བདག་པོ་ཚངས་པར་འགྱུར། །སེམས་ཅན་བསམ་པ་དྲིས་པ་ལས། །དགྲ་བཅོམ་སོགས་ཀྱིས་འཕྲོག་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །མཐུའི་ཁྱད་པར་ནི། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་ཞིག་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གྲངས་མེད་པ་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་ཚང་བའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་སྙེད་ཐོབ་པ་ལ[༡༢༡བ]སོགས་པ་སྔར་རོ། །ས་བཅུ་པའི་མིང་གི་ཁྱད་པར་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ནོ། །ངེས་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་ནི༔ ས་དེ་ལ་གནས་པས་ནི་སྤྲིན་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཕབ་ནས། སེམས་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཞི་བར་བྱེད་པས་ན་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ནོ། །ཡང་ན་སྤྲིན་བཞིན་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་ཐོབ་པའི་ཆོས་ལ་ཡོད་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། སྤྲིན་བཞིན་གཉིས་ཀྱིས་ནམ་མཁའི་ཆོས། །ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཁྱད་པར་ནི། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་མ་བསྟན་ཏེ། འཕགས་པ་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལྟར་ས་དགུའི་བར་དུ་ཤེས་བྱ་ཚད་མེད་པ་ལ་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་བློས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ༔ རྣམ་པར་འབྱེད་པ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་བཅུས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བསྐུར་བའི་ས་ཐོབ་པར་གསུངས་སོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བསྐུར་བའི་ས་ཞེས་པ་ནི་ས་བཅུ་པའོ། །ས་བཅུ་པ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བསྐུར་བའི་ས་ཟེར་བ་ཅི་སྟེ་ཞེ་ན། ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། འོད་ཟེར་གྱིས་དབང་

བསྐུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀྲུས་པར་ནི་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་༼༡༢༢ན༽སངས་རྒྱས་ཀྱི། །འོད་ཟེར་དབང་གིས་དབང་བསྐུར་ཕྱིར། །...ཟླུམས་པ་དང་ཟླུམས་པའི་ཊཱི་ཀཱ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས། གསང་སྔགས་ནས་ས་བཅུ་པའི་མཐར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབང་བསྐུར་བས་འཚང་རྒྱ་བར་གསུངས་པ་དེ་དང་། འདིར་སློབ་པ་གཉིས་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། དྲི་བ་ལན་མི་འདྲ་ཡང་དོན་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ།། ཞེས་གསུངས་སོ༔ །ཉམས་སུ་བླང་བྱའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས། སྦྱིར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་ཀ་ཉམས་སུ་ལེན་ཡང་། ཁྱད་པར་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེས་ཤས་ཆེ་བར་གསུངས་སོ༔ །རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱུ་གསུམ་པོ་དེས་དེའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དཔེར་ན་ལྷའི་རྒྱན་ཆེན་པོ་མཁན་པོ་དང་བཟོ་བོས་མ་བྱས་པ། ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེས་སྤྲས་པ་དེ་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་དབང་བསྐུར་གྱི་མགོའམ་མགུལ་དུ་བཏགས་ན། དེ་མ་ཡིན་པའི་ལྷ་དང་མིའི་རྒྱན་གྱི་རྣམ་པ་དག་གིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་དག་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། ཉན་རང་ཐམས་ཅད་དང་། ས་དགུ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། དབང་བཞི་པོ་དེ་དག་ལས། ལས་ལ་དབང་བའི་གནས་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཏེ། ཇི་ལྟར་བཞེད་པ་བཞིན་སྤྲུལ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་དང་། ཉན་རང་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་མཁས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། །དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་ནི། །གནས་གཙང་ལྷ་ཡི་བདག་པོར་འགྱུར། །བསམ་ཡས་ཡེ་ཤེས་ཡུལ་གྱི་བདག །དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །༼༡༢༢བ༽མཐུའི་ཁྱད་པར་ནི། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་དག་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབུམ་ཕྲག་བཅུའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་སྙེད་ཐོབ་ཅིང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་རོ། །གཞན་ཡང་བ་སྤྲུའི་ཁུང་བུ་རེ་རེ་ལས་ཀྱང་། གྲངས་ལས་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་ཚད་མེད་པ་དང་བཅས་པ་སྐད་ཅིག་ལ་སྟོན་པར་ནུས་སོ། །ལྷ་དང་མི་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བ་མང་པོ་སྟོན་ནུས་སོ། །གདུལ་བྱ་གང་ལ་གང་འདུལ་དུ་བརྒྱ་བྱིན་དང་༔ ཚངས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་དང་། ཉན་རང་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཟུགས་སུ་གནས་ནས་ཆོས་སྟོན་པར་ནུས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། བ་སྤུའི་ཁུང་ནས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས། །གྲངས་མེད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་བཅས་དང་། །གཞན་ཡང་ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན། །སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་སྟོན་པར་ནུས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ནི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཏེ། རྡོ་རྗེ་ལྟ་

བུའི་ཧིང་ངེ་འཛིན། སྐྱེས་པས་སྒོམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྙིང་པོ་ལ་ཡོད་པ་ལྤ་བུ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་བའོ། །དེ་ལྟར་ས་དེ་དག་ཀྱང་། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་བགྲོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། བྱང་ས་ལས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་སྟེ། བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་གྲངས་མེད་པ་དང་པོས་ནི། མོས་པས་སྤྱོད་པ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ནས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་གནས་པ་ཐོབ་སྟེ། ༼༡༣༣ན༽ དེ་ཡང་ངྷག་ཏུ་འབད་པས་ཐོབ་ཀྱི་མི་འབད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་གྲངས་མེད་པ་གཉིས་པས་ནི། ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ནས་ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བའི་བར་ལ་འདས་ཏེ། ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་ངེས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། འདི་ལྟར་བསམ་པ་དག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་ངེས་པར་འབད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་པས་ནི། ས་བརྒྱད་པ་དང་། དགུ་པ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ནས་ས་བཅུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །བྱང་ས་ལས། སུ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་ཆེན་པོས་སྦྱོར་བ་དེའི་ནང་ན་ལ་ལ་ནི་བར་གྱི་བསྐལ་པ་མང་པོ་ཞིག་ཏུ་འདུམས་པར་བྱེད་དོ། །ལ་ལ་ནི་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་དག་གི་བར་དུ་འདུམས་པར་བྱེད་ཀྱི། གྲངས་མེད་པ་འདུམས་པར་བྱེད་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། སའི་རྣམ་བཞག་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་དགུ་པའོ།། ། ༄། འབྲས་བུ་རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ། །ཞེས་པ་ལ། དེ་ལྟར་ས་ལམ་རྣམས་ཡོངས་སུ་བགྲོད་པར་གྱུར་པ་ལས་སྐུ་གསུམ་གྱི་ངང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱའོ། །བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཡུན་མི་རིང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སངས་རྒྱས་དེ་ཡང་། སྡོམ་ནི། རང་བཞིན་སྒྲ་དོན་དབྱེ་བ་དང་། །རྣམ་བཞག་གྲངས་ངེས་མཚན་ཉིད་དང་། །ཁྱད་པར་དང་ནི་དོན་བདུན་གྱིས། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་རྣམས་བསྟུས། ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། སྤངས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཕུན་ ༼༡༣༣བ༽ སུམ་ཚོགས་པའོ། །དེ་ལ་སྤངས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དང་། ས་དང་ལམ་རྣམས་སུ་སྦྱང་ཞིང་ནས་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཐུག་ཐོག་ཏུ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་པོ་དེའི་དབྱེ་བར་ཟད་པས། གཉིས་པོ་དེ་སྤངས་པས་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་བཞེད་པ་ཐ་དད་དེ། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ལ་རྣམ་རྟོག་ཀྱང་མངའ། ཡེ་ཤེས་ཀྱང་མངའ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་སངས་རྒྱས་ལ་རྣམ་རྟོག་ནི་མི་མངའ་ལ་ཅི་ཡང་ས་ལེ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་མངའ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཡེ་ཤེས་རྒྱུན་ཆད་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་སངས་རྒྱས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཡོད་མ་མྱོང་བ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ཡང་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ཆར་གྱི་གཞུང་ལས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བཤད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། འཕགས་པ་སྡུད་

པ་ལས། དེ་ལྟ་བས་ན་གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་མཆོག །རིག་པར་འདོད་ན་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་འདིར་དད་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྙེས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ༔ །ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་ཉེར་གཅིག་པ་ལས་ཀྱང་། བླ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ཡོད་དོ། །སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། ། མདོ་གཞན་ལས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་བཤད་པ་མང་པོ་ཡོད་དོ། །བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། མདོ་༼༧༣༨ན༽སྡེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གཅིག །འབྱུང་ན་འོད་ཟེར་ཀུན་འབྱུང་བ། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་། །ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སོགས་དང་། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་མི་གཡོ་སྟེ། །ཡེ་ཤེས་གསུམ་ནི་དེ་ལ་བརྟེན། །མཉམ་པ་ཉིད་དང་སོ་སོར་རྟོགས། །བྱ་བ་གྲུབ་པ་གོ་ནའོ༔ །ཞེས་གསུངས་སོ། །བསྟན་བཅོས་གཞན་ལས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བཤད་དོ། །གཞུང་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་ལ་ཡེ་ཤེས་མངའ་བར་བཞེད་དོ། །དེ་ཡང་མངའ་ལུགས་བཤད་ན། ཡེ་ཤེས་དེ་མདོར་བསྡུ་ན་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། དོན་དམ་མཁྱེན་པ་སྟེ། སྔར་བརྗོད་པ་ལྟར་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོངས་སུ་གོམས་པ་ལས། ཡུལ་གྱི་སྤྲོས་པ་མ་ལུས་པར་བཅད་པ་ན། བློའི་འཇུག་པ་མཐའ་དག་རབ་ཏུ་ཞི་བས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྤྲོས་པ་མེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་སྤྲོས་པ་མེད་པ་གཉིས་རོ་གཅིག་པས། ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པའམ་མར་ལ་མར་བཞག་པ་ལྟར་དབྱེར་མེད་པའམ། གཟུགས་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་བ་ལ་ནམ་མཁའ་མཐོང་བར་བསྙད་པ་ལྟར་རམ། སྣང་བ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་། ཇི་ལྟར་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་དང་། །མར་ལ་མར་ནི་རྗེས་ཞུགས་ལྟར། །ཤེས་བྱ་སྤྲོས་བྲལ་དེ་ཉིད་དང་། །དབྱེར་མེད་ཡེ་ཤེས་རྣམ་འདྲེས་པ། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རང་བཞིན་ཆོས་སྐུ་ཞེས་བྱར་བརྗོད། །ཅེས་པ་དང་། ནམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་སེམས་ཅན་ཚིག་ཏུ་རབ་བརྗོད་པ། །༼༧༣༨བ༽ནམ་མཁའ་ཇི་ལྟར་མཐོང་སྟེ་དོན་འདི་བརྟག་པར་གྱིས། །དེ་ལྟར་ཆོས་མཐོང་བ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། །མཐོང་བ་དཔེ་གཞན་གྱིས་ནི་བསྙད་པར་ནུས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྙད་པའི་དོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་བཅོམ་པས་ཤེས་རབ་ཆེན་པོར་གྱུར། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤེས་བྱའི་ཚོགས་དུས་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་དོན་མཐའ་དག་སྐྱུ་རུ་ར་རློན་པ་ལག་མཐིལ་དུ་བཞག་པ་ལྟར་མཁྱེན་ཞིང་གཟིགས་པ་ཡིན་ནོ། །མདོ་ལས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་མཁྱེན་པར་བཤད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། རྨ་བྱའི་མདོངས་ནི་གཅིག་པུ་ཡི། །རྒྱུ་ཡི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ། །ཀུན་མཁྱེན་མིན་པའི་ཤེས་བྱ་

མིན༔ །དེ་ཤེས་པ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་སྟོབས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱུད་བླ་མ་ལས་ཀྱང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་
པོས་འཇིག་རྟེན་མཁྱེན། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་གཟིགས་ནས་ནི། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་མཁྱེན་
ཞིང་གཟིགས་ན་དངོས་འཛིན་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་མཁྱེན་ཞིང་གཟིགས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཡང་ཆོས་ཡང་
དག་པར་སྡུད་པའི་མདོ་ལས། དཔེར་ན་སྒྱུ་མ་མཁན་པོ་འགའ། །སྒྱུ་མ་ཐར་པར་བྱ་ཕྱིར་བརྩོན། །གང་ཕྱིར་
དེ་ནི་མངོན་ཤེས་པས། །སྒྱུ་མ་ལ་ནི་དེ་མི་ཆགས། །དེ་བཞིན་སྲིད་གསུམ་སྒྱུ་མ་ལྟར། །རྫོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་མཁས་པས་མཁྱེན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། སྒྱུ་མ་མཁན་པོས
སྒྱུ་སྤྲུལ་པ། །སྒྱུ་མ་ལགས་པར་འཚལ་བས་ན། །དེ་ལ་རྨོངས་པར་འགྱུར་མ་ལགས། །ཁྱོད་ཀྱིས་འགྲོ་
ཀུན་དེ་བཞིན་གཟིགས། །ཐམས་ཅད་༼༡༢༥ན༽གཟིགས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བསྟོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །
ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་དོན་དམ་
མཁྱེན་པ་ནི་མངའ་ལ། ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ཀུན་རྫོབ་མཁྱེན་པ་མི་མངའོ། །དེ་ལྟར་མཁྱེན་
རྒྱུ་ཡོད་པ་ལ་མ་མཁྱེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མཁྱེན་རྒྱུ་ཀུན་རྫོབ་མེད་པས་དེ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པའོ། །དེ་
ཡང་ཀུན་རྫོབ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པས་རྒྱུ་བྱས་པའི་བྱིས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་སྣང་། ཉོན་མོངས་
པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པས་རྒྱུ་བྱས་པའི་འཕགས་པ་གསུམ་ལ་སྣང་སྟེ། དཔེར་ན་མིག་ནད་ཅན་ལ་སྐྲ་ཤད་
དང་རབ་རིབ་སྣང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ནི་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཇུག་ཏུ་མ་རིག་པ་སྤངས་ནས།
ཆོས་འགའ་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་གཟིགས་པས། ཀུན་རྫོབ་འཁྲུལ་པ་འདི་སངས་རྒྱས་
ལ་མི་མངའ་སྟེ། དཔེར་ན་མིག་ནད་དག་པའི་གང་ཟག་ལ་སྐྲ་ཤད་དང་རབ་རིབ་མི་སྣང་བ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་
ཀུན་རྫོབ་སྣང་བ་འདི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པས། འཇིག་རྟེན་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་པར་ཟད་ཀྱི། སངས་
རྒྱས་ལ་ལྟོས་ནས་མེད་པས་དེ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ལ་སྣང་བ་དང་
བཅས་པའི་བློ་ཡོད་ན། འཁྲུལ་པའི་ཡུལ་སྣང་བས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱང་འཁྲུལ་བཅས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐུབ་པ་
ཆེན་པོ་རྣམས་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པའི་ལུང་དང་ཡང་འགལ་ལོ། །...རྒྱ་ཆེ་རོལ་པ་ལས། ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས། དུས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པར་བཞག་གོ །ཞེས་གསུངས་སོ།། ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་འདོད་པ་སྨྲ་བ
༼༡༢༥བ༽ན་རེ། རྗེས་ཐོབ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་གཡེང་བ་ལ་སོགས་པར་མི་འགྱུར་བས། རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་
བཞག་པ་ལ་སོགས་པའི་ལུང་དང་ཡང་མི་འགལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཁྲུལ་ཡུལ་སྣང་བ་ཙམ་འཁྲུལ་
པར་བརྗོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། གཞན་གྱི་ཤེས་ངོར་འཁྲུལ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་སྣང་ཡང་། དེ་འཛིན་པའི་བློས་
མ་ལུས་པ་འཁྲུལ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་བཞིན་དུ། འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཐོ་རིས་དང་། བྱང་གྲོལ་གྱི་རྒྱུད་ཉིད་དུ་བརྟེན་
པར་ཟད་པས་འཁྲུལ་བཅས་སུ་ག་ལ་འགྱུར། དེས་ན། འཁྲུལ་པ་ཙམ་དུ་ཤེས་པ་ན། །མ་འཁྲུལ་ཉིད་དུ་
ངེས་པར་བཟུང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བདེན་ཞེན་མེད་པའི་ཀུན

ཇོབ་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལ་ཚད་མའི་གནོད་པ་མེད་ལ། གནོད་པ་མེད་པ་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ཀྱང་འགྲུལ་བར་མི་འགྲོ །ཞེས་ཀྱང་ཟེར་རོ། །དེས་ན་འདོད་པ་སྡོམ་ནི། ཇི་སྙེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སངས་རྒྱས་ལ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མངའ་བར་འདོད་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། སྡོམ་ཇི་ལྟར་མཁྱེན་པ་ནི། །འགྲུལ་མེད་མཉམ་བཞག་བློ་འཇུག་མེད། ཕྱི་མ་ཇི་སྙེད་མཁྱེན་པ་ནི། །འགྲུལ་སྣང་རྗེས་ཐོབ་བློ་འཇུག་ཅན། །ཞེས་གསུངས་སོ༔ །འདོད་པ་ཕྱི་མ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མི་མངའ་བར་འདོད་པ་སྟེ། འཕགས་པ་སྒྲོ་མཐའ་ཡས་པ་སྒྲུབ་པའི་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས། ཆོས་གང་ཡང་ཐུགས་སུ་མ་ཆུད་མ་མཁྱེན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མཁྱེན་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ༔ །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ལས་ཀྱང་། སྨྲ་སྟེགས་བྱེད་པ་ཁ་ཅིག་ནི། །ཐར་པར་འགྲོ་དང་ལྡན་ཞེས་སྨྲ། །ཁྱོད་ནི་ཞི་བར་༼༡༢༨ན༽གཤེགས་གྱུར་ནས། །ཞུགས་གསུམ་ལྟ་བུ་བགྲང་དུ་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འདོད་པ་ཐ་དད་པ་རྣམས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དགེ་བཤེས་པ་ནི། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དངོས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ནོར་བ་ཐམས་ཅད་ཟད་པའམ༔ རང་བཞིན་ལོག་པ་ཙམ་ཞིག་ལ། དེ་སྐད་དུ་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ཙམ་ཡིན། དོན་ལ་ཆོས་སྐུ་སྐྱེ་མེད་སྤྲོས་བྲལ་ཡིན་ནོ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། ཐར་པ་ནོར་བ་ཟད་ཙམ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་ལ། ཆོས་སྐུ་ནི་སྐྱེ་མེད་སྤྲོས་བྲལ་ཡིན་པས་ཡེ་ཤེས་མི་མངའོ། །འོ་ན་མདོ་ལས་ཡེ་ཤེས་གཉིས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྔོར་སྣང་དུ་སྐྱེས་པ་ལ། སྔོན་པོ་མཐོང་ཞེས་ཟེར་བ་བཞིན་དུ། ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་གྱུར་པ་ལ་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པར་བཞེད་ལ། ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་གདུལ་བྱའི་སྣང་བ་ལ་འཇོག་པས་ན། ལུགས་འདི་བདེ་བ་ཡིན་ཞེས་གསུང་ངོ་། །རྗེ་བཙུན་མི་ལའི་བཞེད་ཀྱི། ཡེ་ཤེས་བྱ་བ་ཡང་། དེ་ལྟར་ཤེས་པ་བཟོ་བཅོས་མ་ཐོག་པ་འདི་ལ་ཡོད་མེད་དམ། རྟག་ཆད་སོགས་ཚིག་དང་བློ་ལས་འདས་པ་འདི་རང་ཡིན། འདི་ལ་ཅི་ལྟར་བརྗོད་ཀྱང་འགལ་བ་མ་ཡིན་པས། ཡེ་ཤེས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། མཁས་སུ་རེ་བའི་བློས་བྱས་པས། སངས་རྒྱས་རང་ལ་ཞུས་ཀྱང་ཕྱོགས་གཅིག་པ་གཅིག་གསུང་དུ་ཡོད་མི་སླམ། ཆོས་སྐུ་བློ་འདས་སྐྱེ་མེད་སྤྲོས་བྲལ་ཡིན། ང་ལ་མ་དྲི། སེམས་ལ་ལྟོས་དང་། དེ་འདྲ་ཅིག་ཡིན་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་དུ་བཞེད་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྱངས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའམ། ཡེ་ཤེས་༼༡༢༨བ༽ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངོ་བོའམ་རང་བཞིན་ནོ། །རྒྱུད་བླ་མ་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་དབྱེར་མེད་པ། །དག་པའི་ཆོས་ཀྱིས་རབ་ཕྱེ་བ། །ཉི་མཁའ་བཞིན་ཏེ་སྤྱངས་པ་དང་། །ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། གང་ལ་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་དུས་རིང་རྟག་ལྡན་པ༔ །སྤོང་བ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་རྣམ་པ་ཀུན་གྱིས་རབ་ཏུ་བཅོམ་གྱུར་ཞིང་། །གནས་འགྱུར་ཆོས་དཀར་ཡོན་ཏན

མཆོག་ལྡན་ཐོབ་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །སྒྲའི་དོན་བཤད་ན། ཅིའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། མ་རིག་པ་གཉིད་དང་འདྲ་བ་ལས་སངས་ནས། ཤེས་བྱ་གཉིས་ལ་བློ་རྒྱས་པས་ན་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མ་རིག་གཉིད་ལས་སངས་ཕྱིར་དང་། །བློ་རྒྱས་གཉིས་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་མ་རིག་པའི་གཉིད་ལས་སངས་ཤེས་པའི་དོན་ནི། སྤང་བཤད་པའི་སྤངས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་བྱ་ལ་བློ་རྒྱས་ཤེས་པ་ཡང་སྤང་བཤད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཉིད་དོ༑ །དབྱེ་བ་བཤད་ན། སངས་རྒྱས་ལ་དབྱེ་བ་ན་སྐུ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་། སྤྲུལ་པའི་སྐུའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། མདོ་གསེར་འོད་དམ་པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐུ་གསུམ་མངའ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་། སྤྲུལ་པའི་སྐུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ལུང་ཁ་ཅིག་ལས་སྐུ་གཉིས་སུ་བཤད་པ་དང་། སྐུ་བཞིར་བཤད་པ་ཡང་ཡོད། སྐུ་ལྔར་བཤད་པ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་སྐུ་གསུམ་པོ་དེ་རང་དུ་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་༼༡༣༥ན༽ལས་ཀྱང་། སྐུ་གསུམ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །སྐུ་བསྡུས་པར་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཤད་ན། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་སངས་རྒྱས་དངོས་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུར་མི་བལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་༑ རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཀྱི་སྐུར་མི་བལྟ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་བྱིན་རླབས་དང་། གདུལ་བྱའི་སྣང་བ་དང་། སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་ལས་གྲུབ་པའི་སྐུ་སྟེ། དེ་གསུམ་འཛོམ་པ་ལས་བྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་འབའ་ཞིག་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ནི༑ ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པས། ཀུན་འབད་པ་མེད་པར་གྲོལ་བར་རིགས་པའམ། ཡང་ན་སེམས་ཅན་ཀུན་སངས་རྒྱས་དང་ཞལ་མཇལ་བར་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་མི་འདུག་པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་གཅིག་པུ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གདུལ་བྱའི་སྣང་བ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། མེད་པ་སྣང་བ་དེ་ལོག་ཤེས་ཡིན་ལ། ལོག་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ལོག་ཤེས་ལ་སྤྱད་ནས། དེ་ཙམ་ཀུན་སངས་རྒྱས་ཟིན་པར་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་མི་འདུག་པས་གདུལ་བྱའི་སྣང་བ་གཅིག་པུ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །སྨོན་ལམ་འབའ་ཞིག་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ནི། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྨོན་ལམ་ལ་མངའ་བརྙེས་སམ་མ་བརྙེས། མ་བརྙེས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ༑ བརྙེས་ན་སྨོན་ལམ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ༼༡༣༥བ༽ཉེ་རིང་མེད་པར་བཏབ་པས། སྨོན་ལམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཀུན་འབད་པ་མེད་པར་གྲོལ་བར་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་མི་འདུག་པས། སྨོན་ལམ་གཅིག་པུ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ནི། གསུམ་པོ་དེ་འཛོམ་པའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བ

ཡིན་ནོ། །སྐུ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དགོས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་གྲངས་ཏེ། རང་དོན་དུ་ཆོས་སྐུ་ཡིན་ལ། གཞན་དོན་དུ་གཟུགས་སྐུ་རྣམ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཆོས་སྐུས་རང་དོན་ཅི་ལྟར་བྱེད་ན། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ཐོབ་ནས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྟེན་ཡིན་པས། སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བོས་པ་བཞིན་དུ་འདུ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་སྐུ་དེ་ཐོབ་པར་མ་ཟད་དེ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ལ་མོས་པ་བྱས་པ་དང་། ཙུང་ཟད་རྟོགས་པ་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་རྟོགས་པ་དང་། ཕལ་ཆེར་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་རིམ་པ་ལྟར། ཙུང་ཟད་དང་། མང་པོ་དང་། དུ་མ་དང་། དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྡན་ནོ། །དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་ཆོས་མཆོག་མན་ཆད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། མངོན་ཤེས་དང་། མཐུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་མོས་པ་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱངས་པ་དང་། མངོན་ཤེས་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཙུང་ཟད་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་རང་སངས་རྒྱས་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱངས་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཕྱོགས་གཅིག་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱངས་པ་དང་། ཏིང་ངེ་༼༧༣༥ན༽འཛིན་དང་། མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཕལ་ཆེར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ནོ། །གཞན་དོན་གཟུགས་སྐུ་རྣམ་གཉིས་ཡོད་པས་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། དག་པའི་གདུལ་བྱའི་དོན་ལ་ལོངས་སྐུའོ། །མ་དག་པའི་གདུལ་བྱའི་དོན་ལ་སྤྲུལ་སྐུའོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་ལ་སྐུ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ངེས་སོ། །སྐུ་གསུམ་པོ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པས། ནོར་བ་ཐམས་ཅད་ཟད་པའམ། འཁྲུལ་ངོར་སྣང་བའི་རང་བཞིན་ལོག་པ་ཙམ་ཞིག་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱིས། དོན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞིར་གྲུབ་པ་གང་ཡང་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར། བླ་མ་མི་ལས་གསུངས་པ་དེ་ཀ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་བཤད་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མཚན་ཉིད་བརྒྱད་དང་ལྡན་ཏེ། མཉམ་པ་དང་། ཟབ་པ་དང་། རྟག་པ་དང་། གཅིག་པ་དང་། ཡང་དག་པ་དང་། གཙང་བ་དང་། འོད་གསལ་བ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའོ། །དེ་ལ་མཉམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟབ་པ་ནི། སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟག་པ་ནི། འདུས་མ་བྱས་པས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་སྐྱེ་འགག་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཅིག་པ་ནི། དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་ཐ་མི་དད་པས་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དག་པ་ནི། སྒྲོ་སྐུར་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཙང་བ་ནི། སྒྲིབ་པ་གསུམ་...ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་སྙོམས་འཇུག་གི་ཀྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོད་གསལ་བ་ནི། ༼༧༣༥བ༽རྟོག་པ་མེད་པ་སྟེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་མི་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་དུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་

རོ༔ །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ནི། ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཀྱི། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱུད་བླ་མ་ལས། ཐོག་མ་དབུས་མཐའ་མེད་ཅིང་རྣམ་དབྱེར་མེད༔ །གཉིས་མེད་གསུམ་བྲལ་དྲི་མེད་རྣམ་རྟོག་མེད། །ཆོས་དབྱིངས་རང་བཞིན་གང་ཡིན་དེ་རྟོགས་པས༔ །མཉམ་པར་བཞག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། རང་བཞིན་སྐུ་ནི་མཉམ་པ་དང་། །ཕྲ་ཞིང་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་འབྲེལ་དང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཡང་མཚན་ཉིད་བརྒྱད་དང་ལྡན་ཏེ། འཁོར་དང་། ཞིང་དང་། སྐུ་དང་། མཚན་དང་། ཆོས་དང་། མཛད་པ་དང་། ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པའོ། །དེ་ལ་གང་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་སྤྱོད་པའི་འཁོར་ནི། ས་བཅུ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤ་སྟག་གོ །གང་དུ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཞིང་ནི༔ ཞིང་ཁམས་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །གང་གིས་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྐུ་ནི། དཔལ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ལ་སོགས་པའོ། །གང་དང་ལྡན་པའི་མཚན་ནི། སྐུ་དེ་མཚན་བཟང་པོ་སུམ་བཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་དང་ལྡན་པའོ། །གང་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་གོ །གང་མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་ནི། རྒྱལ་སྲས་ལུང་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་མཛད་པའོ། །ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི༔ མཛད་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་འབད་པ་དང་བྲལ་ཏེ། ནོར་བུའི་རྒྱལ་པོ་ལྟར་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བའོ། །རང་བཞིན་མེད་པ་ནི། སྐུ་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་ཡང་། ཤེལ་གྱི་ཁ་དོག་ལྟར་སྣ་ཚོགས་༼༡༢༤ན༽ཀྱི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་ཁམས་ཀུན་ཏུ། །འཁོར་ཡོངས་སྡུད་དང་ཞིང་དང་མཚན། །སྐུ་དང་ཆོས་རྫོགས་ལོངས་སྤྱོད་དང་། །མཛད་པ་དག་གིས་ཐ་དད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་༔ །དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་བདག་ཉིད་ནི། །ཐེག་ཆེན་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་ཕྱིར། །ཐུབ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུར་བཞེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཡང་མཚན་ཉིད་བརྒྱད་དང་ལྡན་ཏེ། རྟེན་དང་། རྒྱུ་དང་། ཞིང་དང་། དུས་དང་། རང་བཞིན་དང་། འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། གྲོལ་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་རྟེན་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་སྟེ་གཡོ་བ་མེད་བཞིན་དུའོ། །རྒྱུ་ནི། འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་ཕན་པར་བཞེད་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལས་བྱུང་བའོ། །ཞིང་ནི། ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཞིང་དང་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་ཞིང་ཡང་ངོ་། །དུས་ནི། འཇིག་རྟེན་ཇི་སྲིད་གནས་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པའོ། །རང་བཞིན་ནི། སྤྲུལ་པ་གསུམ་གྱི་གཟུགས་ཀྱིས་ཏེ། བཟོ་སྤྲུལ་པ་པི་ཝང་ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་བཟོ་སྣ་ཚོགས་དཔེ་མེད་པར་མཁས་ཤིང་སྟོན་པ་དང་། སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་པ་རི་བོང་ལ་སོགས་ལུས་དམན་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱང་ལེན་པ་དང་། མཆོག་གི་སྤྲུལ་པ་དགའ་ལྡན་ནས་གཤེགས་པ་དང་། ལྷུམས་སུ་འཇུག་པ་ནས། ཞི་བ་ཆེན་པོར་གཤེགས་པའི་བར་སྟོན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བཟོ་དང་སྐྱེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཆེ། །མྱ་ངན་འདས་པ་རྟག

སྟོན་པས། །སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་འདི་ནི། །རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཐབས་ཆེན་པོ། །ཞེས་གསུངས་
སོ༔ །རྒྱུད་བླ་མ་ལས་ཀྱང་། སྤྲུལ་པའི་རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །སྐྱེ་བ་མངོན་པར་སྐྱེ་བ་དང་། །
༼༡༢༩བ༽ དགའ་ལྡན་གནས་ནས་འཕོ་བ་དང་། །ལྷུམས་སུ་འཇུག་དང་བལྟམས་པ་དང་། །བཟོ་ཡི་གནས་
ལ་མཁས་པ་དང་། །བཙུན་མོའི་འཁོར་ལ་དགྱེས་རོལ་དང་། །ངེས་འབྱུང་དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་དང་། །བྱང་
ཆུབ་སྙིང་པོ་གཤེགས་པ་དང་། །བདུད་སྡེ་འཇོམས་དང་རྫོགས་པར་ནི། །བྱང་ཆུབ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
དང་༔ །མྱ་ངན་འདའ་བར་གཤེགས་མཛད་རྣམས། །ཡོངས་སུ་མ་དག་ཞིང་རྣམས་སུ། །སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་
གནས་པར་སྟོན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཇུག་པར་བྱེད་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཐ་མལ་པ་དག་ཅི་རིགས་པར་མྱ་
ངན་ལས་འདས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་འདུན་ཞིང་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ། །སྨིན་པར་བྱེད་པ་ནི། ལམ་ལ་ཞུགས་
པ་རྣམས་ཚོགས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པའོ། །གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ནི། དགེ་བས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་དག་སྲིད་
པའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུད་བླ་མ་ལས། འཇིག་རྟེན་ཞི་བའི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་
དང་༔ །རབ་ཏུ་སྨིན་དང་ལུང་སྟོན་རྒྱུ་ཡི་གཟུགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བརྒྱད་པོ་དེ་སྤྲུལ་པའི་
སྐུའི་མཚན་ཉིད་དོ། །མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། གང་གིས་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་པར། །འགྲོ་ལ་ཕན་པ་སྣ་ཚོགས་
པ༔ །མཉམ་དུ་མཛད་པའི་སྐུ་དེ་ནི། །ཐུབ་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་རྒྱུན་མི་ཆད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཁྱད་པར་ནི་
གསུམ་སྟེ། །མཉམ་པའི་ཁྱད་པར་དང་། རྟག་པའི་ཁྱད་པར་དང་། སྣང་བའི་ཁྱད་པར་རོ། །དེ་ལ་དང་
པོ་མཉམ་པའི་ཁྱད་པར་ནི། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་རྟེན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཐ་དད་མེད་པས་མཉམ་
པའོ༔ །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ནི་དགོངས་པ་ཐ་དད་མེད་པས་མཉམ་པའོ། །
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ནི་འཕྲིན་ལས་ཐུན་མོང་དུ་གྱུར་པས ༼༡༣༠ན༽ མཉམ་པའོ། །དེ་ལྟར་
ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དེ་དག་རྟེན་དང་དགོངས་པ་དང་། །འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་ནི་མཉམ་པ་ཉིད། །ཅེས་
གསུངས་སོ། །རྟག་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་འགག་དང་བྲལ་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས
རང་བཞིན་གྱིས་རྟག་པའོ། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུན་
གྱིས་རྟག་པའོ། །སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ནི་མི་སྣང་བར་གྱུར་ནས་ཀྱང་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྟོན་པ་སྟེ། རིགས་མཐུན་རྒྱུན་
ཆད་ཀྱང་འཚམས་པའི་དུས་ལས་མི་ཡོལ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་བྱུབ་བྱེད་པ་རྟག་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་
ལས༔ རང་བཞིན་དང་ནི་རྒྱུན་མི་ཆད། །རྒྱུན་གྱིས་དེ་དག་རྟག་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །སྣང་བའི་
ཁྱད་པར་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཞེན་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དག་པས་ནི་ཆོས་སྐུ་སྣང་ངོ་། །ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་
དག་པས་ནི་ལོངས་སྐུ་སྣང་ངོ་། །ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དག་པས་ནི་སྤྲུལ་སྐུ་སྣང་ངོ་། །དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་
བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་ཉི་ཤུ་པའོ།། ༎ ༄༅
འཕྲིན་ལས་རྟོག་མེད་འགྲོ་དོན་མཛད། །ཅེས་པ་ལ། འོ་ན་དང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། བར་

དུ་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་། མཐར་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བསལ་ཞིང་བདེ་བ་བསྒྲུབ་པའི་དོན་ཆེད་ཁོ་ན་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་རྣམ་རྟོག་དང་འབད་རྩོལ་མི་མངའ་བར་འདུག་པས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཅང་འབྱུང་ངམ་སྙམ་ན། སངས་རྒྱས་ལ་འབད་རྩོལ་དང་རྣམ་རྟོག་མི་མངའ་བཞིན་དུ། འགྲོ་དོན་ལྷུན་གྲུབ་དང་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ཡང་ཇི་༼༡༣༠བ༽ལྟར་འབྱུང་བ་བཤད་ན། སྨོས་ནི། སྐུ་ནི་རྟོག་མེད་འགྲོ་དོན་མཛད། །དེ་བཞིན་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱང་ནི། །རྟོག་པ་མེད་པར་འགྲོ་དོན་མཛད། །གསུམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་འཕྲིན་ལས་བསྡུས། །ཞེས་པའོ། །དེ་ཡང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྣམ་རྟོག་མེད་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་དེ་དཔེ་དང་སྦྱར་ནས། རྒྱུད་བླ་མ་ལས་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། བརྒྱ་བྱིན་ཌ་སྒྲིན་ཚངས་པ་དང་། །ཉི་མ་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་བཞིན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྒྲ་བརྙན་བཞིན། །ནམ་མཁའ་དང་ནི་ས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་བརྒྱ་བྱིན་དུ་སྣང་བ་བཞིན་ཞེས་པ་ནི། སྐུ་རྟོག་པ་མེད་པས་འགྲོ་དོན་མཛད་པའི་དཔེ་སྟེ། དཔེར་ན་ལྷ་དབང་བརྒྱ་བྱིན་དེ། ལྷའི་བུ་མོའི་ཚོགས་དང་བཅས་ནས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་ན་བཞུགས་པ་ལ། ཁང་བཟང་དེ་བཻཌཱུརྻའི་རང་བཞིན་དག་ཅིང་དང་བ་ཡིན་པས། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ཁང་བཟང་གི་ཕྱི་རོལ་དུ་སྣང་བ་འབྱུང་ངོ་། །དེར་ས་གཞི་ལ་གནས་པའི་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་གཞན་དག་གིས་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་མཐོང་ནས། ངེད་ཀྱང་མྱུར་དུ་འདི་ལྟར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨོན་ལམ་འདེབས་ཤིང་དེའི་དོན་དུ་དགེ་བ་ལ་འབད་པས་ཤི་འཕོས་ནས་དེར་སྐྱེའོ། །གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་དེ་ལ་རྣམ་རྟོག་མེད་ཅིང་གཡོ་བ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དོན་ཆེན་པོ་ལ་ཉེ་བར་ཞུགས་པ་དད་པ་ལ་སོགས་པ་སྒོམ་པ་ལ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པ། འཆག་པ་དང་བཞེངས་པ་དང་བཞུགས་པ་དང་གཟིམས་པ་དང་ཆོས་གསུང་བ་དང་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོ་འཕྲུལ་སྣ་ཚོགས་པ་མཛད་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་སྣང་བས་དེ་ལ་དད་ཅིང་༼༡༣༡ན༽འདུན་ཏེ། དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེའི་རྒྱུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇུག་པས། མཐར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །སྐུར་སྣང་བ་དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་མེད་ཅིང་གཡོ་བ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཇི་ལྟར་བཻཌཱུརྻ་ས་གཞི་གཙང་མ་ལ། །ལྷ་དབང་ལུས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་འགྲོ་སེམས་ས་གཞི་གཙང་མ་ལ། །ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྐུ་ཡི་གཟུགས་བརྙན་འཆར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྐུ་རྣམ་རྟོག་མེད་པས་འགྲོ་དོན་མཛད་པའོ། །ལྷའི་རྔ་བཞིན་ཞེས་པ་ནི། གསུང་རྣམ་རྟོག་མེད་པས་འགྲོ་དོན་མཛད་པའི་དཔེ་སྟེ། དཔེར་ན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་གི་སྟེང་ན། ལྷའི་རྔ་ཆོས་ཀྱི་ཤུགས་འཆང་ཞེས་བྱ་བ༑ ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྔོན་གྱི་དཀར་པོའི་ལས་ཀྱི་མཐུ་ཡིས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། དེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ༑ འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་པའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་...བཀའ་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ནི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་པའོ། །ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་ནི་སྡུག་བསྔལ་བའོ། །མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའོ།། པའི་སྐད་

ཀྱིས་ཟག་མེད་པའི་ལྷ་རྣམས་བསྐུལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཇི་ལྟར་ལྷ་ནང་ལྷ་རྣམས་ཀྱི། །རྔོན་གྱི་དཀར་པོའི་མཛུ་ཡིས་ནི། །འབབ་དང་གནས་དང་ཡིད་གཟུགས་དང་། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ། །མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་བདག་མེད་དང་། ཞི་བའི་སྒྲ་ཡིས་ཟག་མེད་པའི། །ལྷ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡང་ནས་ཡང་། །ཆོས་ཀྱི་ཛཿས་ནི་སྐུལ་བྱེད་ལྟར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་འབད་རྩོལ་དང་བྲལ་ཞིང་རྟོག་དཔྱོད་མེད་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གིས་སྐལ་ལྡན་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་༼༡༣༧བ༽འཚམ་པའི་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་བཞིན་ཁྱབ་བདག་འབད་སོགས་དང་། །བྲལ་ཡང་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །སངས་རྒྱས་གསུང་གིས་ཁྱབ་མཛད་དེ། །སྐལ་ལྡན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་གསུང་རྣམ་རྟོག་མེད་པས་འགྲོ་དོན་མཛད་པའོ། །སྤྲིན་བཞིན་ཞེས་པ་ནི། ཐུགས་རྣམ་རྟོག་མེད་པས་འགྲོ་དོན་མཛད་པའི་དཔེ་སྟེ། དཔེར་ན་དབྱར་གྱི་དུས་ན་འབད་རྩོལ་མེད་པར་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྲིན་ཚོགས་ཏེ། རྣམ་རྟོག་མེད་པར་ཆར་ས་ལ་བབས་ནས་ལོ་ཐོག་ལ་སོགས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྐྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཇི་ལྟར་དབྱར་གྱི་དུས་ན་སྤྲིན། །ལོ་ཐོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ། །ཆུ་ཡི་ཕུང་པོ་འབད་མེད་པ། །ས་ལ་མངོན་པར་འབབ་པ་ལྟར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྣམ་རྟོག་མེད་པར་ཆོས་ཀྱི་ཆར་གདུལ་བྱ་ལ་བབས་པས། དགེ་བའི་ལོ་ཐོག་སྨིན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་བཞིན་ཐུགས་རྗེའི་སྤྲིན་ལས་ནི། །རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་ཆུ་ཡི་ཆར། །འགྲོ་བའི་དོན་དུ་ལོ་ཐོག་རྒྱུན། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་འབེབས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཐུགས་རྣམ་རྟོག་མེད་པས་འགྲོ་དོན་མཛད་དོ། །ཚངས་པ་བཞིན་ཞེས་པ་ནི། དཔེར་ན་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་ཚངས་པ་དེ། །ཚངས་པའི་གནས་ནས་མ་འཕོས་བཞིན་དུ། ལྷའི་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་གནས་པར་སྟོན་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་མ་བསྐྱོད་བཞིན་དུ། གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པར་སྤྲུལ་ནས་དོན་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཇི་ལྟར་ཚངས་པ་ཚངས་པ་ཡི། །གནས་ནས་འཕོ་བ་མེད་བཞིན་དུ། །ལྷ་ཡི་གནས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། །སྣང་བ་འབད་མེད་སྟོན་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཐུབ་པ་ཆོས་སྐུ་ལས། །༼༡༣༣ན༽བསྐྱོད་པ་མེད་པར་ཁམས་ཀུན་ཏུ། །སྐལ་ལྡན་རྣམས་ལ་འབད་མེད་པར། །སྤྲུལ་པ་དག་ནི་སྟོན་པར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཉི་མ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དཔེར་ན་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་རྟོག་པ་མེད་པར་དུས་གཅིག་ཅར་དུ། པདྨ་ལ་སོགས་པ་མེ་ཏོག་གི་བྱེ་བྲག་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཁ་འབྱེད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་རྣམ་རྟོག་དང་འབད་རྩོལ་མེད་བཞིན་དུ། གདུལ་བྱ་རིགས་དང་མོས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་བློའི་པདྨ་དཀར་པོའི་ཕྱོགས་སུ་ཁ་འབྱེད་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཇི་ལྟར་ཉི་མ་རྟོག་མེད་པར། །རང་འོད་ཅིག་ཅར་སྤྲོས་པ་ཡི། །པདྨ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་། །གཞན་དང་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡི། །ཉི་མ་དམ་ཆོས་འོད་ཟེར་དག །གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོའི་པདྨ་ལ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་འཇུག །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡང་

དཔེར་ན། ཉི་མ་དེའི་གཟུགས་བརྙན་སྣོད་དྭངས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཅིག་ཅར་འཆར་བ་ལྟར། སངས་རྒྱས་གདུལ་བྱ་སྣང་བ་དག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་འཆར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། གང་ཕྱིར་གདུལ་བྱ་དག་པ་ཡིན༔ །ཆུ་ཡི་སྣོད་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། །བདེ་གཤེགས་ཉི་མའི་གཟུགས་བརྙན་ནི། །དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཅིག་ཅར་འཆར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཞེས་པ་ནི། དཔེར་ན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རྣམ་རྟོག་མེད་ཀྱང་། གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཅི་དགོས་འབབ་པ་མེད་པར་འབྱུང་བ་ལྟར། སངས་རྒྱས་ལ་བརྟེན་ནས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་བསམ་པ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་འགྲུབ་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཇི་ལྟར་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ནི། །རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་ཅིག་ཅར་དུ། །སྤྱོད་ཡུལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི། །བསམ་པ་སོ་སོར་༼༧༢༤བ༽རྫོགས་བྱེད་ལྟར། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཡིད་བཞིན་ལ། །བརྟེན་ནས་བསམ་པ་ཐ་དད་རྣམས༔ །སྣ་ཚོགས་ཆོས་ནི་ཐོས་འགྱུར་ཀྱང་། །དེ་ནི་དེ་ལ་རྣམ་མི་རྟོག །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་བརྙན་དང་། ནམ་མཁའ་དང་། ས་གསུམ་གྱིས་ཀྱང་རྣམ་རྟོག་མེད་པར་འགྲོ་དོན་མཛད་པའི་དཔེ་བསྟན་ཏོ༔ །དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྲིན་ལས་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ༔ ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་པའོ།། །།དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བཤད་པ་འདི་ནི་བརྗེ་དང་མ་སྐྱབས་ཀྱིས་བསྐུལ་བའི་ངོར། ལྷ་རྗེ་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན་གྱིས་བཀོད་པ་རྫོགས་སོ། །ཡི་གེ་པ་ཡང་དང་མ་སྐྱབས་ཀྱིས་བགྱིས་པའོ། །དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཡི༔ །རྟོག་མེད་འགྲོ་བའི་དོན་འབྱུང་བ། །ཁྱོད་ཉིད་བྲིས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས། །འགྲོ་ཀུན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཐོབ་ཤོག། །།དགེའོ།། ༄༅ དེ་ལྟར་ཆོས་རྗེ་སྒམ་པོ་པ་མཉམ་མེད་དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་རིན་པོ་ཆེ་པོད་བཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འདི་བཞིན། འཕགས་ཤིང་འབྲུག་དཀར་དགོན ཤྲཱི་གཱི་ཏམ་བུདྡྷ་བི་ཧར་གྱི་བླམ་ཕྲིན་ལས་རྣམ་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཐུགས་བསྐྱེད་རྐྱེན་དུ་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། བོད་རྒྱལ་ལོ ༢༡༢༧ ལྕགས་ཕོ་འབྲུག་ལོ། ཆུ་སྟོད་ཟླ་བའི་དཀར་ཕྱོགས་རྫོགས་པ་གསུམ་པའམ ཕྱི་ལོ ༢༠༠༠ ཟླ་བ ༦ ཚེས ༡༥ དགེ་བའི་ཉིན འཕགས་ཤིང་འབྲུག་དཀར་གསུང་རབ་ཉམས་གསོ་རྒྱུན་སྤེལ་ཁང་དུ་ཀམ་པིའུ་ཊར་སྟེང་མཉྫུག་རྫོགས་པར་བསྒྲིགས་ནས་སླར་ཆོས་སྦྱིན་དུ་སྤེལ་བ་འདིས་ཀྱང་སྒྲུབ་བརྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག། དགེའོ།། །།